

SLT FSM

2018

SUOMEN LÄÄKETILASTO
FINNISH STATISTICS ON MEDICINES

fimea Kela®

Keskeisiä lukuja lääkkeiden myynnistä ja lääkekorvauskset vuonna 2018

	Milj. €	Muutos vuodesta 2017, %
Lääkkeiden kokonaismyynti	3 287	6,8
avohoidon reseptilääkkeiden myynti (verollisin vähittäismyyntihinnoin)	2 188	3,9
avohoidon itsehoitolääkkeiden myynti (verollisin vähittäismyyntihinnoin)	355	1,2
sairaalamyynti (tukkuohjehinnoin)	745	19,8
Lääkkeistä maksetut korvaukset	1 460	5,3
peruskorvaukset	307	-3,5
erityiskorvaukset	979	7,5
lisäkorvaukset	174	10,2

Key figures for medicine sales and their reimbursement in 2018

	€ million	Change from 2017, %
Total sales of pharmaceuticals	3,287	6.8
prescription medicines in outpatient care (at pharmacy prices with VAT)	2,188	3.9
OTC medicines in outpatient care (at pharmacy prices with VAT)	355	1.2
sales to hospitals (at wholesale prices)	745	19.8
Reimbursement of medicine costs	1,460	5.3
Basic Refunds	307	-3.5
Special Refunds	979	7.5
Additional Refunds	174	10.2

SUOMEN LÄÄKETILASTO

FINNISH STATISTICS ON MEDICINES

2018

**Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
ja
Kansaneläkelaitos**

Finnish Medicines Agency Fimea
and
Social Insurance Institution

Helsinki 2019

**LÄÄKEALAN TURVALLISUUS-
JA KEHITTÄMISKESKUS FIMEA**

FINNISH MEDICINES AGENCY FIMEA

Lääketurvallisuus ja lääkeinformaatio

Pharmacovigilance

Mannerheimintie 103b
P.O. Box 55
FI-00034 Fimea
Finland

salesstatistics@fimea.fi
Puh. 029 522 3341
Tel. +358 29 522 3341

KANSANELÄKELAITOS

SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

Tilasto- ja tietovarastoryhmä

Statistics and Data Warehousing Section

Nordenskiöldinkatu 12
P.O. Box 450
FI-00056 Kela
Finland

tilastot@kela.fi
Puh. 020 634 11
Tel. +358 20 634 11

SISÄLLYS

Kuvaluettelo.....	7
Esipuhe.....	11
Suomen lääketilasto -julkaisun toimittaminen.....	13
Suomen lääketilaston käsitteet ja aineistot.....	16
Kulutustilastoinnissa käytetyt aineistot ja menetelmät.....	24
Käytetyt lyhenteet ja symbolit	29
<i>Leena K. Saastamoinen, Katri Aaltonen ja Tinna Voipo:</i>	
Lääkevuosi 2018	30
1. TIETOJA SUOMESTA JA SUOMEN TERVEYDENHUOLLOSTA.....	44
2. LÄÄKEHUOLTO JA -VALVONTA	51
Lääkevalmisteiden myyntilupamenettely	54
Lääkevalmisteiden erityisluvat.....	55
Kliiniset lääketutkimukset	56
Lääkemyynnin jakautuminen.....	58
Apteekit ja sairaala-apteekit	61
3. SAIRAUUSVAKUUTUS JA LÄÄKEKORVAUKSET.....	65
Lääkekorvausjärjestelmä ja lääkkeiden hinnan hyväksyminen	67
<i>Jaana Kruuti, Jaana Harsia-Alatalo ja Miia Niskanen:</i>	
Lääkekorvausjärjestelmä vuonna 2018.....	67
<i>Kaarina Koskela ja Ulla Kurkijärvi:</i>	
Lääkkeiden hintalautakunta, korvattavat lääkkeet, tukkuhinnan vahvistaminen ja viitehintajärjestelmä.....	76
Lääkekorvaukset ja -kustannukset vuosina 2000–2018.....	90
Lääkekorvaukset ja -kustannukset erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavissa sairauksissa	94
Rajotetusti peruskorvattavat lääkkeet.....	117
Kliiniset ravintovalmisteet	121
Lääkekorvaukset ja -kustannukset lääkäreittäin.....	122

4. KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN	125
A Ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet.....	132
B Veritautien lääkkeet.....	147
C Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet.....	153
D Ihotutilääkkeet	169
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit	172
H Systeemisesti käytettävät hormonivalmisteet, lukuun ottamatta sukupuoli-hormoneja ja insuliinea.....	181
J Systeemisesti vaikuttavat infektiolääkkeet	184
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat.....	196
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet	207
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet	214
P Loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitettut valmisteet	235
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet	237
S Silmä- ja korvataulien lääkkeet	248
V Muut	252
Itsehoitolääkkeiden apteekkimyynti.....	253
Nikotiinikorvaushoito	263
Kuvat	267
LIITTEET	292
Liite 1 1.1.2019 Voimaan tulleet ATC-luokituksen muutokset.....	293
Liite 2 1.1.2019 Voimaan määriteltyjen vuorokausiannosten (DDD) muutokset.....	294
Liite 3 Rahanarvon muutokertoimet vuoden 2018 rahaksi 2000–2018.....	295

CONTENTS

List of figures	9
Foreword	12
Publication of the finnish statistics on medicines.....	13
Glossary and material used to compile the finnish statistics on medicines	20
Materials and methods used in the drug consumption statistics	27
Abbreviations and symbols.....	29
<i>Leena K. Saastamoinen, Katri Aaltonen and Tinna Voipio:</i>	
Medicines in 2018	37
1. FACTS ON FINLAND AND THE FINNISH HEALTH CARE SYSTEM.....	44
2. DRUG CONTROL AND PHARMACEUTICAL SERVICES	51
Marketing authorisation	54
Special licences for medicinal products	55
Clinical drug trials	56
Distribution of medicine sales.....	58
Pharmacies and hospital pharmacies	62
3. NATIONAL HEALTH INSURANCE AND REIMBURSEMENT OF MEDICINE EXPENSES	65
Medicine reimbursement system and approval of medicine prices.....	71
<i>Jaana Kruuti, Jaana Harsia-Alatalo and Miia Niskanen:</i>	
Medicine reimbursement system and medicine reimbursement expenditure in 2018..	71
<i>Kaarina Koskela and Ulla Kurkijärvi:</i>	
Pharmaceuticals Pricing Board, reimbursable medicines, confirming wholesale prices and the reference price system	81
Medicine costs and their reimbursement in 2000–2018.....	90
Medicine costs and their reimbursement in diseases entitling patients to special refund	94
Medicinal products eligible for restricted basic refund.....	117
Clinical nutritional preparations	121
Medicine costs and their reimbursement according to the prescribing doctor	122

4. SALES STATISTICS	125
A Alimentary tract and metabolism.....	132
B Blood and blood forming organs	147
C Cardiovascular system.....	153
D Dermatologicals.....	169
G Genito urinary system and sex hormones.....	172
H Systemic hormonal preparations, excl. Sex hormones and insulins	181
J Antiinfectives for systemic use	184
L Antineoplastic and immunomodulating agents.....	196
M Musculo-skeletal system	207
N Nervous system.....	214
P Antiparasitic products, insecticides and repellents.....	235
R Respiratory system.....	237
S Sensory organs	248
V Various	252
OTC medicines in outpatient care	253
Nicotine replacement therapy.....	263
Figures	267
APPENDICES	292
Appendix 1 Alterations to ATC classification, valid as of january 2019	293
Appendix 2 Alterations to defined daily doses (DDD), valid as of january 2019.....	294
Appendix 3 Deflators for converting expenditure items to 2018 money, 2000–2018	295

KUVALUETTELO

1. TIETOJA SUOMESTA JA SUOMEN TERVEYDENHUOLLOSTA.....	44
Kuva 1.1. Suomen väestö iän mukaan vuoden 2018 lopussa	44
Kuva 1.2. Yliopistollisten sairaalojen vastuualueet ja sairaanhoitopiirit vuonna 2018.....	45
Kuva 1.3. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuosina 2000–2017 (vuoden 2017 hinnoin).....	48
Kuva 1.4. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuonna 2017	49
2. LÄÄKEHUOLTO JA -VALVONTA	51
Kuva 2.1. Myyntiluvattomien lääkevalmisteiden erityislupapäätösten määrä vuosina 1990–2018 (26 925 päästötä vuonna 2018)	55
Kuva 2.2. Ilmoitukset kliinisistä lääketutkimuksista vaiheittain vuosina 1990–2018	57
Kuva 2.3. Lääkemyynnin (tukkuhinnoin) jakautuminen apteekki- ja sairaalamyyntiin ATC-luokittain vuonna 2018 (1 000 €)	60
3. SAIRAUUSVAKUUTUS JA LÄÄKEKORVAUKSET.....	65
Kuva 3.1. Lääkekorvaukset korvausluokittain vuosina 2000–2018	92
4. KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN	125
Kuva 4.1. Protonipumpun estäjien (A02BC) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	270
Kuva 4.2. Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettujen valmisteiden (A02) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	271
Kuva 4.3. Insuliinien ja insuliinijohdosten (A10A) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	272
Kuva 4.4. Veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkkeiden (A10B) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	273
Kuva 4.5. Yleisimpien verenpainelääkkeiden kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	274
Kuva 4.6. Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018.....	275
Kuva 4.7. Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	276
Kuva 4.8. Statiinien (C10AA) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	277
Kuva 4.9. Lipidejä muuntavien lääkeaineiden (C10) kulutus sairaanhoito- piireittäin vuonna 2018	278

Kuva 4.10. Hormonaalisten ehkäisyvalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018	279
Kuva 4.11. Hormonikorvaushoitolääkkeiden (G03C, G03F) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018, yli 45-vuotiaat naiset.....	280
Kuva 4.12. Systeemisten bakteerilääkkeiden (J01) kulutus vuosina 2000–2018	281
Kuva 4.13. Kipulääkkeiden (M01A, N02A ja N02B) kulutus vuosina 2000–2018.....	282
Kuva 4.14. Yleisimpien kipulääkkeiden itsehoitovalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018	283
Kuva 4.15. Opioidien (N02A, N07BC) kulutus vuosina 2000–2018.....	284
Kuva 4.16. Yleisimpien unilääkkeiden (N05C) kulutus vuosina 2000–2018.....	285
Kuva 4.17. Unilääkkeiden (N05C) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	286
Kuva 4.18. Masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018.....	287
Kuva 4.19. Yleisimpien masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018	288
Kuva 4.20. Masennuslääkkeiden (N06A) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	289
Kuva 4.21. Inhaloitavien obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeiden kulutus vuosina 2000–2018	290
Kuva 4.22. Obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeiden (R03) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	291

LIST OF FIGURES

1. FACTS ON FINLAND AND THE FINNISH HEALTH CARE SYSTEM.....	44
Figure 1.1. Age structure of the Finnish population at the end of 2018	44
Figure 1.2. University hospital regions and hospital districts in 2018.....	45
Figure 1.3. Structure of health care costs in 2000–2017, in 2017 prices	48
Figure 1.4. Structure of health care costs in 2017	49
2. DRUG CONTROL AND PHARMACEUTICAL SERVICES	51
Figure 2.1. Number of applications processed for medicinal products without a marketing authorisation in 1990–2018 (26,925 in 2018).....	55
Figure 2.2. Notifications of clinical drug trials according to phase in 1990–2018.....	57
Figure 2.3. Distribution of medicine sales between pharmacies and hospitals according to the ATC code, at wholesale prices, in 2018 (EUR 1,000).....	60
3. NATIONAL HEALTH INSURANCE AND REIMBURSEMENT OF MEDICINE EXPENSES	65
Figure 3.1. Reimbursement of medicine costs in 2000–2018 according to Refund Category.....	92
4. SALES STATISTICS	125
Figure 4.1. Consumption and sales of proton pump inhibitors (A02BC) in 2000–2018	270
Figure 4.2. Consumption of drugs for acid related disorders (A02) by hospital district in 2018.....	271
Figure 4.3. Consumption and sales of insulins and analogues (A10A) in 2000–2018	272
Figure 4.4. Consumption and sales of Blood glucose lowering drugs (A10B) in 2000–2018	273
Figure 4.5. Consumption and sales of most common antihypertensives in 2000–2018	274
Figure 4.6. Consumption and sales of agents acting on renin-angiotensin system (C09) in 2000–2018	275
Figure 4.7. Consumption of agents acting on renin-angiotensin system (C09) by hospital district in 2018.....	276
Figure 4.8. Consumption and sales of statins (C10AA) in 2000–2018	277
Figure 4.9. Consumption of lipid modifying agents reducers (C10) by hospital district in 2018.....	278

Figure 4.10. Consumption of hormonal contraceptives in 2000–2018.....	279
Figure 4.11. Consumption of hormone replacement therapy drugs (G03C, G03F) among women aged over 45 by hospital district in 2018	280
Figure 4.12. Consumption of antibacterials (J01) in 2000–2018.....	281
Figure 4.13. Consumption of analgesics (M01A, N02A and N02B) in 2000–2018	282
Figure 4.14. Consumption of most common OTC analgesics in 2000–2018.....	283
Figure 4.15. Consumption of opioids (N02A, N07BC) in 2000–2018.....	284
Figure 4.16. Consumption of most common hypnotics (N05C) in 2000–2018.....	285
Figure 4.17. Consumption of hypnotics (N05C) in outpatient care by hospital district in 2018.....	286
Figure 4.18. Consumption of antidepressants (N06A) in 2000–2018	287
Figure 4.19. Consumption of most common antidepressants (N06A) in 2000–2018.	288
Figure 4.20. Consumption of antidepressants (N06A) in outpatient care by hospital district in 2018.....	289
Figure 4.21. Consumption of inhaled drugs for obstructive airway diseases in 2000–2018	290
Figure 4.22. Consumption of drugs for obstructive airway diseases (R03) by hospital district in 2018.....	291

ESIPUHE

Lääkkeiden myynti ja korvausmenot kasvavat edelleen. Vuonna 2018 lääkkeiden myynti oli 3 287 miljoonaa euroa ja kasvu edellisvuodesta 6,8 %. Avohoidon reseptilääkkeitä myytiin eniten, 2 188 miljolla eurolla, mutta voimakkaimmin kasvoi sairaalalääkkeiden myynti. Tukkuhinnoin laskettuna sairaaloihin ja muihin laitoksiin myytiin lääkkeitä 745 miljoonalla eurolla. Myynti kasvoi edellisvuodesta 19,8 %. Tukkuhinnat eivät kuitenkaan kerro todellista, kilpailutettua myyntiä, joka jää jonkin verran alhaisemmaksi kuin tukkuhinnoin laskettu myynti.

Lääkkeiden korvausmenot kasvoivat 5,3 %:lla 1 460 miljoonaan euroon. Edellisvuonna menot pienennivät ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen hallitusohjelman lääkesäästöjen ja erityisesti diabeteslääkkeiden korvaustason alentamisen seurauksena, mutta menojen pieneminen jää kuitenkin väliaikaiseksi.

Voimakkain kasvu lääkekorvausmenoissa johti syöpälääkeistä ja immuunivasteen muuntajista sekä veritautien lääkeistä. Syöpälääkeissä ja immuunivasteen muuntajissa menoja kasvua johti uusista lääkeistä. Koska nämä ovat tyypillisesti erittäin kalliita, kasvaa niiden osuus korvausmenoista jatkuvasti, vaikka käyttäjämäärät ovat suhteellisen pieniä. Veritautien lääkkeiden käyttäjämäärä ja kustannukset taas kasvoivat sen vuoksi, että uusimpien verenohennuslääkkeiden korvattavuus laajeni vuonna 2018 uusiin käyttöaiheisiin.

Kulutukseltaan suurimpien lääkeryhmien korvausmenot kuitenkin pääsääntöisesti pienennivät. Tällaisia ryhmiä olivat sydän- ja verisuonisairauksien lääkeet, hengityselinten sairauksien lääkeet ja hermoston sairauksien lääkeet.

Suomen lääketilastossa seurataan lääkkeiden kulutuksen ja myynnin ja sairausvakuutuskorvausten kehitystä. Se on Kelan ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean yhteisjulkaisu, joka on saatavissa pdf-versiona verkossa. Lisäksi lääkkeiden kustannuksista ja korvausista on tietoja interaktiivisissä raporteissa Kelan verkkosivulla (www.kela.fi/kelasto). Lääkkeiden kulutuksesta ja tukku-mynnistä on tilastoja Fimean verkkosivulla (www.fimea.fi/laaketieto/kulutustiedot).

Helsingissä, joulukuussa 2019

Eija Pelkonen
Ylijohtaja
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Fimea

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
Pääjohtaja (vs.)
Kansaneläkelaitos

FOREWORD

The sales of medicines and related reimbursement costs continue to grow. In 2018, the sales of medicines amounted to EUR 3,287 million, which represents a 6.8% increase from the preceding year. The majority of the sales, EUR 2,188 million, was attributable to prescription-only medicines used in the outpatient setting, but the strongest growth was seen in the sales of medicines for use at hospitals. Calculated at wholesale prices, the total value of medicines sold to hospitals and other institutions was EUR 745 million. The sales grew by 19.8% from the previous year. The wholesale prices, however, are not equal to the actual prices based on competitive bidding, which may be somewhat lower.

The reimbursements paid for medicine costs increased by 5.3% and totalled EUR 1,460 million. In the preceding year, the reimbursement costs had declined for the first time in five years as a result of the savings requirements set out in the Government programme and, in particular, the lowering of the refund category for antidiabetic drugs. The decline in the costs, however, remained temporary.

In terms of reimbursement costs, the strongest growing medicine groups were antineoplastic and immunomodulating agents used to treat cancer, as well as drugs affecting the blood and blood forming organs. For the antineoplastic and immunomodulating agents, the growth was due to new medicines. As they are typically very expensive, their proportion of the reimbursement costs increases constantly despite the relatively small number of users. On the other hand, in terms of drugs affecting the blood and blood forming organs, both the number of users and costs increased in 2018, because the reimbursement criteria for antithrombotic agents were extended to include new indications.

As regards the most extensively consumed medicine groups, however, the reimbursement costs showed primarily a declining trend. These groups include, among others, drugs indicated for the treatment of cardiovascular, respiratory and nervous system diseases.

The Finnish Statistics on Medicines facilitates the monitoring of the consumption and sales of drugs as well as the development of reimbursements paid under the National Health Insurance Scheme. Published jointly by the Social Insurance Institution of Finland (Kela) and the Finnish Medicines Agency Fimea, the publication is available online as a PDF document. Additionally, information about the costs and reimbursements of medicines is also provided in the form of interactive reports accessible on the website of Kela (www.kela.fi/web/en/statistical-database-kelasto). Information on the consumption and wholesale of medicines is available on the website of Fimea (www.fimea.fi/web/databases_and_registeries/consumption).

Helsinki, December 2019

Eija Pelkonen
Director General
Finnish Medicines Agency Fimea

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
Director General (acting)
Social Insurance Institution (Kela)

SUOMEN LÄÄKETILASTO -JULKAISUN TOIMITTAMINEN

Suomen lääketilasto -julkaisua ovat toimittaneet yhteistyössä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea ja Kansaneläkelaitos (Kela). Vuonna 2019 julkaisun toimituskunnassa ovat työskennelleet Kelasta tutkimuspäällikkö Leena Saastamoinen, erikoistutkija Katri Aaltonen ja suunnittelija Anna Koski-Pirilä sekä Fimeasta tutkija Tinna Voipio. Julkaisun on toimittanut Anna Koski-Pirilä.

Julkaisun tuottamiseen ovat osallistuneet myös useat toimituskunnan ulkopuoliset henkilöt. Kelassa Anna Koski-Pirilä ja Ritva Ahonen ovat vastanneet sairausvakuutustilastojen ohjelmallisesta tuottamisesta ja Timo Lehtonen taulukoiden taittamisesta, tekstinkäsittelystä, kuvien tuottamisesta ja julkaisun pdf-muotoon saattamisesta. Englanninkieliset artikkelit on käännytynyt Scandix käänökset Oy.

PUBLICATION OF THE FINNISH STATISTICS ON MEDICINES

Finnish Statistics on Medicines has been published jointly by the Finnish Medicines Agency Fimea and the Social Insurance Institution (Kela).

The members of the editorial staff are:

Katri Aaltonen, Kela
Anna Koski-Pirilä, Kela
Leena Saastamoinen, Kela
Tinna Voipio, Fimea

SISÄLLYS (LUKU 1)

SUOMEN LÄÄKETILASTON KÄSITTEET JA AINEISTOT	16
KULUTUSTILASTOINNISSA KÄYTETYT AINEISTOT JA MENETELMÄT	24
KÄYTETYT LYHENTEET JA SYMBOLIT	29
LÄÄKEVUOSI 2018	30
1. TIETOJA SUOMESTA JA SUOMEN TERVEYDENHUOLLOSTA	44
Kuva 1.1. Suomen väestö iän mukaan vuoden 2018 lopussa	44
Kuva 1.2. Yliopistollisten sairaaloiden vastuualueet ja sairaanhoitopiirit vuonna 2018.....	45
Taulukko 1.1. Väestö sairaanhoitopiireittäin sekä vanhusten osuus (%) ja erityiskorvatusta lääkkeistä korvausta saaneiden osuus (%) koko väestöstä vuoden 2018 lopussa	46
Taulukko 1.2. Väestö yliopistollisten sairaaloiden vastuualueilla 31.12.2018	47
Kuva 1.3. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuosina 2000–2017 (vuoden 2017 hinnoin)..	48
Kuva 1.4. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuonna 2017	49

CONTENTS (CHAPTER 1)

GLOSSARY AND MATERIAL USED TO COMPILE THE FINNISH STATISTICS ON MEDICINES..	20
MATERIALS AND METHODS USED IN THE DRUG CONSUMPTION STATISTICS	27
ABBREVIATIONS AND SYMBOLS.....	29
MEDICINES IN 2018	37
1. FACTS ON FINLAND AND THE FINNISH HEALTH CARE SYSTEM	44
Figure 1.1. Age structure of the Finnish population at the end of 2018	44
Figure 1.2. University hospital regions and hospital districts in 2018.....	45
Table 1.1. Population according to hospital district, the proportion (%) of elderly people and the proportion (%) of the population in receipt of Special Refunds of medicines of the total population, at the end of 2018	46
Table 1.2. Population according to university hospital regions, 31 December 2018	47
Figure 1.3. Structure of health care costs in 2000–2017, in 2017 prices	48
Figure 1.4. Structure of health care costs in 2017	49

SUOMEN LÄÄKETILASTON KÄSITTEET JA AINEISTOT

Lääkekorvaukset

Alkuomavastuu: Vuoden 2016 alusta lähtien lääkekorvaus on maksettua vasta sen jälkeen, kun asiakkaan alkuomavastuu on täyttynyt. Alkuomavastuu on kalenterivuosikohainen ja sen määrä on 50 euroa. Sitä sovelletaan sen vuoden alusta, jolloin henkilö täyttää 19 vuotta.

Erityiskorvaus: Eräissä vaikeissa ja pitkääikaisissa sairauksissa lääkehoidon kustannukset korvataan peruskorvausta paremmin. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavat sairaudet on jaettu alempana ja ylempään erityiskorvausluokkaan. Alemmassa erityiskorvausluokassa korvaus on 65 % lääkkeen kustannuksista. Ylemmässä erityiskorvausluokassa potilaan maksaa lääkekohtaisen 4,50 euron omavastun, ja jäljelle jäävästä kustannuksesta korvataan 100 %. Saadakseen lääkkeensä erityiskorvattuna potilaan on osoittettava lääkehoidon tarve lääkärinlausunnolla.

Korvaus, lääkekorvaus: Lääkekorvauksella tarkoitetaan sairausvakuutuksen korvaamaa osuutta lääkkeen kustannuksesta. Sairausvakuutus maksaa korvausta lääkärin sairauden hoitoon määräämistä reseptilääkkeistä, joille on vahvistettu korvattavuus ja kohtuullinen tukkuhintta. Myös osa reseptillä määrätystä itsehoitolääkkeistä kuuluu korvauksen piiriin. Lääkkeiden lisäksi korvataan eräiden vaikeiden sairauksien hoidossa käytettävien kliinisten ravintovalmisteiden, pitkääikaisen ihotaudin hoitoon käytettävien perusvoiteiden sekä annosjakelupalkkioiden kustannuksia.

Kustannus, lääkekustannus: Kustannus tarkoittaa lääkkeen kokonaiskustannusta ennen sairausvakuutuskorvauksen vähentämistä.

Lisäkorvaus: Potilaan on oikeutettu lisäkorvaukseen, jos potilaan maksettavaksi jääneiden, korvausten piiriin kuuluvien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden omavastut ylittävät kalenterivuodessa tietyn euromäärän (605,13 vuonna 2018). Tällöin potilaan maksaa kustakin ostamastaan korvattavasta lääkkeestä 2,50 euron kiinteän omavastun, ja ylittävä osa korvataan kokonaan.

Lääke: Aine tai valmiste, jonka tarkoituksena on parantaa, lievittää tai ehkäistä sairautta tai sen oireita tai jota käytetään terveydentilan tai sairauden syyn selvittämiseen.

Lääkevaihto: Lääkevaihdossa apteekki vaihtaa lääkkeen määrääjän määräämän lääkevalmisteen hinnaltaan edullisempaan, samaa lääkeainetta sisältävään valmisteeseen. Lääkevaihtoa ei kuitenkaan saa tehdä, jos lääkkeen määrääjä on kieltynyt vaihdon lääketieteellisellä tai hoidollisella perusteella tekemällä kiellosta merkinnän lääkemääräykseen tai jos lääkkeen ostaja kielteää vaihdon. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea vahvistaa luettelon keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista.

Lääkevalmiste: Lääkevalmisteella tarkoitetaan sellaista lääkettä, joka luovutetaan käyttäjälle valmis-tajan myyntipakkauksessa. Lääkevalmiste voi sisältää yhtä tai useampaa lääkeainetta.

Omavastuu: Omavastuulla tarkoitetaan potilaan maksettavaksi jäävää osuutta lääkkeen kustannuksesta.

Ostokerta: Ostokerta sisältää yleensä yhdelle henkilölle samalla kertaa apteekista ostetut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja pitkääikaisen ihotaudin hoitoon määritetyt perusvoiteet. Korvausluokittaisia ostokertojen lukumääriä kuvaavissa tilastoissa ostokerralla kuitenkin tarkoitetaan yhdelle henkilölle samalla kertaa apteekista ostettuja samaan korvausluokkaan kuuluvia lääkkeitä, kliinisiä ravintovalmisteita tai perusvoiteita.

Peruskorvaus: Sairausvakuutus korvaa 40 % peruskorvattavien lääkkeiden kustannuksista.

Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet, rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet: Eräiden kallien lääkkeiden perus- tai erityiskorvausoikeutta on rajoitettu. Näitä kalliita mutta hoidon kannalta merkitäviä lääkkeitä korvataan erikseen määritellyissä käyttöaiheissa, joissa korvattavuus on lääketieteellisesti perusteltua. Korvauksen peruste osoitetaan lääkärinlausunnolla tai tietyissä tapauksissa lääkärin reseptilomakkeeseen tekemällä merkinnällä.

Resepti: Resepti eli lääkemääräys on lääkärin tai hammaslääkärin määräys lääkevalmisten toimitamiseksi apteekista potilaalle. Myös joillakin laillistetuilla sairaanhoitajilla on rajattu oikeus määritätä potilaalle lääkkeitä vastaanotolla. Tämän julkaisun tilastoissa reseptillä kuitenkin tarkoitetaan apteekin yhdellä kerralla yhdellä lääkemääräyksellä toimittamaa lääke-erää, joka on samaa kauppanimeä ja vahvuutta. Tämän määritelmän mukaan esimerkiksi vuodeksi annettu lääke-määräys tuottaa useita reseptejä, koska potilaat hakevat lääkkeensä apteekista yleensä korkeintaan kolmen kuukauden tarvetta vastaavina erinä.

Työpaikkakassat: Työpaikkakassoilla tarkoitetaan vakuutuskassalain mukaisia vakuutuskassoja, joilla on oikeus toimia sairausvakuutuskorvauksien ja etuuksien antajina jäsenilleen. Työpaikkakassojen kautta korvatut lääkkeet ovat kirjautuneet Kelan reseptitiedostoon vuoden 2007 alusta alkaen.

Viitehintajärjestelmä: Viitehintajärjestelmässä lääkkeen korvaus lasketaan viitehinnan perusteella. Viitehintajärjestelmässä samaa lääkeainetta sisältävä vaihtokelpoiset valmisteet, jotka ovat koostumukseltaan samanarvoisia ja joita myydään kooltaan toisiaan vastaavissa pakkuksissa, kuuluvat samaan viitehintaryhmään. Viitehintaryhmät perustuvat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean luetteloon keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista. Viitehintaryhmän lääkkeille määritellään viite hinta, joka muodostuu ryhmän edullisimman valmisten hinnasta ja 0,50 euron lisäyksestä. Lääkkeiden hintalautakunta määrittelee viitehinnat neljännesvuosittain. Viitehinnan ylittävä osuus lääkevalmisten hinnasta jää asiakkaan maksettavaksi, jos hän kielää lääkevaihdon. Tilanteissa, joissa lääkäri kielää lääkkeen vaihdon tai viitehintista lääkettä ei ole valtakunnallisesti saatavilla, potilaas saa korvauksen lääkkeen koko hinnan perusteella. Hintaputkella tarkoitetaan Kelan määrittelemiä euromääräisiä rajoja sille, minkä hintaisiin valmisteisiin lääke voidaan vaihtaa.

Myyntiluvat

Erityislupa: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea voi erityisistä sairaanhoidollisista syistä yksittäistapauksessa myöntää luvan luovuttaa kulutukseen sellaisen lääkevalmisteen, jolla ei ole myyntilupaa. Avohoitoon lupa myönnetään potilaskohtaisena. Sairaankoitolaitoksiin lupa myönnetään laitoskohtaisena, jolloin yhtä lupaa kohden voi olla useita lääkkeen käyttäjiä. Erityislupa on voimassa vuoden myöntämispäivämäärästä.

Hajautettu menettely: Myyntilupamenettely, jossa lääkevalmisteelle, jolla ei ole myyntilupaa missään EU:n jäsenvaltiossa, haetaan myyntilupaa useaan EU-jäsenmaahan samanaikaisesti. Yksi maista toimii niin sanottuna viitejäsenvaltiona, jonka arviolausunnon perusteella myyntiluvasta päätetään. Myös muut maat, joihin myyntilupaa haetaan, osallistuvat hakemuksen arvointiin.

Kansallinen menettely: Myyntilupamenettely, jossa lääkevalmisteelle, jolla ei ole myyntilupaa missään EU:n jäsenvaltiossa, haetaan myyntilupaa yhteen EU-jäsenmaahan. Tällöin hakemus käsittelään kyseisessä maassa kansallisesti. Kansallisesti hyväksytyn valmisteen myyntiluvan laajentaminen eli uuden vahvuuden tai lääkemuodon lupa voidaan myös käsittelä kansallisesti.

Keskitetty menettely: Myyntilupamenettely, jossa lääkevalmisteelle haetaan myyntilupaa koko EU:n alueelle. Myyntilupahakemus arvioidaan Euroopan lääkeviraston (EMA) lääkevalmiste- tai eläinlääkevalmistekomiteassa, joissa on jäsen jokaisesta jäsenvaltiosta. Keskitetty menettely on pakollinen uusille bioteknologisille lääkkeille ja muille innovatiivisille lääkevalmisteille eli uusille vaikuttaville aineille.

Käsittelymaksu: Myyntiluvan hakija maksaa lääkevalmisteen myyntilupahakemuksen käsittelyestä käsittelymaksun. Maksun suuruus määräytyy käsittelävän asian perusteella.

Myyntilupa: Uusi lääkevalmiste voidaan myydä tai luovuttaa kulutukseen vasta, kun Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea tai Euroopan komissio on myöntänyt sillalle myyntiluvan.

Tunnustamismenettely: Lääkkeen myyntilupamenettely, jossa käytetään hyväksi yhden EU:n jäsenvaltion tai Norjan tai Islannin lääkevalmisteelle myöntämää myyntilupaa. Jäsenvaltiota, jonka arviolausunnon perusteella myyntilupa myönnetään, kutsutaan viitejäsenvaltioksi ja luvan tunnustavia, arvointityöhön osallistuvia jäsenvaltioita osallistuviksi jäsenvaltioiksi.

Vuosimaksu: Myyntiluvan haltija maksaa jokaiselta lääkevalmisteen myyntiluvan myöntämisvuoden jälkeiseltä lupavuodelta vuosimaksun.

Aineistot

Alue: Kaikissa tilastoissa henkilön asuinkuntana on vuoden lopun asuinkunta, mistä myös muut aluetasot on summattu.

Erityiskorvausoikeuksien tiedosto: Kelan erityiskorvausoikeuksien tiedosto sisältää tiedot potilaille myönnetyistä lääkkeiden erityiskorvausoikeuksista. Tiedostossa on tietoja potilaasta ja erityiskorvaukseen oikeuttavasta sairaudesta. Erityiskorvaukseen oikeutettujen henkilöiden lukumäärä taulukoissa 3.8. ja 3.9. perustuu tähän tiedostoon.

Lääkemyyntirekisteri: Sivulta 132 alkavat taulukot perustuvat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean lääkemyyntirekisteriin. Ks. Kulutustilastoinnissa käytetyt aineistot ja menetelmät s. 24–26.

Reseptitiedosto: Kelan reseptitiedosto sisältää tiedot apteekeissa korvatuista lääkeostoista. Reseptitiedosto sisältää reseptilomakkeessa olevat tiedot potilaasta, lääkkeestä ja lääkäristä sekä tiedot lääkkeen kustannuksista ja korvauksista. Taulukot 3.8.–3.14. perustuvat reseptitiedostoon.

Sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedosto: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedosto sisältää tiedot kaikista vuoden aikana maksetuista sairausvakuutuskorvausten. Lääkeistä tiedostossa on korvausten euromäärien lisäksi lääkekustannusten euromäärit ennen korvauksen vähentämistä sekä ostokertojen ja reseptien lukumäärät. Tiedosto sisältää tiedot kaikista korvatuista lääkeostoista ja on niiltä osin reseptitiedosta kattavampi. Taulukot 3.1., 3.6., 3.7. ja 3.14. sekä Kuva 3.1. perustuvat vakutettukohtaiseen sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedostoon.

GLOSSARY AND MATERIAL USED TO COMPILE THE FINNISH STATISTICS ON MEDICINES**Reimbursement**

Additional Refund: A patient becomes eligible for Additional Refund payments, if his/her personal payments for the non-reimbursed part of his/her medicines, clinical nutritional preparations and basic topical ointments exceed a certain limit during a calendar year (EUR 605.13 in 2018). In such a case the patient pays a fixed non-reimbursable sum of EUR 2.50 for each purchased medicine, and all costs exceeding that sum are reimbursed in full.

Basic Refund: The National Health Insurance Scheme reimburses 40% of the cost of medicines in the Basic Refund Category.

Cost / Medicine cost: The total cost of a medicine before the deduction of the reimbursement paid under the National Health Insurance Scheme.

Generic Substitution: Generic substitution places the pharmacy under an obligation to substitute a prescribed medicinal product with a less expensive alternative containing the same active substance. However, a medicinal product cannot be substituted if the prescriber has forbidden substitution on medical or therapeutic grounds by marking the prescription accordingly or if the customer forbids substitution. The list of substitutable medicinal products is approved by the Finnish Medicines Agency Fimea.

Initial deductible limit: Starting 1 January 2016, reimbursements for prescription medicines under the Health Insurance Act have been available only after meeting an initial deductible of EUR 50 per calendar year. The initial deductible is applied from the beginning of the year in which a person reaches the age of 19 years.

Medicinal product: The term refers to a medicine released for consumption in the manufacturer's package. A medicinal product may contain one or more chemical entities.

Medicinal Products Eligible for Restricted Basic Refund / Medicinal Products Eligible for Restricted Special Refund: Certain restrictions apply to the Basic and Special Refunds available for a number of particularly expensive medicines. These costly but clinically valuable drugs are reimbursed only when used to treat specified medical conditions where reimbursement is considered medically justifiable. To qualify the patient must provide a doctor's certificate. In certain cases, an addendum to the prescription sheet will suffice.

Medicine: A substance or preparation the purpose of which is to treat, alleviate or prevent a disease or its symptoms or which is used in the diagnosis of a health condition or disease.

Non-reimbursable sum: The amount of a medicine cost payable by the patient.

Prescription: An order, issued by a doctor or dentist, for a pharmacy to supply a medicinal product to a patient. Some licensed nurses also have a limited right to prescribe medicines to a patient at an appointment. However, in these reimbursement statistics a prescription refers to the amount of a single medicinal product purchased during one transaction. According to this definition, a 1-year prescription, for example, will contribute to several prescriptions because a patient can normally be dispensed only up to three months' supply of medicines by a pharmacy.

Purchase: A purchase usually refers to the medicines, clinical nutritional preparations and basic topical ointments prescribed for the treatment of chronic skin ailments that are bought from a pharmacy for one person during one transaction. The statistics describing the number of purchases according to refund category, however, consider one purchase being the medicines, clinical nutritional preparations or basic topical ointments in the same refund category that are bought from a pharmacy for one person during one transaction.

Reference price system: Under the reference price system the reimbursement payment for a medicinal product is calculated from its reference price. Under the reference price system, substitutable medicinal products containing the same active substance in an equal composition, and being sold in comparable package sizes, are grouped together in the same reference price group. The reference price groups are based on the list for substitutable medicinal products compiled by the Finnish Medicines Agency Fimea. A reference price constitutes of the price of the most inexpensive product within the group and an additional EUR 0.50. Reference prices are determined on a quarterly basis by the Pharmaceuticals Pricing Board. The cost in excess of the reference price is payable by the customer should he/she forbid substitution. If the substitution is forbidden by the prescribing doctor, or a product at the reference price is not available nationwide, the customer's reimbursement is calculated from the full purchase price. The price band refers to the limits (in EUR) specified by Kela for the prices of substitutable products.

Refund / Reimbursement of medicine costs: A reimbursement of medicine costs refers to the proportion of the price of a medicine which is reimbursed by the National Health Insurance Scheme. Prescription-only medicines, deemed necessary for the treatment of an illness, are reimbursed under the National Health Insurance Scheme provided that their reimbursability and reasonable wholesale price have been approved. Some over-the-counter (OTC) medicines are also reimbursable when prescribed by a doctor. In addition to medicines, reimbursement is also paid for clinical nutritional preparations used in some serious illnesses, basic topical ointments used for the treatment of chronic skin ailments as well as for dosage service charges.

Special Refund: Medicines used to treat some serious and chronic diseases generate higher reimbursement payments than are paid for medicines eligible for Basic Refund. Such medicines are eligible for reimbursement payments either under the Lower or Higher Special Refund Category. In the Lower Special Refund Category, 65% of the medicine costs are reimbursed to the patient. For medicines in the Higher Special Refund Category, the patient pays a non-reimbursable sum of EUR 4.50 for each purchased medicine, and the remainder of the cost is reimbursed in full (100%). To be eligible to receive reimbursement of medicine costs under these Special Refund Categories the patient must obtain a certificate from his/her doctor to confirm the need for the medication.

Workplace sickness funds: Refers to workplace sickness funds, i.e. employee benefit funds which, pursuant to the Employee Benefit Funds Act (Vakuutuskassalaki 1164/1992), are entitled to reimburse medicine costs and pay other benefits to their members. Since the beginning of 2007, medicines reimbursed by workplace sickness funds have been registered in the Prescription Register at Kela.

Marketing authorisation

Annual fee: The holder of the marketing authorisation has to pay an annual fee for each authorised year following the year in which the marketing authorisation was granted.

Application fee: The applicant pays a fee for the processing of a marketing authorisation application. The fee is determined according to the nature of the application.

Centralised procedure: The centralised procedure is used when an application for marketing authorisation is made for a medicinal product within the entire EU area. The application is evaluated by the European Medicines Agency's (EMA) Committee for Medicinal Products for Human/Veterinary Use (CHMP or CVMP). Both Committees have a member from each Member State. The centralised procedure is mandatory when an application for marketing authorisation is made for a new biotechnological or other innovative medicinal product, i.e. for a new active substance.

Decentralised procedure: The decentralised procedure is used for a concomitant application for marketing authorisation in several EU Member States for a medicinal product which does not have marketing authorisation in any Member State. One of the Member States acts as the Reference Member State whose evaluation statement is used as the grounds for the final decision. The other Member States in which marketing authorisation is applied for also participate in the evaluation of the application.

Marketing authorisation: A new medicinal product can only be sold or otherwise released for consumption with marketing authorisation granted by the Finnish Medicines Agency Fimea or the European Commission.

Mutual recognition procedure: In the mutual recognition procedure, use is made of a marketing authorisation already granted for a medicinal product by one EU Member State (or by Norway or Iceland). A Member State whose evaluation statement is used as the grounds for granting a marketing authorisation is known as a Reference Member State and Member States recognising the authorisation, as well as participating in the evaluation of the application, are known as Concerned Member States.

National procedure: The national procedure is used for an application for marketing authorisation in one Member State only for a product which does not have marketing authorisation in any Member State. The application will be processed in the Member State concerned. National procedure may also be used when processing extensions of marketing authorisations, i.e. applications for a new strength or pharmaceutical form, for products already approved nationally.

Special licence: The Finnish Medicines Agency Fimea may allow drugs without marketing authorisation to be released for consumption in individual cases on special medical grounds. For outpatient care the special licence is issued on a named-patient basis. For inpatient care the licence is issued separately for each institution, and it may cover several patients. The special licence is valid for one year from the day of issue.

Material used for the statistics

Area: In all statistics on the reimbursement of medicine costs the information on hospital region or hospital district is based on the patient's place of residence at the end of the year.

Drug Sales Register: Data presented in the tables starting on page 132 are based on the Drug Sales Register maintained by the Finnish Medicines Agency Fimea. See "Materials and methods used in the consumption statistics" on pages 27–28.

Prescription Register: The Prescription Register maintained by Kela comprises all purchases of medicines directly reimbursed upon purchase at the pharmacy. The Prescription Register includes information, derived from the prescription, relating to the patient, the medicine, the prescribing doctor as well as the cost and reimbursement paid for the medicine. Data in Tables 3.8.–3.14. are based on the Prescription Register.

Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments: These statistics comprise data about all reimbursement payments paid during the year and are maintained by Kela. In addition to the reimbursement payments made, the data on medicine costs include the pre-reimbursement cost, the number of purchases made and prescriptions issued. The data contains information about all reimbursed medicine purchases and are, therefore, more comprehensive than the data presented by the Prescription Register. Data in Tables 3.1., 3.6., 3.7. and 3.14. and Figure 3.1. are based on the Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.

Special Refund Entitlement Register: The Special Refund Entitlement Register at Kela contains data regarding entitlements for Special Refunds granted to the patients. The register includes data both about the patients and the diseases entitling the patients to receive Special Refunds. The number of patients entitled to reimbursement payments under the Special Refund Categories presented in Tables 3.8. and 3.9. is based on this register.

KULUTUSTILASTOINNISSA KÄYTETYT AINEISTOT JA MENETELMÄT

Suomen lääketilastossa noudatetaan lääkekulutustilastoinnissa yleisesti käytetyn ATC-luokituksen tuoreinta (2018) luokitusta. Luokituksen sisältö on koottu lääkevalmisteiden myyntiin apteekeille ja sairaaloille. Rokotteiden kulutuslukuja on täydennetty Tervyden ja hyvinvoinnin laitoksen luvuilla. Sairaanhoidotilaitokset ostavat lääkkeitä myös eräistä muista lääketukkukaupoista tai suoraan lääketehtailta. Ne voivat tuoda lääkkeitä myös itse maahan. Lääkkeiden kokonaismyyntiin (TMH) tämän myynnin puuttuminen aiheuttaa noin 1 % vajeen.

Suomen lääketilaston kulutusluvut perustuvat kolmen suurimman lääketukkukaupan Oriolan, Tamron ja Magnum Medicalin myyntiluvallisten ihmislääkevalmisteiden myyntiin apteekeille ja sairaaloille. Rokotteiden kulutuslukuja on täydennetty Tervyden ja hyvinvoinnin laitoksen luvuilla. Sairaanhoidotilaitokset ostavat lääkkeitä myös eräistä muista lääketukkukaupoista tai suoraan lääketehtailta. Ne voivat tuoda lääkkeitä myös itse maahan. Lääkkeiden kokonaismyyntiin (TMH) tämän myynnin puuttuminen aiheuttaa noin 1 % vajeen.

Lääkkeiden tukkumyynti on esitetty arvonlisäverottomin tukkuohjehinnoin.

Jokaiselle luvulle on vertailutieto kahdelta edelliseltä vuodelta. Vertailutiedoissa sekä kuvissa on otettu huomioon ATC-luokituksen ja DDD-arvojen muutokset.

Lääkekulutuksen laskeminen

Suomen lääketilastossa lääkekulutus esitetään määritellyihin vuorokausianoksiin (DDD, defined daily dose) perustuen. Lähtökohtana on lääkkeiden tukkumyyynnin volyymi eli lääkkeen määrää paino- tai tilavuusyksiköissä sekä kansainvälisesti sovittu lääkekohtainen teoreettinen vuorokausiannos. Saatu kokonaiskulutus suhteutetaan väestöön tuhatta asukasta ja vuorokautta kohti.

Esimerkki kulutuksen laskemisesta simvastatiinilla, jonka määritellyksi vuorokausianokseksi on sovittu 30 milligrammaa:

Simvastatiinin DDD	0,03 g
Kulutus	2 249 102 g/vuosi
Väkiluku	5 529,156 x 1 000

1. Muutetaan vuodessa myyty lääkemäärä määritellyjen vuorokausianosten lukumääräksi:

$$2\,249\,102 \text{ g} / 0,03 \text{ g} = 74\,970\,071 \text{ DDD}$$

2. Suhteutetaan saatu luku väestön tuhatta asukasta ja vuorokautta kohti:

$$\frac{74\,970\,071 \text{ DDD}}{5\,529,156 \times 365} = 37,15 \text{ DDD}/1\,000 \text{ asukasta/vrk}$$

Näin saatu kulutus, 37,15 DDD/1 000 as/vrk, ilmoittaa siten promilleina sen osuuden väestöstä, joka teoriassa on käyttänyt päivittäin 30 milligrammaa simvastatiinia.

Kulutuslukujen tulkinnassa on muistettava menetelmän teoreettisuus, vaikka määritellyä vuorokausianosta sovittaessa on pyritty lähelle todellista lääkkeen käyttöannosta. Annoksen tarkka määritteleminen lähes kaikista lääkeistä on kuitenkin mahdotonta, koska annos vaihtelee lääkkeen käyttötarkoituksen, potilaan ja hoitokäytännön mukaan. Koska lähtökohtana on tukkuliikkeiden lääkemyynti, voi osa tilastoidusta myyntivolyymistä olla edelleen varastoituna joko välittäjäportaassa tai kuluttajalla. Lisäksi DDD:n avulla laskettu kulutus on yleensä suhteutettu koko väestöön, vaikka lääkkeen käytöö olisikin keskitynyt vain tiettyihin ikäryhmiin tai toiseen sukupuoleen.

Takautuvassa tarkastelussa on aina otettava huomioon muutokset lääkeaineen DDD-yksikössä ja mahdollisesti ATC-ryhmittelyssä; kunkin vuoden Suomen lääketilaston liitteenä on luettelo näistä muutoksista. Jos lääkeaineen DDD on vaihtunut, on eri vuosia tarkasteltaessa muutettava kulutuslukut keskenään vertailukelpoisiksi. Tämä tapahtuu muuntamalla DDD:n avulla ilmoitettu kulutus takaisin lähtöarvoonsa, ts. paino- tai tilavuusyksikköönä ilmoitetuksi kulutukseksi, minkä jälkeen voidaan laskea uusi luku uudella DDD-yksiköllä.

ATC-järjestelmän rakenne

Anatomis-terapeutis-kemiallisessa (Anatomical Therapeutic Chemical, ATC) luokituksessa lääkkeet on jaettu ryhmiin sen mukaan, mihin elimeen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeutisten ominaisuuksien mukaan.

ATC-järjestelmässä lääkkeet on luokiteltu ryhmiin viiteen eri tasoon. Lääkkeet on jaoteltu 14 pääryhmään (1. taso) ja edelleen neljään alatasoon. Näistä 2. taso on farmakologinen/terapeutinen alaryhmä, 3. ja 4. taso ilmaisevat joko farmakologisen, kemiallisen tai terapeutisen ryhmän, johon lääke kuuluu ja 5. taso yksittäisen kemiallisen aineen tai yhdistelmävalmisteen aineyhdistelmän. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä tasossa käytetään tunnistamiseen farmakologisia alaryhmiä silloin, kun niitä on pidetty tarkoituksenmukaisempina kuin terapeutisia tai kemiallisia alaryhmiä.

Esimerkiksi simvastatiinin ATC-luokka (C10AA01) rakentuu seuraavasti:

C	Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet (1. taso, anatominen pääryhmä)
C10	Lipidejä muuntavat lääkeaineet (2. taso, farmakologinen alaryhmä)
C10A	Lipidejä muuntavat lääkeaineet (3. taso, farmakologinen alaryhmä)
C10AA	HMG-CoA-redukttaasin estääjät (4. taso, farmakologinen alaryhmä)
C10AA01	Simvastatiini (5. taso, kemiallinen aine)

Lähde: Guidelines for ATC classification and DDD assignment, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, Oslo 2019.

MATERIALS AND METHODS USED IN THE DRUG CONSUMPTION STATISTICS

Finnish Statistics on Medicines lists drugs according to the ATC classification (2018). These statistics include only preparations registered for human use. The sales figures of Finnish Statistics on Medicines are based on the sales of the three largest drug wholesalers in Finland, Oriola, Tamro and Magnum Medical, which together account for nearly 100% of total drug sales. The remainder (about 1%) is mainly comprised of hospital sales. VAT (10%) is not included in the wholesale figures.

Calculating drug consumption

In Finnish Statistics on Medicines, drug consumption is expressed using the unit Defined Daily Dose (DDD). The calculations are based on the volume of sales to pharmacies and hospitals by wholesalers and on the assumed average dose per day for each drug. Consumption is usually expressed as a number of DDDs per 1,000 inhabitants and per day.

The following example shows how simvastatin consumption is calculated:

DDD of simvastatin	0.03 g
Sales	2,249,102 g/year
Population	5,529.156 x 1,000

1. Total consumption of simvastatin in grams is first converted into DDDs using the following equation:

$$2,249,102 \text{ g} / 0.03 \text{ g} = 74,970,071 \text{ DDD}$$

2. The number of DDDs is then adjusted to the population and the number of days per year.

$$\frac{74,970,071 \text{ DDD}}{5,529.156 \times 365} = 37.15 \text{ DDD/1,000 inh/day}$$

The figure of 37.15 DDD/1,000 inh/day indicates how many people (in this case 37.15) per 1,000 of the population may in theory have received that standard dose (30 mg) of simvastatin.

When interpreting the figures, it should be remembered that the DDD is only a technical expedient and is not necessarily equal to the real dose. The DDD of a drug can be very difficult to establish, as the drug dose depends on indications, individuals and therapeutic practices. When using sales figures provided by wholesalers, it is worth noting that some drugs sold may still be unused, either in dealer stores or in patient homes. The DDD figure is generally calculated in relation to the total population, although drug use may be concentrated in certain age groups or a particular sex.

Despite these defects, the DDD system has proved very suitable for drug consumption observations. In retrospective studies, changes in DDD units and the ATC classification should always be considered. Changes made in 2018 are listed in Appendices 1 and 2 in this volume; earlier changes have been listed in previous editions of Finnish Statistics on Medicines.

Structure of the ATC system

In the Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system, the drugs are divided into different groups according to the organ or system on which they act and their chemical, pharmacological and therapeutic properties.

In the ATC system drugs are classified in groups at five different levels. The drugs are divided into fourteen main groups (1st level), with one pharmacological/therapeutic subgroup (2nd level). The 3rd and 4th levels are chemical/pharmacological/ therapeutic subgroups and the 5th level is the chemical substance. The 2nd, 3rd and 4th levels are often used to identify pharmacological subgroups when that is considered more appropriate than therapeutic or chemical subgroups.

The complete classification of simvastatin (C10AA01) illustrates the structure of the code:

C	Cardiovascular system (1st level, anatomical main group)
C10	Lipid modifying agents (2nd level, pharmacological subgroup)
C10A	Lipid modifying agents, plain (3rd level, pharmacological subgroup)
C10AA	HMG CoA reductase inhibitors (4th level, pharmacological subgroup)
C10AA01	Simvastatin (5th level, chemical substance)

Source: Guidelines for ATC classification and DDD assignment, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, Oslo 2019.

KÄYTETYT LYHENTEET JA SYMBOLIT

ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

Lyhenteet

Abbreviations

ATC	Anatomis-terapeuttis-kemiallinen luokittelujärjestelmä Anatomical Therapeutic Chemical classification
DDD	Määritelty vuorokausiaannos Defined Daily Dose
UD	Yksittäinen annos (esim. yksi tabletti tai 5 ml mikstuuria) Unit dose (for example one tablet or 5 ml of mixture)
U	Yksikkö Unit
TU	Tuhat yksikköä Thousand units
mcg	Mikrogramma Microgram
I	Inhaloitava Inhalative
N	Nenään Nasal
O	Suun kautta Oral
P	Parenteraalinen Parenteral
SI	Kielen alle Sublingual
Td	Transdermaalinen Transdermal
V	Intravaginaalinen Intravaginal
TMH	Tukkumyyntihinta (arvonlisäveroton) Wholesale price (VAT excluded)
VMH	Vähittäismyyntihinta (sis. alv 10 %) Retail price (VAT 10% included)

Symbolit

Symbols

H-%	Laitosmyynnin osuus (%) kulutuksesta (DDD/1 000 as/vrk) Sales to hospitals and other health care units as a proportion (%) of consumption (DDD/1,000 inh/day)
H-% *	Laitosmyynnin osuus (%) tukkumyyntiarvosta Sales to hospitals and other health care units as a proportion (%) of wholesale value
-	Ei yhtään havaintoa Magnitude nil
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi Category not applicable
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen Data no available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy

LÄÄKEVUOSI 2018

Leena K. Saastamoinen, FaT, dosentti, tutkimuspäällikkö, Kela
Katri Aaltonen, FaT, erikoistutkija, Kela
Tinna Voipio, farmaseutti, tutkija, Fimea

Lääkkeiden myynti ja korvausmenot kasvavat edelleen. Syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien korvaukset kasvoivat neljänneksellä ja veritautien lääkkeiden korvaukset viidenneksellä, mutta niiden käyttäjämäärä ei kasva samaa tahtia. Diabeteslääkkeiden myynti on jälleen kääntynyt kasvuun vuoden 2017 notkahduksen jälkeen. Toisaalta sydän- ja verisuonitautilääkkeiden myynti väheni edelleen, kuten edellisvuonnaakin.

Lääkkeiden myynti kasvoi 7 %

Vuonna 2018 lääkkeiden myynti oli 3 287 miljoonaa euroa. Se kasvoi edellisvuodesta 6,8 %. Tästä 2 188 miljoonaa euroa (67 %) oli avohoidon reseptilääkkeitä ja 355 miljoonaa euroa (11 %) itsehoitolääkkeitä. Lääkkeiden myynti laitoksiin oli 745 miljoonaa euroa tukkuhinnoin laskettuna, ja se kasvoi edellisvuodesta 19,8 %. Tukkuhintaisen myynnin euromäärä on kuitenkin vain suuntaa-antava, koska laitosten lääkemynti kilpailutetaan, eikä todellista kilpailutettua myyntiä tällä hetkellä tilastoida.

Lääkekorvausmenot alkoivat jälleen kasvaa

Vuonna 2018 Kela maksoi lääkekorvausksi 1 460 miljoonaa euroa noin 3 miljoonalle henkilölle. Korvausmenot kasvoivat edellisvuodesta 73 miljoonaa euroa (5,3 %).

Syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien sekä veritautien lääkkeiden korvausmenot kasvoivat merkittävämin, kuten aiempinakin vuosina. Näissä ryhmissä on paljon uusia, kalliita lääkkeitä. Syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien korvaussumma kasvoi neljänneksellä, lähes 94 miljoonalla eurolla, 470 miljoonaan euroon. Korvausten saajien määrä kasvoi 146 000 henkilöllä (5 %).

Veritautien lääkeistä maksettiin korvauskia 162 miljoonaa euroa. Kasvua oli runsas viidennes (27 miljoonaa euroa), vaikka käyttäjiä oli edellisvuoteen verrattuna vain 4 % enemmän. Uusimpien verenohennuslääkkeiden korvattavuus laajeni vuonna 2018 uusiin käyttöaiheisiin, mikä lisäsi käyttäjämäärää ja kustannuksia.

Eräiden lääkeryhmien korvausmenot kuitenkin pienenvät. Sydän- ja verisuonitautien lääkkeiden korvausmenot (117 miljoonaa euroa) pienenvät eniten, 22 miljoonalla eurolla (16 %). Myös hermostoon vaikuttavien lääkkeiden ja hengityselinten sairauksien lääkkeiden korvausmenot pienenvät.

Hepatiitti C:n lääke kiri neljänneksi myydyimmäksi

Myydyimpien lääkeaineiden kymmenen myydyimmän lääkkeen listalle nousivat lääkevuonna 2018 C-hepatiitin hoidossa käytettävä sofosbuviirin ja velpatasviirin yhdistelmä, sekä pahanlaatuisten veritau-tien hoidossa käytettävä lenalidomidi. Sofosbuviirin ja velpatasviirin yhdistelmän tukkumyynti lähes kymmenkertaistui 40 miljoonaan euroon, mutta tukkumyynti ei kerro lääkevalmisteen todellista, kil-pailutettua laitosmyyntiä. C-hepatiitin lääkkeet kilpailutetaan ja toimitetaan potilaille suoraan hoitoysiköstä. Vuoden 2016 lopulla julkaistun Suomen C-hepatiittistrategian tavoitteena on muun muassa saattaa tartunnan saaneet kattavasti seurannan ja hoidon piiriin, mikä lienee vaikuttanut lääkehoitojen yleistymiseen.

Vuonna 2017 myydyimmän lääkeaineen, nikotiinin, myynti oli 55 miljoonaa euroa. Nyt myydyimmäksi lääkkeeksi nousi infliksimabi 66 miljoonan euron myynnillä jättäen nikotiinin kakkoseksi, vaikka nikotiininkin myynti edelleen kasvoi.

Taulukko. 10 myydyintä lääkeainetta vuonna 2018.

Lääkeaine	ATC-koodi	Tukkumyynti, 1 000 euroa	Muutos vuodesta 2017, %
Inflksamibi	L04AB02	66 381	+73
Nikotiini	N07BA01	57 716	+6
Adalimumabi	L04AB04	51 988	+18
Sofosbuviiri ja velpatasviiri	J05AP55	40 246	+931
Rituksimabi	L01XC02	35 153	0
Ihmisen normaali immunoglobuliini intravas-kulaariseen käyttöön	J06BA02	31 217	-7
Ibuprofeeni	M01AE01	28 767	-1
Glargininsuliini	A10AE04	28 682	-1
Lenalidomidi	L04AX04	26 653	+24
Etanersepti	L04AB01	26 327	-4

Kulutetuimmat ovat sydän- ja verisuonitautien lääkkeitä

Lukuun ottamatta kahta kipulääkettä, ibuprofeenia ja parasetamolia, kaikki 10 kulutetuinta lääkettä olivat sydän- ja verisuonitauteihin käytettäviä lääkkeitä. Eniten kulutetaan ACE-estäjää ramipriiliä, toiseksi eniten trombooseja estäävä asetyylisalisyylihappoa ja kolmanneksi eniten kalsiumkanavan salpaaja amlodipiinia. Listalla on myös kaksi kolesterolilääkettä, atorvastatiini ja simvastatiini, sekä beet-salpaaja bisoprololi ja AT II -salpaaja kandesartaani.

Taulukko 2. Kymmenen kulutetuinta lääkeainetta vuonna 2018

Lääkeaine	ATC-koodi	Kulutus, DDD/1000 as/vrk	Muutos vuodesta 2017, %
Ramipriili	C09AA05	72,8	3
Asetyylisalisyylihappo	B01AC06	67,1	-3
Amlodipiini	C08CA01	55,1	2
Ibuprofeeni	M01AE01	49,8	1
Atorvastatiini	C10AA05	49,6	12
Losartaani	C09CA01	42,5	10
Bisoprololi	C07AB07	38,7	4
Simvastatiini	C10AA01	37,2	-3
Kandesartaani	C09CA06	36,8	13
Parasetamoli	N02BE01	36,5	2

Diabeteslääkkeiden myyntin väheneminen jää tilapäiseksi

Diabeteslääkkeiden kulutus kasvoi (95,9 DDD/1000 as/vrk) 4 % ja kustannukset (155 miljoona euroa) 5 %. Myös korvattuja lääkeitä ostaneiden määrä (389 300 henkilöä) kasvoi 3 %. Edellisvuonna diabeteslääkkeiden myynti väheni ensimmäistä kertaa, mutta muutos jää tilapäiseksi.

Insuliinien myynti (64 miljoonaa euroa) pysyi ennallaan, mutta niiden kokonaiskulutus (32,1 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 2 %. Käytetyimpien ylipitkävaikuttisten insuliinien myynti väheni edelleen, glargininsuliinin 1 % ja detemirinsuliinin 4 %, mutta väheneminen hidastui selvästi.

Muiden veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkkeiden myyntin kasvu kiihtyi jälleen. Vuonna 2017 myyntin ja kulutuksen kasvu hidastui yhteen prosenttiin, mutta vuonna 2018 myynti (91 miljoonaa euroa) kasvoi 8 % ja kulutus (63,8 DDD/1000 as/vrk) 5 %. Myynniltään suurimmat ryhmät olivat DPP-4-estäjät (30 miljoonaa euroa, 13,5 DDD/1000 as/vrk), GLP-1-analogit (18 miljoonaa euroa, 3,3 DDD/1000 as/vrk) ja SGLT-2-estäjät (17 miljoonaa euroa, 6,7 DDD/1000 as/vrk). Näistä nopeimmin kasvoivat SGLT-2-estäjien myynti (36 %) ja kulutus (39 %). Näitä enemmän kulutettiin metformiinia, 32,2 DDD/1000 as/vrk, mutta sen myynti oli yhteensä vain 11 miljoonaa euroa. Metformiinia on myös melkein kaikissa diabeteslääkkeiden yhdistelmävalmisteissa, joiden kulutus oli yhteensä 6,0 DDD/1000 as/vrk ja myynti 14 miljoonaa euroa.

Antitromboottisten lääkkeiden myynti kasvaa voimakkaasti

Veritautien lääkkeiden kulutus (135,6 DDD/1000 as/vrk) väheni 1 %, mutta myynti (238 miljoonaa euroa) jatkoi kasvuaan 9 %. Korvattuja lääkkeitä ostaneiden määrä kasvoi 4 % 432 700 henkilöön.

Veritautien lääkkeiden myynnin kasvusta suurin osa tuli antitromboottisista lääkeaineista, joita myytään nyt yhteensä 116 miljoonalla eurolla. Eniten kasvoivat suorien hyytymistekijä Xa:n estäjien, riva-roksabaanin, abiksabaanin ja edoksabaanin myynti (51 miljoonaa euroa, kasvua 59 %) ja kulutus (11,6 DDD/1000 as/vrk, kasvua 66 %). Myös suoran trombiininestäjän dabigatraanieteksilaatin myynti (11 miljoonaa euroa) kasvoi 14 % ja kulutus (2,5 DDD/1000 as/vrk) 19 %. Varfarinin myynti (3 miljoonaa euroa) ja kulutus (12,6 DDD/1000 as/vrk) vähennivät entisestään, molemmat 15 %.

Sydän- ja verisuonitautien lääkkeiden myynti vähenee

Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeiden myynti väheni vuonna 2017 ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen. Vuonna 2018 niiden myynti (172 miljoonaa euroa) väheni edellisvuotta nopeammin, 13 %, mutta kulutus (590,6 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 4 %. Korvattavia sydän- ja verisuonitautien lääkkeitä osti 1 585 600 henkilöä, 2 % useampi kuin edellisvuonna.

Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavia lääkkeitä kulutetaan sydän- ja verisuonitautien lääkeistä eniten, 252,9 DDD/1000 as/vrk. Niiden kulutus kasvoi 6 %, mutta myynti (46 miljoonaa euroa) väheni 8 %. Angiotensiini II -reseptorisalpaajien kulutus (104,3 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 11 % ohittäen ACE-estäjien kulutuksen (104,2 DDD/1000 as/vrk). Angiotensiini II -reseptorisalpaajien myynti (16 miljoonaa euroa) väheni 17 % mutta ACE:n estäjien myynti vain 1 %. Angiotensiini II -reseptorisalpaajien yhdistelmävalmisteiden myynti on suurempaa (17 miljoonaa euroa) kuin angiotensiini II -reseptorisalpaajien, vaikka niiden kulutus (32,4 DDD/1000 as/vrk) on vain vajaa kolmannes angiotensiini II -reseptorisalpaajien kulutuksesta.

Lipidejä muuntavien lääkeaineiden kulutus (121,2 DDD/1000 as/vrk) jatkoi kasvuaan (8 %), mutta niiden myynti kääntyi pitkästä aikaa vähemämään pään: myynti oli kasvanut vuodesta 2011 alkaen mutta väheni vuonna 2018 peräti 30 % 45 miljoonaan euroon.

Diureettien myynti (8 miljoonaa euroa) kasvoi 4 %, vaikka kulutus (51,6 DDD/1000 as/vrk) pysyi ennallaan. Myös beetasalpaajien kulutus (63,6 DDD/1000 as/vrk) pysyi ennallaan, mutta niiden myynti (21 miljoonaa euroa) puolestaan väheni 8 %. Käytetyin beetasalpaaja on bisoprololi (38,7 DDD/1000 as/vrk), jonka kulutus kasvoi 4 % mutta myynti (10 miljoonaa euroa) väheni 6 %. Kalsiumkanavan salpaajien myynti (16 miljoonaa euroa) väheni 11 %, mutta kulutus kasvoi 2 %. Käytettyimän (55,1 DDD/1000 as/vrk) kalsiumkanavan salpaajan, amlodipiinin, myynti (4 miljoonaa euroa) väheni 25 %.

Bakteerilääkkeiden kulutus vähenee edelleen

Systeemisesti vaikuttavien infektiolääkkeiden myynti oli 247 miljoonaa euroa. Se kasvoi 25 % edellisvuodesta, vaikka ryhmään kuuluvien lääkkeiden kulutus, 17,7 DDD/1000 as/vrk, väheni 1 %:n. Syynä kulutuksen kasvuun oli systeemisten viruslääkkeiden, pääasiassa hepatiitti C -infektion hoitoon käytettävien sofosbuviirin ja velpatasviirin yhdistelmävalmisteiden ja elbasviiri ja gratsopreviirin yhdistelmävalmisten myynnin moninkertaistuminen. C-hepatiitin lääkkeiden kustannuksista vastaa potilaan kotikunta. Kustannustietoa ei tällä hetkellä ole saatavissa todellisella kilpailutetulla hinnalla laskettuna.

Bakteerilääkkeiden kulutus (15,5 DDD/1000 as/vrk) ja myynti (50 miljoonaa euroa) puolestaan vähenevät. Myös sairausvakuutuksesta korvattavia bakteerilääkkeitä ostaneiden määrä (1 428 700 henkilöä) väheni 2 %. Useiden perinteisesti avohoidossa käytettyjen lääkkeiden, kuten tetrasykiinien, kefaleksiinien, sulfadiatsiinien ja trimetopriimin yhdistelmän, pelkän trimetopriimin, sekä makrolidien kulutus on vähentynyt. Kulutuksen vähennemisessä voivat olla taustalla Mikrobilääkeresistenssin tor-

junnan kansallisen toimintaohjelman suosituksset. Toisaalta joidenkin lähes yksinomaan sairaalassa käytettävien bakteerilääkkeiden, kuten toisen ja neljännen sukupolven kefalosporiinien, bentsyylipe-nisilliinin sekä tigesykiinin, kulutus on kasvanut. Avohoidon bakteerilääkkeiden käytön vähenemiseen on todennäköisesti vaikuttanut myös korvatulehdusten väheneminen pneumokokki- ja influenssaro-kotteiden tultua rokotusohjelmaan. Ennen vuotta 2018 julkaistuihin lukuihin verrattaessa on huomat-tava, että useiden bakteerilääkkeiden DDD-arvot ovat muuttuneet. Tämän artikkelin laskelmissa muu-tois on jo huomioitu.

Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat selittävät yli puolet lääkemyynnin kokonaiskasvusta

Syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien myynti (686 miljoonaa euroa) oli edellisvuoden ta-paan eri lääkeryhmistä suurinta. Niiden myyntin ja korvausmenojen kasvu on ollut nopeaa jo vuosi-kymmenen ajan, mutta vuonna 2018 kasvu nopeutui entisestään. Myynti kasvoi peräti 124 miljoonalla eurolla (22 %) kattaen 59 % kaikkien lääkkeiden tukkumyynnin 210 miljoonan euron kasvusta.

Syöpälääkkeiden ja immuunivasteen muuntajien korvausmenot kasvoivat vielä myyntiäkin nopeam-min, 25 %. Korvattavien lääkkeiden ostajien määrä (146 000 henkilöä) kasvoi 5 %. Lääkeryhmään sisältyy 12 lääkeainetta, joita sisältävät valmisteet ovat ehdollisesti korvattavia. Näiden osuus lääke-ryhmän korvausista oli 13 % ja korvausmenojen kasvusta 35 %. Ehdollisiin korvausiihin liittyv talou-dellisia sopimuksia, joiden palautusmaksuja ei vielä maksettu vuonna 2018.

Antineoplastisten lääkeaineiden eli solunsalpaajien myynnistä (261 miljoonaa euroa) 84 % muodos-tuu monoklonaalista vasta-aineista, proteiinikinaasin estäjistä ja muihin antineoplastisiin lääkeainei-siin luokitelluista lääkeistä. Antineoplastisille lääkeaineille ei määritetä tilastollisia vuorokausian-noksia (DDD). Monoklonaalisten vasta-aineiden myynnistä (132 miljoonaa euroa) kaksi kolmasosaa selittyy rituksimabin, trastutsumabin ja bevasitumabini myynnillä, mutta 16 miljoonan euron kasvusta yli puolet aiheutui uudemmista lääkeaineista daratumumabista, pembrolitsumabista ja nivolumabis-ta. Proteiinikinaasien estäjistä (58 miljoonaa euroa) myyntin arvoltaan suurimpia lääkeaineita olivat imatinibi, sunitinibi ja dabrafenibi (yhteensä 17 miljoonaa euroa). Uudet ehdollisesti korvattavat lääke-keit ibrutinibi, trametinibi ja kabotsantinibi aiheuttavat kuitenkin 63 % 13 miljoonan euron kasvusta.

Endokrinologisten lääkeaineiden myynti (56 miljoonaa euroa) kasvoi prosentuaalisesti eniten, 39 %. Kulutus (7,6 DDD/1000 as/vrk) kasvoi maltillisemmin, 3 %. Kasvusta 84 % selittyy entsalutamidilla, jonka sekä myynti (26 miljoonaa euroa) että kulutus (0,13 DDD/1000 as/vrk) olivat yli kaksinkertaiset edellisvuoteen nähden. Myös abirateronin myynti (11 miljoonaa euroa) ja kulutus (0,05 DDD/1000 as/vrk) kasvoivat molemmat 22 %. Entsalutamidi ja abirateroni ovat ehdollisesti korvattavia lääkkeitä.

Immunosuppressantien myynti (331 miljoonaa euroa) kasvoi euromääräisesti eniten, 73 miljoonaa euroa (28 %). Kulutus (13,8 DDD/1000 as/vrk) kasvoi tässäkin ryhmässä myyntiä maltillisemmin, 12 %. Immunosuppressantien myynnistä ja myyntin kasvusta yli puolet selittyy tuumorinekroosite-kiä alfan (TNF-alfan) estäjillä (myynti 173 miljoonaa euroa, myyntin kasvu 30 %). Selektiivisistä im-munosuppressanteista nopeasti myyntin arvoa kasvattaneita lääkeaineita olivat vedolitsumabi ja to-fasitinibi, interleukiini estäjistä ustekinumabi ja sekukinumabi sekä muista immunosuppressanteista lenalidomidi ja dimetylifumaraatti. Dimetylifumaraatti ja lenalidomidi selittävät 25 % syöpälääkei-den ja immuunivasteen muuntajien korvausmenojen kasvusta.

TNF-alfan estäjien myynnistä infliksimabi (66 miljoonaa euroa) katoi 38 % ja adalimumabin myynti (52 miljoonaa euroa) 30 %. Adalimumabini korvausmenot ovat yksittäisistä lääkeaineista suurimmat. Infliksimabin myynti kasvoi 73 % ja kulutus 21 %, adalimumabini myynti kasvoi 18 % ja kulutus 19 %. Etanersepti oli ainoa TNF-alfan estäjä, jonka myynti (26 miljoonaa euroa) pieneni, 4 %. Tähän lienee syynä biosimilaarien markkinoille tulon vaikutus hintoihin, koska lääkkeen kulutus (0,56 DDD/1000 as/vrk) kuitenkin kasvoi 31 %.

Ibuprofeeni ja parasetamoli edelleen käytetyimmät kipulääkkeet

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ryhmän lääkkeiden kokonaismyynti kasvoi 101 miljoonaan euroon (6 %). Niiden kulutus oli 97,2 DDD/1000 as/vrk ja korvattavia lääkkeitä osti 1 373 500 henkilöä. Myynnistä 44 miljoonaa euroa ja 77,4 DDD/1000 as/vrk oli tulehduskipulääkkeitä. Niiden myynti väheni edelleen (8 %) mutta kulutus kasvoi yhden prosentin. Tulehduskipulääkkeiden kulutuksesta 64 % oli ibuprofeenia (49,8 DDD/1000 as/vrk). Koksibeista käytetyimmän, etorikoksibin, kulutus (8,9 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 19 %. Sen myynti (4 miljoonaa euroa) kuitenkin väheni 43 %, mikä johduu sen tulosta viitehintajärjestelmään vuoden 2017 puolivälissä, ja hintakilpailun kiihtymisestä.

Paikallisesti käytettävien tulehduskipulääkkeiden myynti (12 miljoonaa euroa) väheni ensimäistä kertaa moneen vuoteen. Myös keskushermostoon vaikuttavien lihasrelaksanttien kulutus (4,7 DDD/1000 as/vrk) väheni, jopa 10 %. Mediassakin esillä olleen spinaalisen lihasatrofian lääke nusinerseenin myynti kasvoi alle miljoonasta eurosta yli 9 miljoonaan euroon.

Parasetamolin kulutus (36,5 DDD/1000 as/vrk) on ollut jo pitkään kasvussa ja lisääntyi nyt 2 %. Sen myynti pysyi kuitenkin ennallaan. Migreenilääkkeiden myynti (7 miljoonaa euroa) kasvoi viidenneksellä ja kulutus (2,3 DDD/1000 as/vrk) 9 %. Merkittävä osa myynnin kasvusta tuli erenumabin myynnistä.

Opioidien kulutus (13,9 DDD/1000 as/vrk) väheni 5 % ja myynti (27 miljoonaa euroa) 10 %. Käytetyin opioidi oli edelleen kodeiinin ja parasetamolin yhdistelmä, jonka kulutus (6,3 DDD/1000 as/vrk) väheni 11 % ja myynti (3 miljoonaa euroa) 17 %. Seuraavaksi käytetyimpä olivat tramadolit yhdistelmään (2,9 DDD/1000 as/vrk), oksikodonit (1,7 DDD/1000 as/vrk) ja buprenorfiini (1,4 DDD/1000 as/vrk). Tramadolit ja sen yhdistelmävalmisteiden kulutus pysyi ennallaan. Oksikodonin kulutus kasvoi 3 %, mutta myynti (5 miljoonaa euroa) väheni samoin 3 % todennäköisesti hintakilpailun seurauksena. Myös buprenorfiinin myynti (5 miljoonaa euroa) väheni samasta syystä, nyt 26 %, vaikka kulutus kasvoi 7 %.

Masennuslääkkeiden kulutus jatkaa kasvuaan

Hermostoon vaikuttavien lääkkeiden kulutus (269,8 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 3 %. Niiden myynti (343 miljoonaa euroa) pysyi ennallaan, ja ryhmä säilyi toiseksi myydyimpänä lääkeryhmänä. Korvattavia lääkkeitä osti 1 654 300 henkilöä, 2 % useampi kuin edellisvuonna.

Psykykenlääkkeiden yhteenlaskettu kulutus (148,7 DDD/1000 as/vrk) kasvoi jo toista vuotta peräkkäin, vaikka vuoteen 2016 asti kulutus oli vähentynyt kuuden vuoden ajan. Psykykenlääkkeiden myynti pysyi samalla tasolla kuin edellisvuonna.

Käytetyin psykykenlääkeryhmä on masennuslääkkeet. Niiden kulutus (74,8 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 7 % ja myynti (31 miljoonaa euroa) 4 %. Serotonin takaisinoton estäjien kulutus (41,2 DDD/1000 as/vrk) kasvoi 4 % ja pääasiassa serotonin ja noradrenaliinin takaisinoton estäjiä sisältävän muiden masennuslääkkeiden ryhmän kulutus (28,9 DDD/1000 as/vrk) 11 %. Valtaosa myynnin kasvusta selitti muiden masennuslääkkeiden ryhmän myynnin (21 miljoonaa euroa) kasvulla, sillä serotonin takaisinoton estäjien myynti (7 miljoonaa euroa) väheni 17 %.

Myös perinteisten unilääkkeiden kulutuksen (33,9 DDD/1000 as/vrk) kasvu jatkui (3 %). Kulutuksen kasvu johti lähes yksinomaan melatoniinin kulutuksen (9,1 DDD/1000 as/vrk) yli 50 %-n kasvusta. Melatoniini nousi ryhmän lääkkeistä käytetyimmäksi tsopiklonin (13,0 DDD/1000 as/vrk) jälkeen ohittaen tematsepaamin kulutuksen (6,2 DDD/1000 as/vrk). Muiden ryhmän lääkkeiden kulutus väheni tai oli pieni. Osa melatoniinista myydään ravintolisinä, joiden kulutus ei kirjaudu Fimean lääketilastoihin. Melatoniini ei myöskään ole sairausvakuutuksesta korvattavaa. Unilääkkeiden myynti (13 miljoonaa euroa) kasvoi 5 %.

Neuroosilääkkeiden kulutus (17,4 DDD/1000 as/vrk) väheni edelleen, nyt 7 %. Myös niiden myynti (6 miljoonaa euroa) väheni 4 %.

Psykoosilääkkeiden kulutus (21,9 DDD/1000 as/vrk) on kasvanut 1990-luvulta lähtien, Vuonna 2018 3 %. Niiden myynti (50 miljoonaa euroa) väheni 3 %, mutta psykoosilääkkeet olivat edelleen myynniltään suurin psyykenlääkeryhmä. Käytetyimmät psykoosilääkkeet olivat olantsapiini (6,2 DDD/1000 as/vrk) ja ketiapiini (5,3 DDD/1000 as/vrk). Ketiapiinin kulutus pysyi ennallaan, mutta sen myynti (4 miljoonaa euroa) väheni virkistyneen hintakilpailun vuoksi peräti 32 %.

Uusien astmalääkkeiden myynti kasvaa

Hengityselinten sairauksien lääkkeiden ryhmän kokonaismyynti oli 154 miljoonaa euroa ja kulutus 182,2 DDD/1000 as/vrk. Myynti kasvoi 3 % ja kulutus 4 %. Sairausvakuutuksesta korvattavia hengityselinten sairauksien lääkkeitä osti 1 141 700 henkilöä.

Ahtauttavien hengitystiesairauksien lääkkeiden myynti (94 miljoonaa euroa) ja kulutus (78,2 DDD/1000 as/vrk) kasvoivat edellisvuosien tapaan, nyt 1 % ja 3 %. Myynniltään (43 miljoonaa euroa) ja kulutukseltaan (26,7 DDD/1000 as/vrk) suurin ryhmä on edelleen adrenergisten lääkeaineiden ja glukokortikoidien yhdistelmävalmisteet ja toiseksi suurin glukokortikoidit (myynti 18 miljoonaa euroa ja kulutus 19,3 DDD/1000 as/vrk). Muiden systeemisesti käytettävien ahtauttavien hengitystiesairauksien lääkkeiden ryhmän myynti (6 miljoonaa euroa) on kasvanut merkittävästi vauhtia, 34 %. Ryhmä sisältää uusia, perinteisiin astmalääkkeisiin verrattuna kalliita astman ja keuhkohtauamataudin lääkeitä.

MEDICINES IN 2018

Leena K. Saastamoinen, PhD (Pharm.), Adjunct Professor, Research Manager, Kela

Katri Aaltonen, PhD (Pharm.), Senior Researcher, Kela

Tinna Voipio, B.Sc. (Pharm.), Research Scientist, Fimea

The sales of medicines and related reimbursement costs continue to grow. Reimbursements paid for antineoplastic and immunomodulating agents grew by roughly 25% and those for medicines affecting blood and blood forming organs by about 20%, but the number of their users is not growing at a similar rate. The sales of antidiabetic medications resumed a growth track after the drop in 2017. On the other hand, the sales of cardiovascular medicines continued to decrease, similarly to the preceding year.

The sales of medicines increased by 7%

In 2018, the total sales of pharmaceuticals amounted to EUR 3,287 million, which represents a 6.8% increase from the preceding year. The majority of the sales, EUR 2,188 million (67%), was attributable to prescription-only medicines used in the outpatient setting, and a total of EUR 355 million (11%) to self-medication products. Calculated at wholesale prices, the total value of medicines sold to institutions was EUR 745 million, which represents a 19.8% growth. The sales at wholesale prices shall only be viewed as a guideline, however, since institutional sales are subject to competitive bidding and the actual prices based on competitive bidding are not included in the statistics.

Medicine reimbursements resumed a growth track

In 2018, Kela paid a total of EUR 1,460 million to approximately 3 million individuals as reimbursements for medicine costs. Total reimbursements grew by EUR 73 million (5.3%) from the preceding year.

The greatest rise was seen in the reimbursements for antineoplastic and immunomodulating agents as well as those for medicines affecting blood and blood forming organs, which is in line with the preceding years. These groups include many new, expensive medicines. The total amount of reimbursements for antineoplastic and immunomodulating drugs grew by nearly EUR 94 million (25%) to EUR 470 million. The number of reimbursement recipients grew by 146,000 persons (5%).

A total of EUR 162 million was paid out as reimbursements for drugs affecting blood and blood forming organs. The increase rate was slightly over 20% (EUR 27 million), although the number of users only grew by 4% from the preceding year. In 2018, the reimbursement criteria for the newest anti-thrombotic agents were extended to include new indications, which increased both the number of users and costs.

However, for certain medicine groups the reimbursements declined. The reimbursements paid for cardiovascular medications (EUR 117 million) declined the most, by EUR 22 million (16%). A decline was also seen in the reimbursements paid for drugs affecting the nervous system and those used for the treatment of respiratory diseases.

Hepatitis C medication is the fourth best-selling agent

In 2018, two new products entered the list of the 10 best-selling medicinal agents, namely the combination product containing sofosbuvir and velpatasvir, which is used in the treatment of hepatitis C, and lenalidomide, which is used in the treatment of malignant blood diseases. The wholesale of the sofosbuvir and velpatasvir combination saw a nearly tenfold increase and amounted to EUR 40 million. However, the wholesale figures do not reflect the actual institutional sales at prices based on competitive bidding. Supplied to patients directly from their health-care unit, hepatitis C medications are subject to competitive bidding. A national strategy for hepatitis C was published in late 2016, and one of its aims is to bring all individuals with hepatitis C infection into the sphere of treatment and monitoring, which may have had an increasing effect on medication.

In 2017, the top position on the list of best-selling medicinal agents was held by nicotine, with the sales totalling EUR 55 million. In 2018, with the sales totalling EUR 66 million, infliximab rose from the third to the top position, thus passing nicotine, even though the sales of nicotine continued to grow.

Table 1. The 10 best-selling medicinal agents in 2018.

Medicinal agent	ATC code	Sales at wholesale prices, EUR 1,000	Change from 2017, %
Infliximab	L04AB02	66,381	+73
Nicotine	N07BA01	57,716	+6
Adalimumab	L04AB04	51,988	+18
Sofosbuvir and velpatasvir	J05AP55	40,246	+931
Rituximab	L01XC02	35,153	0
Human normal immunoglobulin for intravascular administration	J06BA02	31,217	-7
Ibuprofen	M01AE01	28,767	-1
Insulin glargine	A10AE04	28,682	-1
Lenalidomide	L04AX04	26,653	+24
Etanercept	L04AB01	26,327	-4

Cardiovascular medications have the highest consumption rate

Apart from two pain killers, ibuprofen and paracetamol, all of the top-10 medicines in terms of consumption were cardiovascular medications. The most commonly consumed medicine was an ACE inhibitor, ramipril, followed by acetylsalicylic acid used to prevent thromboses as the second, and a calcium channel blocker, amlodipine, as the third. The top-10 list also contains two cholesterol-lowering drugs, namely atorvastatin and simvastatin, one beta blocker, bisoprolol, and one angiotensin II antagonist, candesartan.

Table 2. Ten most commonly consumed medicinal agents in 2018

Medicinal agent	ATC code	Consumption, DDD/1,000 inhabitants/day	Change from 2017, %
Ramipril	C09AA05	72.8	3
Acetylsalicylic acid	B01AC06	67.1	-3
Amlodipine	C08CA01	55.1	2
Ibuprofen	M01AE01	49.8	1
Atorvastatin	C10AA05	49.6	12
Losartan	C09CA01	42.5	10
Bisoprolol	C07AB07	38.7	4
Simvastatin	C10AA01	37.2	-3
Candesartan	C09CA06	36.8	13
Paracetamol	N02BE01	36.5	2

The decline in the sales of antidiabetics remained temporary

The consumption of antidiabetic drugs (95.9 DDD/1,000 inhabitants/day) grew by 4% and the related costs (EUR 155 million) increased by 5%. The number of those receiving reimbursements for antidiabetic medication increased by 3% and totalled 389,300 individuals. In the previous year, there was a decline in the sales of antidiabetic drugs for the first time in several years, but the change turned out to be temporary.

The sales of insulins (EUR 64 million) remained unchanged, but the total consumption (32.1 DDD/1,000 inhabitants/day) increased by 2%. The sales of the most frequently used ultra long-acting insulins continued to decrease, insulin glargine by 1% and insulin detemir by 4%, but the decrease decelerated clearly.

The growth in the sales of other blood glucose lowering medicines resumed an accelerating rate. In 2017, the growth rates for sales and consumption had slowed down to 1%, but, in 2018, the sales (EUR 91 million) grew by 8% and consumption (63.8 DDD/1,000 inhabitants/day) by 5%. In terms of sales, the largest groups were DPP-4 inhibitors (EUR 30 million; 13.5 DDD/1,000 inhabitants/day), GLP-1 analogues (EUR 18 million; 3.3 DDD/1,000 inhabitants/day) and SGLT-2 inhibitors (EUR 17 million; 6.7 DDD/1,000 inhabitants/day). Of these, SGLT-2 inhibitors grew fastest in terms of both sales (36%) and consumption (39%). The consumption of metformin (32.2 DDD/1,000 inhabitants/day) exceeded the abovementioned, but its total sales only amounted to EUR 11 million. Metformin is also included in nearly all antidiabetic combination products, whose overall consumption totalled 6.0 DDD/1,000 inhabitants/day and sales EUR 14 million euro.

Sales of antithrombotic medications is growing rapidly

The overall consumption of drugs affecting the blood and blood forming organs (135.6 DDD/1,000 inhabitants/day) decreased by 1%, whereas the sales (EUR 238 million) continued to grow by 9%. The number of reimbursement recipients grew by 4% up to 432,700 individuals.

The majority of the growth in the sales of drugs affecting the blood and blood forming organs is attributable to antithrombotic agents, which were sold for a total of EUR 116 million. The fastest growing agents were direct factor Xa inhibitors, namely rivaroxaban, apixaban and edoxaban whose sales (EUR 51 million) grew by 59% and consumption (11.6 DDD/1,000 inhabitants/day) by 66%. A direct thrombin inhibitor, dabigatran etexilate, saw a 14% increase in sales (EUR 11 million) and a 19% increase in consumption (2.5 DDD/1,000 inhabitants/day). The sales (EUR 3 million) and consumption (12.6 DDD/1,000 inhabitants/day) of warfarin continued to decrease, both by 15%.

Sales of cardiovascular drugs is decreasing

In 2017, the sales of cardiovascular drugs decreased for the first time in five years. In 2018, their sales (EUR 172 million) decreased at a faster rate than in the preceding year, by 13%, but the consumption (590.6 DDD/1,000 inhabitants/day) increased by 4%. Reimbursable cardiovascular drugs were purchased by a total of 1,585,600 individuals, which is 2% more than in the preceding year.

Of various cardiovascular drugs, the consumption rate is the highest for agents acting on the renin-angiotensin system (252.9 DDD/1,000 inhabitants/day). Their consumption grew by 6% while the sales (EUR 46 million) decreased by 8%. The consumption of angiotensin II antagonists (104.3 DDD/1,000 inhabitants/day) increased by 11% and passed the consumption of ACE inhibitors (104.2 DDD/1,000 inhabitants/day). The sales of angiotensin II antagonists (EUR 16 million) decreased by 17%, whereas the sales of ACE inhibitors only reduced by 1%. The sales of combination products containing angiotensin II antagonists (EUR 17 million) exceeded that of angiotensin II antagonists, although the consumption of the combination products (32.4 DDD/1,000 inhabitants/day) was less than one third of the consumption of the angiotensin II antagonists.

The consumption of lipid modifying agents (121.2 DDD/1,000 inhabitants/day) continued to grow (8%), but their sales took a downward trend after a long period of growth; the sales had grown since 2011, but, in 2018, it decreased by as much as 30% to EUR 45 million.

The sales of diuretics (EUR 8 million) grew by 4% although the consumption (51.6 DDD/1,000 inhabitants/day) remained unchanged. The consumption of beta blocking agents (63.6 DDD/1,000 inhabitants/day) also remained unchanged, but their sales (EUR 21 million) decreased by 8%. The most commonly used beta blocker was bisoprolol, whose consumption (38.7 DDD/1,000 inhabitants/day) grew by 4% while the sales (EUR 10 million) decreased by 6%. The sales of calcium channel blockers (EUR 16 million) decreased by 11%, while their consumption grew by 2%. Of the various calcium channel blockers, amlodipine had the highest consumption rate (55.1 DDD/1,000 inhabitants/day), but its sales (EUR 4 million) decreased by 25%.

Consumption of antibacterial drugs continues to decrease

The sales of antiinfectives for systemic use totalled EUR 247 million. There was an increase of 25% from the preceding year, although the consumption of drugs in this group (17.7 DDD/1,000 inhabitants/day) reduced by 1%. The growing consumption is explained by the manyfold increase in the sales of antivirals for systemic use, primarily the combination products containing sofosbuvir and velpatasvir, or those containing elbasvir and grazoprevir, which are used for the treatment of hepatitis C infections. The patient's home municipality is liable for the costs of hepatitis C medication. Currently, no information is currently available for the costs based on actual prices after competitive bidding.

On the other hand, the consumption (15.5 DDD/1,000 in habitants/day) and sales (EUR 50 million) of the antibacterial medicines declined. Moreover, there was a 2% decrease in the number of people (1,428,700 individuals) purchasing antibacterial medicines reimbursable under the Health Insurance Scheme. There was a decrease in the consumption of several medicines traditionally used in outpatient care, such as tetracyclines, cefalexin, trimethoprim, combination of sulfadiazine and trimethoprim, as well as macrolides. One underlying reason for the reduced consumption may be the recommendations set out in the National Action Plan for Antimicrobial Resistance. On the other hand, the consumption has increased for certain antibacterial medicines whose use is almost exclusively limited to the hospital setting, such as second and fourth-generation cephalosporins, benzylpenicillin and tigecycline. The reduced consumption of antibacterials in the outpatient setting is probably also attributable to the decline in ear infections as a result of the introduction of pneumococcal and influenza vaccines in the national vaccination programme. As compared to figures published prior to 2018, it is important to point out that the DDD values for several antibacterial medicines have changed. The changes have been taken into consideration in the calculations made for this article.

Antineoplastic and immunomodulating agents explain more than one half of the overall growth of the sales of medicines.

In line with the previous year, the sales of antineoplastic and immunomodulating agents (EUR 686 million) represented the largest sales among different medicine groups. Their sales and reimbursement costs have already grown at a rapid rate over the past decade, but, in 2018, the growth rate accelerated further. The sales grew by EUR 124 million (22%), which represents 59% of the overall growth of EUR 210 million for all medicines at wholesale prices.

The reimbursements for antineoplastic and immunomodulating agents grew even at a higher rate, by 25%, than the sales. The number of reimbursement recipients (146,000 individuals) grew by 5%. This group of medicines includes 12 medicinal agents that are subject to conditional reimbursement. They represent 13% of the reimbursements in this group of medicines and 35% of the growth in reimbursement costs. Conditional reimbursements are linked with financial agreements for which payback fees had not yet been paid in 2018.

Of the sales of antineoplastic agents (EUR 261 million), 84% is comprised of monoclonal antibodies, protein kinase inhibitors and drugs classified as other antineoplastic medicinal agents. No statistical daily doses (DDD) are determined for antineoplastic agents. Of the sales of monoclonal antibodies (EUR 132 million), two thirds are explained by the sales of rituximab, trastuzumab and bevacizumab, whereas more than one half of the growth of EUR 16 million was attributable to newer medicinal agents, namely daratumumab, pembrolizumab and nivolumab. Of the sales of protein kinase inhibitors (EUR 58 million), the largest agents in terms of the value of the sales were imatinib, sunitinib and dabrafenib (totalling EUR 17 million). However, 63% of the growth of EUR 13 million is attributable to the new conditionally reimbursable drugs ibrutinib, trametinib and cabozantinib.

The highest growth rate, 39%, was seen in the sales of endocrine therapy agents (EUR 56 million). The consumption (7.6 DDD/1,000 inhabitants/day) grew at a more moderate rate, 3%. A total of 84% of the growth is attributable to enzalutamide, whose sales (EUR 26 million) and consumption (0.13 DDD/1,000 inhabitants/day) more than doubled from the preceding year. Similarly, both the sales (EUR 11 million) and consumption (0.05 DDD/1,000 inhabitants/day) of abiraterone grew by 22%. Enzalutamide and abiraterone are subject to conditional reimbursement.

The sales of immunosuppressants (EUR 331 million) grew at the highest rate in terms of monetary value, by EUR 73 million (28%). Even in this group, the consumption (13.8 DDD 1,000 inhabitants/day) grew at a more moderate rate of 12%. More than 50% of the sales of immunosuppressants and the growth in their sales are explained by the tumor necrosis factor alpha (TNF- α) inhibitors (sales EUR 173 million, growth in sales 30%). Medicinal agents that rapidly increased the value of sales included selective immunosuppressants vedolizumab and tofacitinib, interleukin inhibitors ustekinumab

and secukinumab, and other immunosuppressants lenalidomide and dimethyl fumarate. Dimethyl fumarate and lenalidomide explain 25% of the growth of reimbursements for antineoplastic and immunomodulating agents.

Of the sales of various TNF- α inhibitors, the sales of infliximab (EUR 66 million) and adalimumab (EUR 52 million) represented 38% and 30%, respectively. The reimbursements for adalimumab were the largest of all individual medicinal agents. The sales of infliximab grew by 73% and consumption by 21%, whereas the sales of adalimumab grew by 18% and consumption by 19%. Etanercept was the only TNF- α inhibitor whose sales (EUR 26 million) reduced, by 4%. The reduction in sales is likely a result of the entry of biosimilars on the market and the subsequent effect on the prices; the consumption of etanercept (0.56 DDD/1,000 inhabitants/day) actually increased by 31%.

Ibuprofen and paracetamol are still most commonly used pain killers

The total sales of medicines used to treat musculoskeletal disorders grew by 6% and amounted to EUR 101 million. Their consumption rate was 97.2 DDD/1,000 inhabitants/day and the number of reimbursement recipients was 1,373,500 individuals. Various non-steroidal antiinflammatory and anti-rheumatic products (NSAIDs) accounted for EUR 44 million of the total sales at a consumption rate of 77.4 DDD/1,000 inhabitants/day. Their sales continued to decrease (8%), but the consumption increased by 1%. Ibuprofen (49.8 DDD/1,000 inhabitants/day) represented 64% of the overall consumption of NSAIDs. The consumption of the most commonly used coxib, etoricoxib, (8.9 DDD/1,000 inhabitants/day) increased by 19%. The sales (EUR 4 million), however, reduced by 43% as a result of the inclusion of etoricoxib in the reference prices system in mid-2017, and accelerated price competition.

The sales of NSAIDs for topical use (EUR 12 million) declined for the first time in many years. For the centrally acting muscle relaxants, the consumption (4.7 DDD/1,000 inhabitants/day) decreased by as much as 10%. The sales of nusinersen, a medication that is used for spinal muscular atrophy (SMA), grew from less than one million euros to over EUR 9 million; this particular SMA therapy received media attention in 2018.

The consumption of paracetamol (36.5 DDD/1,000 inhabitants/day) has been growing for a long time and saw now an increase of 2%. Its sales, however, remained unchanged. The sales of antimigraine preparations (EUR 7 million) increased by 20% and the consumption (2.3 DDD/1,000 inhabitants/day) by 9%. A significant portion of the growth in the sales resulted from the sales of erenumab.

The consumption of opioids (13.9 DDD/1,000 inhabitants/day) decreased by 5% and sales (EUR 27 million) by 10%. The combination of codeine and paracetamol continued to be most commonly used opioid, although its consumption (6.3 DDD/1,000 inhabitants/day) decreased by 11% and sales (EUR 3 million) by 17%. The next most commonly used opioids were tramadol and its combinations (2.9 DDD/1,000 inhabitants/day), oxycodone (1.7 DDD/1,000 inhabitants/day) and buprenorphine (1.4 DDD/1,000 inhabitants/day). The consumption of tramadol and its combination products remained unchanged. The consumption of oxycodone increased by 3%, but its sales (EUR 5 million) declined by 3%, which is likely to be a result of price competition. The sales of buprenorphine (EUR 5 million) also reduced for the same reason, now by 26%, even though its consumption increased by 7%.

The consumption of antidepressants continues to grow

For drugs affecting the nervous system, the total consumption (269.8 DDD/1,000 inhabitants/day) grew by 3%. The overall sales (EUR 343 million) remained at the same level, and the group kept its position as the second best-selling medicinal group. Reimbursable drugs were purchased by a total of 1,654,300 individuals, which is 2% more than in the preceding year.

The total consumption of psychopharmaceuticals (148.7 DDD/1,000 inhabitants/day) increased for a second year in a row, despite the fact that the consumption had shown a decreasing trend during a period of six years until 2016. The sales of psychopharmaceuticals remained at the same level as in the preceding year.

Antidepressants are the most commonly used group of psychopharmaceuticals. Their consumption (74.8 DDD/1,000 inhabitants/day) grew by 7% and sales (EUR 31 million) by 4%. The consumption of selective serotonin reuptake inhibitors, SSRIs, (41.2 DDD/1,000 inhabitants/day) grew by 4%. For the group of other antidepressants, which mainly includes SSRIs and noradrenaline reuptake inhibitors (NRIs), the consumption (28.9 DDD/1,000 inhabitants/day) increased by 11%. A majority of the growth in sales was explained by the increased sales of other antidepressants (EUR 21 million), since the sales of SSRIs (EUR 7 million) decreased by 17%.

The consumption of traditional hypnotics and sedatives (33.9 DDD/1,000 inhabitants/day) also continued to grow (3%). The growing consumption was principally attributable to the over 50% increase in the consumption of melatonin (9.1 DDD/1,000 inhabitants/day). In this group, melatonin rose to being the second most commonly consumed drug after zopiclone (13.0 DDD/1,000 inhabitants/day) and passed temazepam (6.2 DDD/1,000 inhabitants/day). For other drugs in this group, the consumption either decreased or was minimal. Some melatonin products are sold as dietary supplements, which are not included in the statistics on medicines compiled by Fimea. Moreover, melatonin is not reimbursable under the Health Insurance Scheme. The sales of hypnotics and sedatives (EUR 13 million) grew by 5%.

The consumption of anxiolytics (17.4 DDD/1,000 inhabitants/day) continued to decrease, now by 7%. Their sales (EUR 6 million) also reduced by 4%.

The consumption of antipsychotics (21.9 DDD/1,000 inhabitants/day) has shown an increasing trend since the 1990s, by 3% in 2018. While their sales (EUR 50 million) declined by 3%, antipsychotics were still the largest group of psychopharmaceuticals in terms of sales. The most commonly used antipsychotics were olanzapine (6.2 DDD/1,000 inhabitants/day) and quetiapine (5.3 DDD/1,000 inhabitants/day). The consumption of quetiapine remained unchanged, but its sales (EUR 4 million) declined by as much as 32% due the revived price competition.

Sales of new antiasthmatics on increase

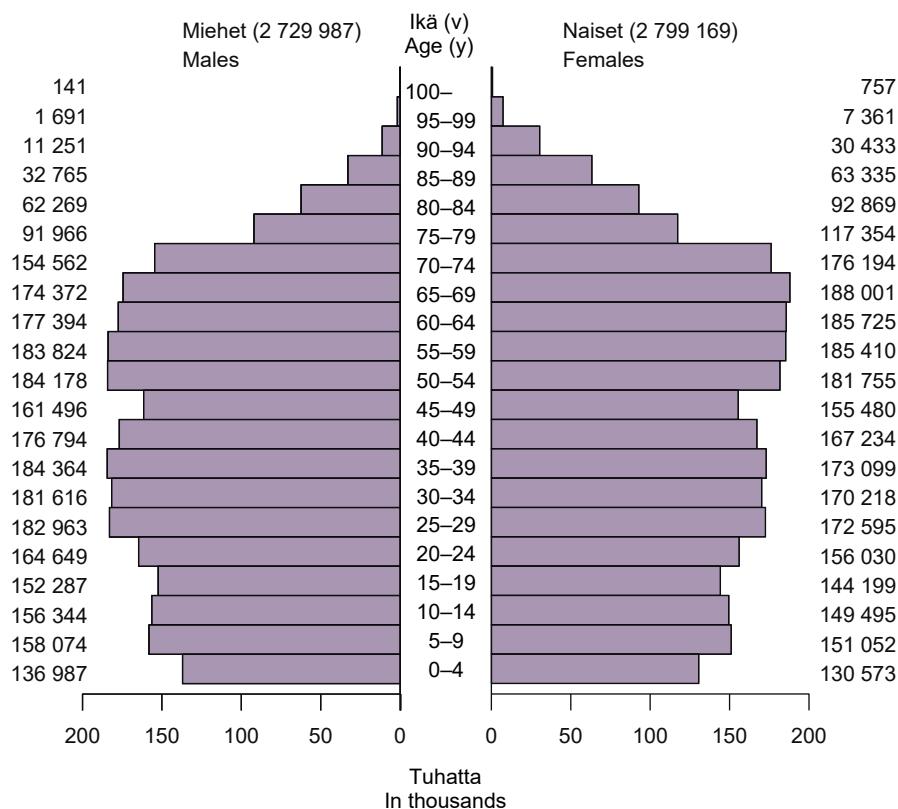
For medicines used to treat respiratory system diseases, the overall sales amounted to EUR 154 million and the consumption was at 182.2 DDD/1,000 inhabitants/day. The sales increased by 3% and consumption by 4%. Reimbursable medicines for respiratory diseases were purchased by a total of 1,141,700 individuals.

In terms of drugs for obstructive airway diseases, both the sales (EUR 94 million) and consumption (78.2 DDD/1,000 inhabitants/day) increased in line with previous years, now by 1% and 3%, respectively. Measured by their sales (EUR 43 million) and consumption (26.7 DDD/1,000 inhabitants/day), the combination products containing adrenergic agents and corticosteroids are still the largest group. The second largest group comprises glucocorticoids (sales EUR 18 million and consumption 19.3 DDD/1,000 inhabitants/day). The sales of other systemic drugs for obstructive airway diseases (EUR 6 million) has grown at the most significant rate, by 34%. This group includes new medicines intended for the treatment of asthma and chronic obstructive pulmonary disease (COPD), which are relatively expensive compared to the traditional asthma medications.

1. TIETOJA SUOMESTA JA SUOMEN TERVEYDENHUOLLOSTA FACTS ON FINLAND AND THE FINNISH HEALTH CARE SYSTEM

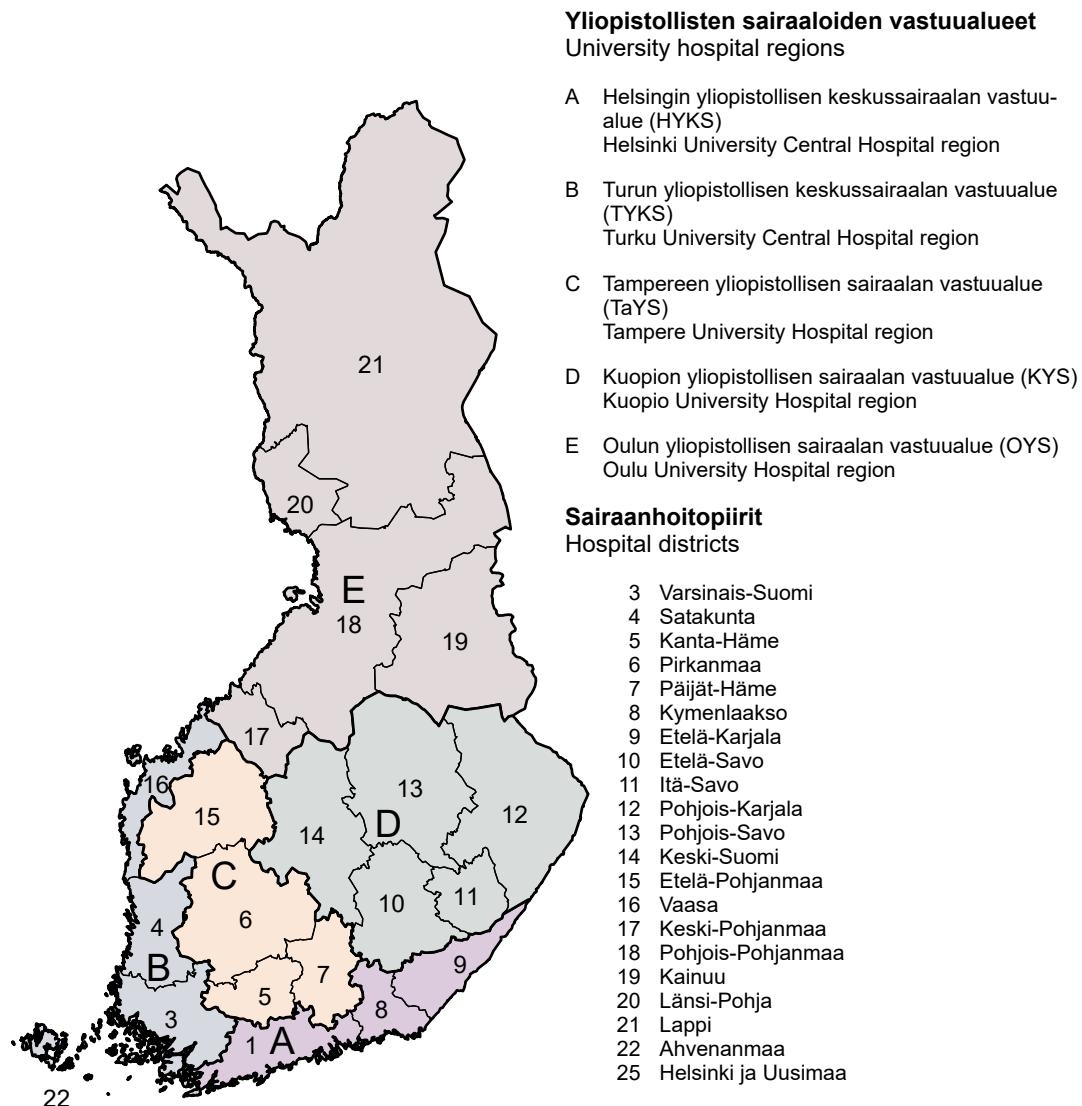
Kuva 1.1. Suomen väestö iän mukaan vuoden 2018 lopussa

Figure 1.1. Age structure of the Finnish population at the end of 2018

Lähde – Source: Kela. Vakuutettu väestö kunnittain.

Kuva 1.2. Yliopistollisten sairaalojen vastuualueet ja sairaanhoitopiirit vuonna 2018
Figure 1.2. University hospital regions and hospital districts in 2018

Lähde – Source: Kela: Suomen karttatiiedosto.

Taulukko 1.1. Väestö sairaanhoitopiireittäin sekä vanhusten osuus (%) ja erityiskorvatuista lääkkeistä korvausta saaneiden osuus (%) koko väestöstä vuoden 2018 lopussa

Table 1.1. Population according to hospital district, the proportion (%) of elderly people and the proportion (%) of the population in receipt of Special Refunds of medicines of the total population, at the end of 2018

Sairaanhoitopiiri Hospital district	Yhteensä Total	Miehet Male	Naiset Female	65 vuotta täytyneet (%) Population (%) aged 65 or over	Erityiskorvatuista lääkkeistä korvausta saaneet (%) The proportion (%) of population in receipt of Special Refunds of medicines
Koko maa Whole country	5 529 156	2 729 987	2 799 169	21,8	22,1
Varsinais-Suomi	482 394	236 134	246 260	22,9	21,1
Satakunta	218 731	108 353	110 378	26,6	24,3
Kanta-Häme	171 627	84 882	86 745	24,6	24,1
Pirkanmaa	535 538	263 911	271 627	21,7	22,1
Päijät-Häme	211 490	103 228	108 262	26,0	23,5
Kymenlaakso	166 988	82 563	84 425	27,3	26,0
Etelä-Karjala	128 836	64 000	64 836	26,8	24,1
Etelä-Savo	100 302	49 518	50 784	29,1	28,4
Itä-Savo	41 113	20 245	20 868	31,8	30,3
Pohjois-Karjala	165 770	82 582	83 188	25,8	28,1
Pohjois-Savo	245 845	121 661	124 184	24,5	27,9
Keski-Suomi	252 917	125 797	127 120	22,0	23,7
Etelä-Pohjanmaa	194 446	96 987	97 459	24,7	25,8
Vaasa	169 799	85 801	83 998	22,5	21,3
Keski-Pohjanmaa	77 772	38 805	38 967	23,1	23,5
Pohjois-Pohjanmaa	409 590	206 874	202 716	19,0	23,5
Kainuu	73 136	36 817	36 319	27,5	30,0
Länsi-Pohja	61 214	30 750	30 464	25,8	26,1
Lappi	117 503	58 662	58 841	24,0	26,5
Ahvenanmaa	29 817	14 892	14 925	22,2	16,0
Helsinki ja Uusimaa	1 674 328	817 525	856 803	17,3	17,5

Lähde – Source: Kela.

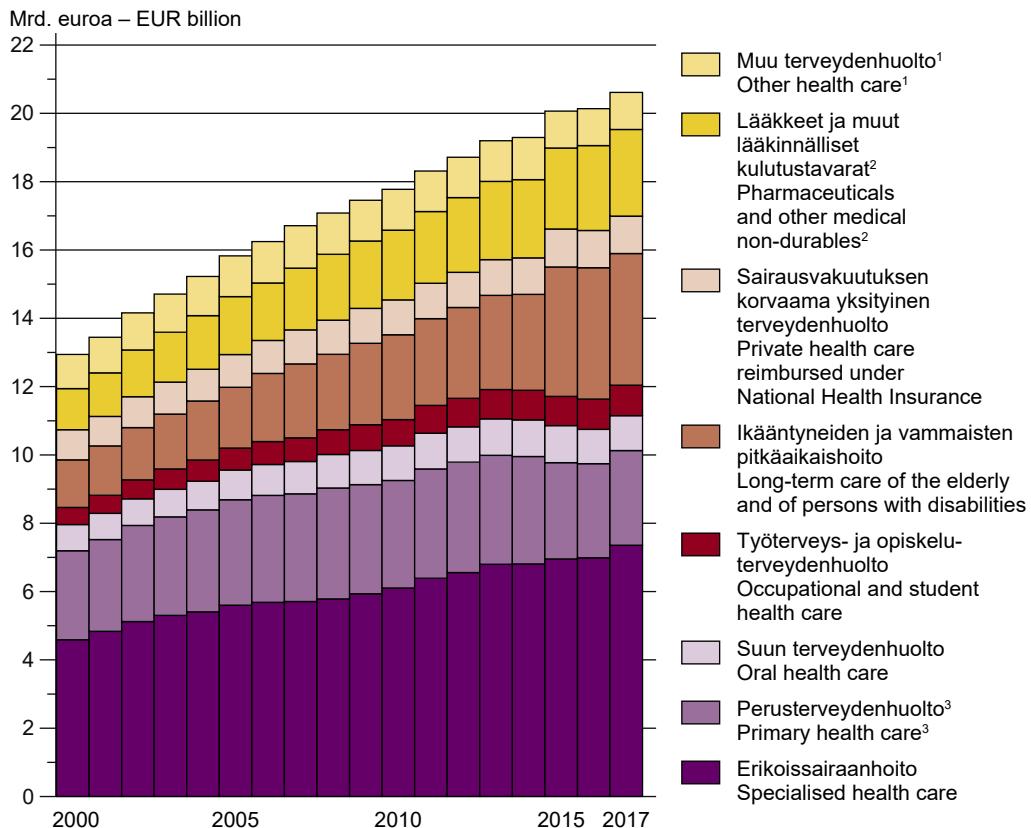
Taulukko 1.2. Väestö yliopistollisten sairaalojen vastuualueilla 31.12.2018
Table 1.2. Population according to university hospital regions, 31 December 2018

Vastuualue Hospital region		Ikäryhmä – Age group			Yhteensä Total
		0–15	16–64	65–	
A HYKS	Miehet – Male Naiset – Female	173 062 165 145	634 385 628 140	156 641 212 779	964 088 1 006 064
B TYKS	Miehet – Male Naiset – Female	75 740 72 312	274 774 264 315	94 666 118 934	445 180 455 561
C TaYS	Miehet – Male Naiset – Female	95 789 91 422	338 808 325 678	114 411 146 993	549 008 564 093
D KYS	Miehet – Male Naiset – Female	64 925 62 289	244 735 233 085	90 143 110 770	399 803 406 144
E OYS	Miehet – Male Naiset – Female	72 019 69 010	226 733 211 469	73 156 86 828	371 908 367 307
Yhteensä – Total		941 713	3 382 122	1 205 321	5 529 156
Osuus väestöstä (%) Proportion of total population (%)		17,0	61,2	21,8	100,0

Lähde–Source: Kela.

Kuva 1.3. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuosina 2000–2017 (vuoden 2017 hinnoin)

Figure 1.3. Structure of health care costs in 2000–2017, in 2017 prices

¹ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, and travel costs reimbursed under National Health Insurance.

² Sisältää avohoidon lääkkeet.
Includes medicines in outpatient care.

³ Pl. työterveyshuolto, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto.
Excl. occupational, student and oral health care.

Huom. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011 -tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilla tarkoitetaan käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2000 asti.

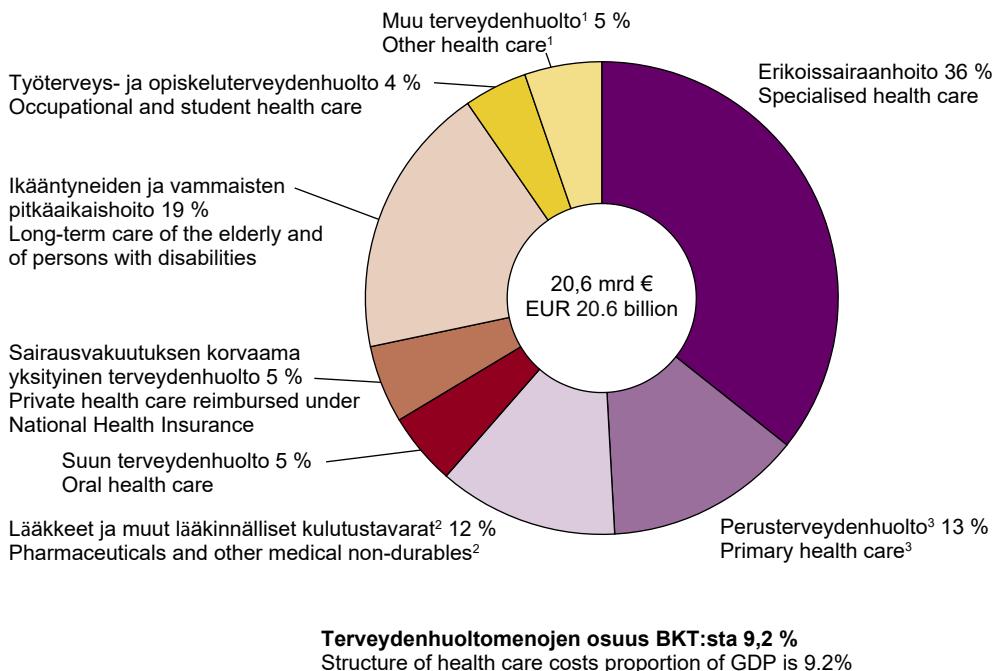
N.B. The statistics have since 1 January 2016 been based on the SHA 2011 methodology established by EU regulation. 'Health care expenditure' refers to operating expenditure derived by deducting capital expenditure from total health care expenditures. The data have been updated retroactively to the year 2000.

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2017. Helsinki: Tervyden ja hyvinvoinnin laitos, 2019.

Source: Health Care Expenditure and Financing 2017. Helsinki: National Institute for Health and Welfare, 2019.

Kuva 1.4. Terveydenhuoltomenojen rakenne vuonna 2017

Figure 1.4. Structure of health care costs in 2017

¹ Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Other health care, medical equipment and other medical durables, costs of health care administration, and travel costs reimbursed under National Health Insurance.

² Sisältää avohoidon lääkkeet.

Includes medicines in outpatient care.

³ Pl. työterveyshuolto, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto.

Excl. occupational, student and oral health care.

Huom. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperustaiseen SHA 2011 -tilastointijärjestelmään käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilta tarkoitetaan käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenoit. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2000 asti.

N.B. The statistics have since 1 January 2016 been based on the SHA 2011 methodology established by EU regulation. 'Health care expenditure' refers to operating expenditure derived by deducting capital expenditure from total health care expenditures. The data have been updated retroactively to the year 2000.

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus 2017. Helsinki: Terveten ja hyvinvoinnin laitos, 2019.

Source: Health Care Expenditure and Financing 2017. Helsinki: National Institute for Health and Welfare, 2019.

2. LÄÄKEHUOLTO JA -VALVONTA
DRUG CONTROL AND PHARMACEUTICAL SERVICES

SISÄLLYS (LUKU 2)

LÄÄKEHUOLTO JA -VALVONTA

LÄÄKEVALMISTEIDEN MYYNTILUPAMENETTELY	54
Taulukko 2.1. Myyntilupahakemukset vuonna 2018.....	54
LÄÄKEVALMISTEIDEN ERITYISLUVAT	55
Kuva 2.1. Myyntiluvattomien lääkevalmisteiden erityislupapäätösten määrä vuosina 1990–2018 (26 925 päättöstä vuonna 2018).....	55
KLIINISET LÄÄKETUTKIMUKSET	56
Kuva 2.2. Ilmoitukset kliinisistä lääketutkimuksista vaiheittain vuosina 1990–2018	57
LÄÄKEMYYNNIN JAKAUTUMINEN	58
Taulukko 2.2. Lääkemyynnin jakautuminen apteekki- ja sairaalamyyntiin ATC-luokittain vuonna 2018. Suluissa oleva %-osuus ilmaisee ryhmän sisäisen myynnin jakauman.....	58
Kuva 2.3. Lääkemyynnin (tukkuhinnoin) jakautuminen apteekki- ja sairaalamyyntiin ATC-luokittain vuonna 2018 (1 000 €)	60
APTEEKIT JA SAIRAALA-APTEEKIT	61
Taulukko 2.3. Apteekkien toiminnan tunnuslukuja vuodelta 2018	63
Taulukko 2.4. Apteekkien toimittamat lääkemääräykset ja kokonaismynti vuosina 1986–2018	64

CONTENTS (CHAPTER 2)

DRUG CONTROL AND PHARMACEUTICAL SERVICES

MARKETING AUTHORISATION.....	54
Table 2.1. Applications for marketing authorisation in 2018	54
SPECIAL LICENCES FOR MEDICINAL PRODUCTS.....	55
Figure 2.1. Number of applications processed for medicinal products without a marketing authorisation in 1990–2018 (26,925 in 2018)	55
CLINICAL DRUG TRIALS	56
Figure 2.2. Notifications of clinical drug trials according to phase in 1990–2018.....	57
DISTRIBUTION OF MEDICINE SALES	58
Table 2.2. Medicine sales to pharmacies and hospitals at wholesale prices according to the ATC code in 2018. The percentages given in brackets indicate the sales distribution within the group	58
Figure 2.3. Distribution of medicine sales between pharmacies and hospitals according to the ATC code, at wholesale prices, in 2018 (EUR 1,000).....	60
PHARMACIES AND HOSPITAL PHARMACIES.....	62
Table 2.3. Statistics for pharmacies in 2018	63
Table 2.4. Prescriptions dispensed by pharmacies and total sales in 1986–2018	64

**LÄÄKEVALMISTEIDEN MYYNTILUPAMENETTELY
MARKETING AUTHORISATION**

Taulukko 2.1. Myyntilupahakemukset vuonna 2018

Table 2.1. Applications for marketing authorisation in 2018

Menettely Procedure	Saapuneet Submitted	Myönnetty Approved	Hylätty Rejected	Peruutetut Withdrawn
Kansallinen menettely National procedure	13	14	-	3
Tunnustamismenettely Mutual recognition procedure	66	56	-	8
Hajautettu menettely Decentralised procedure	315	296	4	54
Keskittetty menettely ¹ Centralised procedure ¹	83	83	6 ²	10
Rinnakkaituonti Parallel import	105	103	-	6

¹ Lähde: Euroopan lääkearvointivirasto, EMA.
Source: European Medicines Agency, EMA.

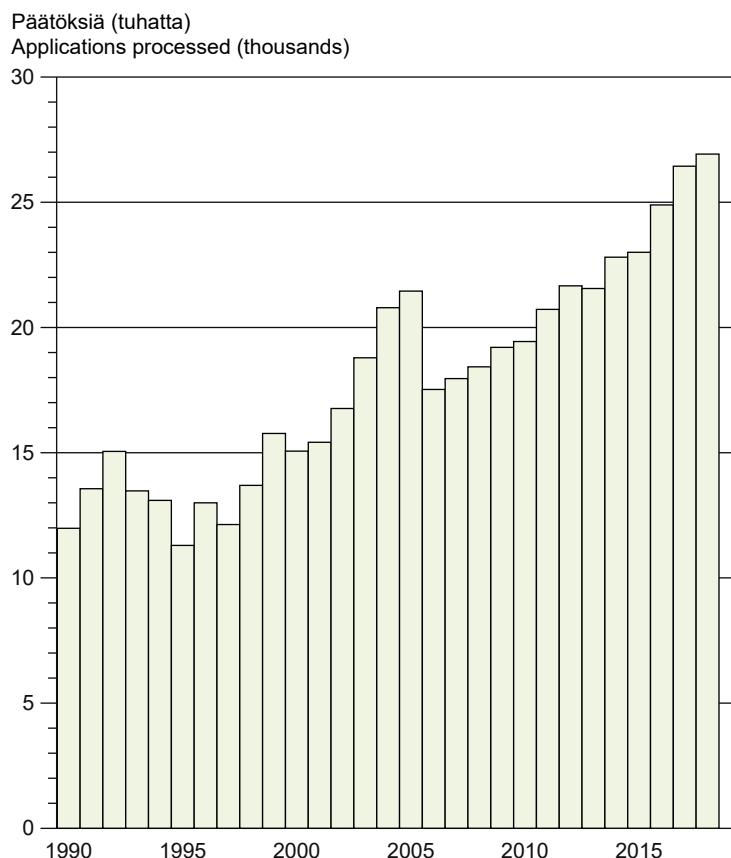
² Kielteinen lausunto.
Negative opinion.

Vuoden 2018 lopussa oli voimassa 10 254 myyntilupaa (sisältää kaikki lääkemuodot ja vahvuudet).
At the end of 2018 there were 10,254 authorised marketing authorisations (including all pharmaceutical forms and strengths).

LÄÄKEVALMISTEIDEN ERITYISLUVAT
SPECIAL LICENCES FOR MEDICINAL PRODUCTS

Kuva 2.1. Myyntiluvattomien lääkevalmisteiden erityislupapäätösten määrä vuosina 1990–2018 (26 925 päästötä vuonna 2018)

Figure 2.1. Number of applications processed for medicinal products without a marketing authorisation in 1990–2018 (26,925 in 2018)

Erityisluvista 57 % myönnettiin yksityisille henkilöille, 34 % oli sairaalojen ja terveyskeskusten lupia, 6 % eläinlääkkeiden lupia ja 3 % tutkimus- ja hoitolaitosten lupia.

Of the approved applications 57% were issued for individual patients, 34% for hospitals and health centres, 6% for veterinary medicines and 3% for research and medical institutions.

KLIINISET LÄÄKETUTKIMUKSET

Kliinisellä lääketutkimuksella tarkoitetaan ihmiseen kohdistuvaa tutkimusta, jolla selvitetään lääkkeiden vaikutuksia ihmisessä (farmakodynaamiset tutkimukset) sekä lääkkeiden vaiheita elimistössä (imeytymistä, jakautumista, metabolismaa, eritymistä; farmakokineettiset tutkimukset). Ennen tutkimuksen aloittamista on siitä tehtävä ilmoitus Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimealle. Tutkimukset jakautuvat vaiheen ja laajuuden perusteella neljään vaiheeseen eli faasiin.

Lyyhesti kuvattuna kliinisten lääketutkimusten vaiheet jakautuvat seuraavasti (suluissa ilmoitusten määrä vuonna 2018):

I vaihe – Ensimmäiset, lähinnä lääkkeen turvallisuutta selvittävät tutkimukset terveillä vapaaehtoisilla tai hyvin pienillä potilasmääritillä, kaikki farmakokineettiset tutkimukset (22 ilmoitusta).

II vaihe – Alustavat hoidolliset eli terapeutiset tutkimukset suhteellisen pienillä potilasmääritillä (33 ilmoitusta).

III vaihe – Varsinaiset kliiniset tutkimukset laajassa potilasaineistossa. Nämä ovat yleensä satunnais-tettuja, sakkoutettuja, kontrolloituja tutkimuksia, joissa tutkittavaa lääkettä verrataan vakiintuneeseen hoitoon tai lumelääkkeeseen (66 ilmoitusta).

IV vaihe – Lääkkeen markkinoilletulon jälkeen tehtävät tutkimukset (29 ilmoitusta).

CLINICAL DRUG TRIALS

Clinical drug trials are studies on humans to establish the effects of drugs in humans (pharmacodynamic studies) and their different stages in the body (absorption, distribution, metabolism, excretion; pharmacokinetic studies). A notification must be made to the Finnish Medicines Agency Fimea before the start of a trial. Trials are divided into four phases, according to the stage and extent of the trial.

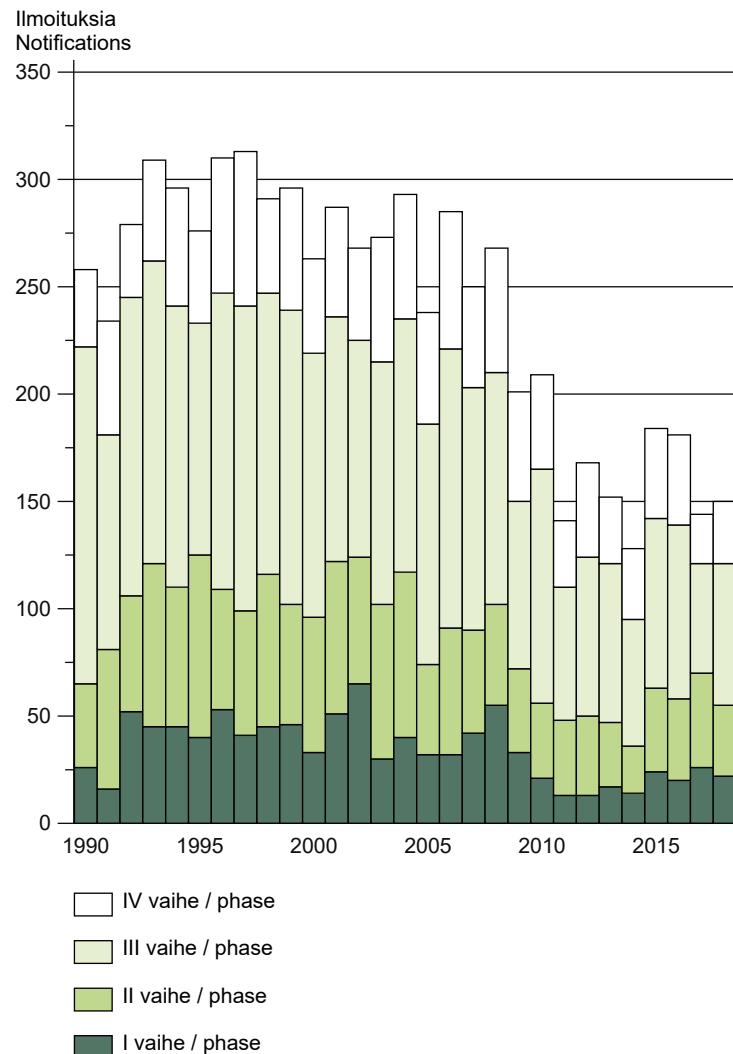
Briefly, the phases in clinical drug trials can be divided as follows (number of notifications in 2018 in brackets):

Phase I – Initial studies with the primary focus on the safety of the drug, carried out on healthy volunteers or very small patient groups; all pharmacokinetic studies (22 notifications).

Phase II – Preliminary therapeutic studies on relatively small patient groups (33 notifications).

Phase III – Pivotal clinical studies on large patient groups. These studies are usually randomised, blinded, controlled studies comparing the study drug with an established treatment or placebo (66 notifications).

Phase IV – Post-marketing studies (29 notifications).

Kuva 2.2. Ilmoitukset klinisistä lääketutkimuksista vaiheittain vuosina 1990–2018**Figure 2.2. Notifications of clinical drug trials according to phase in 1990–2018**

LÄÄKEMYYNNIN JAKAUTUMINEN
DISTRIBUTION OF MEDICINE SALES

Taulukko 2.2. Lääkemyynnin jakautuminen apteekki- ja sairaalamyynniin ATC-luokittain vuonna 2018. Suluissa oleva %-osuuus ilmaisee ryhmän sisäisen myynnin jakauman

Table 2.2. Medicine sales to pharmacies and hospitals at wholesale prices according to the ATC code in 2018. The percentages given in brackets indicate the sales distribution within the group

ATC-luokka ATC code	Tukkumynti (1 000 €) Sales at wholesale prices (EUR 1,000)	Apteekki- mynti, % Pharmacies, %	Sairaala- mynti, % Hospitals, %	Yhteensä Total
A Ruoansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet Alimentary tract and metabolism	298 696	11,2 (92,8)	0,9 (7,1)	12,0 (100,0)
B Veritautien lääkkeet Blood and blood forming organs	237 944	6,9 (71,5)	2,7 (28,5)	9,6 (100,0)
C Sydän- ja verisuoni-sairauksen lääkkeet Cardiovascular system	171 902	6,2 (89,6)	0,7 (10,4)	6,9 (100,0)
D Ihotautilääkkeet Dermatologicals	41 560	1,6 (95,4)	0,1 (4,6)	1,7 (100,0)
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit Genito-urinary system and sex hormones	110 174	4,2 (94,3)	0,3 (5,7)	4,4 (100,0)
H Systeemisesti käytettävät hormonivalmisteet, lukuun ottamatta sukupuoli-hormoneja ja insuliineja Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulin	47 033	1,5 (80,4)	0,4 (19,6)	1,9 (100,0)

jatkuu – continued

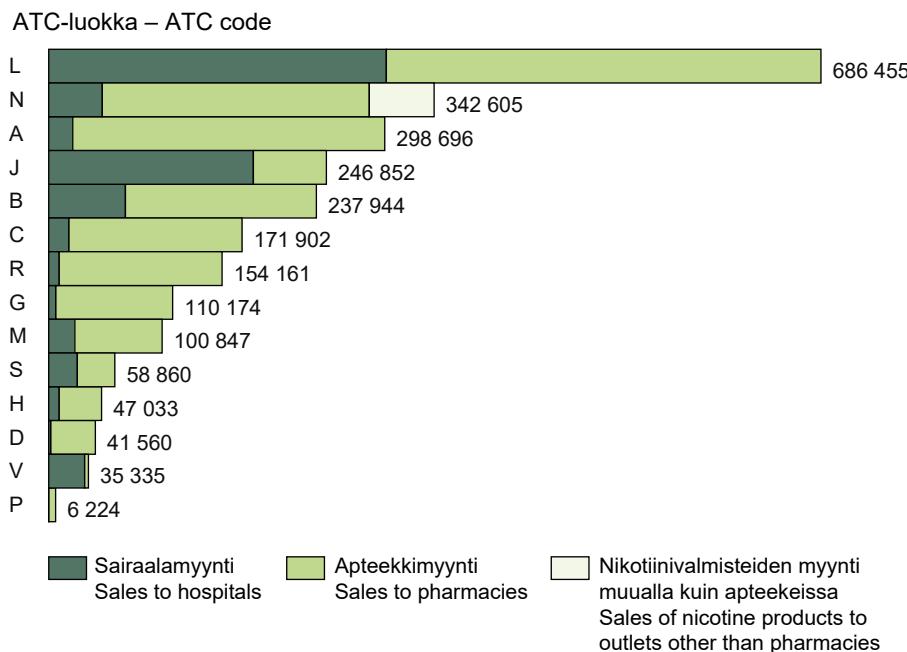
Taulukko 2.2. jatkuu – Table 2.2. continued

ATC-luokka ATC code	Tukkumyyni (1 000 €) Sales at wholesale prices (EUR 1,000)	Apteeke- myynti, % Pharmacies, %	Sairaala- myynti, % Hospitals, %	Yhteensä Total
J Systeemisesti vaikuttavat infektiolääkkeet Antiinfectives for systemic use	246 851	2,6 (26,4)	7,3 (73,6)	9,9 (100,0)
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat Antineoplastic and immunomodulating agents	686 455	15,6 (56,3)	12,1 (43,7)	27,7 (100,0)
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet Musculo-skeletal system	100 847	3,1 (77,1)	0,9 (22,9)	4,1 (100,0)
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet Nervous system	284 889	9,6 (83,3)	1,9 (16,7)	11,5 (100,0)
P Loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitettu valmisteet Antiparasitic products, insecticides and repellents	6 244	0,2 (96,6)	0,0 (3,4)	0,3 (100,0)
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet Respiratory system	154 161	5,8 (94,0)	0,4 (6,0)	6,2 (100,0)
S Silmä- ja korvatautien lääkkeet Sensory organs	58 860	1,3 (56,9)	1,0 (43,1)	2,4 (100,0)
V Muut Various	35 335	0,1 (9,7)	1,3 (90,3)	1,4 (100,0)
Yhteensä Total	2 480 930	100,0 (70,0)	100,0 (30,0)	100,0 (100,0)

Kuva 2.3. Lääkemyynnin (tukkuhinnoin) jakautuminen apteekki- ja sairaalamyyntiin ATC-luokittain vuonna 2018 (1 000 €)

Figure 2.3. Distribution of medicine sales between pharmacies and hospitals according to the ATC code, at wholesale prices, in 2018 (EUR 1,000)

APTEEKIT JA SAIRAALA-APTEEKIT

Lääkkeiden myynti yleisölle on Suomessa sallittua apteekeista, sivuapteekeista, apteekkien palvelupisteistä ja apteekkien verkkopalveluista. Itsehoitoon tarkoitettujen nikotiinivalmisteiden myynti on sallittua kunnan myöntämällä luvalla myös muista vähittäismyyntipaikoista, esimerkiksi päivittäästavarakauopoista ja kioskeista. Reseptilääkkeitä toimitetaan apteekeista lääkärin, hammaslääkärin, eläinlääkärin tai tietyissä tapauksissa sairaanhoitajan antamalla lääkemääräyksellä eli reseptillä.

Apteekkiliikkeen harjoittaminen on yksityistä luvanvaraista toimintaa. Perustetun tai avoimeksi julistetun apteekin apteekkiluvan myöntää Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea hakemuksesta valitsemalleen laillistetulle, proviisorin tutkinnon suorittaneelle henkilölle, joka on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen. Yksityisten apteekkien lisäksi Helsingin yliopistolla on oikeus pitää Helsingin kaupungissa yhtä apteekkia sekä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean luvalla enintään 16 sivuapteekkia. Samoin Itä-Suomen yliopistolla on oikeus pitää yhtä apteekkia Kuopion kaupungissa.

Vuoden 2017 alusta apteekkarit maksavat valtiolle vuosittain apteekkiveroa apteekin liikevaihdon perusteella. Apteekkivero korvaa aiemmin käytössä olleen apteekkimaksun. Apteekkiveron tarkoituksesta on turvata maankattavat apteekkipalvelut ja tasata apteekkien välistä tuloeroja.

Sairaanhoitolaitoksissa voi olla laitoksen omaa toimintaa varten Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen luvalla perustettu sairaala-apteekki tai lääkekeskus. Sairaala-apteekin hoitajan on oltava laillistettu proviisori ja lääkekeskuksen hoitajan laillistettu proviisori tai laillistettu farmaseutti.

Sairaala-apteekit ja lääkekeskuksset toimittavat lääkkeitä ainoastaan sairaanhoitolaitoksen osastolle ja muihin toimintayksiköihin, mutta ne eivät saa myydä lääkkeitä suoraan potilaille tai yleisölle. Poikkeustapauksessa voidaan sairaalasta luovuttaa avohoitoon tilapäisesti siirretylle potilaalle tai kotiutettavalle potilaalle veloituksetta hoidon keskeytymättömän jatkumisen turvaamiseen tarvittava lääkitys, yleensä yhden–kahden vuorokauden lääkkeet.

PHARMACIES AND HOSPITAL PHARMACIES

In Finland, medicines may be sold to the public by pharmacies, subsidiary pharmacies, pharmacy service points and pharmacies' online services. OTC nicotine products can also be sold from outlets other than pharmacies, e.g. grocery shops and kiosks, under a permit issued by the municipal authorities. A pharmacy will dispense prescription-only medicines against a prescription issued by a doctor, dentist, veterinary surgeon or (in certain cases) nurse.

Pharmacies are privately owned and licensed. After announcing a vacancy the Finnish Medicines Agency grants a licence to own and operate a pharmacy to an applicant of its choice. Proprietary pharmacists are required to hold the qualification of a Master of Science (Pharmacy) and be a citizen of any state belonging to the European Economic Area. In addition to the privately owned pharmacies, the University of Helsinki has the statutory right to operate one pharmacy in the city of Helsinki, and up to 16 subsidiary pharmacies with permission granted by the Finnish Medicines Agency. The University of Eastern Finland also has the statutory right to operate one pharmacy in the city of Kuopio.

A turnover-based pharmacy tax was introduced at the beginning of 2017. It is a state tax payable by proprietary pharmacists and replaces the pharmacy fee. The purpose of the pharmacy tax is to guarantee nationwide access to pharmacy services and to reduce differences in revenue among pharmacies.

The Finnish Medicines Agency may permit hospitals and other health care institutions to operate a hospital pharmacy or a medicine dispensary. The director of a hospital pharmacy is required to hold the qualification of a Master of Science (Pharmacy) and the director of a medicine dispensary is required to hold the qualification of a Master of Science (Pharmacy) or a Bachelor of Science (Pharmacy).

Hospital pharmacies and medicine dispensaries issue medicines only to their own wards and other departments; they are not allowed to sell medicines to patients or directly to the public. Only on special occasions may patients, who are being discharged or temporarily transferred to outpatient care, be issued medicines from the hospital to ensure the continuation of their medication. These medicines are supplied without charge and normally for one or two days only.

Taulukko 2.3. Apteekkien toiminnan tunnuslukuja vuodelta 2018

Table 2.3. Statistics for pharmacies in 2018

	Yksityiset apteekit Private pharmacies	Yliopistojen apteekit University pharmacies
Toimipisteiden lukumäärä Number of pharmacy outlets	796	18
Apteekkeja – Pharmacies	616	2
Sivuapteekkeja – Subsidiary pharmacies	180	16
Toimitettujen lääkemääräysten lukumäärä x 1 000 Number of prescriptions in thousands	57 145	6 156

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Source: Finnish Medicines Agency Fimea

Taulukko 2.4. Apteekkien toimittamat lääkemääräykset ja kokonaismynti vuosina 1986–2018**Table 2.4. Prescriptions dispensed by pharmacies and total sales in 1986–2018**

	Apteekkeja Number of pharmacies	Lääkemääräyksiä – Prescriptions			
		Lkm x 1 000 Number in thousands	Asukasta kohti Per capita	Lääkäriä kohti¹ Per doctor ¹	Myynti + alv (milj. €) Sales + VAT (EUR million)
1986	577	27 242	5,5	2 379	480,7
1987	582	28 472	5,8	2 351	536,1
1988	579	29 004	5,9	2 383	594,4
1989	579	29 491	5,9	2 303	659,4
1990	578	30 396	6,1	2 213	744,6
1991	577	31 629	6,3	2 246	854,3
1992	574	30 250	6,0	2 081	891,9
1993	580	30 004	5,9	2 051	966,0
1994	581	29 309	5,8	1 962	1 032,9
1995	584	30 784	6,0	1 845	1 142,1
1996	587	32 123	6,3	1 874	1 232,6
1997	587	32 801	6,4	1 853	1 315,3
1998	590	33 852	6,6	1 913	1 340,2
1999	596	35 008	6,8	1 916	1 450,0
2000	595	37 934	7,3	2 040	1 569,0
2001	597	37 696	7,3	2 007	1 728,7
2002	599	38 421	7,4	2 005	1 894,1
2003	602	39 972	7,7	2 052	2 018,2
2004	605	40 834	7,8	2 043	2 167,2
2005	606	42 161	8,0	2 056	2 278,8
2006	608	43 468	8,2	2 058	2 250,3
2007	610	45 747	8,6	2 110	2 351,4
2008	613	48 252	9,1	2 167	2 534,0
2009	617	48 725	9,1	2 131	2 529,5
2010	618	50 364	9,4	2 135	2 517,6
2011	620	48 498	9,0	1 990	2 566,7
2012	620	51 698	9,5	2 064	2 648,6
2013	618	51 724	9,5	2 034	2 699,6
2014	615	53 381	9,8	2 070	2 792,1
2015	615	55 791	10,2	2 164	2 890,2
2016	613	58 812	10,7	2 196	2 975,6
2017	616	61 250	11,1	2 305	*
2018	618	63 300	11,4	2 361	*

¹ Kaikki lääkkeitä määritneet lääkärit.

All prescribing doctors.

* Vuosien 2017–2018 lukuja ei ole saatavilla.

Data for 2017–2018 is not available.

3. SAIRAUUSVAKUUTUS JA LÄÄKEKORVAUKSET
NATIONAL HEALTH INSURANCE AND REIMBURSEMENT OF MEDICINE EXPENSES

SISÄLLYS (LUKU 3)

SAIRAUUSVAKUUTUS JA LÄÄKEKORVAUKSET

Lääkekorvausjärjestelmä ja lääkkeiden hinnan hyväksyminen	67
<i>Jaana Kruuti, Jaana Harsia-Alatalo ja Miia Niskanen:</i>	
Lääkekorvausjärjestelmä vuonna 2018	67
<i>Kaarina Koskela ja Ulla Kurkijärvi:</i>	
Lääkkeiden hintalautakunta, korvattavat lääkkeet, tukkuhinnan vahvistaminen ja viitehinta-järjestelmä	76
Lääkekorvaukset ja -kustannukset vuosina 2000–2018	90
Lääkekorvaukset ja -kustannukset erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavissa sairauksissa	94
Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet	117
Kliiniset ravintovalmisteet	121
Lääkekorvaukset ja -kustannukset lääkäreittäin	122

CONTENTS (CHAPTER 3)

NATIONAL HEALTH INSURANCE AND REIMBURSEMENT OF MEDICINE EXPENSES

Medicine reimbursement system and approval of medicine prices	71
<i>Jaana Kruuti, Jaana Harsia-Alatalo and Miia Niskanen:</i>	
Medicine reimbursement system and medicine reimbursement expenditure in 2018	71
<i>Kaarina Koskela and Ulla Kurkijärvi:</i>	
Pharmaceuticals Pricing Board, reimbursable medicines, confirming wholesale prices and the reference price system	81
Medicine costs and their reimbursement in 2000–2018	90
Medicine costs and their reimbursement in diseases entitling patients to special refund	94
Medicinal products eligible for restricted basic refund	117
Clinical nutritional preparations	121
Medicine costs and their reimbursement according to the prescribing doctor	122

LÄÄKEKORVAUSJÄRJESTELMÄ JA LÄÄKKEIDEN HINNAN HYVÄKSYMINEN

Lääkekorvausjärjestelmä vuonna 2018

Jaana Kruuti, yliproviisori, Kela

Jaana Harsia-Alatalo, proviisori, Kela

Miia Niskanen, proviisori, Kela

Yleistä

Sairausvakuutuslain mukainen lääkekorvausjärjestelmä tuli Suomessa voimaan vuonna 1964. Se koskee kaikkia Suomessa asuvia iästä, varallisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta. Sairausvakuutta hoitaa Kela.

Sairausvakuutus korvaa sairauden hoitoon määrätyjen reseptilääkkeiden tarpeellisia kustannuksia. Myös lääkemääryksellä ostettujen lääketieteellisin perustein välittämättömiin itsehoitolääkkeiden kustannuksia korvataan. Korvattavia ovat myös pitkäaikaisen ihosairauden hoitoon määrätyjen perusvoiteiden ja vaikean sairauden hoitoon käytettävien kliinisten ravintovalmisteiden kustannukset. Myös apteekin perimästä lääkkeiden annosjakelupalkkiosta maksetaan korvausta rajatulle potilasryhmälle.

Korvauksen saamisen edellytyksenä on, että sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva lääkkeiden hintalautakunta on hyväksynyt lääkkeelle, perusvoiteelle ja kliniselle ravintovalmisteelle korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan.

Suomen lääkekorvausjärjestelmässä on kolme korvausluokkaa: peruskorvausluokka sekä alempi ja ylempi erityiskorvausluokka. Korvaustasot on porrastettu lääketieteellisin perustein sairauden vaikeusasteen ja lääkehoidon välittämättömyyden mukaan. Lääkkeitä korvataan kerrallaan enintään kolmen kuukauden tarvetta vastaava määärä. Jos kuitenkin lääkkeestä on markkinoilla jokin pakausko-ko, jonka arvonlisäverollinen vähittäishinta on yli 1 000 euroa, lääkettiä korvataan kerralla enintään yhden kuukauden tarvetta vastaava määärä. Asiakas saa lääkekorvauksen yleensä suoraan apteekissa, kun apteekki tarkistaa asiakkaan oikeuden korvaukseen Kelan suorakorvaustietojen sähköisestä kyselypalvelusta.

Apteekit siirtyivät vuonna 2015 lääkeostotietojen reaalialkaiseen tiedonsiirtoon. Reaalialkainen lääkeostotietojen välitys apteekkien ja Kelan välillä oli edellytys sille, että alkuomavastuu otettiin käyttöön vuoden 2016 alussa. Samalla otettiin käyttöön jokaiselta alkavalta hoitovuikolta perittävä ylemmän erityiskorvauksen ja lisäkorvauksen poikkeava lääkekohtainen omavastuu. Tämä mahdollisti myös annosjaeltuna toimitettavien lääkkeiden ostotietojen reaalialkaisen tiedonsiiron apteekista Kelaan. Annosjaeltuna toimitettavien lääkkeiden lisäksi poikkeava lääkekohtainen omavastuu perittiäni esimerkiksi klotsapiinia sisältävien lääkkeiden, peritoneaalidialyyssiliuosten ja lääkkeellisen hapen ostosta. 1.1.2017 lähtien poikkeava lääkekohtainen omavastuu on peritty myös kalliin lääkkeen enintään kuukauden hoitoaikaa vastaavasta valmistemääristä tai lääkärin määräteessä hoidollisesta syystä lääkevalmistetta ostettavaksi useassa erässä. Poikkeava lääkekohtainen omavastuu on 1/12 kolmen kuukauden hoitoaikaa vastaavasta lääkekohtaisesta omavastuusta.

Lääkkeen hinnan muodostuminen

Valtioneuvoston asetus lääketaksasta säätelee lääkkeiden myyntihintoja ja apteekkien lääkemyynnistä saamaa myyntikatetta. Lääketaksan tarkoitus on pitää lääkkeiden hinnat kohtullisina. Lisäksi lääketaksa varmistaa, että lääkkeiden hinnat ovat samat kaikissa apteekkeissa.

Lääkkeen vähittäishinta määräytyy lääketaksan mukaan lääkkeen valtakunnallisesti käytössä olevan tukkuhinnan perusteella. Reseptilääkkeiden ja itsehoitolääkkeiden hinnoitteluun on lääketaksas- sa omat laskentakaavat.

Valtioneuvosto antoi vuonna 2014 uuden asetuksen lääketaksasta. Asetuksella muutettiin reseptilääkkeiden vähittäismyyntihinnan laskentaperusteita, jolloin kalliimpien reseptilääkkeiden hinnat laskivat ja halvempien nousivat. Lisäksi apteekin perimä toimitusmaksu nostettiin 0,43 eurosta 2,39 euroon (sis. arvonlisäveron). Uudistuksen tavoitteena oli mm. turvata lääkkeiden saatavuus koko maassa sekä taata apteekkien riittävät resurssit asiantuntijatyöhön ja lakisääteiseen lääkeneuvontaan. Lääketaksan muutosten arvioitiin pienentävän sairausvakuutuksen lääkekorvausmenoja. Syntyneet säästöt mahdollistivat lääkekustannusten vuosiomavastuuun eli lääkekaton alentamisen vuonna 2014.

Lääketaksaan muutettiin vuonna 2015 annosjaeltuna toimitettavien lääkkeiden siirtyessä reaalialaikaiseen tiedonsiirtoon. Jotta annosjaeltuna toimitettavista lääkeistä asiakkaalta perittävän toimitusmaksun kokonaiskustannukset eivät nousisi kolmen kuukauden lääke-erää suuremmiksi, lääketaksan asetuksessa säädettiin annosjaellun lääkkeen toimituseräkohtaisesta toimitusmaksusta, jonka arvonlisäverollinen hinta on 0,20 euroa jokaiselta alkavalta hoitoviikolta. Tämä on 1/12 kolmen kuukauden lääke-erän toimitusmaksusta.

Viitehintajärjestelmä

Vuonna 2003 alkanutta lääkevaihtoa täydennettiin vuonna 2009 viitehintajärjestelmällä. Viitehintajärjestelmässä samaa lääkeainetta sisältävät, biologisesti samanarvoiset vaihtokelpoiset lääkevalmisteet muodostavat viitehintaryhmän. Viitehintaryhmät perustuvat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean luetteloon keskenään vaihtokelpoisista lääkeistä. Viitehintaryhmät ja ryhmien viitehinnat vahvistetaan lääkkeiden hintalautakunnassa. Vuodesta 2017 alkaen viitehinta on laskettu lisäämällä ryhmän edullisimman valmisteen hintaan 0,50 euroa. Lääkkeen viitehinta on korkein hinta, josta korvaus maksetaan. Viitehinta edullisemmista lääkeistä korvaus maksetaan lääkkeen myyntihinnasta. Jos asiakas ei halua vaihtaa lääkettaan viitehintaiseen tai sitä edullisempaan valmisteeseen, hän maksaa omavastuu lisäksi viitehinnan ylittävän osuuden. Tämä osuus ei kerrytä lääkekustannusten vuosiomavastuita (lääkekattoa). Lääkkeen määrääjä voi kieltaa lääkevaihdon vain lääketieteellisistä tai hoidollisista syistä.

Peruskorvattavat lääkkeet

Peruskorvaus on 40 prosenttia lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta sisältäen apteekin perimän toimituseräkohtaisen toimitusmaksun. Korvaus peruskorvattavasta lääkeestä maksetaan lähtökohtaisesti jokaiselle Suomen sairausvakuuteen kuuluvalle henkilölle. Lääkevalmisteiden peruskorvattavuudesta päättää lääkkeiden hintalautakunta. Lääkevalmisteen peruskorvattavuus sairauden hoidossa vahvistetaan enintään lääkevalmisteelle vahvistetun valmisteyhteenvedon ja siinä hyväksyttyjen käyttöaiheiden mukaisessa laajuudessa. Lääkkeiden hintalautakunta voi myös rajoittaa lääkevalmisteen peruskorvattavuuden tarkoin määriteltyihin käyttöaiheisiin. Näitä rajoitetusti peruskorvattavia lääkeitä korvataan vain erilliselvityksen perusteella. Tarvittavasta erilliselvityksestä päättää Kela, ja se voi olla joko B-lääkärinlausunto tai lääkemääräykseen kirjattu reseptimerkintä. Rajoitetulla peruskorvauksella halutaan kohdentaa ja rajata kalliiden lääkehoidojen peruskorvaukset vain niille potilaille, jotka käyttävissä olevan tiedon ja lääkevalmisteista saadun tutkimusnäytön perusteella hyötyvät hoidosta eniten.

Erityiskorvattavat lääkeet

Valtioneuvosto päättää, mitkä sairaudet oikeuttavat erityiskorvattaviin lääkkeisiin, ja säätää näistä sairauksista asetuksella. Ylempään erityiskorvausluokkaan kuuluvat lääketieteellisin perustein vaikeaksi ja pitkääikaiseksi arvioitavat sairaudet, joissa lääkehoito vaikuttaa korjaavasti tai korvaavasti ja on potilaalle välittämätön. Ylempään erityiskorvausluokkaan kuuluvat mm. diabeteksen insuliinihoito ja syöpäsairauksien lääkehoito. Korvaus on 100 prosenttia lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta sisältäen apteekin perimän toimituseräkohtaisen toimitusmaksun. Ylemmässä erityiskorvausluokassa korvattavista lääkkeistä potilaat maksavat asiointikerralla 4,50 euron lääkekohtaisen omavastuuun. Lisäksi potilas maksaa mahdollisen viitehinnan viittävän osuuden valmisteen hinnasta.

Alempaan erityiskorvausluokkaan kuuluvat lääketieteellisin perustein vaikeaksi ja pitkääikaiseksi arvioitavat sairaudet, joista yleisimpä ovat verenpainetauti, keuhkoastma, sepelvalltimotauti ja 1.1.2017 alkaen myös diabetes (muu kuin insuliinihoito). Alempi erityiskorvaus on 65 prosenttia lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta sisältäen apteekin perimän toimituseräkohtaisen toimitusmaksun.

Lääkevalmisteiden erityiskorvattavuudesta päättää lääkkeiden hintalautakunta. Lääkevalmisten erityiskorvattavuus voidaan myöntää valtioneuvoston asetuksessa määriteltyihin vaikeisiin ja pitkääikaisiin sairauksiin. Lääkkeiden hintalautakunta voi myös rajoittaa lääkevalmisten erityiskorvattavuuden koskemaan vain sairauden tiettyä muotoa tai valkeusastetta. Tällöin lääkevalmiste on rajoitetusti erityiskorvattava.

Erityiskorvattavia ja rajoitetusti erityiskorvattavia lääkeitä korvataan vain erilliselvityksen perusteella. Tarvittavasta erilliselvityksestä päättää Kela, ja se on poikkeuksetta B-lääkärinlausunto. Tietyissä lääkevalmisteissa vaaditaan lisäksi lääkemääräykseen kirjattu reseptimerkintä.

Kliiniset ravintovalmisteet

Vaikean sairauden hoitoon määrätyyn kliinisen ravintovalmisten kustannuksista maksetaan korvausta 40 tai 65 prosenttia, jos valmistetta käytetään korvaamaan tai täydentämään ruokavalioita tai sen osaa. Kliinisten ravintovalmisteiden korvattavuudesta päättää lääkkeiden hintalautakunta. Korvattavuus voidaan myöntää valtioneuvoston asetuksessa määriteltyihin vaikeisiin ja pitkääikaisiin sairauksiin. Kliinisiä ravintovalmisteita korvataan vain erilliselvityksen perusteella. Kela päättää tarvittavasta erilliselvityksestä, joka kliinisten ravintovalmisteiden tapauksessa on B-lääkärinlausunto.

Alkuomavastuu

Vuoden 2016 alussa otettiin käyttöön kalenterivuosittainen alkuomavastuu. Korvausta ei makseta ennen kuin asiakkaan maksama summa on ylittänyt alkuomavastun eli 50 euroa. Alkuomavastuuuta kerrytävä ostetut korvausjärjestelmään kuuluvat lääkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet. Alkuomavastuu ei koske lapsia ja nuoria. Sitä sovelletaan sen vuoden alusta, jolloin asiakas täyttää 19 vuotta.

Sekä apteekkeissa että Kelassa on ajantasainen tieto asiakkaan alkuomavastuuun määrästä. Kun alkuomavastuu täytyy, asiakas saa lääkekorvauskuksen saman tien apteekissa. Alkuomavastuu kerrytää lääkeiden vuosiomavastuita (lääkekattoa).

Vuosiomavastuu (lääkekatto)

Korvatuista lääkeistä, perusvoiteista ja kliinisistä ravintovalmisteista maksettuja kustannuksia seurataan Kelassa. Jos asiakkaan maksama summa ylittää vuosiomavastuun, hänellä on oikeus lisäkorvaukseen. Vuonna 2018 vuosiomavastuu oli 605,13 euroa eli sama kuin vuonna 2017. Vuosiomavastuu on sidottu elinkustannusindeksiin. Lääkekaton ylitymisen jälkeen ostetuista korvattavista lääkeistä, perusvoiteista ja kliinisistä ravintovalmisteista asiakkaat maksavat asiointikerralla 2,50 euron lääkekohtaisen omavastuun ja mahdollisen viitehinnan ylittävän osuuden. Asiakas saa yleensä lisäkorvauksen aptekista suorakorvauksena, kun apteekki tarkistaa asiakkaan oikeuden lisäkorvaukseen Kela suorakorvaustietojen sähköisestä kyselypalvelusta. Asiakas hakee Kelasta lisäkorvausta yleensä vain siitä ostosta, jossa lääkekatto ylittyy (ns. rajaosto).

Lääkkeiden annosjakelu

Lääkkeiden annosjakelulla tarkoitetaan menettelyä, jossa apteekki toimittaa asiakkaan tabletti- ja kapselimuotoiset lääkkeet kerta-annoksiin jaeltuina enintään kahden viikon erissä. Apteekit perivät asiakkaalta annosjakelupalkkion, josta Kela maksaa rajatulle potilasryhmälle sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen. Korvaus on 40 prosenttia enintään 3,15 euron suuruisesta palkkiosta viikkona kohti. Korvausta maksetaan 75 vuotta täyttäneille, joilla on annosjakelun alkaessa käytössä vähintään kuusi annosjakeluun soveltuva korvattavaa lääkettä. Lisäksi edellytetään, että lääkitys on tarkistettu tarpeettomien ja päällekkäisten lääkkeiden poistamiseksi ja lääkäri on todennut annosjakeluun siirtymisestä lääketieteellisesti perustelluksi.

MEDICINE REIMBURSEMENT SYSTEM AND APPROVAL OF MEDICINE PRICES

Medicine reimbursement system and medicine reimbursement expenditure in 2018

Jaana Kruuti, Chief Pharmaceutical Officer, M.Sc. (Pharm.), Kela

Jaana Harsia-Alatalo, Pharmaceutical Officer, M.Sc. (Pharm.), Kela

Miia Niskanen, Pharmaceutical Officer, M.Sc. (Pharm.), Kela

General information

The medicine reimbursement system was first implemented in Finland in 1964 pursuant to the Health Insurance Act (sairausvakuutuslaki 1224/2004). The system covers all residents of Finland, regardless of age, wealth or address. The Health Insurance Scheme is administered by the Social Insurance Institution of Finland (Kela).

The Health Insurance Scheme reimburses some of the necessary costs of prescription-only medicines which are used for the treatment of an illness. An over-the-counter product may also be granted reimbursement status if the product is prescribed by a physician and considered, on medical grounds, to be an indispensable medicinal product. Basic topical ointments prescribed for the treatment of chronic skin ailments are also reimbursable, as are clinical nutritional preparations used in the treatment of a serious illness. Reimbursement is also paid to a limited group of patients for the dosage service fee charged by pharmacies.

The payment of reimbursement is possible only after the Pharmaceuticals Pricing Board has approved the reimbursement status of the medicine, basic topical ointment or clinical nutritional preparation and confirmed its reasonable wholesale price. The Pharmaceuticals Pricing Board operates under the auspices of the Ministry of Social Affairs and Health.

The Finnish medicine reimbursement system consists of three categories: the Basic Refund Category, and the Lower and Higher Special Refund Categories. The categories are graded according to medical criteria based on the severity of the disease and the necessity of the drug treatment. Up to three months' supply of medicines can be reimbursed at any one transaction. However, a maximum of one month's supply of the medicine is reimbursed at any one time if there is a pack size available on the market whose retail price exceeds EUR 1,000 (inclusive of VAT). The customers usually have their medicine costs refunded directly at the pharmacy, after the pharmacy has verified their eligibility for the reimbursement with Kela's direct reimbursement inquiry service.

In 2015, all pharmacies adopted a real-time data transmission procedure, which applies to medicine purchases. Real-time transmission of data relating to medicine purchases between pharmacies and Kela was a prerequisite for the adoption of the initial deductible limit at the beginning of 2016. The exceptional medicine-specific copayment for Higher Special Refund and Additional Refund categories, charged for each new week of treatment, was adopted at the same time. This also enabled real-time transmission of purchasing data on dose-dispensed medicines from pharmacies to Kela. In addition to dose-dispensed medicines, the exceptional medicine-specific copayment also applies to purchases of medicines containing clozapine, peritoneal dialysis solutions and medicinal oxygen. As of 1 January 2017, the exceptional medicine-specific copayment is also applicable to a supply of a maximum of one month's treatment in case of an expensive medicine, or if a medicinal product is prescribed by a physician, on therapeutic grounds, to be purchased in several batches. The exceptional medicine-specific copayment amounts to 1/12 of the medicine-specific deductible for three months of treatment.

Determining the price of medicines

The Government Decree on the Price List of Drugs regulates the sale prices of medicines and the pharmacy margin for the sale of medicines. The purpose of the price list is to keep the prices of medicines on a reasonable level. In addition, the price list ensures that the prices of medicines are the same in every pharmacy.

The retail price of a medicine is determined on the basis of the price list of drugs and the nationwide wholesale price of the medicine in question. The price list uses separate formulas for calculating the prices of prescription-only medicines and over-the-counter medicines.

A new Government Decree on the Price List of Drugs was issued in 2014. This decree adjusted the principles of calculating the retail prices of prescription-only medicines, reducing the prices of the most expensive prescription-only medicines and increasing the prices at the lower end of the price range. In addition, the processing fee charged by pharmacies increased from EUR 0.43 to EUR 2.39 (inclusive of VAT). The goal of this reform was, for example, to guarantee the continued availability of medicines throughout the country and ensure that pharmacies have sufficient resources for expert tasks and statutory medication counselling. The changes made to the price list of drugs were anticipated to cut the cost of reimbursement payments made under the Health Insurance Scheme. The savings generated in this way made it possible to reduce the patients' annual deductible, i.e. the maximum limit on annual out-of-pocket medicine expenses, in 2014.

The price list of drugs was adjusted in 2015 in connection with the implementation of real-time transmission of data relating to dose-dispensed medicines. To prevent the total costs of the dosage service fees from exceeding the amount the customer needs to pay for each three-month supply of dose-dispensed medicines, the Government Decree on the Price List of Drugs was amended to include a processing fee for each transaction involving dose-dispensed medicines. The fee is EUR 0.20 (inclusive of VAT) for each new week of treatment. This amounts to 1/12 of the processing fee for a three-month supply of medicine.

Reference Price System

A reference price system was introduced in Finland in 2009 to complement generic substitution, which had started in 2003. Under the reference price system, substitutable medicinal products that contain the same active ingredient and are biologically equivalent are grouped together in the same reference price group. The reference price groups are based on the list of substitutable medicinal products compiled by the Finnish Medicines Agency Fimea. The reference price groups, and the reference price for each group, must be confirmed by the Pharmaceuticals Pricing Board. As of 1 January 2017, the reference price is calculated by adding EUR 0.50 to the price of the most inexpensive product within the group. The reference price is the maximum price used as the basis for calculating reimbursement payments. If the medicine purchased is less expensive than the reference price, reimbursement is calculated from the medicine's purchase price. If a customer does not wish to change the prescribed medicine to an alternative at or below the reference price, the cost in excess of the reference price, in addition to the non-reimbursable portion of the medicine cost, is paid by the customer. The cost in excess of the reference price will not count towards the annual deductible (see Annual deductible). The prescribing physician may only forbid substitution on medical and therapeutic grounds.

Drugs in the Basic Refund Category

Forty per cent of the purchase price or reference price (including the pharmacy's processing fee charged for each transaction) of a medicinal product belonging to the Basic Refund Category is reimbursed to the patient. As a general rule, reimbursement for a medicinal product in the Basic Refund Category is paid to all individuals covered by the Finnish Health Insurance Scheme. Decisions relating to medicinal products eligible for reimbursement under the Basic Refund Category are made by the Pharmaceuticals Pricing Board. A medicinal product for the treatment of a disease can only be granted basic reimbursement status to the extent defined in its Summary of Product Characteristics and for the therapeutic indications listed therein. The Pharmaceuticals Pricing Board also has the authority to restrict the basic reimbursement status of certain medicinal products to clearly defined indications. These products form a group known as Medicinal Products Eligible for Restricted Basic Refund, and they will only generate the Basic Refund if the need for such medication can be proved by providing a separate statement, as specified by Kela. The separate statement can either be in the form of a Medical Certificate B or an addendum to the prescription sheet. The reason for creating the sub-group was to target and limit the payment of the Basic Refund to patients who, based on existing knowledge and scientific evidence, are likely to gain most from these costly treatments.

Drugs in the Special Refund Categories

The provisions on diseases that entitle medicinal products used in their treatment to be included in the Special Refund Categories are given by Government decree. The Higher Special Refund Category consists of diseases that are, according to medical criteria, considered to be serious and chronic and where drug treatment is necessary for the patient and where the drug restores or replaces normal bodily functions. Insulin treatment for diabetes mellitus and drugs used to treat malignant diseases are examples of drugs belonging to the Higher Special Refund Category. The purchase price or reference price of a medicinal product is reimbursed to the patient in full (100%), including the pharmacy's processing fee charged for each transaction. The patient pays a non-reimbursable sum of EUR 4.50 per transaction for each medicinal product in the Higher Special Refund Category. In addition, the patient will also pay any part of the medicine price exceeding the reference price.

The Lower Special Refund Category consists of diseases that are, according to medical criteria, considered to be serious and chronic. The most common diseases in this group are hypertension, asthma, coronary heart disease and, since 1 January 2017, also diabetes (other than insulin treatment). Sixty-five per cent of the purchase price or reference price (including the pharmacy's processing fee charged for each transaction) of a medicinal product belonging to the Lower Special Refund Category is reimbursed to the patient.

Decisions relating to medicinal products eligible for reimbursement under the Special Refund Categories are made by the Pharmaceuticals Pricing Board. Special reimbursement status may be granted for a medicinal product that is indicated for the treatment of serious or chronic diseases, which are defined by Government decree. The Pharmaceuticals Pricing Board may also restrict the special reimbursement status of a medicinal product to certain forms or grades of the disease. In such a case the product is eligible for Restricted Special Refund.

Drugs in the Special Refund Categories are only reimbursed if the need for medication can be proved by providing a separate statement, as specified by Kela. The separate statement shall always be in the form of a Medical Certificate B. For certain medicinal products, an addendum to the prescription sheet is also needed.

Clinical nutritional preparations

Either 40% or 65% of the cost of a clinical nutritional preparation, prescribed for the treatment of a serious disease, is reimbursed to the patient, provided that the preparation is used to replace or augment, either fully or partially, the patient's diet. Decisions relating to the reimbursement status of clinical nutritional preparations are made by the Pharmaceuticals Pricing Board. The reimbursement status may be granted for a nutritional preparation used for the treatment of serious or chronic diseases, which are defined by Government decree. Clinical nutritional preparations are only reimbursed if the need for medication can be proved by providing a separate statement, as specified by Kela. In the case of clinical nutritional preparations, the required statement is in the form of a Medical Certificate B.

Initial deductible

A calendar year-specific initial deductible was introduced at the start of 2016. Reimbursement under the medicine reimbursement system is not paid until the sum paid by the customer exceeds the initial deductible, which is EUR 50. Reimbursable medicines, clinical nutritional preparations and basic topical ointments purchased on prescription count towards the initial deductible. The initial deductible is not applicable to children and youth. It is applicable from the beginning of the year during which one turns 19.

Both pharmacies and Kela have real-time data on the amount of each customer's initial deductible. Once the initial deductible is met, the reimbursement is refunded to the customer directly at the pharmacy. The initial deductible counts towards the annual deductible (maximum limit on annual out-of-pocket medicine expenses).

Annual deductible (maximum annual limit on out-of-pocket medicine expenses)

Kela monitors a customer's payments for reimbursable medicines, basic topical ointments and clinical nutritional preparations. Once the amount paid by the customer exceeds the annual deductible, the customer is entitled to an Additional Refund. In 2018, the limit of annual deductible was EUR 605.13; i.e., the same as in 2017. The cost-of-living index is used to review the limit annually. After the annual deductible is exceeded, the customer pays a fixed non-reimbursable sum of EUR 2.50 per transaction for each reimbursable medicinal product, basic topical ointment and clinical nutritional preparation purchased as well as any portion of the medicine's price exceeding the reference price. Additional Refunds are usually paid to the customers directly at the pharmacy, after the pharmacy has verified their eligibility for Additional Refunds with Kela's direct reimbursement inquiry service. The customer shall usually apply to Kela for an Additional Refund only if the price of a single purchase exceeds the maximum annual limit.

Dosage service

Dosage service, or dose dispensing service, refers to a service whereby patients receive up to a fortnight's supply of tablets or capsules from a pharmacy pre-packed into individual single doses. Pharmacies charge from the customer a dose-dispensing fee for the service, which is partially reimbursed by Kela to a limited group of customers in accordance with the Health Insurance Act (sairausvakuutuslaki 1224/2004). The customer is reimbursed 40% of the pharmacy's service fee. However, the maximum fee eligible for reimbursement per week is EUR 3.15. Patients over 75 years of age are entitled to this reimbursement provided that at the start of the service they use at least six reimbursable medicinal products suitable for the dosage service. Moreover, the patient's medication needs to be reviewed in order to eliminate any unnecessary or overlapping medication. The treating physician must also consider the dosage service to be medically justified for the patient.

Taulukko 3.1. Lääkekorvaukset ja korvattujen lääkeostojen kustannukset vuonna 2018

Table 3.1. Medicine costs and their reimbursement in 2018

Korvattujen lääkeostojen kustannukset¹ (1 000 €)

Costs of reimbursed medicines¹ (EUR 1,000)

Kokonaiskustannukset	
Total cost	2 003 219
Peruskorvausluokka (40 %)	
Basic Refund Category (40%)	802 044
Ylempi erityiskorvausluokka (100 %)	
Higher Special Refund Category (100%)	645 522
Alempi erityiskorvausluokka (65 %)	
Lower Special Refund Category (65%)	554 415

Lääkekorvaukset (1 000 €)

Reimbursement of medicine costs (EUR 1,000)

Korvaukset yhteensä ²	
Total reimbursements ²	1 460 140
Peruskorvausluokka (40 %)	
Basic Refund Category (40%)	307 056
Ylempi erityiskorvausluokka (100 %)	
Higher Special Refund Category (100%)	626 444
Alempi erityiskorvausluokka (65 %)	
Lower Special Refund Category (65%)	352 231

Korvausta saaneet

Number of recipients of reimbursement

Yhteensä	
Total	3 034 776
Peruskorvausluokka (40 %)	
Basic Refund Category (40%)	2 925 818
Ylempi erityiskorvausluokka (100 %)	
Higher Special Refund Category (100%)	489 952
Alempi erityiskorvausluokka (65 %)	
Lower Special Refund Category (65%)	962 071

¹ Luvut eivät sisällä alle alkuomavastuuun jääneitä ostojaa.

The figures do not include purchases that did not clear the initial deductible limit.

² Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista sekä lisäkorvaukset.

Includes reimbursements for dosage service charges and Additional Refunds.

Lähde: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointiedosto.

Source: Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.

Lääkkeiden hintalautakunta, korvattavat lääkkeet, tukkuhinnan vahvistaminen ja viitehintajärjestelmä

Kaarina Koskela, *lakimies, Hila*
Ulla Kurkijärvi, *johtava proviisori, Hila*

Lääkeyritys voi tuoda lääkkeen markkinoille ja lääketä tarvitsevien käyttöön myyntiluvan saatuaan. Lääkkeen pääsystä sairausvakuutuksen lääkekorvausjärjestelmään päättää sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva lääkkeiden hintalautakunta (Hila). Lääke on sairausvakuutuksesta korvattava, kun valmisteelle on hyväksytty korvattavuus ja tukkuhinta.

Lääkkeiden hintalautakunta päätöksentekijänä

Lääkkeiden hintalautakunnan tehtävään on päättää lääkekorvausjärjestelmään kuuluvista lääkevalmisteista, niiden tukkuhintoista ja korvausluokista. Hintalautakunta päättää myös korvattavien lääkkeiden tukkuhintojen korottamisesta. Päätökset perustuvat lääkkeen myyntiluvan haltijan tekemiin hakemuksiin. Lisäksi hintalautakunta vastaa lääkkeiden viitehintajärjestelmään liittyvästä päätöksenteosta päättäen muun muassa viitehintaryhmistä, viitehintoista ja viitehintaryhmiin kuuluvista valmisteista.

Lääkkeiden hintalautakunta koostuu sosiaali- ja terveysministeriön määräämästä seitsemästä jäsenestä ja heidän varajäsenistään. Lautakunnassa ovat edustettuna sosiaali- ja terveysministeriö, Kansaneläkelaitos, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos ja valtiovarainministeriö. Lautakunnassa tulee olla edustettuna lääketieteellinen, farmaseuttinen, oikeustieteellinen ja taloudellinen asiantuntemus. Lääkkeiden hintalautakunta toimii kiinteästi yhdessä asiantuntijaryhmän ja sihteeriston kanssa. Lautakunnan sihteeristön yliproviisorit ja ylifarmaseutit toimivat esittelijöinä lautakunnan kokouksissa. Lautakunnan asiantuntijaryhmässä on seitsemän jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen ja siihen on koottu lääketieteen, farmakologian, terveystalouden ja sairausvakuutuksen asiantuntijoita. Asiantuntijaryhmän esittelijänä toimii lautakunnan sihteeristön ylilääkäri.

Hakemusmenettelyyn perustuva päätöksentekomenettely on määrääikaan sidottua, ja hakemusmenettely perustuu sairausvakuutuslain ja hallintolain säännöksiin. Eräissä sairausvakuutuslaissa tarkeimmin säännellyissä tilanteissa hintalautakunta voi ottaa lääkevalmisteen korvattavuuden ja tukkuhinnan tarkasteltavaksi omasta aloitteestaan.

Lääkkeiden hintalautakunnan päätös uutta vaikuttavaa lääkeainetta sisältävän valmisteen korvattavuudesta ja kohtuullisesta tukkuhinnasta on voimassa enintään kolme vuotta ja muita valmisteita koskeva päätös enintään viisi vuotta. Viitehintajärjestelmään sisällytettyjen valmisteiden korvattavuus- ja enimmäistukkuhintapäätökset ovat voimassa toistaiseksi. Päätkösiin voi hakea muutosta korkeimalta hallinto-oikeudelta.

Lääkkeen hyväksyminen korvausjärjestelmään

Lääkekorvausjärjestelmän piirissä olevat valmisteet ovat hintasääntelyn alaisia. Valmisten pääsemisen korvausjärjestelmään edellyttää päästö sekä valmisten korvattavuudesta että tukkuhinnasta. Myyntiluvan saanutta lääketä voidaan Suomessa myydä ilman viranomaisen vahvistamaa tukkuhinta, mutta lääkkeen kustannuksista voidaan maksaa sairausvakuutuslain mukainen korvaus vain siinä tapauksessa, että hintalautakunta on vahvistanut lääkkeen korvattavuuden ja tukkuhinnan. Vahvistetulla tukkuhinnalla tarkoitetaan enimmäishintaa, jolla valmistetta saadaan myydä apteekille. Lääkekorvauksen perusteena oleva arvonlisäverollinen vähittäishinta muodostuu enintään vahvistusta tukkuhinnasta sekä siihen valtioneuvoston vahvistaman lääketaksan (713/2013) mukaan lisäystä apteekin katteesta (Taulukko 3.2) ja arvonlisäverosta (10 %).

Potilaan joutuu maksamaan lääkekustannuksen kokonaan, jos myyntiluvan haltija ei hae lääkkeelle korvattavuutta ja tukkuhintaa tai lääkevalmisteelle ei ole hyväksytty myyntiluvan haltijan ehdottamaa korvattavuutta ja tukkuhintaa. Vastaavasti lääkekustannus jää potilaan maksettavaksi, jos myyntiluvan haltija on poistanut lääkkeen korvattavien lääkkeiden listalta tai korvattavuus ja tukkuhintta on lakkautettu. Lääkkeen poistaminen korvausjärjestelmästä myyntiluvan haltijan toimesta on mahdollista neljännesvuosittain.

Peruskorvattavuus ja kohtuullinen tukkuhintta

Lääkevalmisten peruskorvattavuus- ja tukkuhintahakemuksessa myyntiluvan haltijan on esitettävä paitsi valmisteelle ehdottamansa tukkuhinnat myös perusteltu selvitys niistä hyödyistä ja kustannuksista, jotka seuraavat, jos valmiste hyväksytään korvausjärjestelmään ehdotetuilla hinnoilla. Korvattavuus- ja tukkuhintahakemukset käsitellään lääkkeiden hintalautakunnassa samanaikaisesti.

Hakemuksessa tulee olla selvitys lääkevalmisten käyttötarkoituksesta, hoidollisesta arvosta ja korvattavuudella saavutettavista hyödyistä verrattuna muihin saman sairauden hoidossa käytettiin valmisteisiin. Siinä tulee myös esittää yksilöity ja perusteltu selvitys valmisten keskimääräisestä vuorokausiannostesta ja sen perusteella syntyvistä lääkehoidon kustannuksista. Lisäksi hakemuksessa tulee olla valmisten patentin tai patentin lisäsuojatodistuksen voimassaoloaika, arvio valmisten myynnistä ja käyttäjämäärästä sekä valmisteelle muissa ETA-maissa hyväksyttyt hinnat ja korvausperusteet. Hakemuksessa on myös ilmoitettava, myydäänkö valmistetta muilla kauppanimillä muissa ETA-maissa ja millä hinnalla. Terveystaloudellinen selvitys on liitettävä hakemukseen, jos kyseessä on uutta vaikuttavaa lääkeainetta sisältävä valmiste tai korvattavuuden merkittävä laajentaminen.

Uusintahakemuksessa myyntiluvan haltijan on esitettävä selvitys tukkuhinnan kohtuullisuuteen vakiuttaneissa seikoissa tapahtuneista muutoksista, mikäli valmisteelle ehdotetaan aiemmin vahvistetua tukkuhintaa korkeampaa tukkuhintaa.

Ennen päättöstään peruskorvattavuudesta ja kohtuullisesta tukkuhinnasta hintalautakunta pyytää tarvittaessa lausunnon Kelalta. Lausunnossa arvioidaan korvattavuuden edellytyksiä ja ehdotetun hinnan kohtuullisuutta sairausvakuutuksen kannalta. Lausunnossa arvioidaan myös valmisteesta sairausvakuutukselle aiheutuvat kustannukset. Lääkkeiden hintalautakunta voi pyytää ennen päättösentekoa myös hintalautakunnan asiantuntijaryhmältä lausunnon. Lausunto voidaan pyytää esimerkiksi silloin, kun lääkeyritys hakee peruskorvattavuutta uutta vaikuttavaa lääkeainetta sisältävälle valmisteelle tai lääkkeen korvattavuus laajenee uuteen käyttöaiheeseen.

Peruskorvattavuudesta päättäässään hintalautakunta arvoo lääkkeen hoidollista arvoa. Peruskorvattavuus sairauden hoidossa voidaan vahvistaa enintään myyntilupaviranomaisen lääkevalmisteelle vahvistaman valmisteylehteenvedon ja siinä hyväksyttyjen käyttöaiheiden mukaisessa laajuudessa. Peruskorvattavuutta ei myönnetä muun muassa silloin, jos lääkkeen hoidollinen arvo on vähäinen tai lääketä käytetään muuhun kuin sairauden hoitoon. Lääkkeiden hintalautakunta voi myös tarvittaessa rajoittaa peruskorvattavuuden tarkoin määriteltyihin käyttöaiheisiin (rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeit).

Ilman lääkemääräystä myytävälle lääkkeelle voidaan vahvistaa peruskorvattavuus vain, jos kyse on lääketieteellisin perustein välttämättömästä lääkevalmisteesta.

Ehdotetun tukkuhinnan kohtuullisuutta arviodessaan lääkkeiden hintalautakunta huomioi lääkkeen käytöstä aiheutuvat hoitokustannukset ja lääkkeellä saavutettavat hyödyt potilaan sekä terveyden- ja sosiaalihuollon kokonaiskustannusten kannalta. Lisäksi hintalautakunta ottaa huomioon muista hoi-tovaihtoehdosta aiheutuvat hyödyt ja kustannukset, vastaavien lääkevalmisteiden hinnat Suomessa, lääkkeen hinnat ETA-maissa sekä lääkekorvauksiin käytettävissä olevat varat. Päättöä tehtäessä myös lääkkeen valmistus-, tutkimus- ja tuotekehityskustannukset on mahdollista ottaa huomioon, jos näistä kustannuksista on esitetty riittävän yksilöityjä, vertailukelpoisia ja luotettavia lääkevalmiste-kohdaisia tietoja.

Ensimmäiselle rinnakkaisvalmisteelle vahvistettava tukkuhinta voi olla enintään 50 prosenttia ja ensimmäiselle biosimilaarivalmisteelle enintään 70 prosenttia vastaavalle valmisteelle vahvistetusta tukkuhinnasta. Uuden annostelulaitteen sisältävälle rinnakkaisvalmisteelle voidaan vahvistaa tukkuhinta, joka on enintään 60 prosenttia vastaavalle valmisteelle vahvistetusta tukkuhinnasta.

Uusien lääkkeiden käytöstä aiheutuviin kokonaiskustannuksiin, kustannusvaikuttavuuteen ja hoidolliseen arvoon liittyy usein epävarmuutta. Utena keinona hallita tästä epävarmuutta Suomessa on otettu käyttöön niin sanottu ehdollinen korvattavuus. Mahdollisuus ehdolliseen korvattavuuteen koskee ensisijaisesti uusia lääkehoitoja. Käytännössä tämä tarkoittaa uusia vaikuttavia lääkeaineita tai korvausjärjestelmässä olevien lääkevalmisteiden uusia merkittäviä käyttöaiheita. Hintalautakunta arvioi tapauskohtaisesti mahdollisuuden käynnistää neuvottelut ehdollisesta korvattavuudesta. Neuvottelujen ajan hakemuksen käsittelyaika on keskeytetty. Jos asiassa päätötään ehdolliseen korvattavuuteen, lopulliseen päätökseen liitetään myyntiluvan haltijan ja hintalautakunnan keskinäinen sopimus ehdosta, joiden perusteella valmisteeseen liittyvä epävarmuutta seurataan ja hallitaan. Mikäli neuvottelut eivät pääty sopimukseen, hakemuksen käsittely jatketaan ns. normaalissa hakemusmenetelyssä. Ehdollista korvattavuutta koskevat säännökset ovat voimassa määräajan, vuoden 2019 loppuun.

Erityiskorvattavuus ja kohtuullinen tukkuhinta

Tietty vaikeisiin ja pitkäaikaisiin sairauksiin käytettävät lääkkeet kuuluvat erityiskorvauksen piiriin. Eri-tyskorvattavien lääkkeiden korvaustaso on peruskorvattavien lääkkeiden korvaustasoa korkeampi. Päättökset erityiskorvattaviin lääkeisiin oikeuttavista sairauksista tekee valtioneuvosto. Lääkkeiden hintalautakunta tekee päättökset erityiskorvattavista lääkevalmisteista. Päättökset ovat valmistekohdaisia. Lääkkeen erityiskorvattavuuden edellytys on, että sitä käytetään valtioneuvoston asetuksessa mainitun sairauden hoitoon ja että lääke on välittämätön vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoidossa.

Lääkkeen myyntiluvan haltijan laatimassa erityiskorvattavuushakemuksessa hakijan tulee osoittaa, että valmiste täyttää erityiskorvattavalle lääkkeelle asetetut vaatimukset. Hakemuksessa tulee olla lisäksi selvitys lääkkeen erityiskorvattavuuden taloudellisuudesta sekä markkinaennuste, jossa on huomioitu kilpailevat valmisteet. Hakemuksessa on myös arvioitava erityiskorvattavuuden hyväksymisestä aiheutuva kustannusvaikutus.

Lääkkeiden hintalautakunta huomioi ratkaisua tehdessään sairauden laadun ja lääkkeen käytössä ja tutkimuksissa osoitetun hoidollisen arvon, välittämättömyyden, korvaavan tai korjaavan vaikutustavan, tarpeellisuuden ja taloudellisuuden sekä lääkkeiden erityiskorvauksiin käytettävissä olevat varat. Lautakunnalla on myös käytössään asiantuntijaryhmän ja Kelan lausunto.

Lääkkeen erityiskorvattavuus voidaan hyväksyä, jos lääke on hyväksytty peruskorvattavaksi ja sen erityiskorvattavuuden edellytyksistä (hoidollisesta arvosta, hyödyllisyystestä hoitovaihtoehtoihin verrattuna, välittämättömyydestä, korvaavasta tai korjaavasta vaikutustavasta, tarpeellisuudesta ja taloudellisuudesta) on riittävästi käyttökokemusta ja tutkimustietoa. Lääkkeen erityiskorvattavuus voidaan rajoittaa koskemaan vain sairauden tiettyä muotoa tai vaikeusastetta. Erityiskorvattavuushakemuksen yhteydessä hinnan kohtuullisuus arvioidaan aina uudelleen.

Viitehintajärjestelmä

Viitehintajärjestelmässä lääkkeestä maksettava korvaus lasketaan erikseen määritettävästä viitehinasta. Potilas maksaa viitehinnan ylittävän osuuden, mikäli ostetun lääkkeen hinta on viitehintaa kalliimpi ja potilas kielää lääkkeen vaihdon. Viitehintaa kalliimman lääkkeen hinnasta sairausvakuutuskorvaus voidaan maksaa siinä tapauksessa, että lääkäri kielää lääkkeen vaihdon lääketieteellisin tai hoidollisin perustein.

Viitehintajärjestelmässä lääkeet jaetaan viitehuntarymiin. Viitehuntaryhmät pohjautuvat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean julkaisemaan luetteloon keskenään vaihtokelpoisista lääkevalmisteista. Saman verran samaa vaikuttavaa lääkeainetta sisältävät lääkemuodoltaan ja pakkauksistaan vastaavat lääkevalmisteet muodostavat viitehuntaryhmän. Samaan viitehuntaryhmään sisällytettävät valmisteet ovat keskenään vaihtokelpoisia.

Viitehinta määritellään arvonlisäverollisten vähittäishintojen perusteella ja viitehinnat päivitetään neljä kertaa vuodessa myyntiluvan haltijoiden hintalautakunnalle tekemien hintailmoitusten perusteella. Viitehinta määräytyy viitehuntaryhmän edullisimman valmisten hinnan perusteella ja se saadaan lisämällä ryhmän edullisimman valmisten arvonlisäverolliseen vähittäishintaan 0,50 euroa. Joulukuussa 2018 yli puolet (64 %) korvausjärjestelmään kuuluvista myyntiluvallisista lääkepakkauskisista kuului viitehintajärjestelmään.

Korvattavuus ja enimmäistukkuhinta viitehintajärjestelmässä

Lääkkeiden hintalautakunta vahvistaa viitehintajärjestelmään sisällytettäville uusille lääkevalmisteille korvattavuuden ja enimmäistukkuhinnan viitehintajärjestelmän mukaisessa hakemusmenettelyssä. Myyntiluvan haltijan tulee hakea uudelle lääkevalmisteelle korvattavuutta viitehintajärjestelmässä, kun lääkevalmiste kuuluu lääkevaihtoon ja markkinoilla on muita viitehintajärjestelmään kuuluvia vastaavia lääkevalmisteita.

Viitehintajärjestelmän mukaisessa hakemusmenettelyssä myyntiluvan haltijan on esittettävä soveltuvin osin vastaavat selvitykset kuin edellä kuvatuissa peruskorvattavuus- ja erityiskorvattavuushake-muksissa. Hakemuksesta on lisäksi esittettävä ehdotus valmistenen enimmäistukkuhinnasta.

Enimmäistukkuhinta vahvistetaan enintään samalle tasolle kuin vastaavilla valmisteilla. Enimmäistukkuhinta on korkein hinta, jolla valmistetta saadaan myydä apteekeille. Päättääessään viitehintajärjestelmään sisällytettävän lääkevalmisten korvattavuudesta lääkkeiden hintalautakunta ottaa huomioon vastaavat seikat kuin edellä kuvatussa perus- ja erityiskorvattavuutta koskevassa päätöksenteossa.

Käsitellyt hinta- ja korvattavuusasiat vuonna 2018

Lääkkeiden hintalautakunta käisitti kaikkiaan 756 hinta- ja korvattavuushakemusta vuonna 2018 (Taulukko 3.4.). Suurin osa, 94%, hakemuksista hyväksyttiin. Hylättyjen hakemusten osuus kaikista hakemuksista oli 5,6 % ja peruttujen hakemusten osuus 0,4 %. Lautakunnan käsittelemät hakemukset ovat valmistekohtaisia.

Yleisin hakemustyyppi oli määräaikaisen korvattavuuden ja tukkuhinnan uusintahakemus. Uusintahakemuksia oli yhteensä 294, joista 285 hyväksyttiin, 8 hylättiin ja 1 peruttiin. Viitehintajärjestelmän muokkaisia korvattavuushakemuksia käsiteltiin yhteensä 61.

Uutta lääkeainetta tai muuta uutta valmistetta koskevia korvattavuus- ja hintahakemuksia käsiteltiin yhteensä 55. Näistä peruskorvattavuus- ja hintahakemuksia oli 43 ja erityiskorvattavuus- ja hintahakemuksia 12. Peruskorvattavuus- ja hintahakemuksista hyväksyttiin 36 ja erityiskorvattavuus- ja hintahakemuksista kaikki 12. Vuonna 2018 korvausjärjestelmän piiriin hyväksyttiin kaikkiaan 28 uutta vaikuttavaa lääkeainetta ja erityiskorvausjärjestelmän piiriin tuli 12 uutta vaikuttavaa lääkeainetta (Taulukko 3.3.).

Hakemusten käsittelyajat

Lääkkeiden hintalautakunnan tulee antaa päätös määräajassa. Korvattavuutta ja tukkuhintaan koskevasta hakemuksesta on toimitettava päätös hakijalle 180 päivän kuluessa hakemuksen saapumisesta. Mikäli hakemuksen tueksi esitetyt tiedot ovat riittämättömät, lautakunta – tarvittaessa lautakunnan johtaja – keskeyttää hakemuksen käsittelyn ja ilmoittaa hakijalle, mitä lisätietoja edellytetään. Lopullinen päätös on tällöin toimitettava hakijalle 180 päivän kuluessa lisäselvityksen saapumisesta. Jos ratkaistavana on aikaisemmin vahvistetun tukkuhinnan korottaminen ilman lääkevalmisteen korvattavuutta koskevan asian ratkaisemista, päätös on toimitettava hakijalle 90 päivän kuluessa hakemuksen saapumisesta. Lautakunta voi pidentää hakemuksen käsittelyaikaa 60 päivällä, jos hinnankorotushakemuksia on poikkeuksellisen paljon.

Lääkkeiden hintalautakunnan antama päätös tulee voimaan päätöksen antamista seuraavan toisen kalenterikuukauden alusta, ellei päätöksessä toisin mainita.

Hakemusten keskimääräiset käsittelyajat vuonna 2018 on esitetty hakemustyyppiittäin taulukossa 3.5. Hyväksyttyjen hakemusten käsittelyaikojen mediaani vaihteli 15:sta 133:een päivään ja hylättyillä hakemuksilla vastaavasti 77:stä 135:een päivään hakemustyyppistä riippuen. Uutta lääkeainetta koskevien hakemusten käsittelyaikojen mediaani oli hyväksytyillä peruskorvattavuus- ja hintahakemuksilla 81 päivää ja hylättyillä hakemuksilla 135 päivää. Hyväksyttyjen erityiskorvattavuus- ja hintahakemusten käsittelyaikojen mediaani oli vastaavasti 106 päivää. Yhtään uutta lääkeainetta sisältävää erityiskorvattavuus- ja hintahakemusta ei hylätty vuonna 2018.

Ennen hakemuksen ratkaisemista hakijaa pyydetään mahdollisesti useaan otteeseen toimittamaan yksilöityjä lisäselvityksiä hakemuksensa tueksi. Lisäksi lautakunta saattaa pyytää arviontia varten asiantuntijalausuntoja, ja eräissä tapauksissa se voi myös kuulla hakijaa suullisesti. Hakija voi myös keskeyttää hakemuksen käsittelyn.

Lääkkeiden hintalautakunta voi siirtää lääkkeen uutta vahvuutta, rinnakkaisvalmistetta, rinnakkais-tuontivalmistetta, uutta pakauskokoa tai uutta lääkemuotoa koskevan hakemuksen ratkaisemisen lautakunnan johtajalle. Myös viitehintajärjestelmässä tehtävät päätökset voidaan siirtää johtajan päätöksellä ratkaistaviksi. Johtajan päätöksellä ratkaistujen hakemusten käsittelyajat ovat yleensä huomattavan lyhyitä.

Pharmaceuticals Pricing Board, reimbursable medicines, confirming wholesale prices and the reference price system

Kaarina Koskela, Lawyer, Pharmaceuticals Pricing Board

Ulla Kurkijärvi, Principal Pharmaceutical Officer, Pharmaceuticals Pricing Board

A pharmaceutical company can introduce a medicinal product onto the market and make it available to consumers after marketing authorisation has been granted. The inclusion of a medicinal product into the system of medicine reimbursement under the Health Insurance Scheme requires a decision by the Pharmaceuticals Pricing Board, which operates under the auspices of the Ministry of Social Affairs and Health. The product is included in the reimbursement system after its reimbursement status and wholesale price have been approved.

The role of the Pharmaceuticals Pricing Board as a decision-maker

The task of the Pharmaceuticals Pricing Board is to decide which medicinal products are to be included in the reimbursement system and confirm their wholesale prices and refund categories. The Pricing Board also makes decisions regarding wholesale price increases of reimbursable medicines. The decisions are based on applications submitted by Marketing Authorisation Holders. Moreover, the Pricing Board makes decisions relating to the reference price system, including decisions regarding the reference price groups, reference prices and the products to be included in the reference price groups.

The Pharmaceuticals Pricing Board consists of seven members and their deputies nominated by the Ministry of Social Affairs and Health. The Board members represent the Ministry of Social Affairs and Health, the Social Insurance Institution of Finland (Kela), the Finnish Medicines Agency Fimea, the National Institute for Health and Welfare and the Ministry of Finance. The Board members must cover medical, pharmaceutical, legal and economic expertise. The Pharmaceuticals Pricing Board works closely with a group of experts and the Board's Secretariat. Cases are presented at the Board meetings by the Chief Pharmaceutical Officers and Pharmaceutical Officers of the Board's Secretariat. The group of experts linked to the Pricing Board consists of seven members and their personal deputies, and it comprises experts from the fields of medicine, pharmacology, health economics and health insurance. The presenting official of the group of experts is the Senior Medical Officer of the Board's Secretariat.

The decision is based on the application process, and the decision must be issued within a set time period. The application process is based on the provisions laid down in the Health Insurance Act (sairausvakuutuslaki 1224/2004) and the Administrative Procedure Act (hallintolaki 434/2003). In certain circumstances, as provided in the Health Insurance Act, the Pricing Board may decide to review both the reimbursability and wholesale price of a medicinal product on their own initiative.

A decision issued by the Pharmaceuticals Pricing Board regarding the reimbursement status and reasonable wholesale price of a medicinal product containing a new active substance is valid for up to three years. Decisions regarding all other products are valid for up to five years. Decisions regarding the reimbursement status and maximum wholesale price of products to be included in the reference price system are valid for an indefinite period. The applicant retains the right to appeal against the decisions to the Supreme Administrative Court.

Inclusion of a medicinal product into the reimbursement system

Medicinal products included in the reimbursement system are subject to price regulation. The inclusion of a product into the reimbursement system requires a decision which approves both the reimbursement status of the product and its wholesale price. A medicinal product with a valid marketing authorisation may be marketed in Finland without its wholesale price having been confirmed by the authorities. However, reimbursement for the cost of the medicinal product can only be paid under the Health Insurance Act if the Pharmaceuticals Pricing Board has approved the product for reimbursement and confirmed its wholesale price. A confirmed wholesale price refers to the maximum price at which the product may be sold to pharmacies. The actual reimbursement payment is based on the retail price (inclusive of VAT), which cannot be higher than the confirmed wholesale price plus the pharmacy's profit margin (Table 3.2.) at the rate prescribed by the Government Decree on the Price List of Drugs (713/2013) and VAT (10%).

The medicine cost will remain fully payable by the patient if the Marketing Authorisation Holder fails to apply for reimbursement status and wholesale price for the product, or if the product's reimbursement status and wholesale price proposed by the Marketing Authorisation Holder have not been approved. Likewise, the cost remains payable by the patient if the Marketing Authorisation Holder has removed the product from the list of reimbursable medicines, or if its reimbursement status and wholesale price have been removed. The removal of a medicine from the reimbursement system by the Marketing Authorisation Holder is possible on a quarterly basis.

Basic reimbursement status and reasonable wholesale price

An application for basic reimbursement status and wholesale price is submitted by the Marketing Authorisation Holder. The application must include, in addition to the proposed wholesale prices, a well-grounded evaluation of the benefits and costs incurred should the product be included in the reimbursement system with the proposed prices. Applications for reimbursement status and wholesale price are processed simultaneously by the Pharmaceuticals Pricing Board.

The application must include a statement on the intended use and therapeutic value of the medicinal product and the benefits expected to be gained with reimbursement status as compared with other medicinal products used to treat the same illness. The application must also include a detailed and well-grounded statement regarding the average daily dose and the cost of the drug treatment based on this dose. Moreover, the application must include the validity period of the pharmaceutical patent or the supplementary protection certificate, an estimate of the sales volume and number of users of the product as well as the approved prices and grounds for reimbursement of the product in other EEA countries. The application is also to include any other trade names under which the product is marketed in other EEA countries, and the respective prices. Applications must contain a health economic evaluation, if the medicinal product contains a new active substance or the reimbursement status is going to be significantly extended.

A renewal application submitted by the Marketing Authorisation Holder shall contain a description of the changes to the aspects affecting the reasonableness of the wholesale price if a higher wholesale price than the previously confirmed wholesale price is being proposed for the product.

Before reaching decisions regarding basic reimbursement status and a reasonable wholesale price, the Pricing Board may request that Kela submit a statement, if necessary. In the statement, Kela will assess whether the criteria for granting reimbursement status are fulfilled and evaluate the reasonableness of the proposed price in terms of the Health Insurance Scheme. The statement will also include an estimate of the cost effect of the product on the Health Insurance Scheme. The Pricing Board may also request an opinion from the expert group before making a decision, for example, in case a pharmaceutical company is applying for basic reimbursement status for a product containing a new active substance or if the reimbursement status of a medicine is extended to a new indication.

When deciding about basic reimbursement status, the Pharmaceuticals Pricing Board assesses the therapeutic value of the product. A medicinal product for the treatment of an illness can only be granted basic reimbursement status to the extent defined in its Summary of Product Characteristics and for indications listed therein. The Summary of Product Characteristics must be approved by the marketing authorisation authorities. A medicinal product is not considered eligible for reimbursement under the Basic Refund Category if, for example, the therapeutic value of the product is not considered significant or if the product is used for purposes other than the treatment of an illness. The Pharmaceuticals Pricing Board also has the authority to restrict, when necessary, the eligibility for basic reimbursement to clearly defined indications (Medicinal Products Eligible for Restricted Basic Refund).

An over-the-counter product may be granted basic reimbursement status only if the product is considered, on medical grounds, to be an indispensable medicinal product.

When considering the reasonableness of the proposed wholesale price, the Pharmaceuticals Pricing Board takes into account the cost of the drug therapy and the benefits to be gained from its use as regards both the patient and the overall health care and social costs. The Pricing Board will also consider the benefits and costs of treatment alternatives, the prices of comparable medicinal products in Finland, the price of the medicine in question in other EEA countries as well as the funds available for reimbursement payments. It is also possible to consider manufacturing, research and development costs in the decision-making, provided that sufficiently detailed, comparable and reliable product-specific data relating to these costs have been submitted.

The wholesale price confirmed for a first generic alternative can be a maximum of 50 per cent of the confirmed wholesale price of the corresponding product, and for a first biosimilar product, a maximum of 70 per cent of the confirmed wholesale price of the corresponding product. For a generic alternative including a new dose dispensing device, the confirmed wholesale price can be a maximum of 60 per cent of the confirmed wholesale price of the corresponding product.

The use of new medicines is often shadowed by uncertainty about the overall costs, cost effects and therapeutic value. In Finland, a new method to control this uncertainty, the so-called provisional reimbursement status, has been launched. The possibility of being granted provisional reimbursement status primarily concerns new medicinal therapies. In practice, this refers to new active pharmaceuticals or new significant indications for pharmaceutical products already included in the reimbursement system. The Pharmaceuticals Pricing Board will assess the preconditions for initiating negotiations concerning provisional reimbursement status on a case by case basis. While the negotiations are underway, the processing time of the relevant application is suspended. If the negotiations end up with a positive result, the final decision will be accompanied by an agreement between the Marketing Authorisation Holder and the Pharmaceuticals Pricing Board concerning the terms and conditions for the monitoring and management of the uncertainty linked with the product. If no agreement is reached through negotiations, the processing of the application will continue as a normal application procedure. The regulations concerning the provisional reimbursement status are valid for a fixed period, until the end of 2019.

Special reimbursement status and reasonable wholesale price

Certain medicines that are used to treat serious and chronic illnesses are eligible for reimbursement payments under the Special Refund Categories. Medicinal products granted special reimbursement status attract higher reimbursement payments than those granted basic reimbursement status. The illnesses that make medicinal products used in their treatment eligible for inclusion in the Special Refund Categories are decided by the Finnish Government. The Pharmaceuticals Pricing Board decides which medicinal products are to be granted special reimbursement status; these decisions are product-specific. In order to qualify for special reimbursement status the medicinal product must be used to treat an illness defined by Government decree, and it must be deemed necessary in the treatment of a serious and chronic illness.

The application for special reimbursement status, submitted by the Marketing Authorisation Holder, must demonstrate that the product fulfils the criteria for special reimbursement status. Moreover, the application must include a statement regarding the cost-effectiveness of special reimbursement status and a market forecast which takes into account competing products. The application must also include an evaluation of the envisaged cost effects following the granting of special reimbursement status.

When making decisions on special reimbursement status, the Pharmaceuticals Pricing Board will consider the nature of the illness and the therapeutic value, indispensability, replacement or remedial effects, necessity and cost-effectiveness of the medicine as proven in clinical practice and by research, as well as the funds available for special reimbursement payments. The Board also has the opinions of both the group of experts and Kela at its disposal.

A medicinal product may be granted special reimbursement status if it is already included in the Basic Refund Category, and if sufficient clinical experience and research data are available on the product meeting the criteria for special reimbursement (therapeutic value, usefulness in comparison with treatment alternatives, indispensability, replacement or remedial effects, necessity and cost-effectiveness). The special reimbursement status of a medicinal product can also be restricted to certain forms or grades of the disease. With an application for special reimbursement status, the reasonableness of the price is always reassessed.

Reference Price System

Under the reference price system, reimbursement for a medicinal product is calculated from a reference price, which is determined separately. If the medicine purchased is more expensive than the reference price, and the patient declines substitution, the cost in excess of the reference price is paid by the patient. Reimbursement under the Health Insurance Scheme can only be paid for the price of a medicine that exceeds the reference price if the prescribing physician forbids substitution on medical or therapeutic grounds.

Under the reference price system, medicines are divided into reference price groups. The reference price groups are based on the list of substitutable medicinal products compiled by the Finnish Medicines Agency Fimea. Medicinal products with a corresponding pharmaceutical form and pack size and which contain equal amounts of the same active substance are grouped together in the same reference price group. Products grouped in the same reference price group are interchangeable with each other.

Reference prices are based on the retail price of the medicinal products (inclusive of VAT), and they are updated every three months on the basis of price notifications submitted to the Pharmaceuticals Pricing Board by Marketing Authorisation Holders. A reference price is calculated from the least expensive product within the group by adding EUR 0.50 to its retail price (inclusive of VAT).

In December 2018, more than a half (64%) of all reimbursable medicinal product packages with marketing authorisation were included in the reference price system.

Reimbursement status and maximum wholesale price in the reference price system

The application process applied under the reference price system entails the Pharmaceuticals Pricing Board confirming the reimbursement status and maximum wholesale price for a new product to be included in the system. The Marketing Authorisation Holder must apply for reimbursement status for a new medicinal product under the reference price system, if the product is eligible for generic substitution and other corresponding products marketed are already included in the reference price system.

The application process in the reference price system places the Marketing Authorisation Holder under an obligation to provide the same documentation, as far as is appropriate, as described above for applications regarding basic and special reimbursement status. The application must also include a proposal for the maximum wholesale price of the product.

The confirmed maximum wholesale price must not exceed the price level of corresponding products. The maximum wholesale price refers to the maximum price at which the product may be sold to pharmacies. When deciding on the reimbursement status of medicinal products to be included in the reference price system the Pharmaceuticals Pricing Board considers corresponding matters as described above for decisions concerning basic and special reimbursement status.

Matters regarding reimbursement status and price processed in 2018

In 2018, the Pharmaceuticals Pricing Board processed 756 applications for reimbursement status and price (Table 3.4.). The majority of these applications, i.e., 94%, were approved, 5.6% were rejected and 0.4% were withdrawn. The applications processed by the Board refer to a specific product.

The renewal of reimbursement status and wholesale price approved for a fixed period was the most common type of application. There were 294 renewal applications, and 285 of these applications were approved, 8 were rejected and 1 withdrawn. A total of 61 applications for reimbursement status relating to the reference price system were processed.

There were a total of 55 applications for reimbursement status and price concerning a new active substance or other new pharmaceutical product; 43 of these applications were applications for basic reimbursement status and price, and 12 for special reimbursement status and price. Of the applications for basic reimbursement status and price, 36 were approved, and all 12 applications for special reimbursement status and price were approved. During 2018, a total of 28 new active substances were included in the reimbursement system, and 12 new active substances were granted special reimbursement status (Table 3.3.).

Time taken to process an application

The Pharmaceuticals Pricing Board is under an obligation to issue its decisions on applications within a set time period. A decision regarding reimbursement status and wholesale price must be issued to the applicant within 180 days of receipt of the application. Should the information supporting the application be insufficient, the Board may suspend the application process until the applicant has provided the required information. If necessary, the Director may intervene. The final decision must be issued to the applicant within 180 days of the receipt of the requested additional information. Should the decision to be made regard only an increase of a previously confirmed wholesale price, and not the reimbursement status of the medicinal product, the decision must be issued to the applicant within 90 days of receipt of the application. When the number of applications for price increases is exceptionally high, the Board may extend the process time by 60 days.

The decision issued by the Pharmaceuticals Pricing Board will enter into force at the beginning of the second calendar month following the issue date, unless otherwise specified in the decision.

The average processing times of applications in 2018 are presented in Table 3.5. The applications are grouped according to the type of application. The median time taken to reach a positive decision ranged from 15 to 133 days, and that of a negative decision from 77 to 135 days depending on the type of application. The median time to reach a positive decision on an application for basic reimbursement status and price concerning a new active substance was 81 days, whereas the median time taken to reach a negative decision was 135 days. The median time to reach a positive decision on an application for special reimbursement status and price concerning a new active substance was 106 days. No application for special reimbursement status and price concerning a new active substance was rejected in year 2018. Issuing a decision may be preceded by several requests to the applicant for detailed additional information to support the application. Moreover, in order to make an assessment the Board may request the opinion of relevant specialists, and in certain cases also hear evidence from the applicant. It is also possible for the applicant to request the processing of the application to be suspended.

The Pharmaceuticals Pricing Board is able to transfer the decision-making directly to the Director of the Board in cases where the application refers to a new strength of the medicinal product, generic alternatives, parallel imports, a new pack size or a new pharmaceutical form. Decisions regarding products in the reference price system may also be transferred to the Director. The processing times of decisions issued by the Director are usually considerably shorter.

Taulukko 3.2. Lääkkeiden arvonlisäverottoman vähittäismyyntihinnan laskukaavat vuonna 2018

Table 3.2. Calculation formula for retail prices, without VAT, of medicinal products in 2018

Reseptilääke – Prescription medicine

Tukkuhinta Wholesale price	Vähittäishinta Retail price
0 – 9,25 €	1,45 x tukkuhinta / wholesale price
9,26 – 46,25 €	1,35 x tukkuhinta / wholesale price + 0,92 €
46,26 – 100,91 €	1,25 x tukkuhinta / wholesale price + 5,54 €
100,92 – 420,47 €	1,15 x tukkuhinta / wholesale price + 15,63 €
yli / over 420,47 €	1,1 x tukkuhinta / wholesale price + 36,65 €

Itsehoitolääke – Over the counter medicine

Tukkuhinta Wholesale price	Vähittäishinta Retail price
0 – 9,25 €	1,5 x tukkuhinta / wholesale price + 0,50 €
9,26 – 46,25 €	1,4 x tukkuhinta / wholesale price + 1,43 €
46,26 – 100,91 €	1,3 x tukkuhinta / wholesale price + 6,05 €
100,92 – 420,47 €	1,2 x tukkuhinta / wholesale price + 16,15 €
yli / over 420,47 €	1,125 x tukkuhinta / wholesale price + 47,68 €

Lähde: Valtioneuvoston asetus lääketaksasta (713/2013).
Source: Government Decree on the Price List of Drugs (713/2013).

Taulukko 3.3. Uudet lääkeaineet perus- ja erityiskorvattavuushakemuksissa vuonna 2018

Table 3.3. New active substances in 2018

Peruskorvattavuus Basic reimbursement		Erityiskorvattavuus Special reimbursement	
Hyväksytty	Approved	Hyväksytty	Approved
Alektinibi	Alectinib	Brivarasetami	Brivaracetam
Brodalumabi	Bodalumab	Dabigatranieteksilaatti	Dabigatran etexilate
Dupilumabi	Dupilumab	Edoksabaani	Edoxaban
Emisitumabi	Emicizumab	Eliglustaatti	Eliglustat
Ertugliflozioni	Ertugliflozin	Glyserolifenylibutyraatti	Glycerol phenylbutyrate
Ferrimaltoli	Ferric maltol	Kabotsantinibi	Cabozantinib
Glyserolifenylibutyraatti	Glycerol phenylbutyrate	Lonoktokogji alfa	Lonococog alfa
Guselkumabi	Guselkumab	Migalastaatti	Migalastat
Idebenoni	Idebenone	Palbosiklibi	Palbociclib
Iksatsomibi	Ixazomib	Rivaroksabaani	Rivaroxaban
Kabotsantinibi	Cabozantinib	Rolapitantti	Rolapitant
Kanagliflotsiini	Canagliflozin	Tofasitinibi	Tofacitinib
Karipratisiini	Cariprazine		
Kladribiini	Cladribine		
Migalastaatti	Migalastat		
Obetikoolihappo	Obeticholic acid		
Osimertinibi	Osimertinib		
Palbosiklibi	Palbociclib		
Pomalidomidi	Pomalidomide		
Propyleeniglykoli	Propylene glycol		
Ribosiklibi	Ribociclib		
Ruriotokogji alfa	Ruriotocog alfa pegol		
Sarilumabi	Sarilumab		
Semaglutidi	Semaglutide		
Sukroferrinen oksihydroksidi	Sucroferric oxyhydroxide		
Tivotsanibi	Tivozanib		
Trifluridiini ja tipirasiilihydrokloridi	Trifluridine and tipiracil hydrochloride		
Venetoklaksi	Venetoclax		

Peruskorvattavuus Basic reimbursement		Erityiskorvattavuus Special reimbursement	
Hylätty	Rejected	Hylätty	Rejected
Alektinibi	Alectinib	–	–
Asfotaasi alfa	Asfotase alfa		
Follitropiinidelta	Follitropin delta		
Iksatsomibi	Ixazomib		
Patiromeerikalsium	Patiromer calcium		
Safinamidi	Safinamide		
Telotristaatti	Telotristat		

Lähde: Lääkkeiden hintalautakunta.

Source: Pharmaceuticals Pricing Board.

Taulukko 3.4. Lääkkeiden hintalautakunnan käsittelemät hakemukset¹ kohtuullisen tukkuhinnan ja korvattavuuden vahvistamiseksi vuonna 2018

Table 3.4. Number of applications¹ for reasonable wholesale prices and reimbursement status processed by the Pharmaceuticals Pricing Board in 2018

Hakemustyyppi Type of application	Hyväksytty Approved	Hylätty Rejected	Perutut Withdrawn
Korvattavuus- ja hintahakemukset Applications for reimbursement status and price	711	42	3
Myyntiluvalliset lääkevalmisteet Medicinal products with marketing authorization			
Uusi lääkeaine tai muu uusi valmiste, peruskorvattava New active substance or other new product, basic reimbursement status	36	7	–
Uusi lääkeaine tai muu uusi valmiste, erityiskorvattava New active substance or other new product, special reimbursement status	12	–	–
Uusi lääkeaineyhdistelmä – New combination of active substances	4	1	–
Uusi lääkemuoto – New pharmaceutical form	6	–	–
Uusi vahvuus – New strength	11	–	–
Uusi pakkauskoko/-muoto – New package size/form	23	–	–
Korvattavuuden laajentaminen Expansion of reimbursement status	28	4	1
Rinnakkaisvalmiste – Generic product	31	–	–
Rinnakkaituontivalmiste – Parallel import	89	–	1
Biosimilaari – Biosimilar	7	–	–
Korvattavuus viitehintajärjestelmässä Reimbursement status in reference price system	61	–	–
Hinnankorotushakemus – Price increase application	–	–	–
Määräikaisen hinnan ja korvattavuuden uusintahakemus Renewal of a price and reimbursement status approved for a fixed-period	285	8	1
Kliiniset ravintovalmisteet² Clinical nutritional preparations ²	32	3	–
Perusvoiteet – Basic topical ointments	2	1	–
Erityislupavalmisteet – Non-registered medicinal products	84	18	–

¹ Hakemus sisältää kaikki korvausluokat sekä seuraavat vahvuudet, lääkemuodot ja pakkaukset.
Each application includes all reimbursement categories and subsequent strengths, pharmaceutical forms and package sizes.

² Sisältää sekä 40 %:n että 65 %:n korvausluokkaan kuuluvat valmisteet.
Includes products belonging to refund categories of 40% and 65%.

Taulukko 3.5. Lääkkeiden hintalautakunnan vuonna 2018 hyväksymien ja hylkäämien hakemusten käsitellyaikojen mediaanit (päivää) hakemustyyppiittäin

Table 3.5. Median process times of applications (number of days) approved or rejected by the Pharmaceuticals Pricing Board, according to the type of application, in 2018

Hakemustyyppi Type of application	Hyväksytyt Approved	Hylätty Rejected
Korvattavuus- ja hintahakemukset Applications for reimbursement status and price		
Myyntiluvalliset lääkevalmisteet Medicinal products with marketing authorization		
Uusi lääkeaine tai muu uusi valmiste, peruskorvattava New active substance or other new product, basic reimbursement status	81	135
Uusi lääkeaine tai muu uusi valmiste, erityiskorvattava New active substance or other new product, special reimbursement status	106	–
Uusi lääkeaineyhdistelmä New combination of active substances	50	77
Uusi lääkemuoto – New pharmaceutical form	77	–
Uusi vahvuus – New strength	24	–
Uusi pakauskoko/-muoto – New package size/form	15	–
Korvattavuuden laajentaminen Expansion of reimbursement status	109	121
Rinnakkaisvalmiste – Generic product	22	–
Rinnakkaituontivalmiste – Parallel import	15	–
Biosimilaari – Biosimilars	46	–
Korvattavuus viitehintajärjestelmässä Reimbursement status in reference price system	21	–
Hinnankorotus – Price increase	–	–
Määräaikaisen hinnan ja korvattavuuden uusintahakemus Renewal of price and reimbursement status approved for a fixed-period	133	128

Lähde: Lääkkeiden hintalautakunta.

Source: Pharmaceuticals Pricing Board.

LÄÄKEKORVAUKSET JA -KUSTANNUKSET VUOSINA 2000–2018
MEDICINE COSTS AND THEIR REIMBURSEMENT IN 2000–2018

Taulukko 3.6. Lääkekorvaukset ja -kustannukset vuosina 2000–2018

Table 3.6. Medicine costs and their reimbursement in 2000–2018

Korvausten saajat Recipients of reimbursement		Korvaukset 1 000 €	Kustan- nukset¹ 1 000 €	Ostokerrat¹ 1 000 kpl	Reseptit¹ 1 000 kpl
Lukumäärä Number of recipients	Osuus (%) As a proportion of the population (%)	Reimbursements EUR 1,000	Total costs ¹ EUR 1,000	No. of purchases ¹ (in thousands)	No. of prescriptions ¹ (in thousands)
Korvausluokat yhteenä² – All refunds²					
2000	3 321 990	64,1	677 794	1 098 259	19 180
2001	3 363 160	64,7	768 152	1 217 611	19 884
2002	3 353 792	64,4	859 364	1 348 902	20 377
2003	3 292 672	63,1	917 478	1 422 160	20 003
2004	3 271 568	62,5	1 014 566	1 538 009	20 551
2005	3 261 540	62,1	1 076 908	1 598 998	20 583
2006	3 584 719	67,9	1 100 344	1 588 395	24 583
2007	3 674 582	69,3	1 142 074	1 638 996	26 417
2008	3 723 521	69,9	1 242 879	1 744 381	27 515
2009	3 756 438	70,2	1 244 758	1 768 848	28 890
2010	3 801 158	70,7	1 225 445	1 719 013	29 255
2011	3 855 200	71,4	1 262 066	1 753 506	29 646
2012	3 866 724	71,2	1 303 129	1 812 241	30 267
2013	3 829 177	70,2	1 273 049	1 811 263	29 574
2014	3 843 226	70,2	1 306 453	1 860 024	29 945
2015	3 811 748	69,4	1 377 934	1 948 772	31 268
2016	3 136 095	56,9	1 411 990	1 947 443	28 033
2017	3 036 110	55,0	1 386 661	1 938 802	28 758
2018	3 034 776	54,9	1 460 140	2 003 219	29 482
Peruskorvausluokka – Basic Refund Category					
2000	3 186 747	61,5	263 259	640 531	13 555
2001	3 217 403	61,9	283 141	683 081	13 886
2002	3 205 909	61,5	319 632	758 461	14 178
2003	3 134 801	60,0	329 245	793 407	13 691
2004	3 112 895	59,4	360 018	860 243	14 023
2005	3 100 214	59,0	369 861	879 037	13 920
2006	3 465 440	65,7	366 551	870 280	17 591
2007	3 563 435	67,2	368 732	877 974	19 114
2008	3 619 457	68,0	395 494	941 888	20 009
2009	3 659 959	68,4	402 717	963 650	21 121
2010	3 705 816	68,9	377 545	908 516	21 347
2011	3 760 290	69,6	357 149	860 191	21 600
2012	3 771 227	69,5	354 338	852 663	22 041
2013	3 729 090	68,4	297 673	827 010	21 356
2014	3 740 015	68,3	298 518	859 694	21 575
2015	3 709 187	67,6	310 080	891 529	22 302
2016	3 022 273	54,9	316 104	837 187	19 097
2017	2 925 270	53,0	318 145	831 281	19 560
2018	2 925 818	52,9	307 056	802 044	19 787

¹ Luvut eivät sisällä alle alkuomavastuuun jääneitä ostojia.

The figures do not include purchases that did not clear the initial deductible limit.

² Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista sekä lisäkorvaukset.

Includes reimbursements for dosage service charges and Additional Refunds.

jatkuu – continued

Taulukko 3.6. jatkuu – Table 3.6. continued

	Korvausten saajat Recipients of reimbursement	Korvaukset 1 000 € Reimbursements EUR 1,000	Kustannukset¹ 1 000 € Total costs ¹ EUR 1,000	Ostokerrat¹ 1 000 kpl No. of purchases ¹ (in thousands)	Reseptit¹ 1 000 kpl No. of prescriptions ¹ (in thousands)
	Lukumäärä Number of recipients	Osuus (%) väestöstä As a proportion of the population (%)			
Ylempi erityiskorvausluokka – Higher Special Refund Category					
2000	376 290	7,3	184 596	191 500	1 666
2001	391 241	7,5	219 331	226 695	1 779
2002	406 209	7,8	248 646	256 317	1 860
2003	420 759	8,1	281 644	290 984	1 933
2004	437 562	8,4	328 189	338 123	2 030
2005	454 512	8,6	370 102	380 498	2 100
2006	468 291	8,9	393 324	402 305	2 223
2007	480 712	9,1	432 580	441 672	2 345
2008	497 121	9,3	465 619	474 945	2 427
2009	516 050	9,6	470 530	480 517	2 546
2010	535 762	10,0	498 984	509 989	2 673
2011	560 243	10,4	552 042	562 929	2 761
2012	581 985	10,7	595 277	606 765	2 920
2013	603 085	11,1	610 419	622 072	3 043
2014	619 292	11,3	620 592	632 746	3 175
2015	635 358	11,6	665 822	678 402	3 484
2016	637 262	11,6	696 153	720 456	3 577
2017	553 666	10,0	604 660	623 803	2 809
2018	489 952	8,9	626 444	645 522	2 795
Alemпи erityiskorvausluokka – Lower Special Refund Category					
2000	758 586	14,6	187 186	266 228	3 959
2001	778 721	15,0	217 571	307 836	4 219
2002	795 316	15,3	236 930	334 124	4 339
2003	806 345	15,4	237 144	337 769	4 379
2004	817 528	15,6	237 871	339 643	4 498
2005	828 191	15,8	237 409	339 464	4 562
2006	833 665	15,8	226 380	315 580	4 769
2007	835 283	15,8	229 353	318 920	4 958
2008	842 503	15,8	235 011	326 833	5 080
2009	850 307	15,9	230 585	323 452	5 223
2010	851 717	15,8	210 117	298 539	5 235
2011	853 921	15,8	230 141	327 432	5 285
2012	851 478	15,7	246 897	348 884	5 306
2013	849 208	15,6	233 749	357 237	5 174
2014	844 440	15,4	235 018	365 194	5 195
2015	840 877	15,3	243 565	377 463	5 482
2016	831 193	15,1	245 711	388 649	5 359
2017	941 101	17,0	305 560	482 557	6 389
2018	962 071	17,4	352 231	554 415	6 900

¹ Luvut eivät sisällä alle alkuomavastuuun jääneitä ostoja.

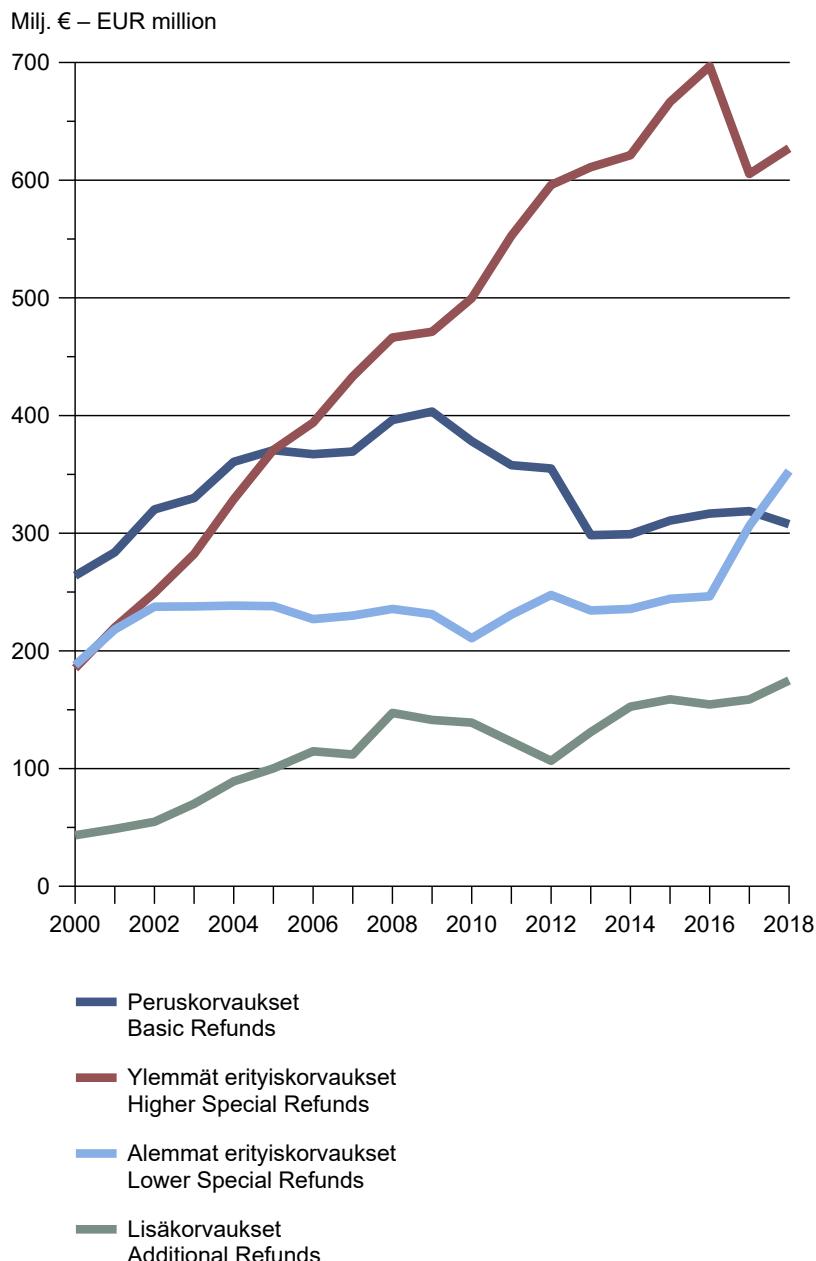
The figures do not include purchases that did not clear the initial deductible limit.

² Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista sekä lisäkorvaukset.

Includes reimbursements for dosage service charges and Additional Refunds.

Kuva 3.1. Lääkekorvaukset korvausluokittain vuosina 2000–2018

Figure 3.1. Reimbursement of medicine costs in 2000–2018 according to Refund Category

Lähde: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedosto.

Source: Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.

Taulukko 3.7. Lääkekorvaukset ja kustannukset sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018

Table 3.7. Medicine costs and their reimbursement according to hospital district, in 2018

Sairaanhoitopiiri Hospital district	Korvausten saajat Recipients of reimbursement		Korvaukset Reimbursements		Kustannukset ¹ Total costs ¹		Reseptit ¹ No. of prescriptions ¹	
	Luku- määrä Number of recipi- ents	Osuus (%) väestöstä As a pro- portion of the popu- lation (%)	1 000 € EUR 1,000	€/saaja EUR per recipi- ent	1 000 € EUR 1,000	€/saaja EUR per recipi- ent	1 000 kpl In thou- sands	Kpl/ saaja Per recipi- ent
Koko maa								
Whole country	3 034 776	55,0	1 459 940	481	2 001 982	660	43 400	14,3
Helsinki ja Uusimaa	848 257	51,2	371 769	438	514 241	606	11 214	13,2
Varsinais-Suomi	275 407	57,2	132 401	481	182 663	663	3 553	12,9
Satakunta	131 912	59,8	62 789	476	86 612	657	1 897	14,4
Kanta-Häme	99 732	57,7	52 518	527	70 867	711	1 522	15,3
Pirkanmaa	297 588	55,9	142 660	479	195 395	657	3 990	13,4
Päijät-Häme	119 808	56,5	61 135	510	83 293	695	1 850	15,4
Kymenlaakso	99 020	58,6	51 912	524	71 365	721	1 745	17,6
Etelä-Karjala	72 859	56,1	36 422	500	49 614	681	1 049	14,4
Etelä-Savo	61 475	60,5	32 106	522	44 547	725	917	14,9
Itä-Savo	25 698	60,8	12 594	490	17 551	683	390	15,2
Pohjois-Karjala	97 383	58,4	48 903	502	67 274	691	1 662	17,1
Pohjois-Savo	150 473	61,0	73 070	486	101 826	677	2 589	17,2
Keski-Suomi	139 314	55,1	68 693	493	94 194	676	1 962	14,1
Etelä-Pohjanmaa	111 068	56,8	55 803	502	75 888	683	1 633	14,7
Vaasa	82 531	48,6	42 938	520	57 017	691	1 061	12,9
Keski-Pohjanmaa	42 246	54,0	20 756	491	28 198	667	612	14,5
Pohjois-Pohjanmaa	217 129	53,1	111 338	513	149 609	689	3 300	15,2
Kainuu	43 856	59,3	22 488	513	30 748	701	742	16,9
Länsi-Pohja	34 616	56,0	16 770	484	22 974	664	532	15,4
Lappi	66 557	56,6	35 710	537	48 276	725	1 011	15,2
Ahvenanmaa	13 142	44,6	5 839	444	7 990	608	141	10,8

¹ Luvut eivät sisällä alle alkuomavastuun jäädneitä ostoja.

The figures do not include purchases that did not clear the initial deductible limit.

Lähde: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointiedosto.

Source: Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.

**LÄÄKEKORVAUKSET JA -KUSTANNUKSET ERITYISKORVATTAVIIN LÄÄKKEISIIN
OIKEUTTAVISSA SAIRAUKSISSA
MEDICINE COSTS AND THEIR REIMBURSEMENT IN DISEASES ENTITLING PATIENTS TO
SPECIAL REFUND**

Taulukko 3.8. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutetut henkilöt ja sairauksien kustannukset korvauskaan vuonna 2018

Table 3.8. Patients entitled to reimbursement under the Special Refund Categories, and cost of the diseases per recipient in 2018

Sairaus Disease	Oikeuksia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta (101) Anterior pituitary hypofunction	4 488	3 049	1 439	1 737	1 823	1 560
Vesitystauti (102) – Diabetes insipidus	1 183	545	638	973	1 127	836
Diabetes, insuliinihoito (103) Diabetes, insulin-treated	358 903	195 942	162 961	683	724	628
Kilpirauhasen vajaatoiminta (104) Thyroid insufficiency	86 976	13 278	73 698	40	44	39
Lisämunuaisten kuorikerroksen vajaatoiminta (105) Adrenal cortical hypofunction	1 513	564	949	131	135	128
Lisäkilpirauhasten vajaatoiminta (106) Hypoparathyroidism	2 211	363	1 848	244	329	225
Pernisiöosi anemia ja muut B₁₂-vitamiinin imetymishäiriöt (107) Pernicious anemia and other vitamin B ₁₂ absorption disorders	15 384	5 955	9 429	31	31	31
Myasthenia gravis (108) – Myasthenia gravis	1 572	702	870	471	417	515
MS-tauti (109) – Multiple sclerosis	8 865	2 473	6 392	222	282	198
Parkinsonin tauti ja siihen verrattavat liikehäiriöt (110) Parkinson's disease and comparable movement disorders	19 535	10 550	8 985	1 558	1 573	1 539
Epilepsia ja siihen verrattavat kouristustilat (111) Epilepsy and comparable convulsive disorders	70 170	35 154	35 016	297	311	280
Vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt (112) Severe psychotic and other severe mental disorders	99 567	46 651	52 916	833	941	740

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeusia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvät käyttäytymisen häiriöt (113) Anxiety disorders associated with mental retardation	7 709	4 454	3 255	294	317	255
Glaukooma (114) – Glaucoma	98 681	37 631	61 050	267	264	268
Rintasyöpä (115) – Breast cancer	41 726	188	41 538	565	953	563
Eturauhassyöpä (116) – Prostate cancer	26 161	26 161		1 536	1 536	
Leukemiat, muut pahanlaatuiset veri- ja luu- ydintaudit sekä pahanlaatuiset imukudostaudit (117) Leukaemia and other malignant diseases of the blood and bone marrow, and malignant diseases of the lymphatic tissue	22 250	11 248	11 002	1 439	1 498	1 385
Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia (119) Trigeminal neuralgia or glossopharyngeal neuralgia	2 607	732	1 875	113	132	105
Gammaglobuliinin puutostila (120) Hypogammaglobulinaemia	646	270	376	22 317	23 227	21 595
Sukurauhasten vaikea vajaatoiminta (121) Severe hypofunction of sexual glands	7 752	3 034	4 718	297	540	99
Aplastinen anemia (122) – Aplastic anaemia	348	188	160	8 432	10 441	6 094
D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt (123) Chronic disorders of vitamin D metabolism	8 832	5 506	3 326	136	133	142
Synnynnäiset aineenvaihduntahäiriöt (124) Inborn metabolic disorders	283	145	138	6 664	3 849	8 999
Krooniset hyytymishäiriöt (126) Chronic coagulation defects	1 106	567	539	80 075	117 339	4 183
Elinsiirron tai kudossiirron jälkitila (127) Transplant complication	6 335	3 713	2 622	3 834	3 980	3 618
Gynekologiset syövät (128) Cancers of female genital organs	4 420		4 420	2 827		2 827
Itsenäinen verihiuhtaleiden tai granulosytytien niukkuus (129) Idiopathic thrombocytopenia or granulocytopenia	948	388	560	10 341	12 617	8 241

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeuksia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Pahanlaatuinen kasvain (130) Malignant tumour	28 698	16 306	12 392	3 615	3 411	3 859
Sarkoidoosi (132) – Sarcoidosis	3 630	1 790	1 840	27	29	26
Vaikea haiman krooninen vajaatoiminta (133) Severe chronic pancreatic insufficiency	5 445	3 221	2 224	841	853	824
Yleinen erytrodermia (134) General erythroderma	2 086	1 374	712	319	346	271
Rakkoihottuma (135) – Pemphigus	269	96	173	51	48	52
Dialyysihoitoa edellyttävä uremia (137) Uraemia requiring dialysis	2 570	1 585	985	23 273	23 009	23 673
Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia (138) Severe anaemia associated with chronic renal failure	7 408	4 431	2 977	2 878	2 979	2 744
Dasatinibi (150) – Dasatinib	162	79	83	29 397	30 484	27 845
Imigluseraasi ja velagluseraasi alfa (151) Imiglucerase and velaglucerase alfa	12	4	8	202 936	104 058	252 375
Nilotinibi (152) – Nilotinib	170	77	93	26 470	26 572	26 388
Lenalidomidi (153) – Lenalidomid	1 351	679	672	44 598	44 937	44 205
Afatinibi ja gefitinibi (155) Afatinib and gefitinib	233	94	139	24 058	24 352	23 822
Lapatinibi (156) – Lapatinib	105		105	17 510		17 510
Dimetyylifumaraatti, glatirameeriasetaatti, inter- feroni beeta ja teriflunomidi (157) Dimethyl fumarate, glatiramer acetate, interferon beta and teriflunomide	4 808	1 305	3 503	11 434	11 779	11 302
Everolimuusi (158) – Everolimus	280	143	137	24 717	27 583	22 539
Patsopanibi (159) – Pazopanib	472	265	207	23 204	21 741	25 377

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeusia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Von Willebrand -tekijävalmiste (161) Preparation with von Willebrand's factor	6	..	..	159 999	..	..
Abirateroni ja entsalutamidi (163) Abiraterone and enzalutamide	2 124	2 124		34 772	34 772	
Fingolimodi (164) – Fingolimod	1 084	277	807	21 339	20 948	21 476
Daltepariini (yli 6 kuukauden hoidossa) (166) Dalteparin (treatment for more than 6 months)	1 282	604	678	2 012	2 092	1 947
Dabrafenibi ja vemurafenibi (167) Dabrafenib and vemurafenib	252	157	95	52 998	58 093	48 220
Aksitinibi (168) – Axitinib	175	110	65	30 760	29 716	33 267
Kritsotinibi (169) – Crizotinib	70	29	41	55 647	64 390	49 288
Bosutinibi (170) – Bosutinib	28	14	14	35 954	37 095	34 243
Degludekinsuliini (171) – Insulin degludec	1 589	564	1 025	387	475	342
Hyttymistekijä VIII ja von Willebrand -tekijä A-hemofiliaa sairastavien vasta-ainepositiivis- ten potilaiden siedätyshoitoon (172) Blood coagulation factor VIII and von Willebrand factor for desensitisation treatment in inhibitor- positive patients with haemophilia A	5	..	..	846 391	..	..
Trastutsumabi-injektiö (173) Trastuzumab injection	25		25	14 032		14 032
Ruksolitinibi (174) – Ruxolitinib	169	87	82	38 120	37 926	38 284
Deferasiroksi (175) – Deferasirox	59	32	27	9 033	8 586	9 543
Regorafenibi (176) – Regorafenib	372	222	150	13 735	17 221	10 516
Glargininsuliini 300 U/ml (177) Insulin glargine 300 U/ml	17 151	9 831	7 320	783	829	718
Tegafuurin, gimerasiilin ja oterasiilin yhdistel- mävalmiste (178) Combination product containing tegafur, gimeracil and oteracil	255	148	107	1 867	2 226	1 388
Vismodegibi (179) – Vismodegib	19	10	9	36 098	36 755	34 130

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeuksia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Interferoni alfa (180) – Interferon alfa	824	449	375	3 074	2 883	3 316
Retigabiini ja vigabatriini (181) Retigabine and vigabatrin	1 309	632	677	926	867	1 007
Eslikarbatseliini, gabapentiini, lacosamidi, levetirasetami, perampaneeli, pregabaliini, tiagabiini ja tsonisamidi (182) Eslicarbazepin, gabapentin, lacosamide, leveti- acetam, perampanel, pregabalin, tiagabine and zonisamide	19 314	8 979	10 335	1 291	1 342	1 246
Lamotrigiini ja topiramaatti (183) Lamotrigin and topiramate	10 887	4 253	6 634	635	653	623
Kasvuhormoni (186) – Growth hormone	31	17	14	4 965	5 043	4 821
Imatinibi (189) – Imatinib	783	442	341	12 304	13 169	11 155
Lantaanikarbonaatti ja sevelameeri (190) Lanthanum carbonate and sevelamer	1 417	917	500	1 217	1 271	1 117
Erlotinibi (191) – Erlotinib	269	106	163	18 982	19 108	18 914
Fulvestrantti (192) – Fulvestrant	1 041	6	1 035	6 248	7 876	6 241
Rasagiliini (193) – Rasagiline	3 454	1 881	1 573	159	162	154
Hyytymistekijä VIII ja von Willebrand -tekijä von Willebrandin taudin hoitoon (194) Blood coagulation factor VIII and von Willebrand factor for the treatment of von Willebrand disease	50	25	25	137 085	82 331	160 551
Agalsidaasi alfa ja agalsidaasi beeta (195) Agalsidase alfa and agalsidase beta	37	15	22	217 601	242 882	197 060
Parikalsitoli ja sinakalseetti (196) Paricalcitol and cinacalcet	1 220	751	469	1 215	1 263	1 136
Sunitinibi (197) – Sunitinib	742	472	270	23 946	25 765	21 219
Sorafenibi (198) – Sorafenib	397	295	102	18 291	20 283	12 029
Rufinamidi (199) – Rufinamide	193	115	78	2 560	2 803	2 245

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeusia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds			Keskimääräiset kustannukset (€) Average cost (EUR)		
	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Krooninen sydämen vajaatoiminta (201) Chronic cardiac insufficiency	30 300	16 864	13 436	158	154	163
Hajapesäkkeiset sidekudostaudit, reumaattiset niveltulehdukset ja niihin verrattavat tilat (202) Connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable disease	117 795	40 977	76 818	290	302	284
Krooninen keuhkoastma ja sitä läheisesti muis- tuttavat krooniset obstruktioiviset keuhkosairau- det (203) Chronic asthma and similar chronic obstructive pulmonary diseases	278 145	114 820	163 325	407	423	396
Krooninen verenpainetauti (205) Chronic hypertension	431 250	207 284	223 966	169	171	167
Krooninen seervaltimotauti ja siihen liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö (206) Chronic coronary artery disease and dyslipidaemia associated with chronic coronary artery disease	184 015	115 656	68 359	191	195	183
Krooniset sydämen rytmihäiriöt (207) Chronic arrhythmias	114 947	58 252	56 695	103	106	100
Haavainen paksunsuolentulehdus ja Crohnin tauti (208) Ulcerative colitis and Crohn's disease	50 125	26 308	23 817	605	624	584
Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaike- asteiset häiriöt (211) Severe hereditary disorders of lipid metabolism	4 970	2 283	2 687	208	212	206
Kihti (212) – Gout	10 134	7 888	2 246	56	57	50
Narkolepsia (214) – Narcolepsy	303	127	176			
Diabetes, muu kuin insuliinihoito (215) Diabetes, non-insulin-treated	358 904	195 949	162 955	389	407	367

jatkuu – continued

Taulukko 3.8. jatkuu – Table 3.8. continued

Sairaus Disease	Oikeuksia erityiskorvat- taviin lääkkeisiin Number of patients entitled to Special Refunds	Keskimääritetut kustannukset (€) Average cost (EUR)					
		Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female	Yht. Total	Miehet Male	Naiset Female
Abatasepti, adalimumab, anakinra, etanersepti, golimumab, infliximab, sekukinumab, serto- litsumabipegoli ja tosilitsumab (281) Abatacept, adalimumab, anakinra, etanercept, golimumab, infliximab, secukinumab, certolizumab pegol and tocilizumab	14 372	5 850	8 522	11 583	11 842	11 400	
Natriumoksibaatti ja modafiniili (282) Sodium oxybat and modafinil	341	135	206	5 683	5 872	5 546	
Ivabradiini (283) – Ivabradine	53	37	16	766	738	816	
Nintedanibi ja pirfenidoni (284) Nintedanib and pirfenidone	575	405	170	25 915	26 589	24 170	
Dulaglutidi, eksenatidi, liksisenatidi ja liragli- tidi (285) Dulaglutide, exenatide, lixisenatide and liraglutide	23 937	12 721	11 216	1 479	1 487	1 470	
Siklosporiini-silmätippa (286) Ciclosporin eye drop	121	6	115	841	545	866	
Tikagrelori 60 mg (287) – Ticagrelor 60mg	152	121	31	611	594	728	
Febuksostaatti (288) – Febuxostat	1 590	1 078	512	394	388	407	
Sakubitriilin ja valsartaanin yhdistelmävalmiste (289) Combination product containing sacubitril and valsartan	1 599	1 263	336	2 210	2 224	1 965	
Apiksabaani, edoksabaani, dabigatraani ja rivaroksabaani eteisvärinän hoitoon (290) Apixaban, edoxaban, dabigatran and rivaroxaban for the treatment of atrial fibrillation	99 525	49 760	49 765				

Keskimäärisiä kustannuksia laskettaessa on otettu mukaan vain ne henkilöt, joiden oikeus erityiskorvattavien lääkkeisiin on ollut voimassa koko vuoden ja jotka ovat ostaneet näitä lääkkeitä.
Data for average cost covers only those recipients who were entitled to Special Refunds all year round and who have bought these medicines.

Lähde: Kelan reseptitedosto (sisältäen alle alkuomavastuuun jääneet ostot) ja lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien tiedosto.

Source: Prescription Register (including the purchases below the initial deductible) and Special Refund Entitlement Register at Kela.

Taulukko 3.9. Erityiskorvattavista lääkeistä korvausia saaneet ja erityiskorvattujen lääkkeiden kokonaiskustannukset ja korvaukset vuonna 2018**Table 3.9.** Patients receiving reimbursements under the Special Refund Categories and total cost and reimbursements in the Special Refund Categories in 2018

Sairaus Disease	Korvausia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonaik- kustannuk- set (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Kaikki erityiskorvattavat sairaudet All diseases under the Special Refund Categories	1 244 012	1 213 911	1 040 199
Aivolisäkkeen etulohkon vajaatoiminta (101) Anterior pituitary hypofunction	3 855	6 492	6 339
Vesitystauti (102) – Diabetes insipidus	821	773	747
Diabetes, insuliinihoito (103) Diabetes, insulin-treated	120 056	79 479	75 796
Kilpirauhasen vajaatoiminta (104) Thyroid insufficiency	83 696	3 269	1 343
Lisämunuaisten kuorikerroksen vajaatoiminta (105) Adrenal cortical hypofunction	1 319	171	118
Lisäkilpirauhasten vajaatoiminta (106) Hypoparathyroidism	1 468	350	297
Pernisiösi anemia ja muut B₁₂-vitamiinin imetyymishäiriöt (107) Pernicious anemia and other vitamin B ₁₂ absorption disorders	12 716	390	249
Myasthenia gravis (108) – Myasthenia gravis	1 216	546	492
MS-tauti (109) – Multiple sclerosis	2 408	524	467
Parkinsonin tauti ja siihen verrattavat liikehäiriöt (110) Parkinson's disease and comparable movement disorders	16 466	22 748	21 927
Epilepsia ja siihen verrattavat kouristustilat (111) Epilepsy and comparable convulsive disorders	39 147	11 173	9 744
Vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt (112) Severe psychotic and other severe mental disorders	79 336	64 172	59 289
Älyllisesti kehitysvammaisilla esiintyvä käyttäytymisen häiriöt (113) Anxiety disorders associated with mental retardation	2 974	852	743
Glaukooma (114) – Glaucoma	84 538	21 570	18 014

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvausia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonaishintaa kustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Rintasyöpä (115) – Breast cancer	25 967	19 154	18 225
Daltepariini, enoksapariini ja tintsapariini (reseptimerkintä + 115) Dalteparin, enoxaparin and tinzaparin (an addendum to the prescription + 115)	558	516	506
Eturauhassyöpä (116) – Prostate cancer	16 939	24 256	23 647
Daltepariini, enoksapariini ja tintsapariini (reseptimerkintä + 116) Dalteparin, enoxaparin and tinzaparin (an addendum to the prescription + 116)	235	236	232
Leukemiat, muut pahanlaatuiset veri- ja luuydin- taudit sekä pahanlaatuiset imukudostaudit (117) Leukaemia and other malignant diseases of the blood and bone marrow, and malignant diseases of the lymphatic tissue	10 058	15 001	14 653
Daltepariini, enoksapariini ja tintsapariini (reseptimerkintä + 117) Dalteparin, enoxaparin and tinzaparin (an addendum to the prescription + 117)	464	381	372
Trigeminus- tai glossofaryngikusneuralgia (119) Trigeminal neuralgia or glossopharyngeal neuralgia	763	82	65
Gammaglobuliinin puutostila (120) Hypogammaglobulinaemia	461	9 599	9 579
Sukurauhasten vaakea vajaatoiminta (121) Severe hypofunction of sexual glands	5 290	1 487	1 286
Aplastinen anemia (122) – Aplastic anemia	153	1 244	1 238
D-vitamiinin krooniset aineenvaihduntahäiriöt (123) Chronic disorders of vitamin D metabolism	4 562	562	471
Synnynnäiset aineenvaihduntahäiriöt (124) Inborn metabolic disorders	164	1 009	1 004
Krooniset hyytymishäiriöt (126) Chronic coagulation defects	511	40 174	40 157

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvauksia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonais- kustannuk- set (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Elinsiirron tai kudossiirron jälkitila (127) Transplant complication	5 099	19 252	18 938
Takrolimuusivoide (reseptimerkintä + 127) Tacrolimus cream (an addendum to the prescription + 127)	58	11	10
Takrolimuusirakeet (reseptimerkintä + 127) Tacrolimus granules (an addendum to the prescription + 127)	17	121	121
Gynekologiset syövät (128) Cancers of female genital organs	1 636	3 785	3 729
Daltepariini, enoksapariini ja tintsapariini (reseptimerkintä + 128) Dalteparin, enoxaparin and tinzaparin (an addendum to the prescription + 128)	216	207	203
Itsenäinen verihiuhtaleiden tai granulosytytien niukkuus (129) Idiopathic thrombocytopenia or granulocytopenia	382	3 692	3 679
Pahanlaatuinen kasvain (130) Malignant tumour	13 629	29 108	28 587
Daltepariini, enoksapariini ja tintsapariini (reseptimerkintä + 130) Dalteparin, enoxaparin and tinzaparin (an addendum to the prescription + 130)	1 623	1 658	1 625
Sarkoidoosi (132) – Sarcoidosis	877	24	12
Vaikea haiman krooninen vajaatoiminta (133) Severe chronic pancreatic insufficiency	4 284	3 280	3 173
Yleinen erytrodermia (134) – General erythroderma	813	259	240
Rakkoihottuma (135) – Pemphigus	98	5	3
Dialyysihoitoa edellyttävä uremia (137) Uraemia requiring dialysis	559	10 647	10 618
Munuaisten vajaatoimintaan liittyvä vaikea anemia (138) Severe anaemia associated with chronic renal failure	3 586	8 975	8 883

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvausia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonais- kustannuk- set (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Dasatinibi (150) – Dasatinib	118	2 964	2 958
Imigluseraasi ja velagluseraasi alfa (151) Imglucerase and velaglucerase alfa	10	2 041	2 040
Nilotinibi (152) – Nilotinib	127	3 043	3 037
Lenalidomidi (153) – Lenalidomid	876	30 415	30 397
Gefitinibi (155) – Gefitinib	159	2 391	2 387
Lapatinibi (156) – Lapatinib	67	762	760
Dimetyylifumaraatti, glatirameeriasetaatti, interfe- roni beeta ja teriflunomidi (157) Dimethyl fumarate, glatiramer acetate, interferon beta and teriflunomide	4 086	44 665	44 449
Everolimuusi (158) – Everolimus	159	2 695	2 693
Patsopanibi (159) – Pazopanib	222	3 500	3 494
Von Willebrand -tekijävalmiste (161) Preparation with von Willebrand's factor	5	664	664
Abirateroni ja entsalutamidi (163) Abiraterone and enzalutamide	1 771	44 107	44 067
Fingolimodi (164) – Fingolimod	881	17 793	17 746
Daltepariini (yli 6 kuukauden hoidossa) (166) Dalteparin (treatment for more than 6 months)	887	1 227	1 208
Vemurafenibi (167) – Vemurafenib	197	6 794	6 788
Aksitinibi (168) – Axitinib	94	2 042	2 038
Kritsotinibi (169) – Crizotinib	51	1 784	1 782
Bosutinibi (170) – Bosutinib	17	530	529
Degludekinsuliini (171) – Insulin degludec	1 452	550	519
Hyytymistekijä VIII ja von Willebrand -tekijä A-hemofiliaa sairastaville (172) Coagulation factor VIII and von Willebrand factor for patients with haemophilia A	4	3 386	3 385
Trastutsumabi-injektio (173) Trastuzumab injection	6	90	90
Ruksolitinibi (174) – Ruxolitinib	133	4 117	4 112
Deferasiroksi (175) – Deferasirox	43	403	402
Regorafenibi (176) – Regorafenib	220	1 669	1 666

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvauksia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonaishintaa kustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvausset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Glargininsuliini 300 U/ml (177) Insulin glargine 300 U/ml	15 389	11 737	11 424
Tegafuurin, gimerasiilin ja oterasiilin yhdistelmävalmiste (178) Combination product containing tegafur, gimeracil and oteracil	90	144	142
Vismodegibi (179) – Vismodegib	9	305	304
Interferoni alfa (180) – Interferon alfa	77	220	216
Retigabiini ja vigabatriini (181) Retigabine and vigabatrin	132	108	105
Eslikarbatsepiini, gabapentiini, lacosamidi, leveti- rasettaami, perampaneeli, pregabaliini, tiagabiini ja zonisamidi (182) Eslikarbazepin, gabapentin, lacosamide, levetiracetam, perampanel, pregabalin, tiagabin and zonisamide	14 767	17 269	16 744
Lamotrigiini ja topiramaatti (183) Lamotrigin and topiramate	6 913	4 239	3 945
Kasvuhormoni (186) Growth hormone	21	102	101
Imatinibi (189) – Imatinib	645	7 343	7 311
Lantaanikarbonaatti ja sevelameeri (190) Lanthanum carbonate and sevelamer	906	937	923
Erlotinibi (191) – Erlotinib	146	1 855	1 851
Fulvestrantti (192) – Fulvestrant	584	2 771	2 744
Rasagiliini (193) – Rasagiline	1 957	296	245
Hyytymistekijä VIII ja von Willebrand-tekijä (194) Coagulation factor VIII and von Willebrand factor	22	2 893	2 892
Agalsidaasi alfa ja agalsidaasi beeta (195) Agalsidase alfa and agalsidase beta	33	6 649	6 646
Parikalsitoli ja sinakalseetti (196) Paricalcitol and cinacalcet	651	696	678
Sunitinibi (197) – Sunitinib	417	7 102	7 091
Sorafenibi (198) – Sorafenib	204	2 383	2 377
Rufinamidi (199) – Rufinamide	103	235	233

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvausia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonais- kustannuk- set (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Krooninen sydämen vajaatoiminta (201) Chronic cardiac insufficiency	27 231	4 041	2 423
Hajapesäkkeiset sidekudostaudit, reumaattiset niveltulehdukset ja niihin verrattavat tilat (202) Connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable disease	75 542	21 328	14 630
Krooninen keuhkoastma ja sitä läheisesti muistuttavat krooniset obstruktiviset keuhkosairaudet (203) Chronic asthma and similar chronic obstructive pulmonary diseases	225 605	88 880	59 043
Krooninen verenpainetauti (205) Chronic hypertension	409 488	67 927	40 157
Krooninen sepelvaltimotauti ja siihen liittyvä rasva-aineenvaihdunnan häiriö (206) Chronic coronary artery disease and dyslipidaemia associated with chronic coronary artery disease	167 625	31 863	19 060
Etsetimibi (reseptimerkintä + 206) Ezetimibe (an addendum to the prescription + 206)	13 435	2 752	1 660
Prasugreeli (reseptimerkintä + 206) Prasugrel (an addendum to the prescription + 206)	74	26	18
Tikagrelori 90 mg (reseptimerkintä + 206) Ticagrelor 90mg (an addendum to the prescription + 206)	6 476	3 186	2 135
Krooniset sydämen rytmihäiriöt (207) Chronic arrhythmias	62 378	5 444	3 358
Haavainen paksunsuolentulehdus ja Crohnin tauti (208) Ulcerative colitis and Crohn's disease	35 429	21 043	13 902
Periytyvät rasva-aineenvaihdunnan vaikeaan-asteiset häiriöt (211) Severe hereditary disorders of lipid metabolism	3 532	725	422
Etsetimibi (reseptimerkintä + 211) Ezetimibe (an addendum to the prescription + 211)	1 195	224	135
Kihti (212) – Gout	5 098	276	166

jatkuu – continued

Taulukko 3.9. jatkuu – Table 3.9. continued

Sairaus Disease	Korvausia saaneita No. of recipients of reimbursement	Kokonais- kustannuk- set (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)	Korvaukset (1 000 €) Reimbursements (EUR 1,000)
Diabetes, muu kuin insuliinihoito (215) Diabetes, non-insulin-treated	276 323	102 198	67 587
Abatasepti, adalimumabi, anakinra, etanersepti, golimumabi, infliximabi, sekukinumabi, sertolitsu- mabipegoli ja tosilitsumabi (281) Abatacept, adalimumab, anakinra, etanercept, golimumab, infliximab, secukinumab, certolizumab pegol and tocilizumab	11 528	126 455	119 921
Natriumoksibaatti ja modafiniili (282) Sodium oxybat and modafinil	237	1 247	1 140
Ivabradiini (283) – Ivabradine	43	29	22
Nintedanibi ja pirfenidoni (284) Nintedanib and pirfenidone	439	9 084	8 848
Dulaglutidi, eksenatidi, liksisenatidi ja liraglutidi (285) Dulaglutide, exenatide, lixisenatide and liraglutide	17 013	22 383	17 701
Siklosporiini-silmätippa (286) Ciclosporin eye drop	92	64	49
Tikagrelori 60 mg (287) – Ticagrelor 60mg	100	53	39
Febuksostaatti (288) – Febuxostat	1 147	389	268
Sakubitriillin ja valsartaanin yhdistelmävalmiste (289) Combination product containing sacubitril and valsartan	1 304	2 035	1 654
Apiksabaani, dabigatraani, edoksabaani ja rivarok- sabaani eteisvärinän hoitoon (290) Apixaban, dabigatran, edoxaban and rivaroxaban for the treatment of atrial fibrillation	87 281	59 428	42 871

Lähde: Kelan reseptitiedosto.

Source: Prescription Register at Kela.

Taulukko 3.10. Tietoja yleisimpien erityiskorvattuihin lääkkeisiin oikeuttavien sairauksien lääkityksistä vuonna 2018

Table 3.10. Drug treatment statistics of the most common diseases entitling the patients to reimbursement under the Special Refund Categories, in 2018

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Krooninen verenpainetauti (205) Chronic hypertension		409 488	166
Keuhkoverenpainetaudin lääkkeet Antihypertensives for pulmonary arterial hypertension	C02KX	88	15 175
Diureetit – Diuretics	C03	96 860	47
Beetasalpaajat – Beta blocking agents	C07	237 730	63
Epäselektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, non-selective	C07AA	7 728	31
Selektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, selective	C07AB	206 077	54
Alfa- ja beetareseptoreita salpaavat lääkeaineet Alpha and beta blocking agents	C07AG	11 440	67
Beetasalpaajat ja tiatsidit Beta blocking agents and thiazides	C07B	10 526	103
Metoprololi ja felodipiini Metoprolol and felodipine	C07FB02	6 457	270
Kalsiumkanavan salpaajat Calcium channel blockers	C08	192 703	77
Pääasiassa verisuiston vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat Selective calcium channel blockers with mainly vascular effects	C08C	188 029	74
Sydämeen vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat Selective calcium channel blockers with direct cardiac effects	C08D	5 307	146
ACE:n estäjät – ACE inhibitors, plain	C09A	89 065	58
ACE:n estäjät, yhdistelmävalmisteet ACE inhibitors, combinations	C09B	36 145	114

¹ Tilastossa ovat mukana kaikki vuoden 2018 aikana kyseiseen sairauteen erityiskorvattavia lääkkeitä ostaneet, myös alkuomavastuuun alle jääneet lääkeostot.

The data covers all beneficiaries who in 2018 purchased medicines under the Special Refund Categories for any of the listed diseases, including purchases that did not clear the initial deductible limit.

² Yksi potilas voi käyttää lääkkeitä useammasta eri lääkeryhmästä.

One patient may use medicines from several medicine groups.

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Angiotensiini II -reseptorin salpaajat Angiotensin II receptor blockers (arbs), plain	C09C	131 348	69
Angiotensiini II -reseptorin salpaajat, yhdistelmävalmisteet Angiotensin II receptor blockers (arbs), combinations	C09D	98 111	137
Virtsaelinten sairauksien lääkkeet Urologicals	G04	328	1 594
Diabetes (103, 171, 177, 215, 285) – Diabetes		330 056	655
Insuliinit ja insuliinijohdokset Insulins and analogues	A10A	124 350	737
Lyhytvaikutteiset – Fast-acting	A10AB	69 462	345
Pitkävaikutteiset – Intermediate-acting	A10AC	4 807	255
Insuliinisekitteet Insulins and analogues, intermediate-acting combined with fast-acting	A10AD	1 970	543
Ylipitkävaikutteiset – Long-acting	A10AE	114 851	569
Veren glukoosipitoisuutta pienentävät lääkkeet, lukuun ottamatta insuliineja Blood glucose lowering drugs, excl. insulins	A10B	274 953	453
Metformiini – Metformin	A10BA02	207 121	80
Glimepiridi – Glimepiride	A10BB12	7 058	36
Oraalisten veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkeiden yhdistelmävalmisteet Combinations of oral blood glucose lowering drugs	A10BD	39 248	488
Pioglitatsoni – Pioglitazone	A10BG03	4 473	266
Dipeptidylipeptidaasi 4:n (DPP-4) estääjät Dipeptidyl peptidase 4 (DPP-4) inhibitors	A10BH	88 254	463
GLP-1-analogit – GLP-1 analogues	A10BJ	17 013	1 316
SGLT2-estääjät – SGLT2 inhibitors	A10BK	50 238	476
Repaglinidi – Repaglinide	A10BX02	1 685	42
Glukagoni – Glucagon	H04AA01	3 336	38

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Krooninen keuhkoastma ja sitä läheisesti muistuttavat krooniset obstruktiiviset keuhkosairaudet (203) Chronic asthma and similar chronic obstructive pulmonary diseases			
Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids for systemic use	H02	44 762	15
Lyhytvaikutteiset beeta-agonistit Short-acting beta agonists	R03AC02, R03AC03	131 029	36
Pitkävaikutteiset beeta-agonistit Long-acting beta agonists	R03AC12, R03AC13, R03AC18	8 103	247
Adrenergiset lääkeaineet ja muut obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet Adrenergics and other drugs for obstructive airway diseases	R03AK	123 979	385
Adrenergisten lääkeaineiden ja antikolinergien yhdistelmävalmisteet, sisältää kolmoisyhdistelmät kortikosteroidien kanssa Adrenergics in combination with anticholinergics incl. triple combinations with corticosteroids	R03AL	10 428	372
Glukokortikoidit – Glucocorticoids	R03BA	99 484	168
Antikolinergit – Anticholinergics	R03BB	28 153	401
Nedokromili – Nedocromil	R03BC03	117	55
Teofylliini – Theophylline	R03DA04	4 362	56
Montelukasti – Montelukast	R03DC03	43 436	39
Krooninen sepelvaltimotauti (206) Chronic coronary heart disease			
Aggregaation estäjät lukuun ottamatta hepariinia Platelet aggregation inhibitors excl. heparin	B01AC	25 347	155
Orgaaniset nitraatit – Organic nitrates	C01DA	81 143	57
Beetasalpaajat – Beta blocking agents	C07	94 636	45
Epäselektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, non-selective	C07AA	1 767	38
Selektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, selective	C07AB	93 497	45

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Kalsiumkanavan salpaajat Calcium channel blockers	C08	21 826	40
Pääasiassa verisuonistoon vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat Selective calcium channel blockers with mainly vascular effects	C08C	20 420	35
Sydämeen vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat Selective calcium channel blockers with direct cardiac effects	C08D	1 481	111
Renini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet Agents acting on the renin-angiotensin system	C09	9	89
Lipidejä muuntavat lääkeaineet Lipid modifying agents, plain	C10A	142 702	127
HMG-CoA-redukttaasin estääjät HMG CoA reductase inhibitors	C10AA	140 489	105
Fenofibraatti – Fenofibrate	C10AB05	585	134
Kolestyramiini – Colestiyamine	C10AC01	236	94
Etsetimibi – Ezetimibe	C10AX09	16 445	191
Lipidejä muuntavat lääkeaineet, yhdistelmävalmisteet Lipid modifying agents, combinations	C10B	439	420
Krooniset sydämen rytmihäiriöt (207) Chronic arrhythmias		109 314	593
Antitromboottiset lääkeaineet Antithrombotic agents	B01	87 281	681
Digoksiini – Digoxin	C01AA05	11 761	57
Rytmihäiriölääkkeet, ryhmät I ja III Antiarrhythmics, class I and III	C01B	9 891	227
Beetasalpaajat – Beta blocking agents	C07	52 176	43
Epäselektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, non-selective	C07AA	2 057	46
Selektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, selective	C07AB	50 751	43
Kalsiumkanavan salpaajat Calcium channel blockers	C08	1 939	81

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Hajapesäkkeiset sidekudostaudit, reumaattiset nivel-tulehdukset ja niihin verrattavat tilat (202, 281, 284) Disseminated connective tissue diseases, rheumatoid arthritis and comparable conditions			
Ursodeoksikoolihappo – Ursodeoxycholic acid	A05AA02	3 051	795
Sulfasalatsiini – Sulfasalazine	A07EC01	21 626	182
Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids for systemic use	H02	32 638	20
Metotreksaatti – Methotrexate	L01BA01	1 616	161
Immunosuppressantit – Immunosuppressants	L04A	50 243	2 856
Natriumaurotiomalaatti Sodium aurothiomalate	M01CB01	986	132
Hydroksiklorokiini – Hydroxychloroquine	P01BA02	23 771	85
Siklosporiini – Ciclosporin	S01XA18	92	698
Vaikeat psykoosit ja muut vaikeat mielenterveyden häiriöt (112) Severe psychotic and other severe mental disorders			
Epilepsialääkkeet – Antiepileptics	N03	16 089	279
Psykoosilääkkeet – Antipsychotics	N05A	71 005	771
Tavanomaiset psykoosilääkkeet Conventional antipsychotics	N05AA-N05AD, N05AF, N05AG	14 508	135
Toisen polven psykoosilääkkeet Atypical antipsychotics	N05AE, N05AH, N05AL, N05AX	64 738	804
Litium – Lithium	N05AN01	5 140	146
Masennuslääkkeet – Antidepressants	N06A	34 838	128
Epäselektiiviset monoamiinien takaisinoton estäjät Non-selective monoamine reuptake inhibitors	N06AA	1 360	108
Selektiiviset serotoniinin takaisinoton estäjät Selective serotonin reuptake inhibitors	N06AB	19 330	65
Selektiiviset MAO-A:n estäjät Monoamine oxidase type A inhibitors	N06AG	281	227

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Muut masennuslääkkeet Other antidepressants	N06AX	18 152	165
Amitriptyliini ja psyykenlääke Amitriptyline and psycholeptics	N06CA01	538	80
Glaukooma (114) – Glaucoma		84 538	255
Sympatomimeetit – Sympathomimetics	S01EA	4 862	99
Hiilihappoanhydraasin estääjät Carbonic anhydrase inhibitors	S01EC	20 502	114
Beetasalpaajat – Beta blocking agents	S01ED	52 677	200
Prostaglandiinianalogit Prostaglandin analogues	S01EE	49 605	164
Kilpirauhasen vajaatoiminta (104) Thyroid insufficiency		83 696	39
Levotyroksiininatrium Levothyroxine sodium	H03AA01	83 696	39
Syöpätaudit (115–117, 128, 130, 150, 152, 153, 155, 156, 158, 159, 163, 166–170, 173, 174, 176, 178–180, 189, 191, 192, 197, 198, reseptimerkintä + 115–117, 128 tai 130) Cancers		69 422	3 191
Pahoinvointilääkkeet Antiemetics and antinauseants	A04	4 070	365
Hepariiniryhmä – Heparin group	B01AB	3 458	1 222
Anemialääkkeet – Antianemic preparations	B03	1 236	6 364
Progestageenit – Progestogens	G03D	29	51
Syproteroni – Cyproterone	G03HA01	226	328
Somatostatiini ja sen analogit Somatostatin and analogues	H01CB	868	16 649
Glukokortikoidit – Glucocorticoids	H02AB	17 676	30
Solunsalpaajat – Antineoplastic agents	L01	11 861	4 997
Alkyloivat lääkeaineet – Alkylating agents	L01A	888	2 465
Antimetabolitit – Antimetabolites	L01B	4 083	479
Kasvialkaloidit ja muut luonnontuotteet Plant alkaloids and other natural products	L01C	938	1 906

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Muut syöpälääkkeet Other antineoplastic agents	L01X	6 377	8 364
Muut syöpälääkkeet Other antineoplastic agents	L01XX	3 670	619
Proteiinikinaasin estäjät Protein kinase inhibitors	L01XE	2 734	18 645
Endokrinologiset lääkeaineet Endocrine therapy	L02	37 712	1 790
Hormonit ja vastaavat valmisteet Hormones and related agents	L02A	12 079	1 156
Hormoniantagonistit ja vastaavat valmisteet Hormone antagonists and related agents	L02B	29 704	1 802
Immunostimulantit – Immunostimulants	L03	6 875	3 122
Kasvutekijät – Colony stimulating factors	L03AA	6 395	3 147
Interferonit – Interferons	L03AB	485	2 751
Immunosuppressantit – Immunosuppressants	L04	1 810	16 872
Luukudokseen vaikuttavat lääkkeet Drugs for treatment of bone diseases	M05	5 548	1 850
Opioidit – Opioids	N02A	16 139	236
Metadoni – Methadone	N07BC02	97	191
Kalsiumfolinaatti – Calcium folinate	V03AF03	59	232
Epilepsia ja siihen verrattavat kouristustilat (111, 181–183, 199) Epilepsy and comparable convulsive disorders		48 128	649
Epilepsialääkkeet – Antiepileptics	N03	48 717	657
Primidoni – Primidone	N03AA03	65	483
Fentyoini – Phenytoin	N03AB02	1 017	165
Etosuksimidi – Ethosuximide	N03AD01	228	319
Bentsodiatsepiinijohdokset Benzodiazepine derivatives	N02AE, N05BA	5 010	70
Karboksamidijohdokset Carboxamide derivatives	N03AF	22 718	280
Rasvhappojohdokset Fatty acid derivatives	N03AG	15 550	235
Muut epilepsialääkkeet Other antiepileptics	N03AX	19 372	1 103

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Midatsolaami – Midazolam	N05CD08	3 174	285
Asetatsolamidi – Acetazolamide	S01EC01	67	219
Haavainen paksunsuolentulehdus ja Crohnin tauti (208) Ulcerative colitis and Crohn's disease		35 429	594
Paikallisesti vaikuttavat kortikosteroidit Corticosteroids acting locally	A07EA	3 896	283
Aminosalisylihappo ja sitä muistuttavat lääkeaineet Aminosalicylic acid and similar agents	A07EC	28 312	628
Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids for systemic use	H02	6 842	22
Solunsalpaajat – Antineoplastic agents	L01	523	203
Immunosuppressantit – Immunosuppressants	L04	10 018	150
Metronidatsoli – Metronidazole	P01AB01	1 788	33
Krooninen sydämen vajaatoiminta (201) Chronic cardiac insufficiency		27 340	223
Digoksiini – Digoxin	C01AA05	4 252	60
Orgaaniset nitraatit – Organic nitrates	C01DA	7 425	56
Ivabradiini – Ivabradine	C01EB17	43	683
Diureetit – Diuretics	C03	18 121	59
Beetasalpaajat – Beta blocking agents	C07	21 791	53
Selektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, selective	C07AB	20 811	51
Alfa- ja beetaresoporeita salpaavat lääkeaineet Alpha and beta blocking agents	C07AG	941	70
Selektiiviset beetasalpaajat ja tiatsidit Beta blocking agents, selective, and thiazides	C07BB	125	87
ACE:n estäjät – ACE inhibitors, plain	C09A	11 926	54
ACE:n estäjät, yhdistelmävalmisteet ACE inhibitors, combinations	C09B	481	76
Angiotensiini II -reseptorin salpaajat Angiotensin II antagonists	C09C	6 546	66
Angiotensiini II -reseptorin salpaajat, yhdistelmävalmis-teet Angiotensin II antagonists, combinations	C09D	1 717	1 204

jatkuu – continued

Taulukko 3.10. jatkuu – Table 3.10. continued

Sairaus/lääkitys Disease/Medication	ATC-luokka ATC code	Lääkkeitä ostaneet ^{1,2} No. of persons who purchased medicines ^{1,2}	Kustannukset €/potilas Cost per patient (EUR)
Parkinsonin tauti ja siihen verrattavat liikehäiriöt (110) Parkinson's disease and other comparable movement disorders		16 489	1 398
Orfenadriini – Orphenadrine (citrate)	M03BC01	251	29
Parkinsonismilääkkeet Anti-parkinson drugs	N04	16 471	1 397
Biperideeni – Biperiden	N04AA02	363	61
Dopa ja dopajohdokset Dopa and dopa derivatives	N04BA	14 585	1 172
Amantadiini – Amantadine	N04BB01	319	138
Dopamiiniagonistit – Dopamine agonists	N04BC	6 869	698
MAO-B:n estäjät – Monoamine oxidase B inhibitors	N04BD	4 536	179
Entakaponi – Entacapone	N04BX02	343	711

¹ Tilastossa ovat mukana kaikki vuoden 2018 aikana kyseiseen sairauteen erityiskorvattavia lääkkeitä ostaneet, myös alkuomavastuun alle jäneet lääkeostot.

The data covers all beneficiaries who in 2018 purchased medicines under the Special Refund Categories for any of the listed diseases, including purchases that did not clear the initial deductible limit.

² Yksi potilas voi käyttää lääkkeitä useammasta eri lääkeryhmästä.
One patient may use medicines from several medicine groups.

RAJOITETUSTI PERUSKORVATTAVAT LÄÄKKEET
MEDICINAL PRODUCTS ELIGIBLE FOR RESTRICTED BASIC REFUND

Taulukko 3.11. Rajoitetusti peruskorvattavia lääkkeitä ostaneet ja korvattujen lääkkeiden kustannukset vuonna 2018

Table 3.11. Medicines eligible for restricted basic refund: Number of purchasers and the cost of reimbursed drugs in 2018

Lääkerhmä Medicine group	Lääkkeitä ostaneet No. of persons who purchased medicines	Keskimääritiset kustannukset €/potilas Average cost per patient (EUR)	Kokonais-kustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)
Rajoitetusti peruskorvattavat lääkkeet, yhteensä Medicinal products eligible for restricted basic refund, total	116 907	1 037	121 286
Kasvuhormoni (301) – Growth hormone	673	5 618	3 781
Interferoni alfa (302) – Interferon alfa	22	2 588	57
Dimetyylifumaraatti, glatirameeriasetaatti, interferoni beeta ja teriflunomidi (MS-tauti) (303) Dimethyl fumarate, glatiramer acetate, interferon beta, and teriflunomid (Multiple sclerosis)	10	5 333	53
Dornaasi alfa (304) – Dornase alfa	50	7 308	365
Erytropoetiini ja darbepoetiini (306) Erythropoietin and darbepoetin	27	6 797	184
Rivastigmiini (307) – Rivastigmine	7 784	107	830
Alprostadiili, aviptadiili ja fentolamiinin yhdistelmä-valmiste ja sildenafile (308) Alprostadil, sildenafil and combination product containing aviptadil and phentolamine	2 850	153	436
Nalmefeeni ja naltreksoni (309) Nalmefene and naltrexone	299	189	56
Abatasohti, adalimumabi, anakinra, etanersohti, golimumabi, iksekitsumabi, infliximabi, sarilumabi, sekukinumabi, sertolitsumabipegoli, tosilitsumabi ja ustekinumabi (reumasairaudet) (313) Abatacept, adalimumab, anakinra, certolizumab pegol, etanercept, golimumab, infliximab, ixekizumab, sarilumab, secukinumab, tocilizumab and ustekinumab (rheumatoid diseases)	975	5 998	5 848
Pimekrolimiisuus- ja takrolimiisuusivoide (317) Topical pimecrolimus and tacrolimus	3 893	194	756
Teriparatidi (318) – Teriparatide	457	3 523	1 610
Adalimumabi, brodalumabi, etanersepti, guselkumabi, iksekitsumabi, infliximabi, sekukinumabi ja ustekinumabi (psoriaasi) (319) Adalimumab, brodalumab, etanercept, guselkumab, infliximab, ixekizumab, sekukinumab and ustekinumab (psoriasis)	1 604	14 404	23 104

jatkuu – continued

Taulukko 3.11. jatkuu – Table 3.11. continued

Lääkeryhmä Medicine group	Lääkkeitä ostaneet No. of persons who purchased medicines	Keskimääräiset kustannukset €/potilas Average cost per patient (EUR)	Kokonaiskustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)
Parikalsitoli ja sinakalseetti (321) Paricalcitol and cinacalcet	646	1 020	659
Lenvatinibi ja sorafenibi (323) Lenvatinib and sorafenib	16	26 326	421
Adalimumab, golimumab, infliximabi ja ustekinumabi (suolistosairaudet) (326) Adalimumab, golimumab, infliximab and ustekinumab (intestinal diseases)	1 415	13 985	19 789
Atomoksetiini, deksamfetamiini ja lisdeksamfetamiini (331) Atomoxetine, dexamphetamine and lisdexamphetamine	4 097	1 031	4 222
Treprostiniili (334) – Treprostinil	15	152 888	2 293
C1-esteraasin estääjä, ikatibantti ja konestaatti alfa (338) C1-esterase inhibitor, icatibant and conestat alfa	53	97 536	5 169
Buprenorfiiinia ja naloksonia sisältävä valmiste (339) Product containing buprenorphine and naloxone	364	1 747	636
Everolimuusi ja kabotsantinibi (340) Everolimus and cabozantinib	63	27 279	1 719
Dronedaroni (342) – Dronedarone	867	924	801
Omalitsumabi (344) – Omalizumab	61	6 962	425
Dulaglutidi, eksenatidi, liksisenatidi, liraglutidi ja semaglutidi (346) Dulaglutide, exenatide, lixisenatide, liraglutide and semaglutide	206	810	167
Roflumilasti (348) – Roflumilast	529	507	268
Febuksostaatti (349) – Febuxostat	21	99	2
Kapsaisiini (350) – Capsaicin	25	1 193	30
Apiksabaani, dabigatraani, edoksabaani ja rivaroksa-baani eteisvärinän hoitoon (351) Apixaban, dabigatran, edoxaban and rivaroxaban for the treatment of atrial fibrillation	43 116	228	9 828
Fingolimodi ja kladribiini (353) Cladribine and fingolimod	39	26 990	1 053
Dienogesti (355) – Dienogest	491	449	220
Nintedanibi ja pirfenidoni (356) Nintedanib and pirfenidone	14	3 921	55

jatkuu – continued

Taulukko 3.11. jatkuu – Table 3.11. continued

Lääkeryhmä Medicine group	Lääkkeitä ostaneet No. of persons who purchased medicines	Keskimääriiset kustannukset €/potilas Average cost per patient (EUR)	Kokonais-kustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)
Dabrafenibi, trametenibi ja vemurafenibi (362) Dabrafenib, trametenib and vemurafenib	107	22 892	2 449
Koivun allergeniute ja heinien allergeniute (364) Allergen extract of birch pollen and allergen extract of grass pollen	1 365	698	952
Naproksseeni ja esomepratsolin yhdistelmävalmiste (366) Combination product containing naproxen and esomeprazole	83	132	11
Natriumdokusaatin ja sorbitolin yhdistelmävalmiste (368) Combination product containing docusate sodium and sorbitol	138	1 229	170
Regorafenibi sekä trifluridiinin ja tipirasiiliin yhdistelmävalmiste (369) Regorafenib and the combination of trifluridine and tipiracil	82	7 252	595
Idelalisibi (372) – Idelalisib	86	32 121	2 762
Ponatinibi (373) – Ponatinib	18	38 334	690
Apremilasti ja dimetyylifumaraatti (psoriaasi) (377) Apremilast and dimethyl fumarate (psoriasis)	368	7 661	2 819
Apiksabaani, dabigatraani, edoksabaani ja rivarok-sabaani syvän laskimotukoksen ja keuhkoembolian uusiutumisen pitkäaikaiseen ehkäisyyn (379) Apixaban, dabigatran, edoxaban and rivaroxaban for the long-term prevention of recurrent deep vein thrombosis and pulmonary embolism	5 843	715	4 179
Adalimumabi (hidradenitis suppurativa) (380) Adalimumab (hidradenitis suppurativa)	80	22 294	1 784
Sakubitriiliin ja valsartaanin yhdistelmävalmiste (381) Combination product containing sacubitril and valsartan	27	353	10
Seleksipagi (383) – Selexipag	14	41 747	584
Alirokumabi ja evolokumabi (388) Alirocumab and evolocumab	100	5 142	514
Olaparibi (389) – Olaparib	30	28 649	859
Ibrutinibi (390) – Ibrutinib	134	37 698	5 052
Pomalidomidi (393) – Pomalidomide	66	26 327	1 738
Palbosiklibi (394) – Palbociclib	151	8 326	1 257
Dupilumabi (395) – Dupilumab	9	3 357	30
Iksatsomibi (398) – Ixazomib	15	9 843	148
Venetoklaksi (399) – Venetoclax	13	9 510	124

Taulukko 3.11. jatkuu – Table 3.11. continued

Lääkeryhmä Medicine group	Lääkkeitä ostaneet No. of persons who purchased medicines	Keskimääräiset kustannukset €/potilas Average cost per patient (EUR)	Kokonaiskustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)
Apiksabaani (reseptimerkintä) Apixaban (an addendum to the prescription)	19 430	209	4 059
Fidaksomisiini (reseptimerkintä) Fidaxomicin (an addendum to the prescription)	34	1 977	67
Granisetroni (reseptimerkintä) Granisetron (an addendum to the prescription)	63	847	53
Prasugreeli (reseptimerkintä) Prasugrel (an addendum to the prescription)	47	170	8
Takrolimuusi (reseptimerkintä) Tacrolimus (an addendum to the prescription)	4	1 976	8
Tikagrelori (reseptimerkintä) Ticagrelor (an addendum to the prescription)	4 071	243	989
Tsolmitriptaani (reseptimerkintä) Zolmitriptan (an addendum to the prescription)	479	358	172
Varenikliini (reseptimerkintä) Varenicline (an addendum to the prescription)	16 876	221	3 728

Lisäksi maksettiin korvauskia lantaanikarbonaatista, sevelameerista ja sukroferrisestä oksihydroksidista (320), eliglustaatiista, imigluseraasiista ja velagluseraasi alfasta (333), agalsidaasi alfasta, agalsidaasi beetasta ja migalastaatiista (336), abirateronista ja entsalutamidista (352), syanokobalamiinista (376), levofloksasiini-sumutinliuoksesta (385), tikagrelorista 60 mg (386), asfotaasi alfasta (387), ferrimaltolista (392), idebenonista (396) ja alektinibista (3001) yhteensä 620 455 euroa.

Moreover, lanthanum carbonate, sevelamer and sucroferric oxyhydroxide (320), eliglustat, imiglucerase and velaglucerase alfa (333), agalsidase alfa, agalsidase beta and migalastat (336), abiraterone and enzalutamide (352), cyanocobalamin (376), levofloxacin nebuliser solution (385), ticagrelor 60mg (386), asfotase alfa (387), ferric maltol (392), idebenone (396) and alestinib (3001) created reimbursements which totalled EUR 620,455.

Lähde: Kelan reseptitiedosto.
Source: Prescription Register at Kela.

KLIINiset RAVINTOVALMISTEET
CLINICAL NUTRITIONAL PREPARATIONS

Taulukko 3.12. Kliinisisä ravintovalmisteita ostaneet ja ravintovalmisteiden kustannukset vuonna 2018

Table 3.12. Clinical nutritional preparations: Number of purchasers and the cost of reimbursed preparations in 2018

Sairaus – Disease	Ravinto-valmisteita ostaneita No. of purchasers	Keskimääritset kustannukset €/potilas Average cost per patient (EUR)	Kokonais-kustannukset (1 000 €) Total cost (EUR 1,000)
Yhteensä – Whole group	5 257	1 713	9 005
Synnynnäiset aineenvaihdunnan häiriöt (503) Inborn metabolic disorders	195	3 299	643
Päivittäistä letkuruokintaa vaativat tilat (504) Conditions requiring daily forced enteral nutrition	2 410	2 379	5 734
Pienten lasten lehmänmaitoallergia (505) Allergy to cow's milk in infants	970	838	813
Pienten lasten lehmänmaitoallergia ja yliherkkyyss tavanomaisille erityisvalmisteille (506) Allergy to cow's milk and hypersensitivity to conventional formula in infants	269	3 475	935
Ravintoaineiden, lähinnä rasvojen, vaikeat imetytymis-häiriöt (601) Severe malabsorption of nutrients, mainly fats	981	591	580
Lasten vaikeat aliravitsemustilat (602) Children's severe malnutrition	575	523	300

Lähde: Kelan reseptitiedosto.

Source: Prescription Register at Kela.

LÄÄKEKORVAUKSET JA -KUSTANNUKSET LÄÄKÄREITTÄIN
MEDICINE COSTS AND THEIR REIMBURSEMENT ACCORDING TO THE PRESCRIBING
DOCTOR

Taulukko 3.13. Sairausvakuutuksesta korvattavien reseptien määrä ja keskimääräiset kustannukset ennen korvausmenettelyä lääkkeitä määritettyä lääkäriä kohti erikoisaloihin vuonna 2018

Table 3.13. Number of filled reimbursable prescriptions and average pre-reimbursement costs per prescribing doctor, by medical specialty, in 2018

	Lääkäreiden määrä Number of doctors	Reseptit/ lääkäri Prescriptions per doctor	Keskimääräiset kustan- nukset, €/lääkäri Average cost per doctor (EUR)
Erikoistumattomat – No speciality	9 756	2 746	84 028
Anestesiologia – Anaesthesiology	1 060	149	4 410
Gastroenterologinen kirurgia Gastroenterological surgery	324	289	10 014
Geriatria – Geriatrics	399	3 551	67 156
Ihotaudit – Dermatology	305	1 590	124 466
Kardiologia – Cardiology	326	1 289	68 528
Keuhkosairaudet – Pulmonary diseases	305	1 384	109 148
Korva-, nenä- ja kurkktaudit Otorhinolaryngology	478	604	13 476
Lastenpsykiatria – Child psychiatry	292	327	13 408
Lastentaudit – Pediatrics	861	629	68 270
Naistentaudit ja synnytykset Gynecology and obstetrics	1 000	693	30 657
Neurologia – Neurology	420	1 175	194 825
Ortopedia ja traumatologia Orthopaedics and traumatology	640	451	9 759
Psykatria – Psychiatry	1 219	896	37 606
Radiologia – Radiology	709	26	829
Silmätaudit – Ophthalmology	709	901	35 949
Sisätaudit – Internal medicine	683	1 360	103 380
Syöpätaudit – Oncology	247	1 164	373 716
Työterveyshuolto – Occupational health	1 173	1 435	38 126
Yleislääketiede – General practice	2 502	4 182	127 630
Muut erikoisalat – Other specialities	3 405	729	98 131
Kaikki – All	26 813	1 857	77 163

Lähde: Kelan reseptitiedosto.
 Source: Prescription Register at Kela.

Taulukko 3.14. Tietoja sairausvakuutuksen ja lääkevaihdon piiriin kuuluneista lääkeostoista ja lääkkeiden vaihtojen tuomista säästöistä vuosina 2015–2018

Table 3.14. Data relating to purchases of reimbursable medicines eligible for generic substitution and savings generated through substitution, in 2015–2018

	Vuosi – Year			
	2015	2016	2017	2018
Kaikki korvatut lääkkeet¹ All reimbursed medicines ¹				
Reseptit (milj.) – Prescriptions (million)				
Reseptit (milj.) – Prescriptions (million)	44,0	40,5	41,8	43,4
Kokonaiskustannukset (milj. €) Total cost (EUR million)	1 948,8	1 947,4	1 938,8	1993,0
Korvaukset (milj. €) – Refunds (EUR million)	1 377,9	1 412,0	1 386,7	1284,5
Lääkevaihdon piiriin kuuluneet ostot² Purchases of products eligible for generic substitution ²				
Reseptit (milj.) – Prescriptions (million)	33,1	29,9	31,1	32,4
Kustannukset (milj. €) – Cost (EUR million)	1 127,7	1 048,0	1 011,2	1053,3
Korvaukset (milj. €) – Refunds (EUR million)	678,6	647,8	598,6	648,7
Reseptit, joissa lääkevalmiste vaihdettu (%) Prescriptions substituted (%)	16,3	16,3	18,0	18,9
Viitehintajärjestelmän piiriin kuuluneet ostot² Purchases in reference price system ²				
Reseptit (milj.) – Prescriptions (million)	28,9	25,9	27,6	29,4
Kustannukset (milj. €) – Cost (EUR million)	635,7	575,2	655,6	683,5
Korvaukset (milj. €) – Refunds (EUR million)	306,2	287,1	341,8	371,2
Potilaan osuus korvattavista kustannuksista (milj. €) The amount paid by the patient of the costs eligible for reimbursement (EUR million)	320,9	282,1	306,8	304,7
Potilaiden maksamat viitehinnan ylittävät kustannukset (milj. €) The cost borne by the patient to cover the amount in excess of the reference price (EUR million)	8,5	5,6	7,1	7,6
Reseptit, joissa lääkevalmiste vaihdettu (%) Prescriptions substituted (%)	18,0	18,2	19,7	20,4

¹ Lähde: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedosto.
 Luvut sisältävät lisäkorvaukset ja annosjakelupalkkiot.

Source: Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.
 The statistics include additional refunds and dosage service charges.

² Lähde: Kelan reseptitiedosto.
 Source: Prescription Register at Kela.

jatkuu – continued

Taulukko 3.14. jatkuu – Table 3.14. continued

	Vuosi – Year			
	2015	2016	2017	2018
Vaihdot ja vaihtokiellot (lääkevaihtoon kuuluneet ostot), osuus resepteistä²				
Substitutions and non-substitutions (purchases of products eligible for generic substitution), of prescriptions ²				
Lääkäri määräsi enintään viitehintasta valmistetta (%) The product prescribed was less expensive than the reference price (%)	77,5	76,4	73,8	73,2
Reseptit, joissa lääkevalmiste vaihdettu (%) Prescriptions substituted (%)	16,3	16,3	18,0	18,9
Asiakas kieksi vaihdon (%) The customer forbade substitution (%)	4,4	5,0	4,9	4,8
Lääkäri kieksi vaihdon (%) The physician forbade substitution (%)	1,2	1,3	1,2	1,2
Lääkettä ei vaihdettu saatavuusongelman takia (%) The product was not substituted due to problems with availability (%)	0,2	0,1	0,3	0,5
Lääkettä ei vaihdettu muusta syystä (%) Other reason for non-substitution (%)	0,5	0,8	1,7	1,4
Asiakkaita, jotka vaihtoivat ainakin yhden lääkkeen Number of patients who accepted substitution for at least one product	1 636 302	1 433 129	1 536 153	1 588 635
Lääkkeen vaihtamisen tuomat säästöt²				
Savings generated through generic substitution ²				
Asiakkaalle (milj. €) For the customer (EUR million)	96,8	58,9	53,3	57,5
Sairausvakuutuksen lääkekorvausmenoihin (milj. €) In the Health Insurance Scheme reimbursement payment (EUR million)	4,0	8,8	9,8	9,3
Yhteensä (milj. €) Total (EUR million)	100,8	67,8	63,0	66,8
Säästö (€) / vaihto Saving (EUR) / each substitution	18,7	13,9	11,2	10,9

¹ Lähde: Kelan sairausvakuutuskorvausten tilastointitiedosto.
Luvut sisältävät lisäkorvaukset ja annosjakelupalkkioit.

Source: Register of Statistical Information on National Health Insurance General Benefit Payments.
The statistics include additional refunds and dosage service charges.

² Lähde: Kelan reseptitiedosto.
Source: Prescription Register at Kela.

Taulukon lääkevaihto- ja viitehintaosiot eivät sisällä lisäkorvauksia eivätkä alle alkoumavastuuun jääneitä lääkeostoja. Vuonna 2018 sairausvakuutuksesta korvattavien lääkeostojen kokonaiskustannuksista 4,9 % oli ennen alkoumavastuuun täytymistä tehtyjen lääkeostojen kustannuksia.

Additional Refunds and purchases that did not clear the initial deductible limit are not included in the figures on generic substitution and the reference price system. In 2018, the purchases that did not clear the initial deductible limit accounted for 4.9% of the medicine costs reimbursable under the Health Insurance Scheme.

4. KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN
SALES STATISTICS

SISÄLLYS (LUKU 4)

KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN

KULUTUSTILASTOINNISSA KÄYTETYT AINEISTOT JA MENETELMÄT	24
KÄYTETYT LYHENTEET JA SYMBOLIT	29
A RUOANSULATUSELINTEN SAIRAUKSIENTA JA AINEENVAIHDLUNTASAIRAUKSIENTÄÄKEET	132
A02 Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettut valmisteet	134
A03 Ruoansulatuskanavan toiminnallisten häiriöiden lääkkeet	136
A04 Pahoinvointilääkkeet	137
A06 Ummetuslääkkeet	138
A07 Ripulin ja suolistoinfektioiden lääkkeet	139
A10 Diabeteslääkkeet	140
A11 Vitamiinit	144
A12 Kivennäisaineet	145
A14 Systeemisesti käytettävät anaboliset lääkeaineet	145
A16 Muut ruoansulatuselimitön sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet	146
B VERITAUTIEN LÄÄKEET	147
B01 Antitromboottiset lääkeaineet	148
B02 Hemostaatit	150
B03 Anemialääkkeet	151
B05 Veren korvikkeet ja perfuusioliuokset	152
C SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUKSIENTÄÄKEET	153
C01 Sydänlääkkeet	154
C02 Verenpainelääkkeet	156
C03 Diureetit	157
C05 Suonikohjujen ja peräpukamien hoitoon tarkoitettut valmisteet	158
C07 Beetasalpaajat	159
C08 Kalsiumkanavan salpaajat	161
C09 Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet	163
C10 Lipidejä muuntavat lääkeaineet	167
D IHOTAUTILÄÄKEET	169
D01 Ihon sienitautien lääkkeet	170
D07 Ihonhoitoon käytettävät kortikosteroidit	171
G SUKUPUOLI- JA VIRTSAELINTEN SAIRAUKSIENTÄÄKEET, SUKUPUOLIHORMONIT ..	172
G01 Gynekologiset mikrobilääkkeet ja antiseptit	173
G02 Muut gynekologiset valmisteet	174
G03 Sukupuolihormonit ja genitaalijärjestelmään vaikuttavat aineet	175
G04 Virtsaelinten sairauksien lääkkeet	179

H	SYSTEEMISESTI KÄYTETTÄVÄT HORMONIVALMISTEET, LUKUUN OTTAMATTA SUKU-PUOLIHORMONEJA JA INSULIINEJA	181
H01	Aivolisäkkeen ja hypotalamuksen hormonit sekä analogit.....	182
H02	Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit.....	183
J	SYSTEEMISESTI VAIKUTTAVAT INFEKTIOLÄÄKKEET	184
J01	Systeemiset bakteerilääkkeet.....	185
J02	Systeemiset sienilääkkeet	190
J04	Mykobakteerilääkkeet.....	191
J05	Systeemiset viruslääkkeet	192
J07	Rokotteet	195
L	SYÖPÄLÄÄKKEET JA IMMUUNIVASTeen MUUNTAJAT	196
L01	Antineoplastiset lääkeaineet.....	197
L02	Endokrinologiset lääkeaineet.....	201
L03	Immunostimulantit.....	203
L04	Immunosuppressantit	204
M	TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUKSIEN LÄÄKKEET	207
M01	Tulehduskipu- ja reumalääkkeet.....	208
M02	Lihas- ja nivelsärkyjen paikallishoitoon tarkoitettut valmisteet.....	210
M03	Lihasrelaksantit.....	211
M04	Kihtilääkkeet	211
M05	Luukudokseen vaikuttavat lääkkeet.....	212
M09	Muut tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet.....	213
N	HERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET	214
N01	Anestesia-aineet.....	215
N02	Analgeetit.....	216
N03	Epilepsialääkkeet.....	220
N04	Parkinsonismilääkkeet.....	222
N05	Psykoosi- ja neuroosilääkkeet sekä unilääkkeet	224
N06	Masennuslääkkeet ja keskushermostoa stimuloivat lääkeaineet	229
N07	Muut hermostoon vaikuttavat lääkeaineet	233
P	LOISTEN JA HYÖNTEISTEN HÄÄTÖÖN TARKOITETUT VALMISTEET	235
P01	Alkueläimiin vaikuttavat lääkeaineet	236
R	HENGITYSELINTEN SAIRAUKSIEN LÄÄKKEET	237
R01	Nenän limakalvojen hoitoon tarkoitettut valmisteet.....	238
R02	Nielun sairauksien lääkkeet	240
R03	Obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet	241
R05	Yskänlääkkeet ja vilustumislääkkeet	245
R06	Systeemiset antihistamiinit	247
S	SILMÄ- JA KORVATAUTIEN LÄÄKKEET	248
S01	Silmätautien lääkkeet.....	249
V	MUUT	252

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN APTEEKKIMYYNTI	253
Itsehoitolääkkeiden apteekkimyynti.....	254
Ruoansulatuselinten sairauksien lääkkeet.....	256
Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettut valmisteet	257
Kipulääkkeet.....	258
Ihotautilääkkeet.....	259
Vitamiinit ja hivenaineet	260
Allergialääkkeet.....	261
Yskänlääkkeet.....	262
NIKOTIINI KORVAUS HOITO	263
Yhteensä	264
Apteekkimyynti	264
Muut vähittäismyyntipaikat.....	265
Laitos	265

CONTENTS (CHAPTER 4)

SALES STATISTICS

MATERIALS AND METHODS USED IN THE DRUG CONSUMPTION STATISTICS	27
Abbreviations and symbols.....	29
A ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM.....	132
A02 Drugs for acid related disorders.....	134
A03 Drugs for functional gastrointestinal disorders.....	136
A04 Antiemetics and antinauseants.....	137
A06 Drugs for constipation.....	138
A07 Antidiarrheals, intestinal antiinflammatory/antiinfective agents	139
A10 Drugs used in diabetes	140
A11 Vitamins	144
A12 Mineral supplements.....	145
A14 Anabolic agents for systemic use	145
A16 Other alimentary tract and metabolism products.....	146
B BLOOD AND BLOOD FORMING ORGANS	147
B01 Antithrombotic agents	148
B02 Antihemorrhagics.....	150
B03 Antianemic preparations	151
B05 Blood substitutes and perfusion solutions	152
C CARDIOVASCULAR SYSTEM.....	153
C01 Cardiac therapy	154
C02 Antihypertensives	156
C03 Diuretics.....	157
C05 Vasoprotectives	158
C07 Beta blocking agents	159
C08 Calcium channel blockers.....	161
C09 Agents acting on the renin-angiotensin system.....	163
C10 Lipid modifying agents	167
D DERMATOLOGICALS	169
D01 Antifungals for dermatological use.....	170
D07 Corticosteroids, dermatological preparations	171
G GENITO URINARY SYSTEM AND SEX HORMONES	172
G01 Gynecological antiinfectives and antisepsics	173
G02 Other gynecologicals	174
G03 Sex hormones and modulators of the genital system.....	175
G04 Urologicals	179

H	SYSTEMIC HORMONAL PREPARATIONS, EXCL. SEX HORMONES AND INSULINS	181
H01	Pituitary, hypothalamic hormones and analogues	182
H02	Corticosteroids for systemic use	183
J	ANTIIINFECTIVES FOR SYSTEMIC USE	184
J01	Antibacterials for systemic use	185
J02	Antimycotics for systemic use	190
J04	Antimycobacterials	191
J05	Antivirals for systemic use	192
J07	Vaccines	195
L	ANTINEOPLASTIC AND IMMUNOMODULATING AGENTS	196
L01	Antineoplastic agents	197
L02	Endocrine therapy	201
L03	Immunostimulants	203
L04	Immunosuppressants	204
M	MUSCULO-SKELETAL SYSTEM	207
M01	Antiinflammatory and antirheumatic products	208
M02	Topical products for joint and muscular pain	210
M03	Muscle relaxants	211
M04	Antigout preparations	211
M05	Drugs for treatment of bone diseases	212
M09	Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system	213
N	NERVOUS SYSTEM	214
N01	Anesthetics	215
N02	Analgesics	216
N03	Antiepileptics	220
N04	Anti-parkinson drugs	222
N05	Psycholeptics	224
N06	Psychoanaleptics	229
N07	Other nervous system drugs	233
P	ANTIPARASITIC PRODUCTS, INSECTICIDES AND REPELLENTS	235
P01	Antiprotozoals	236
R	RESPIRATORY SYSTEM	237
R01	Nasal preparations	238
R02	Throat preparations	240
R03	Drugs for obstructive airway diseases	241
R05	Cough and cold preparations	245
R06	Antihistamines for systemic use	247
S	SENSORY ORGANS	248
S01	Ophthalmologicals	249
V	VARIOUS	252

OTC MEDICINES IN OUTPATIENT CARE.....	253
OTC medicines in outpatient care.....	254
Alimentary track	256
Drugs for acid related disorders.....	257
Analgesics.....	258
Dermatologicals	259
Vitamins and trace elements.....	260
Antiallergics.....	261
Cough preparations.....	262
NICOTINE REPLACEMENT THERAPY	263
Total	264
Pharmacies	264
Other	265
Hospital	265

A
RUOANSULATUSELINTEN SAIRAUKSIENT JA AINEENVAIHDUNTA-SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET
ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A		2016	297,21	5	300 690	8
		2017	291,99	4	293 280	8
		2018	293,16	4	298 579	7
A01	Suun ja hampaiden hoitoon tarkoitettut valmisteet Stomatological preparations	2016	6,97	10	2 303	8
		2017	6,03	9	2 128	8
		2018	2,80	7	1 910	7
A02	Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettut valmisteet Drugs for acid related disorders	2016	67,54	4	38 516	7
		2017	68,35	3	37 644	7
		2018	69,32	3	35 102	5
A03	Ruoansulatuskanavan toiminnallisten häiriöiden lääkkeet Drugs for functional gastrointestinal disorders	2016	3,03	10	6 114	43
		2017	2,87	10	5 750	47
		2018	2,79	9	5 490	44
A04	Pahoinvointilääkkeet Antiemetics and antinauseants	2016	0,26	52	4 142	60
		2017	0,25	50	4 135	57
		2018	0,25	49	3 729	46
A05	Sapeneritystä lisääväät valmisteet ja maksan suoja-aineet Bile and liver therapy	2016	0,70	2	2 027	2
		2017	0,78	2	2 154	3
		2018	0,83	2	2 101	3
A06	Ummetuslääkkeet Drugs for constipation	2016	44,17	13	26 535	16
		2017	44,86	11	25 606	14
		2018	45,41	10	25 596	13
A07	Ripulin ja suolistoinfektioiden lääkkeet Antidiarrheals, intestinal antiinflammatory/antiinfective agents	2016	13,15	3	27 730	7
		2017	13,50	3	28 662	6
		2018	13,45	2	28 980	6
A08	Laihdutuslääkkeet, lukuun ottamatta dieettivalmisteita Antiobesity preparations, excl. diet products	2016	0,12	1	431	1
		2017	0,10	1	351	1
		2018	0,09	1	558	0
A09	Ruoansulatusta edistävät valmisteet, sis. entsyymit Digestives, incl. enzymes	2016	0,90	4	2 510	4
		2017	0,95	4	2 445	4
		2018	0,92	4	2 613	4

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A10	Diabeteslääkkeet Drugs used in diabetes	2016	92,68	2	153 503	2
		2017	92,10	2	147 984	2
		2018	95,92	2	154 780	2
A11	Vitamiinit Vitamins	2016	25,29	4	10 075	11
		2017	23,12	4	9 728	12
		2018	21,00	4	9 322	13
A12	Kivennäisaineet Mineral supplements	2016	42,36	4	16 093	5
		2017	39,03	4	15 038	5
		2018	40,35	3	15 792	5
A14	Systeemisesti käytettävät anaboliset lääkeaineet Anabolic agents for systemic use	2016	0,03	29	25	29
		2017	0,03	23	22	23
		2018	0,02	25	18	25
A16	Muut ruoansulatuselimistön sairauksien ja aineenvaihduntatasairauksien lääkkeet Other alimentary tract and metabolism metabolism products	2016	0,02	47	10 688	47
		2017	0,02	45	11 633	46
		2018	0,02	42	12 587	42

A02 LIKAHAPPOISUUDEN HOITOON TARKOITETUT VALMISTEET
DRUGS FOR ACID RELATED DISORDERS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A02		2016	67,54	4	38 516
		2017	68,35	3	37 644
		2018	69,32	3	35 102
A02A	Antasidit Antacids	2016	2,22	1	3 239
		2017	2,30	1	3 385
		2018	2,20	1	3 357
A02AA	Magnesiumyhdisteet	2016	0,13	21	176
	Magnesium compounds	2017	0,10	19	155
	<i>Magnesiumhydroksidi (DDD 3 g)</i> <i>Magnesium hydroxide</i>	2018	0,08	22	172
A02AD	Aluminiumia, kalsiumia ja magnesiumia sisältävät yhdistelmävalmisteet	2016	2,09	0	3 063
	Combinations and complexes of aluminium, calcium and magnesium compounds	2017	2,20	0	3 231
	<i>Tavanomaiset aluminium/kalsium/magnesium-yhdisteet (DDD 10 ED)</i> <i>Ordinary salt combinations</i>	2018	2,12	0	3 185
A02B	Maha- ja pohjukaissuolihaavan sekä refluksitaudin hoitoon tarkoitettut valmisteet Drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (GORD)	2016	65,32	4	35 277
		2017	66,05	3	34 258
		2018	67,12	3	31 746
A02BA	H₂-reseptorisalpaajat H₂-receptor antagonists	2016	1,25	5	1 141
		2017	1,11	5	1 046
		2018	1,10	4	1 008
A02BA02	Ranitidiini (DDD 0,3 g) Ranitidine	2016	1,13	4	739
		2017	0,99	4	637
		2018	0,99	3	621
A02BA03	Famotidiini (DDD 40 mg) Famotidine	2016	0,12	7	402
		2017	0,12	9	409
		2018	0,11	10	387
A02BB	Prostaglandiinit Prostaglandins	2016	0,02	79	40
		2017	0,03	72	52
		2018	0,03	71	64
A02BB01	<i>Misoprostoli (DDD 0,8 mg)</i> <i>Misoprostol</i>				

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A02BC	Protonipumpun estäjät	2016	62,88	4	31 849	8
	Proton pump inhibitors	2017	63,68	3	30 768	8
		2018	64,75	3	28 167	5
A02BC01	Omepratsoli (DDD 20 mg)	2016	10,60	3	3 558	3
	Omeprazole	2017	9,94	2	3 162	2
		2018	9,29	2	2 701	3
A02BC02	Pantopratsoli (DDD 40 mg)	2016	30,43	6	14 295	15
	Pantoprazole	2017	31,21	5	11 216	19
		2018	32,34	5	9 121	10
A02BC03	Lansopratsoli (DDD 30 mg)	2016	6,74	0	3 204	0
	Lansoprazole	2017	6,46	0	3 174	0
		2018	5,82	0	2 655	0
A02BC04	Rabepratsoli (DDD 20 mg)	2016	1,17	0	636	0
	Rabeprazole	2017	1,27	0	687	0
		2018	1,34	0	723	0
A02BC05	Esomepratsoli (DDD 30 mg)	2016	13,69	2	9 979	3
	Esomeprazole	2017	13,82	2	10 282	3
		2018	14,11	2	10 099	4
A02BD	Helicobacter pylorin häätöön tarkoitettut yhdistelmäpakkaukset	2016	0,03	0	280	0
	Combinations for eradication of Helicobacter pylori	2017	0,03	0	322	0
		2018	0,03	0	309	0
A02BX	Muut maha- ja pohjukaissuoilihaavan sekä refluksitaudin hoitoon tarkoitettut valmisteet	2016	1,14	8	1 967	7
	Other drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (gord)	2017	1,19	7	2 070	7
		2018	1,20	8	2 197	7
A02BX02	Sukralfaatti (DDD 4 g)	2016	0,24	20	390	19
	Sucralfate	2017	0,25	20	389	19
		2018	0,26	21	411	21
A02BX13	Algiinihappo	2016	0,90	5	1 577	4
	Alginic acid	2017	0,95	4	1 681	4
		2018	0,94	4	1 786	4

A03 RUOANSULATUSKANAVAN TOIMINNALLISTEN HÄIRIÖIDEN LÄÄKEET
DRUGS FOR FUNCTIONAL GASTROINTESTINAL DISORDERS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A03		2016	3,03	10	6 114 43
		2017	2,87	10	5 750 47
		2018	2,79	9	5 490 44
A03A	Suoliston toiminnallisten häiriöiden lääkeet Drugs for functional bowel disorders	2016	1,23	7	1 774 18
		2017	1,23	6	1 808 17
		2018	1,16	7	1 772 18
A03AB	Synteettiset antikolinergit, kvaternaariset ammoniumyhdisteet Synthetic anticholinergics, quaternary ammonium compounds	2016	0,04	93	295 93
		2017	0,04	90	300 90
		2018	0,04	90	307 90
A03AX13	Silikonit (DDD 0,5 g) Silicones	2016	1,19	3	1 479 3
		2017	1,19	3	1 508 2
		2018	1,12	3	1 464 3
A03B	Belladonnaa tai sen johdoksia sisältävät valmisteet Belladonna and derivatives, plain	2016	0,05	87	416 90
		2017	0,07	81	565 86
		2018	0,06	92	546 92
A03C	Spasmolytin ja psykkenlääkkeen yhdistelmävalmisteet Antispasmodics in combination with psycholeptics	2016	0,23	1	206 1
		2017	0,24	1	231 1
		2018	0,20	1	194 1
A03D	Spasmolytin ja analgeetin yhdistelmävalmisteet Antispasmodics in combination with analgesics	2016	0,53	9	3 104 57
		2017	0,32	10	2 685 67
		2018	0,38	8	2 577 57
A03F	Suolen liikkuvuutta lisääväät lääkeaineet Propulsives	2016	0,98	12	614 27
A03FA01	Metoklopramidi (DDD 30 mg) Metoclopramide	2017	1,01	11	461 30
		2018	0,99	11	401 33

A04 PAHOINVOINTILÄÄKKEET
ANTIEMETICS AND ANTINAUSEANTS

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A04		2016	0,26	52	4 142	60
		2017	0,25	50	4 135	57
		2018	0,25	49	3 729	46
A04AA	Serotoniniantagonistit Serotonin (5HT ₃) antagonists	2016	0,19	60	2 796	71
		2017	0,18	58	2 905	65
		2018	0,18	56	2 783	46
A04AA01	Ondansetroni (DDD 16 mg) Ondansetron	2016	0,14	57	1 192	56
		2017	0,14	53	1 161	51
		2018	0,15	51	1 048	44
A04AA02	Granisetroni ¹ Granisetron	2016	0,05	59	886	67
		2017	0,03	72	704	77
		2018	0,03	68	487	67
A04AD	Muut pahoinvoittilääkkeet Other antiemetics	2016	0,06	31	1 346	38
		2017	0,07	27	1 230	37
		2018	0,07	28	947	44
A04AD01	Skopolamiini (DDD 1 UD) Scopolamine	2016	0,05	31	256	31
		2017	0,06	27	280	27
		2018	0,06	26	299	27
A04AD12	Aprepitantti (DDD 95 mg) Aprepitant	2016	0,01	31	1 090	40
		2017	0,01	30	946	40
		2018	0,01	41	633	52

¹ DDD 3 mg P (injektioneste / injection)
 2 mg O (tabletit / tablets)
 3,1 mg Td (depotlaastari / transdermal pathches)

A06 UMMETUSLÄÄKKEET
DRUGS FOR CONSTIPATION

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
A06		2016	44,17	13	26 535	16
		2017	44,86	11	25 606	14
		2018	45,41	10	25 596	13
A06AB	Kontaktilaksatiivit Contact laxatives	2016	7,21	10	4 124	12
		2017	6,62	8	3 917	10
		2018	6,29	7	3 788	9
A06AC	Suolen sisältöä lisäävät laksatiivit Bulk-forming laxatives	2016	9,54	1	4 520	2
		2017	9,84	1	4 770	2
		2018	9,96	0	4 883	2
A06AD	Osmoottiset laksatiivit Osmotically acting laxatives	2016	25,90	17	14 817	17
		2017	26,90	15	13 811	15
		2018	27,62	14	13 670	15
A06AD11	Laktuloosi (DDD 6,7 g) Lactulose	2016	15,58	14	3 334	15
		2017	15,02	12	3 025	12
		2018	14,19	11	2 867	11
A06AD15	Makrogoli (DDD 10 g) Macrogol	2016	10,32	22	7 326	21
		2017	11,88	18	8 321	16
		2018	13,43	16	8 939	15
A06AD65	Makrogoli, yhdistelmävalmisteet Macrogol, combinations	2016			4 056	14
		2017			2 391	17
		2018			1 773	21
A06AG	Peräruiskeet Enemas	2016	1,47	25	2 767	31
		2017	1,45	21	2 699	27
		2018	1,43	18	2 636	23

A07 RIPULIN JA SUOLISTOINFETKIOIDEN LÄÄKKEET
ANTIARRHEALS, INTESTINAL ANTIINFLAMMATORY/ANTIINFECTIVE AGENTS

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A07		2016	13,15	3	27 730	7
		2017	13,50	3	28 662	6
		2018	13,45	2	28 980	6
A07A	Suolistoinfektiolääkkeet Intestinal antiinfectives	2016	0,10	22	1 665	50
A07AA	<i>Antibiotit</i> <i>Antibiotics</i>	2017	0,04	34	1 423	56
		2018	0,08	28	1 738	44
A07B	Adsorboivat valmisteet Intestinal adsorbents	2016	0,15	45	683	44
A07BA01	<i>Lääkehili (DDD 5 g)</i> <i>Medicinal charcoal</i>	2017	0,15	47	726	46
		2018	0,14	48	691	48
A07C	Elektrolyyttejä ja hiilihydraatteja sisältävät valmisteet Electrolytes with carbohydrates	2016	0,02	5	272	5
		2017	0,02	5	272	5
		2018	0,01	6	269	6
A07D	Suolen liikkuvuutta estävät lääkeaineet Antipropulsives	2016	1,29	2	4 039	1
		2017	1,33	2	4 191	1
		2018	1,31	2	4 284	1
A07E	Suolistotulehdusten lääkkeet Intestinal antiinflammatory agents	2016	9,92	1	15 993	1
		2017	10,18	1	16 588	1
		2018	10,42	1	17 163	1
A07EA	Paikallisesti vaikuttavat kortikosteroidit <i>Corticosteroids acting locally</i>	2016	0,31	3	1 505	3
		2017	0,31	3	1 593	3
		2018	0,30	3	1 671	3
A07EC	Aminosalisylihappo ja sitä muistuttavat lääkeaineet <i>Aminosalicylic acid and similar agents</i>	2016	9,60	1	14 474	1
		2017	9,86	1	14 982	1
		2018	10,12	1	15 492	1
A07EC01	Sulfasalatsiini (DDD 2 g) <i>Sulfasalazine</i>	2016	3,29	1	2 941	1
		2017	3,27	1	2 930	1
		2018	3,24	1	2 904	1
A07EC02	Mesalatsiini <i>Mesalazine</i>	2016	6,30	1	11 500	1
		2017	6,57	1	12 023	1
		2018	6,86	1	12 565	1
A07F	Mikro-organismeja sisältävät ripulilääkkeet Antidiarrheal microorganisms	2016	1,68	11	4 985	11
		2017	1,78	9	5 273	9
		2018	1,48	6	4 373	6

140 KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMÄTTÄIN A
SALES STATISTICS A

A10 DIABETESLÄÄKKEET
DRUGS USED IN DIABETES

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
A10		2016	92,68	2	153 503	2
		2017	92,10	2	147 984	2
		2018	95,92	2	154 780	2
A10A	Insuliinit ja insuliinijohdokset Insulins and analogues	2016	31,67	3	70 002	3
		2017	31,56	3	63 936	3
		2018	32,14	3	63 808	3
A10AB	Lyhytvaikutteiset Insulins and analogues for injection, fast-acting	2016	9,29	3	14 823	3
		2017	9,83	3	15 672	3
		2018	10,29	3	16 240	3
A10AB01	Ihmisinsuliini (DDD 40 U) Insulin (human)	2016	0,11	20	125	19
		2017	0,11	35	129	35
		2018	0,09	37	108	37
A10AB04	Lisproinsuliini (DDD 40 U) Insulin lispro	2016	2,30	1	3 676	1
		2017	2,30	1	3 683	1
		2018	1,87	2	2 896	2
A10AB05	Aspartinsuliini (DDD 40 U) Insulin aspart	2016	6,32	3	10 104	3
		2017	6,85	3	10 937	3
		2018	7,82	3	12 413	3
A10AB06	Glulisinsuliini (DDD 40 U) Insulin glulisine	2016	0,57	2	918	2
		2017	0,57	2	923	2
		2018	0,51	2	823	2
A10AC	Pitkävaikutteiset Insulins and analogues, intermediate-acting	2016	0,98	7	1 372	7
A10AC01	<i>Ihmisinsuliini (DDD 40 U)</i> <i>Insulin (human)</i>	2017	0,81	8	1 136	8
		2018	0,72	10	1 018	10
A10AD	Insuliinisekoitteet Insulins and analogues, intermediate-acting combined with fast-acting	2016	0,63	4	1 075	4
		2017	0,51	5	869	5
		2018	0,43	5	743	5
A10AD04	Lisproinsuliini (DDD 40 U) Insulin lispro	2016	0,04	4	66	4
		2017	0,03	4	58	4
		2018	0,03	4	49	4
A10AD05	Aspartinsuliini (DDD 40 U) Insulin aspart	2016	0,58	4	1 002	4
		2017	0,47	5	811	5
		2018	0,41	5	694	5

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
A10AE	Ylipitkävaikutteiset Insulins and analogues, long-acting	2016	20,77	2	52 733	2
		2017	20,41	2	46 259	2
		2018	20,68	2	45 807	2
A10AE04	Glargininsuliini (DDD 40 U) Insulin glargine	2016	13,24	2	33 151	2
		2017	13,47	2	29 064	2
		2018	13,69	2	28 682	2
A10AE05	Detemirinsuliini (DDD 40 U) Insulin detemir	2016	7,44	2	19 124	2
		2017	6,80	2	16 588	2
		2018	6,60	2	15 962	2
A10AE06	Degludekinsuliini (DDD 40 U) Insulin degludec	2016	0,10	2	458	2
		2017	0,14	2	607	2
		2018	0,40	2	1 162	2
A10B	Veren glukoosipitoisuutta pienentäväät lääkkeet, lukuun ottamatta insuliineja Blood glucose lowering drugs, excl. insulins	2016	61,01	1	83 500	2
		2017	60,54	1	84 048	1
		2018	63,78	1	90 972	1
A10BA	Biguanidit Biguanides <i>Metformiini (DDD 2 g)</i> <i>Metformin</i>	2016	31,65	1	11 178	1
		2017	30,95	1	10 743	1
		2018	32,16	1	11 241	1
A10BB	Sulfonyliureat Sulfonamides, urea derivatives	2016	2,38	1	237	1
		2017	1,76	1	173	2
		2018	1,41	1	138	1
A10BB12	Glimepiridi (DDD 2 mg) Glimepiride	2016	2,33	1	224	1
		2017	1,75	1	171	2
		2018	1,41	1	138	1
A10BD	Oraalisten veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkkeiden yhdistelmävalmisteet Combinations of oral blood glucose lowering drugs	2016	6,03	0	13 749	0
		2017	5,86	0	13 126	0
		2018	6,02	0	13 744	0
A10BD05	Metformiini ja pioglitatsoni (DDD 2 UD) Metformin and pioglitazone	2016	0,21	0	353	0
		2017	0,17	0	285	0
		2018	0,01	0	17	0
A10BD07	Metformiini ja sitagliptiini (DDD 2 UD) Metformin and sitagliptin	2016	4,67	0	10 693	1
		2017	4,34	0	9 668	1
		2018	4,36	1	9 669	1
A10BD08	Metformiini ja vildagliptiini (DDD 2 UD) Metformin and vildagliptin	2016	0,76	0	1 782	0
		2017	0,67	0	1 563	0
		2018	0,63	0	1 477	0
A10BD11	Metformiini ja linagliptiini (DDD 2 UD) Metformin and linagliptin	2016	0,17	0	393	0
		2017	0,19	0	433	0
		2018	0,20	0	463	0

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A10BD15	Metformiini ja dapaglifloosiini (DDD 2 UD) Metformin and dapagliflozin	2016 2017 2018	0,12 0,23 0,33	0 0 0	296 531 776	0 0 0
A10BD20	Metformiini ja empaglifloosiini (DDD 2 UD) Metformin and empagliflozin	2016 2017 2018	0,04 0,22 0,45	0 0 0	98 544 1 083	0 0 0
A10BG	Tiatsolidiinidionit Thiazolidinediones	2016 2017 2018	0,73 0,60 0,56	1 1 1	289 833 811	2 1 1
A10BG03	<i>Pioglitatsoni (DDD 30 mg)</i> <i>Pioglitazone</i>					
A10BH	Dipeptidylipeptidaasi 4:n (DPP-4) estääjät Dipeptidyl peptidase 4 (DPP-4) inhibitors	2016 2017 2018	14,20 13,54 13,47	2 2 2	33 385 30 575 30 050	3 2 2
A10BH01	Sitagliptiini (DDD 0,1 g) Sitagliptin	2016 2017 2018	9,58 8,60 8,21	2 2 2	23 017 19 828 18 649	2 2 2
A10BH02	Vildagliptiini (DDD 0,1 g) Vildagliptin	2016 2017 2018	1,40 1,22 1,08	3 2 2	3 229 2 623 2 317	3 2 2
A10BH03	Saksagliptiini (DDD 5 mg) Saxagliptin	2016 2017 2018	0,10 0,07 0,06	1 1 1	231 167 144	1 1 1
A10BH04	Alogliptiini (DDD 25 mg) Alogliptin	2016 2017 2018	0,05 0,04 0,04	1 0 1	112 94 85	1 1 1
A10BH05	Linagliptiini (DDD 5 mg) Linagliptin	2016 2017 2018	3,07 3,61 4,08	4 3 3	6 796 7 864 8 855	4 4 4

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A10BJ	GLP-1-analogit Glucagon-like peptide-1 (GLP-1) analogues	2016	3,02	1	17 250	1
		2017	2,85	1	16 053	1
		2018	3,31	1	18 060	1
A10BJ01	Eksenatidi ¹ Exenatide	2016	0,87	1	4 929	1
		2017	0,62	1	3 494	1
		2018	0,54	1	3 030	1
A10BJ02	Liraglutidi (DDD 1,2 mg) Liraglutide	2016	2,11	1	12 051	1
		2017	2,06	1	11 652	1
		2018	2,39	1	13 128	1
A10BJ05	Dulaglutidi (DDD 0,16 mg) Dulaglutide	2016	0,04	2	243	2
		2017	0,17	1	886	1
		2018	0,37	1	1 876	1
A10BK	Natrium-glukoosi-kuljettajaproteiini 2:n (SGLT2) estääjät Sodium-glucose co-transporter 2 (SGLT2) inhibitors	2016	2,79	1	7 281	1
		2017	4,81	1	12 450	1
		2018	6,67	1	16 879	1
A10BK01	Dapagliflotsiini (DDD 10 mg) Dapagliflozin	2016	1,70	1	4 002	1
		2017	2,21	1	5 191	1
		2018	2,67	1	6 267	1
A10BK03	Empagliflotsiini (DDD 17,5 mg) Empagliflozin	2016	1,09	1	3 279	1
		2017	2,60	1	7 259	1
		2018	4,00	1	10 609	1
A10BX	Muut veren glukoosipitoisuutta pienentävät lääkkeet, lukuun ottamatta insuliineja Other blood glucose lowering drugs, excl. insulins	2016	0,22	2	131	4
		2017	0,18	1	95	3
		2018	0,18	1	50	2

¹ DDD 15 mcg P (injektioneste/injection)
0,286 mg P (depot)

144 KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN A
SALES STATISTICS A

A11 VITAMIINIT
VITAMINS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
A11		2016	10 075	11
		2017	9 728	12
		2018	9 322	13
A11C	A- ja D-vitamiini, A- ja D-vitamiinin yhdistelmä-valmisteet Vitamin A and D, incl. combinations of the two	2016 2017 2018	835 875 934	4 4 4
A11D	B₁-vitamiini, B₁-vitamiinin ja B₆- ja B₁₂-vitamiinien yhdistelmävalmisteet Vitamin B₁, plain and in combination with vitamin B₆ and B₁₂	2016 2017 2018	2 439 2 343 2 262	41 45 49
A11E	B-vitamiiniyhdistelmävalmisteet Vitamin B-complex, incl. combinations	2016 2017 2018	265 204 146	1 1 1
A11G	Askorbiihappo (C-vitamiini), sis. yhdistelmä-valmisteet Ascorbic acid (vitamin C), incl. combinations	2016 2017 2018	290 257 236	4 4 3
A11H	Muut vitamiinivalmisteet Other plain vitamin preparations	2016 2017 2018	290 257 236	4 4 3

**A12 KIVENNÄISAINEET
MINERAL SUPPLEMENTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A12		2016	42,36	4	16 093	5
		2017	39,03	4	15 038	5
		2018	40,35	3	15 792	5
A12A	Kalsium Calcium	2016	36,75	3	11 601	3
		2017	33,49	3	10 449	3
		2018	34,55	3	10 806	2
A12AA	Kalsium Calcium	2016	1,12	3	877	8
		2017	1,01	2	772	4
		2018	1,10	2	815	2
A12AX	Kalsiumin yhdistelmävalmisteet D-vitamiinin ja/tai muiden lääkeaineiden kanssa Calcium, combinations with vitamin D and/or other drugs	2016	35,63	3	10 724	3
		2017	32,48	3	9 676	3
		2018	33,45	3	9 991	2
A12B	Kalium Potassium	2016	5,54	8	4 437	11
		2017	5,47	8	4 534	10
		2018	5,70	8	4 909	9

**A14 SYSTEEMISESTI KÄYTETTÄVÄT ANABOLiset LÄÄKEaineet
ANABOLIC AGENTS FOR SYSTEMIC USE**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A14A	Anaboliset steroidit Anabolic steroids	2016	0,03	29	25	29
		2017	0,03	23	22	23
A14AB01	<i>Nandroloni (DDD 2 mg)</i> <i>Nandrolone</i>	2018	0,02	25	18	25

**A16 MUUT RUOANSULATUSELIMISTÖN SAIRAUKSIENT JA
AINEENVAIHDUNTASAIRAUKSIENT LÄÄKKEET
OTHER ALIMENTARY TRACT AND METABOLISM PRODUCTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
A16A		2016	0,02	47	10 688 47
		2017	0,02	45	11 633 46
		2018	0,02	42	12 587 42
A16AB	Entsyymit Enzymes	2016	0,01	64	9 503 52
		2017	0,01	61	10 366 51
		2018	0,01	59	11 108 47
A16AB03	Agalsidaasi alfa (DDD 1 mg) Agalsidase alfa	2016	0,00	63	1 723 63
		2017	0,00	57	1 812 57
		2018	0,00	62	1 837 60
A16AB04	Agalsidaasi beeta (DDD 5 mg) Agalsidase beta	2016	0,01	49	6 842 48
		2017	0,01	47	7 521 47
		2018	0,01	43	8 008 42
A16AX	Muut ruoansulatuselimestön sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet Various alimentary tract and metabolism products	2016	0,00	2	1 184 5
		2017	0,00	2	1 267 7
		2018	0,01	0	1 479 5

B
VERITAUTIEN LÄÄKKEET
BLOOD AND BLOOD FORMING ORGANS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-% H-%*	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
B		2016	138,19	5	195 885 34
		2017	137,60	4	217 544 32
		2018	135,62	4	237 944 29
B01	Antitromboottiset lääkeaineet Antithrombotic agents	2016	114,40	4	77 882 24
		2017	114,27	4	96 790 20
		2018	115,10	4	116 488 17
B02	Hemostaatit Antihemorrhagics	2016	0,26	28	57 584 29
		2017	0,27	27	59 400 30
		2018	0,30	24	58 389 28
B03	Anemialääkkeet Antianemic preparations	2016	23,52	6	24 906 20
		2017	23,06	6	24 629 22
		2018	20,22	6	26 176 26
B05	Veren korvikkeet ja perfuusioliuokset Blood substitutes and perfusion solutions	2016			31 327 79
		2017			32 249 78
		2018	0,00	0	31 865 77
B06	Muut hematologiset valmisteet Other hematological agents	2016	0,00	33	4 186 28
		2017	0,00	21	4 475 19
		2018	0,00	25	5 026 19

**B01 ANTITROMBOOTTISET LÄÄKEAINEET
ANTITHROMBOTIC AGENTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
B01A	Antitromboottiset lääkeaineet Antithrombotic agents	2016	114,40	4	77 882	24
		2017	114,27	4	96 790	20
		2018	115,10	4	116 488	17
B01AA	K-vitamiiniantagonistit Vitamin K antagonists <i>Varfariini (DDD 7,5 mg) Warfarin</i>	2016	16,04	2	3 676	2
		2017	14,80	2	3 391	2
		2018	12,64	2	2 896	2
B01AB	Hepariiniryhmä Heparin group	2016	7,23	38	24 794	43
		2017	7,16	37	25 320	41
		2018	6,86	36	25 144	40
B01AB01	Hepariini (DDD 10 TU) Heparin	2016	0,08	99	912	98
		2017	0,08	94	864	94
		2018	0,08	94	788	94
B01AB04	Daltepariini (DDD 2,5 TU) Dalteparin	2016	0,68	16	1 781	20
		2017	0,75	13	1 922	17
		2018	0,55	3	1 387	3
B01AB05	Enoksapariini (DDD 20 mg) Enoxaparin	2016	5,69	40	17 448	42
		2017	5,68	40	17 542	41
		2018	5,29	40	16 307	41
B01AB10	Tintsapariini (DDD 3,5 TU) Tinzaparin	2016	0,77	33	3 972	35
		2017	0,65	27	4 403	33
		2018	0,94	26	5 989	33
B01AC	Aggregaation estäjät lukuun ottamatta hepariinia Platelet aggregation inhibitors excl. heparin	2016	85,65	2	17 828	7
		2017	83,24	2	20 039	6
		2018	81,55	2	20 059	7
B01AC04	Klopidogreeli (DDD 75 mg) Clopidogrel	2016	7,17	4	1 386	15
		2017	7,79	4	1 464	16
		2018	8,38	3	1 372	22
B01AC06	Asetyylisalisylihappo (DDD 1 UD) Acetylsalicylic acid	2016	72,72	2	8 362	2
		2017	69,15	1	7 931	1
		2018	67,14	1	7 731	1
B01AC07	Dipyridamoli (DDD 0,4 g) Dipyridamole	2016	0,64	3	464	3
		2017	0,53	2	461	2
		2018	0,45	2	391	2
B01AC11	Iloprosti Iloprost	2016	0,00	0	313	2
		2017	0,00	67	357	38
		2018	0,00	70	304	41

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
B01AC21	Treprostiniili (DDD 4,3 mg)	2016	0,00	5	1 563	9
	Treprostinil	2017	0,00	5	1 661	8
		2018	0,00	4	2 015	7
B01AC24	Tikagrelori (DDD 0,18 g)	2016	0,67	5	2 735	5
	Ticagrelor	2017	0,75	4	3 086	5
		2018	0,80	4	3 301	4
B01AC27	Seleksipagi (DDD 1,8 mg)	2017	0,00	0	465	8
	Selexipag	2018	0,00	4	543	12
B01AC30	Yhdistelmävalmisteet (DDD 2 UD)	2016	4,42	3	2 387	3
	Combinations	2017	4,98	2	4 171	2
		2018	4,75	2	3 975	2
B01AD	Entsymmit	2016	0,00	100	4 583	100
	Enzymes	2017	0,00	100	4 835	100
		2018	0,00	100	4 967	100
B01AE	Suorat trombiinin estääjät	2016	1,52	2	7 639	9
	Direct thrombin inhibitors	2017	2,07	2	10 141	7
		2018	2,46	2	11 284	5
B01AE07	Dabigatraanieteksilaatti (DDD 0,3 g)	2016	1,52	2	7 173	3
	Dabigatran etexilate	2017	2,07	2	9 676	2
		2018	2,46	2	11 021	2
B01AF	Suorat hyytymistekijä Xa:n estääjät	2016	3,94	3	18 495	4
	Direct factor Xa inhibitors	2017	6,96	3	32 131	4
		2018	11,56	3	51 214	3
B01AF01	Rivaroksabaani (DDD 20 mg)	2016	2,75	3	12 669	4
	Rivaroxaban	2017	4,22	2	18 829	3
		2018	5,99	2	25 299	3
B01AF02	Apiksabaani (DDD 10 mg)	2016	1,19	4	5 820	4
	Apixaban	2017	2,65	3	12 844	4
		2018	5,25	3	24 362	4
B01AX	Muut antitromboottiset lääkeaineet	2016	0,02	11	867	82
	Other antithrombotic agents	2017	0,02	11	932	83
		2018	0,02	13	923	83
B01AX01	Defibrotidi (DDD 1,75 g)	2016	0,00	100	694	100
	Defibrotide	2017	0,00	100	758	100
		2018	0,00	100	750	99
B01AX05	Fondaparinuxuksi (DDD 2,5 mg)	2016	0,02	11	173	11
	Fondaparinux	2017	0,02	10	174	10
		2018	0,02	13	174	14

**B02 HEMOSTAATIT
ANTIHEMORRHAGICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
B02		2016	0,26	28	57 584	29
		2017	0,27	27	59 400	30
		2018	0,30	24	58 389	28
B02A	Antifibrinolytit Antifibrinolitics	2016	0,22	21	1 588	74
		2017	0,22	21	1 635	73
		2018	0,25	20	1 789	73
B02AA	Aminohapot Amino acids	2016	0,21	21	1 535	73
B02AA02	<i>Traneksaamihappo (DDD 2 g)</i> <i>Tranexamic acid</i>	2017	0,22	21	1 580	72
		2018	0,24	20	1 680	71
B02B	K-vitamiini ja muut hemostaatit Vitamin K and other hemostatics	2016	0,05	58	55 996	27
		2017	0,05	53	57 766	29
		2018	0,05	42	56 600	26
B02BD	Veren hyytymistekijät Blood coagulation factors	2016			48 322	21
		2017			49 224	23
		2018			47 523	20
B02BD01	Hyytymistekijät IX, II, VII ja X yhdistelmävalmisteina Coagulation factor IX, II, VII and X in combination	2016			6 172	100
		2017			6 593	100
		2018			5 738	100
B02BD02	Hyytymistekijä VIII Coagulation factor VIII	2016			26 575	3
		2017			24 277	5
		2018			25 506	4
B02BD04	Hyytymistekijä IX Coagulation factor IX	2016			6 291	6
		2017			7 185	11
		2018			6 533	6
B02BD06	Von Willebrand-tekijän ja hyytymistekijä VIII:n yhdistelmävalmisteet Von Willebrand factor and coagulation factor VIII in combination	2016			4 015	17
		2017			6 401	18
		2018			6 467	18
B02BX	Muut systeemisesti käytettävät hemostaatit Other systemic hemostatics	2016	0,02	16	2 674	15
		2017	0,02	12	3 014	11
		2018	0,03	9	4 046	8
B02BX04	Romiplostiimi (DDD 30 mcg) Romiprostim	2016	0,01	26	910	26
		2017	0,01	11	1 036	11
		2018	0,01	9	1 331	9
B02BX05	Eltrombopagi (DDD 50 mg) Eltrombopag	2016	0,01	9	1 764	9
		2017	0,01	12	1 978	11
		2018	0,02	9	2 700	8

B03 ANEMIALÄÄKKEET
ANTIANEMIC PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk H-% DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-1,000
B03		2016	23,52	6	24 906	20
		2017	23,06	6	24 629	22
		2018	20,22	6	26 176	26
B03A	Rautavalmisteet Iron preparations	2016	5,43	7	6 565	43
		2017	5,15	5	7 253	49
		2018	5,76	4	9 268	52
B03B	B₁₂-vitamiini ja foolihappo Vitamin B₁₂ and folic acid	2016	17,10	5	3 376	4
		2017	16,93	5	3 151	4
		2018	13,40	6	1 951	6
B03BA	B₁₂-vitamiini (syanokobalamiini ja sen johdokset) Vitamin B₁₂ (cyanocobalamin and derivatives)	2016	10,55	5	2 667	4
		2017	9,75	5	2 374	4
		2018	6,15	7	1 160	6
B03X	Muut anemialääkeet Other antianemic preparations	2016	0,99	13	14 965	13
		2017	0,97	13	14 226	13
		2018	1,06	13	14 957	13
B03XA01	Epoetiini (DDD 1 TU) Erythropoietin	2016	0,16	17	2 070	17
		2017	0,16	19	1 963	19
		2018	0,17	18	2 014	18
B03XA02	Darbepoetiini alfa (DDD 4,5 mcg) Darbepoetin alfa	2016	0,69	12	10 524	13
		2017	0,65	12	9 707	12
		2018	0,72	12	10 397	12
B03XA03	Metokspolyetyleniglykoliepoetiini beeta (DDD 4 mcg) Methoxy polyethylene glycolepoetin beta	2016	0,14	11	2 371	11
		2017	0,16	11	2 556	11
		2018	0,17	10	2 546	10

B05 VEREN KORVIKEET JA PERFUUSIOLIUOKSET
BLOOD SUBSTITUTES AND PERfusion SOLUTIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE			1 000 €	H-%*
			EUR 1,000	
B05		2016	31 327	79
		2017	32 249	78
		2018	31 865	77
B05A	Veri ja verivalmisteet Blood and related products	2016	2 905	100
<i>B05AA</i>	<i>Veren korvikkeet ja plasman proteiinifraktiot</i> <i>Blood substitutes and plasma protein fractions</i>	2017	3 383	100
		2018	3 638	100
B05B	Suonensisäiset valmisteet I.V. solutions	2016	20 120	99
		2017	20 223	99
		2018	19 210	99
B05BA	Parenteraaliset ravintovalmisteet Solutions for parenteral nutrition	2016	5 044	100
		2017	5 066	100
		2018	5 213	100
B05BB	Elektrolyyttiasapainoon vaikuttavat liuokset Solutions affecting the electrolyte balance	2016	15 047	99
		2017	15 130	99
		2018	13 968	99
B05D	Peritoneaalidialyysiliuokset Peritoneal dialytics	2016	6 878	6
		2017	7 336	7
		2018	7 573	6
B05X	Infuusiodoksentraatit I.V. solution additives	2016	1 319	99
		2017	1 201	98
		2018	1 277	98

C**SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUKSIENT LÄÄKEET**
CARDIOVASCULAR SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-1,000
C		2016	554,70	2	209 447	8
		2017	567,03	2	196 709	8
		2018	590,58	2	171 902	10
C01	Sydänlääkkeet Cardiac therapy	2016	16,04	8	22 895	54
		2017	15,17	7	21 281	53
		2018	14,78	9	23 072	57
C02	Verenpainelääkkeet Antihypertensives	2016	2,95	3	7 559	6
		2017	2,97	3	6 453	8
		2018	3,00	3	6 979	8
C03	Diureetit Diuretics	2016	52,81	7	8 024	16
		2017	51,68	6	7 945	16
		2018	51,56	6	8 232	18
C04	Perifeeriset vasodilatoijat Peripheral vasodilators	2016	0,12	6	86	5
		2017	0,11	5	83	5
		2018	0,11	5	79	5
C05	Suonikohjujen ja peräpukamien hoitoon tarkoitettu valmisteet Vasoprotectives	2016			4 615	4
		2017			4 509	4
		2018			4 584	4
C07	Beetasalpaajat Beta blocking agents	2016	64,64	2	26 068	4
		2017	63,33	2	23 120	4
		2018	63,55	2	21 350	5
C08	Kalsiumkanavan salpaajat Calcium channel blockers	2016	80,71	1	19 258	3
		2017	81,71	1	17 765	4
		2018	83,58	1	15 798	3
C09	Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavat lääkeaineet Agents acting on the renin-angiotensin system	2016	231,66	1	54 156	1
		2017	239,44	1	50 470	1
		2018	252,85	1	46 458	1
C10	Lipidejä muuntavat lääkeaineet Lipid modifying agents	2016	105,77	1	66 787	2
		2017	112,63	1	65 083	2
		2018	121,15	1	45 350	1

**C01 SYDÄNLÄÄKKEET
CARDIAC THERAPY**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
C01		2016	16,04	8	22 895	54
		2017	15,17	7	21 281	53
		2018	14,78	9	23 072	57
C01A	Sydänglykosidit Cardiac glycosides	2016	2,66	4	1 252	11
<i>C01AA05</i>	<i>Digoksiini (DDD 0,25 mg)</i> <i>Digoxin</i>	2017	2,49	4	1 203	11
		2018	2,26	4	1 128	12
C01B	Rytmihäiriölääkkeet, ryhmät I ja III Antiarrhythmics, class I and III	2016	2,06	4	4 162	33
		2017	2,05	3	4 167	33
		2018	2,06	4	4 094	34
C01BB	Rytmihäiriölääkkeet, ryhmä I B Antiarrhythmics, class IB	2016	0,00	100	242	96
<i>C01BB01</i>	<i>Lidokaiini (DDD 3 g)</i> <i>Lidocaine</i>	2017	0,00	100	311	96
		2018	0,00	100	181	97
C01BC	Rytmihäiriölääkkeet, ryhmä I C Antiarrhythmics, class IC	2016	1,42	1	1 967	1
<i>C01BC04</i>	<i>Flekainidi (DDD 0,2 g)</i> <i>Flecainide</i>	2017	1,44	1	1 969	1
		2018	1,43	1	1 942	1
C01BD	Rytmihäiriölääkkeet, ryhmä III Antiarrhythmics, class III	2016	0,64	11	1 208	29
		2017	0,61	8	1 142	27
		2018	0,63	12	1 209	34
C01BD01	Amiodaroni (DDD 0,2 g) Amiodarone	2016	0,49	14	445	56
		2017	0,46	10	401	51
		2018	0,49	15	516	60
C01BD07	Dronedaroni (DDD 0,8 g) Dronedarone	2016	0,15	1	672	1
		2017	0,14	1	634	1
		2018	0,14	1	607	1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*	
C01C	Sympatomimeetit Cardiac stimulants excl. cardiac glycosides		2016	0,71	87	11 305	85
			2017	0,58	83	10 129	83
			2018	0,91	87	12 247	84
C01CA	Adrenergiset ja dopaminergiset lääkeaineet Adrenergic and dopaminergic agents		2016	0,71	87	6 028	71
			2017	0,57	83	5 801	70
			2018	0,91	87	7 369	73
C01D	Iskeemisen sydäntaudin lääkkeet Vasodilators used in cardiac diseases		2016	10,59	5	5 448	12
	<i>C01DA</i>		2017	10,02	4	5 019	11
	<i>Orgaaniset nitraatit</i> <i>Organic nitrates</i>		2018	9,52	4	4 779	12
C01DA02	Glyceryltrinitraatti ¹ Glyceryl trinitrate		2016	0,86	14	1 267	29
			2017	0,72	9	1 110	29
			2018	0,65	10	947	26
C01DA08	Isosorbididinitraatti ² Isosorbide dinitrate		2016	1,84	6	1 224	16
			2017	1,74	5	1 126	11
			2018	1,63	6	1 082	13
C01DA14	Isosorbidimononitraatti (DDD 40 mg) Isosorbide mononitrate		2016	7,89	3	2 957	4
			2017	7,56	3	2 784	3
			2018	7,23	3	2 652	3
C01E	Muut sydänlääkkeet Other cardiac preparations		2016	0,03	59	728	95
			2017	0,03	64	763	95
			2018	0,03	61	824	94

¹ DDD 5 mg TD (depotlaastarit / transdermal patches)
2,5 mg SL (resorbletit / buccal tablets)

² DDD 60 mg O (depottabletit, tabletit / prolonged-release tablets, tablets)
20 mg SL (suusumute / mouth spray)

**C02 VERENPAINELÄÄKKEET
ANTIHYPERTENSIVES**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
C02		2016	2,95	3	7 559	6
		2017	2,97	3	6 453	8
		2018	3,00	3	6 979	8
C02A	Antidiurenergiset lääkeaineet, keskushermostoon vaikuttavat	2016	2,55	3	1 147	26
	Antidiuretic agents, centrally acting	2017	2,54	2	1 109	28
<i>C02AC</i>	<i>Imidatsoliinireseptoriagonistit Imidazoline receptor agonists</i>	2018	2,52	3	1 247	30
C02AC01	Klonidiini (DDD 0,45 mg) Clonidine	2016	0,06	33	320	87
		2017	0,06	33	316	85
		2018	0,06	36	373	87
C02AC02	Guanfasiini (DDD 3 mg) Guanfacine	2016	0,00	32	28	30
		2017	0,02	18	134	18
		2018	0,03	18	236	18
C02AC05	Moksonidiini (DDD 0,3 mg) Moxonidine	2016	2,49	2	799	2
		2017	2,46	2	659	2
		2018	2,43	2	638	2
C02C	Antidiurenergiset lääkeaineet, perifeerisesti vaikuttavat	2016	0,36	4	282	4
	Antidiuretic agents, peripherally acting	2017	0,39	4	313	4
<i>C02CA01</i>	<i>Pratsosiini (DDD 5 mg) Prazosin</i>	2018	0,43	4	342	4
C02K	Muut verenpainelääkkeet	2016	0,04	2	6 130	3
	Other antihypertensives	2017	0,04	3	5 031	4
<i>C02KX</i>	<i>Keuhkoverenpainetaudin lääkkeet Antihypertensives for pulmonary arterial hypertension</i>	2018	0,05	2	5 391	3
C02KX01	Bosentaaani (DDD 0,25 g) Bosentan	2016	0,02	1	3 182	2
		2017	0,02	2	1 546	4
		2018	0,02	1	1 010	3
C02KX02	Ambrisentaani (DDD 7,5 mg) Ambrisentan	2016	0,01	2	825	4
		2017	0,01	4	785	4
		2018	0,01	3	816	3
C02KX04	Masitentaani (DDD 10 mg) Macitentan	2016	0,01	3	1 472	4
		2017	0,01	6	1 885	5
		2018	0,02	3	2 450	3
C02KX05	Riosiguaatti (DDD 4,5 mg) Riociguat	2016	0,01	0	651	2
		2017	0,01	0	815	2
		2018	0,01	0	1 115	1

**C03 DIUREETIT
DIURETICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C03		2016	52,81	7	8 024	16
		2017	51,68	6	7 945	16
		2018	51,56	6	8 232	18
C03A	Tiatsidit Thiazides, plain	2016	6,50	2	1 151	2
<i>C03AA03</i>	<i>Hydroklooritiatsidi (DDD 25 mg)</i> <i>Hydrochlorothiazide</i>	2017	6,53	2	1 172	2
		2018	6,67	2	1 223	2
C03B	Tiatsideja muistuttavat diureetit Low-ceiling diuretics, excl. thiazides	2016	0,49	1	192	1
<i>C03BA11</i>	<i>Indapamidi (DDD 2,5 mg)</i> <i>Indapamide</i>	2017	0,50	1	194	1
		2018	0,48	1	183	1
C03C	Loop-diureetit High-ceiling diuretics	2016	35,55	9	4 502	25
<i>C03CA01</i>	<i>Furosemidi (DDD 40 mg)</i> <i>Furosemide</i>	2017	34,94	8	4 426	24
		2018	35,11	8	4 709	28
C03D	Kaliumia säästävät diureetit Potassium-sparing agents	2016	2,35	4	1 191	4
<i>C03DA</i>	<i>Aldosteroniantagonistit</i> <i>Aldosterone antagonists</i>	2017	2,41	3	1 223	3
		2018	2,57	3	1 304	3
<i>C03DA01</i>	<i>Spironolaktoni (DDD 75 mg)</i> <i>Spironolactone</i>	2016	2,33	4	1 123	4
		2017	2,40	3	1 154	3
		2018	2,55	3	1 233	3
C03E	Kaliumia säästävien ja muiden diureettien yhdistelmävalmisteet Diuretics and potassium-sparing agents in combination	2016	7,93	1	936	1
<i>C03EA</i>	<i>Tiatsidit tai niiden kaltaiset diureetit ja kaliumia säästävät diureetit</i> <i>Low-ceiling diuretics and potassium-sparing agents</i>	2017	7,30	1	837	1
		2018	6,75	1	770	2
<i>C03EA01</i>	<i>Hydroklooritiatsidi ja kaliumia säästävät diureetit (DDD 1 UD)</i> <i>Hydrochlorothiazide and potassium-sparing agents</i>	2016	6,81	1	731	1
		2017	6,33	1	662	1
		2018	5,89	1	615	1
<i>C03EB</i>	<i>Furosemidi ja kaliumia säästävät diureetit (DDD 1 UD)</i> <i>Furosemide diuretics and potassium-sparing agents</i>	2016	1,12	4	204	4
		2017	0,97	4	176	4
		2018	0,85	5	155	5

**C05 SUONIKOHJUJEN JA PERÄPUKAMIEN HOITOON TARKOITETUT VALMISTEET
VASOPROTECTIVES**

ATC-LUOKKA ATC CODE		1 000 € EUR 1,000	H-%* 4
C05			
	2016	4 615	4
	2017	4 509	4
	2018	4 584	4
C05A	Paikallisesti käytettävät peräpukamien ja perääukon haavaumien hoitoon tarkoitettut valmisteet Agents for treatment of hemorrhoids and anal fissures for topical use	2016 2017 2018	3 040 2 824 2 898
C05B	Suonikohjujen hoitoon tarkoitettut valmisteet Antivaricose therapy	2016 2017 2018	1 576 1 686 1 686

**C07 BEETASALPAAJAT
BETA BLOCKING AGENTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C07		2016	64,64	2	26 068 4
		2017	63,33	2	23 120 4
		2018	63,55	2	21 350 5
C07A	Beetasalpaajat Beta blocking agents	2016	58,66	2	22 912 4
		2017	57,79	2	20 180 5
		2018	58,32	2	18 582 5
C07AA	Epäselektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, non-selective	2016	2,67	2	1 161 2
		2017	2,56	2	1 160 2
		2018	2,44	2	1 083 2
C07AA05	Propranololi (DDD 0,16 g) Propranolol	2016	2,03	2	956 2
		2017	2,11	2	1 029 2
		2018	2,14	2	995 2
C07AA07	Sotaloli (DDD 0,16 g) Sotalol	2016	0,55	2	161 2
		2017	0,45	2	132 2
		2018	0,30	2	88 2
C07AB	Selektiiviset beetasalpaajat Beta blocking agents, selective	2016	53,59	2	20 196 3
		2017	52,91	2	17 579 3
		2018	53,59	2	16 196 3
C07AB02	Metoprololi (DDD 0,15 g) Metoprolol	2016	11,49	2	6 974 4
		2017	11,01	2	6 164 5
		2018	10,33	2	5 388 5
C07AB03	Atenololi (DDD 75 mg) Atenolol	2016	2,32	2	463 2
		2017	2,10	2	419 2
		2018	2,05	2	408 2
C07AB04	Asebutololi (DDD 0,4 g) Acebutolol	2016	0,20	2	114 2
		2017	0,16	2	84 2
		2018	0,15	3	80 3
C07AB05	Betaksololi (DDD 20 mg) Betaxolol	2016	0,82	1	294 1
		2017	0,75	1	270 1
		2018	0,68	1	247 1
C07AB07	Bisoprololi (DDD 10 mg) Bisoprolol	2016	37,21	2	11 879 2
		2017	37,27	2	10 151 2
		2018	38,69	2	9 559 2
C07AB12	Nebivololi (DDD 5 mg) Nebivolol	2016	1,55	1	448 1
		2017	1,61	1	465 1
		2018	1,69	1	489 1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C07AG	Alfa- ja beetareseptoreita salpaavat lääkeaineet Alpha and beta blocking agents	2016	2,40	2	1 555	25
		2017	2,33	2	1 441	30
		2018	2,28	2	1 303	35
C07AG01	Labetaloli (DDD 0,6 g) Labetalol	2016	0,09	7	514	72
		2017	0,09	7	576	73
		2018	0,09	7	534	70
C07AG02	Karvediloli (DDD 37,5 mg) Carvedilol	2016	2,31	1	1 042	2
		2017	2,24	2	865	2
		2018	2,20	2	702	2
C07B	Beetasalpaajat ja tiatsidit Beta blocking agents and thiazides	2016	4,26	0	1 501	0
	<i>Selektiiviset beetasalpaajat ja tiatsidit</i> <i>Beta blocking agents, selective, and thiazides</i>	2017	3,94	0	1 397	0
C07BB	Beetasalpaajat ja tiatsidit Beta blocking agents and thiazides	2018	3,72	0	1 322	0
C07BB02	Metoprololi ja tiatsidit (DDD 1 UD) Metoprolol and thiazides	2016	0,73	0	337	0
		2017	0,68	0	315	0
		2018	0,62	0	290	0
C07BB07	Bisoprololi ja tiatsidit (DDD 1 UD) Bisoprolol and thiazides	2016	3,53	0	1 124	0
		2017	3,26	0	1 037	0
		2018	3,10	0	984	0
C07F	Beetasalpaajat ja muut verenpainelääkkeet Beta blocking agents and other antihypertensives	2016	1,72	0	1 654	0
	<i>Metoprololi ja muut verenpainelääkkeet</i> <i>(DDD 1 UD)</i> <i>Metoprolol and other antihypertensives</i>	2017	1,60	0	1 543	0
C07FB02	Beetasalpaajat ja muut verenpainelääkkeet Beta blocking agents and other antihypertensives	2018	1,50	0	1 446	0

**C08 KALSIUMKANAVAN SALPAAJAT
CALCIUM CHANNEL BLOCKERS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C08		2016	80,71	1	19 258 3
		2017	81,71	1	17 765 4
		2018	83,58	1	15 798 3
C08C	Pääasiassa verisuonistoon vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat Selective calcium channel blockers with mainly vascular effects	2016	78,99	1	18 086 3
C08CA	<i>Dihydropyridiinijohdokset</i> <i>Dihydropyridine derivatives</i>	2017	80,10	1	16 692 3
C08CA01	Amlodipiini (DDD 5 mg) Amlodipine	2016	52,77	1	6 498 1
		2017	53,99	1	5 717 1
		2018	55,05	1	4 288 2
C08CA02	Felodipiini (DDD 5 mg) Felodipine	2016	7,21	1	3 210 1
		2017	7,22	1	3 450 1
		2018	7,46	1	3 345 1
C08CA03	Isradipiini (DDD 5 mg) Isradipine	2016	0,28	1	219 1
		2017	0,26	1	189 1
		2018	0,22	1	139 1
C08CA05	Nifedipiini (DDD 30 mg) Nifedipine	2016	2,46	2	1 290 2
		2017	2,33	1	1 131 2
		2018	1,69	2	911 3
C08CA06	Nimodipiini ¹ Nimodipine	2016	0,00	74	74 74
		2017	0,01	83	368 96
		2018	0,01	84	274 95
C08CA07	Nisoldipiini (DDD 20 mg) Nisoldipine	2016	0,09	2	119 2
		2017	0,08	2	117 2
		2018	0,03	2	38 3
C08CA10	Nilvadipiini (DDD 8 mg) Nilvadipine	2016	1,30	1	785 1
		2017	0,77	1	468 2
		2018	0,77	1	463 1
C08CA13	Lerkanidipiini (DDD 10 mg) Lercanidipine	2016	14,86	1	5 619 1
		2017	15,45	1	5 251 1
		2018	16,82	1	5 336 1

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,3 g O (tabletit / tablets)
50 mg P (infusioneste / intravenous infusion)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C08D	Sydämeen vaikuttavat selektiiviset kalsiumkanavan salpaajat <i>Selective calcium channel blockers with direct cardiac effects</i>	2016	1,72	2	1 172	7
		2017	1,61	2	1 073	7
		2018	1,54	2	1 004	6
C08DA	Fenyylialkyliamiinijohdokset Phenylalkylamine derivatives	2016	0,74	2	298	19
<i>C08DA01</i>	<i>Verapamili (DDD 0,24 g)</i>	2017	0,73	2	297	19
	<i>Verapamil</i>	2018	0,73	2	285	16
C08DB	Bentsotiatsepiinijohdokset Benzothiazepine derivatives	2016	0,99	2	874	2
<i>C08DB01</i>	<i>Diltiatseemi (DDD 0,24 g)</i>	2017	0,88	2	777	2
	<i>Diltiazem</i>	2018	0,81	2	720	2

C09 RENIINI-ANGIOTENSIINIJÄRJESTELMÄÄN VAIKUTTAVAT LÄÄKEAINEET
AGENTS ACTING ON THE RENIN-ANGIOTENSIN SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C09		2016	231,66	1	54 156 1
		2017	239,44	1	50 470 1
		2018	252,85	1	46 458 1
C09A	ACE:n estäjät ACE inhibitors, plain	2016	102,61	2	9 807 2
		2017	101,81	1	9 232 2
		2018	104,18	1	9 168 2
C09AA02	Enalapriili (DDD 10 mg) Enalapril	2016	23,72	1	2 582 2
		2017	22,76	1	2 222 1
		2018	22,96	1	2 161 2
C09AA03	Lisinopriili (DDD 10 mg) Lisinopril	2016	3,95	1	1 035 2
		2017	3,78	1	859 1
		2018	3,71	1	736 2
C09AA04	Perindopriili (DDD 4 mg) Perindopril	2016	4,45	2	1 842 2
		2017	4,50	1	1 766 1
		2018	4,60	1	1 734 1
C09AA05	Ramipriili (DDD 2,5 mg) Ramipril	2016	70,36	2	4 306 2
		2017	70,66	1	4 350 2
		2018	72,82	1	4 506 2
C09B	ACE:n estäjät, yhdistelmävalmisteet ACE inhibitors, combinations	2016	12,87	0	5 555 0
		2017	12,19	0	5 315 0
		2018	11,93	0	4 793 0
C09BA	ACE:n estäjät ja diureetit ACE inhibitors and diuretics	2016	11,17	0	4 138 0
		2017	10,44	0	3 823 0
		2018	10,11	0	3 510 0
C09BA02	Enalapriili ja diureetit (DDD 1 UD) Enalapril and diuretics	2016	7,46	0	2 563 0
		2017	6,97	0	2 384 0
		2018	6,71	0	2 085 0
C09BA03	Lisinopriili ja diureetit (DDD 1 UD) Lisinopril and diuretics	2016	1,51	0	773 0
		2017	1,31	0	670 0
		2018	1,33	0	683 0

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C09BA04	Perindoprili ja diureetit (DDD 1 UD) Perindopril and diuretics	2016	1,04	1	570	1
		2017	1,04	1	550	1
		2018	1,01	1	537	0
C09BA05	Ramiprilli ja diureetit (DDD 1 UD) Ramipril and diuretics	2016	1,05	0	184	0
		2017	1,03	0	179	0
		2018	0,98	0	172	0
C09BA06	Kinapriili ja diureetit (DDD 1 UD) Quinapril and diuretics	2016	0,11	1	47	1
		2017	0,09	1	40	1
		2018	0,08	0	33	0
C09BB	ACE:n estääjät ja kalsiumkanavan salpaajat ACE inhibitors and calcium channel blockers	2016	1,47	0	1 184	0
		2017	1,46	0	1 191	0
		2018	1,47	0	935	0
C09BB02	Enalapriili ja lerkanidipiini (DDD 1 UD) Enalapril and lercanidipine	2016	0,36	0	133	0
		2017	0,35	0	123	0
		2018	0,35	0	124	0
C09BB04	Perindoprili ja amlodipiini (DDD 1 UD) Perindopril and amlodipine	2016	0,94	0	926	0
		2017	1,01	0	990	0
		2018	1,12	0	811	0
C09BX	ACE:n estääjät, muut yhdistelmävalmisteet ACE inhibitors, other combinations	2016	0,23	0	232	0
		2017	0,30	0	302	0
		2018	0,35	0	348	0
C09BX01	Perindoprili, amlodipiini ja indapamidi (DDD 1 UD) Perindopril, amlodipine and indapamide	2016	0,23	0	232	0
		2017	0,29	0	299	0
		2018	0,33	0	334	0
C09C	Angiotensiini II -reseptorin salpaajat Angiotensin II antagonists	2016	85,20	1	21 072	1
		2017	93,87	1	18 803	1
		2018	104,30	1	15 536	1
C09CA01	Losartaani (DDD 50 mg) Losartan	2016	34,80	1	10 066	2
		2017	38,66	1	9 313	1
		2018	42,54	1	7 612	1
C09CA02	Eprosartaani (DDD 0,6 g) Eprosartan	2016	0,43	1	396	1
		2017	0,40	2	369	2
		2018	0,37	1	321	1
C09CA03	Valsartaani (DDD 80 mg) Valsartan	2016	12,33	1	2 641	2
		2017	13,17	1	2 726	1
		2018	15,12	1	2 249	2

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C09CA06	Kandesartaani (DDD 8 mg) Candesartan	2016	29,13	1	5 280	1
		2017	32,70	1	4 603	1
		2018	36,84	1	4 095	1
C09CA07	Telmisartaani (DDD 40 mg) Telmisartan	2016	7,56	1	1 683	2
		2017	7,93	1	1 329	2
		2018	8,36	1	1 048	2
C09CA08	Olmesartaanimedoksomiili (DDD 20 mg) Olmesartan medoxomil	2016	0,96	0	1 007	0
		2017	1,01	0	462	1
		2018	1,07	0	210	1
C09D	Angiotensiini II -reseptorin salpaajat, yhdistelmävalmisteet Angiotensin II antagonists, combinations	2016	30,97	0	17 710	0
		2017	31,56	0	17 119	0
		2018	32,43	0	16 961	1
C09DA	Angiotensiini II -reseptorin salpaajat ja diureetit Angiotensin II antagonists and diuretics	2016	26,88	0	12 148	0
		2017	27,36	0	10 725	0
		2018	28,15	0	9 751	0
C09DA01	Losartaani ja diureetit (DDD 1 UD) Losartan and diuretics	2016	11,32	0	4 419	0
		2017	11,71	0	3 823	0
		2018	12,11	0	3 542	0
C09DA02	Eprosartaani ja diureetit (DDD 1 UD) Eprosartan and diuretics	2016	0,43	0	400	0
		2017	0,40	0	375	0
		2018	0,38	0	347	0
C09DA03	Valsartaani ja diureetit (DDD 1 UD) Valsartan and diuretics	2016	4,50	0	1 901	0
		2017	4,47	0	1 490	0
		2018	4,76	0	1 256	0
C09DA06	Kandesartaani ja diureetit (DDD 1 UD) Candesartan and diuretics	2016	6,58	0	3 599	0
		2017	6,68	0	3 482	0
		2018	6,97	0	3 434	0
C09DA07	Telmisartaani ja diureetit (DDD 1 UD) Telmisartan and diuretics	2016	3,70	0	1 487	0
		2017	3,73	0	1 346	0
		2018	3,59	0	1 013	0
C09DA08	Olmesartaanimedoksomiili ja diureetit (DDD 1 UD) Olmesartan medoxomil and diuretics	2016	0,35	0	342	0
		2017	0,36	0	209	0
		2018	0,35	0	159	0

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C09DB	Angiotensiini II -reseptorin salpaajat ja kalsiumkanavan salpaajat Angiotensin II antagonists and calcium channel blockers	2016	2,71	0	3 460	0
		2017	2,67	0	3 409	0
		2018	2,59	0	3 295	0
C09DB01	Valsartaani ja amlodipiini (DDD 1 UD) Valsartan and amlodipine	2016	2,52	0	3 244	0
		2017	2,49	0	3 201	0
		2018	2,47	0	3 173	0
C09DB02	Olmesartaanimedoksomiili ja amlodipiini (DDD 1 UD) Olmesartan medoxomil and amlodipine	2016	0,19	0	216	0
		2017	0,18	0	208	0
		2018	0,12	0	122	0
C09DX	Angiotensiini II -reseptorin salpaajat, muut yhdistelmävalmisteet Angiotensin II antagonists, other combinations	2016	1,37	0	2 102	1
		2017	1,54	0	2 985	1
		2018	1,69	1	3 915	2
C09DX01	Valsartaani, amlodipiini ja hydroklooritiatsidi (DDD 1 UD) Valsartan, amlodipine and hydrochlorothiazide	2016	1,36	0	1 976	0
		2017	1,43	0	2 092	0
		2018	1,49	0	2 181	0
C09DX04	Valsartaani ja sakubitriili (DDD 2 UD) Valsartan and sacubitril	2016	0,01	7	126	8
		2017	0,10	4	893	4
		2018	0,20	4	1 735	4

C10 LIPIDEJÄ MUUNTAVAT LÄÄKEAINEET
LIPID MODIFYING AGENTS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C10		2016	105,77	1	66 787 2
		2017	112,63	1	65 083 2
		2018	121,15	1	45 350 1
C10A	Lipidejä muuntavat lääkeaineet Lipid modifying agents, plain	2016	105,67	1	66 533 2
		2017	112,50	1	64 691 2
		2018	121,05	1	44 980 1
C10AA	HMG-CoA-redukttaasin estääjät HMG CoA reductase inhibitors	2016	101,27	1	57 372 2
		2017	107,64	1	54 548 1
		2018	115,38	1	38 999 1
C10AA01	Simvastatiini (DDD 30 mg) Simvastatin	2016	40,21	1	20 962 2
		2017	38,42	1	21 250 1
		2018	37,15	1	17 095 1
C10AA02	Lovastatiini (DDD 45 mg) Lovastatin	2016	0,49	1	296 1
		2017	0,32	1	237 1
		2018	0,31	1	240 1
C10AA03	Pravastatiini (DDD 30 mg) Pravastatin	2016	2,21	2	1 144 2
		2017	2,26	2	1 303 2
		2018	2,24	2	1 295 2
C10AA04	Fluvastatiini (DDD 60 mg) Fluvastatin	2016	2,43	1	1 346 2
		2017	2,20	1	1 081 2
		2018	1,90	1	837 1
C10AA05	Atorvastatiini (DDD 20 mg) Atorvastatin	2016	39,43	2	22 540 2
		2017	44,33	1	19 422 2
		2018	49,59	1	11 359 2
C10AA07	Rosuvastatiini (DDD 10 mg) Rosuvastatin	2016	16,50	1	11 084 1
		2017	20,12	1	11 252 1
		2018	24,20	1	8 171 1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
C10AB	Fibraatit	2016	0,53	2	486	2
	Fibrates	2017	0,54	2	483	2
		2018	0,53	2	447	2
C10AB02	Betsafibraatti (DDD 0,6 g)	2016	0,07	2	82	2
	Bezafibrate	2017	0,06	1	79	1
		2018	0,06	1	77	1
C10AB04	Gemfibrotsili (DDD 1,2 g)	2016	0,03	2	26	3
	Gemfibrozil	2017	0,03	1	23	1
		2018	0,02	1	20	1
C10AB05	Fenofibraatti (DDD 0,2 g)	2016	0,44	2	377	2
	Fenofibrate	2017	0,44	2	381	2
		2018	0,44	2	350	2
C10AX	Muut lipidejä muuntavat lääkeaineet	2016	3,78	1	8 432	2
	Other lipid modifying agents	2017	4,21	1	9 370	3
		2018	5,08	1	5 360	2
C10AX09	Etsetimibi (DDD 10 mg)	2016	3,78	1	8 327	1
	Ezetimibe	2017	4,21	1	9 107	1
		2018	5,06	1	4 874	2
C10B	Lipidejä muuntavat lääkeaineet, yhdistelmävalmisteet	2016	0,09	0	254	0
	Lipid modifying agents, combinations	2017	0,12	0	392	0
		2018	0,10	0	371	0
C10BA	HMG-CoA-reduktkaasin estäjien ja muiden lipidejä muuntavien lääkeaineiden yhdistelmävalmisteet	2016	0,09	0	242	0
	HMG CoA reductase inhibitors in combination with other lipid modifying agents	2017	0,12	0	315	0
		2018	0,10	0	252	0
C10BA02	Simvastatini ja etsetimibi (DDD 1 UD) Simvastatin and ezetimibe					

D**IHOTAUTILÄÄKKEET
DERMATOLOGICALS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
D		2016	2,79	1	39 904 4
		2017	2,72	1	39 854 5
		2018	2,85	1	41 560 5
D01	Ihon sienitautien lääkkeet Antifungals for dermatological use	2016	1,54	1	5 528 4
		2017	1,45	1	5 601 3
		2018	1,55	1	5 816 3
D02	Pehmentävät ja suojaavat valmisteet Emollients and protectives	2016			1 869 1
		2017			2 042 1
		2018			2 232 1
D03	Haavojen hoitoon tarkoitettut valmisteet Preparations for treatment of wounds and ulcers	2016			5 865 4
		2017			6 227 4
		2018			6 548 3
D05	Psoriaasilääkkeet Antipsoriatics	2016	0,14	2	2 126 3
		2017	0,14	2	2 247 3
		2018	0,15	2	2 172 2
D06	Paikallisantibiootit ja kemoterapia-aineet Antibiotics and chemotherapeutics for dermatological use	2016			4 750 5
		2017			4 794 4
		2018			5 077 4
D07	Ihonhoitoon käytettävä kortikosteroidit Corticosteroids, dermatological preparations	2016			11 399 4
		2017			11 064 4
		2018			11 539 3
D08	Antiseptit ja desinfektioaineet Antiseptics and disinfectants	2016			929 54
		2017			1 032 60
		2018			1 059 63
D09	Lääkesiteet Medicated dressings	2016			176 24
		2017			173 25
		2018			139 24
D10	Aknelääkkeet Anti-acne preparations	2016	1,03	1	3 674 1
		2017	1,05	1	3 113 1
		2018	1,07	1	3 206 1
D11	Muut ihotautiin lääkkeet sis. lääkeshampoot Other dermatological preparations	2016	0,08	0	3 319 2
		2017	0,08	0	3 373 2
		2018	0,08	1	3 441 4

D01 IHON SIENITAUTIEN LÄÄKKEET
ANTIFUNGALS FOR DERMATOLOGICAL USE

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
D01		2016	1,54	1	5 528	4
		2017	1,45	1	5 601	3
		2018	1,55	1	5 816	3
D01A	Paikallisesti käytettävät sienitautilääkkeet Antifungals for topical use	2016			4 478	4
		2017			4 549	4
		2018			4 668	4
D01AC	Imidatsoli- ja triatsolijohdokset Imidazole and triazole derivatives	2016			2 909	6
		2017			2 852	5
		2018			3 023	5
D01AE	Muut paikallisesti käytettävät sienitautilääkkeet Other antifungals for topical use	2016			1 527	1
		2017			1 656	1
		2018			1 602	1
D01B	Systeemisesti käytettävät sienitautilääkkeet¹ Antifungals for systemic use	2016	1,54	1	1 050	1
<i>D01BA02</i>	<i>Terbinafiini (DDD 0,25 g)</i> <i>Terbinafine</i>	2017	1,45	1	1 052	1
		2018	1,55	1	1 148	1

¹ Katso myös J02A sivu 190.

See also J02A page 190.

D07 IHONHOITOON KÄYTETTÄVÄT KORTIKOSTEROIDIT
CORTICOSTEROIDS, DERMATOLOGICAL PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE			1 000 € EUR 1,000	H-%*
D07		2016	11 399	4
		2017	11 064	4
		2018	11 539	3
D07A	Kortikosteroidit Corticosteroids, plain	2016	7 768	4
		2017	7 525	3
		2018	7 904	3
D07AA	Miedot kortikosteroidit (ryhmä I) Corticosteroids, weak (group I)	2016	3 463	2
D07AA02	<i>Hydrokortisoni</i> <i>Hydrocortisone</i>	2017	3 233	2
		2018	3 529	2
D07AB	Kesivahvat kortikosteroidit (ryhmä II) Corticosteroids, moderately potent (group II)	2016	1 289	4
		2017	1 295	4
		2018	1 359	4
D07AC	Vahvat kortikosteroidit (ryhmä III) Corticosteroids, potent (group III)	2016	2 455	5
		2017	2 397	5
		2018	2 386	5
D07AD	Erittäin vahvat kortikosteroidit (ryhmä IV) Corticosteroids, very potent (group IV)	2016	561	4
		2017	600	4
		2018	630	4
D07B	Kortikosteroidien ja antiseptien yhdistelmävalmisteet Corticosteroids, combinations with antiseptics	2016	1 241	4
		2017	1 201	4
		2018	1 263	3
D07C	Kortikosteroidien ja antibioottien yhdistelmävalmisteet Corticosteroids, combinations with antibiotics	2016	1 582	5
		2017	1 545	5
		2018	1 570	4
D07X	Kortikosteroideja sisältävät muut yhdistelmävalmisteet Corticosteroids, other combinations	2016	808	2
		2017	793	2
		2018	802	2

G
**SUKUPUOLI- JA VIRTSAELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET, SUKUPUOLI-HORMONIT
GENITO URINARY SYSTEM AND SEX HORMONES**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G		2016	131,56	4	114 419
		2017	132,34	4	112 196
		2018	134,88	6	110 174
G01	Gynekologiset mikrobilääkkeet ja antiseptit Gynecological antiinfectives and antiseptics	2016	0,82	1	2 935
		2017	0,70	1	2 677
		2018	0,67	1	2 660
G02	Muut gynekologiset valmisteet Other gynecologicals	2016	3,38	4	8 254
		2017	3,06	4	8 018
		2018	2,96	10	7 909
G03	Sukupuolihormonit ja genitaalijärjestelmään vaikuttavat aineet Sex hormones and modulators of the genital system	2016	79,92	6	57 668
		2017	80,06	6	57 729
		2018	80,94	9	57 877
G04	Virtsaelinten sairauksien lääkkeet Urologicals	2016	47,44	2	45 562
		2017	48,52	2	43 773
		2018	50,31	2	41 728

G01 GYNEKOLOGISET MIKROBILÄÄKKEET JA ANTISEPTIT
GYNECOLOGICAL ANTIINFECTIVES AND ANTISEPTICS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G01A	Mikrobilääkkeet, lukuun ottamatta yhdistelmä-valmisteita kortikosteroidien kanssa Antiinfectives and antiseptics, excl. combinations with corticosteroids	2016 2017 2018	0,82 0,70 0,67	1 1 1	2 935 2 677 2 660
G01AA	Antibiotit Antibiotics	2016 2017 2018	0,08 0,07 0,06	1 1 1	281 339 395
G01AA10	Klindamysiini (DDD 0,1 g) Clindamycin				
G01AF	Imidatsolijohdokset Imidazole derivatives	2016 2017 2018	0,74 0,63 0,59	1 1 1	2 654 2 277 2 112

**G02 MUUT GYNEKOLOGISET VALMISTEET
OTHER GYNECOLOGICALS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%*
G02		2016	3,38	4	8 254	31
		2017	3,06	4	8 018	32
		2018	2,96	10	7 909	34
G02A	Kohtua supistavat lääkeaineet Oxytocics	2016	0,01	27	28	91
		2017	0,01	23	38	92
		2018	0,00	42	87	99
G02B	Paikallisesti käytettävät ehkäisimet Contraceptives for topical use	2016	3,33	4	7 524	25
		2017	3,02	4	7 368	27
		2018	2,93	10	7 396	30
G02BA	Kohdunsisäiset ehkäisimet Intrauterine contraceptives	2016			5 198	35
G02BA03	<i>Progesteronia sisältävä muovikierukka</i> <i>Plastic iud with progestogens</i>	2017			5 270	36
		2018			5 540	39
G02BB	Emättimensisäiset ehkäisyvalmisteet Intravaginal contraceptives	2016	3,33	4	2 326	4
G02BB01	<i>Progestogeeniä ja estrogeeniä sisältävä emätinrenkaat (DDD 0,0357 UD)</i> <i>Vaginal ring with progestogen and estrogen</i>	2017	3,02	4	2 098	4
		2018	2,93	10	1 856	5
G02C	Muut gynekologiset valmisteet Other gynecologicals	2016	0,04	8	702	90
		2017	0,03	12	612	89
		2018	0,03	10	425	84
G02CB	Prolaktiininestäjät Prolactine inhibitors	2016	0,04	7	74	10
		2017	0,03	9	72	10
		2018	0,03	8	75	11

G03 SUKUPUOLIHORMONIT JA GENITAALIJÄRJESTELMÄÄN VAIKUTTAVAT AINEET
SEX HORMONES AND MODULATORS OF THE GENITAL SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/vrk DDD/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03		2016	79,92	6	57 668 3
		2017	80,06	6	57 729 4
		2018	80,94	9	57 877 5
G03A	Systeemisesti käytettävät hormonaaliset ehkäisyvalmisteet Hormonal contraceptives for systemic use	2016	232 227	10	19 401 8
		2017	233 038	11	18 681 9
		2018	244 479	16	18 984 13
G03AA	Progesteroneenit ja estrogeenit, kiinteät yhdistelmävalmisteet Progestogens and estrogens, fixed combinations	2016	146 279	7	11 906 7
		2017	142 552	8	11 322 7
		2018	146 135	14	11 417 12
G03AB	Progesteroneenit ja estrogeenit, sekventiaalivalmisteet Progestogens and estrogens, sequential preparations	2016	9 233	4	1 018 4
		2017	8 860	4	975 4
		2018	8 298	6	918 6
G03AC	Progesteroneenit Progestogens	2016	76 451	16	5 306 14
		2017	81 373	17	5 360 15
		2018	89 777	21	5 552 19
G03AD	Jälkiehkäisy Emergency contraceptives	2016	264	3	1 171 2
		2017	253	2	1 023 2
		2018	269	2	1 098 2

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03B	Androgeenit Androgens	2016	1,76	0	4 396 0
		2017	1,85	0	4 588 0
G03BA03	<i>Testosteroni¹</i> <i>Testosterone</i>	2018	2,00	0	4 943 0

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,12 g O (kapselit / capsules)
18 mg P (injektioneste / injection)
50 mg TD (geeli / gel)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/vrk DDD/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03C	Estrogeenit	2016	106 127	1	21 380	1
	Estrogens	2017	110 163	1	22 512	1
		2018	104 984	1	22 320	1
G03CA	Luonnolliset ja puolisyyteettiset estrogeenit	2016	101 551	1	20 904	1
	Natural and semisynthetic estrogens, plain	2017	106 044	1	22 101	1
		2018	101 085	1	21 998	1
G03CA03	Estradioli ¹	2016	68 547	0	19 198	1
	Estradiol	2017	73 849	0	20 383	1
		2018	70 588	0	20 137	1
G03CA04	Estrioli ²	2016	33 005	2	1 706	2
	Estriol	2017	32 195	2	1 718	1
		2018	30 497	1	1 861	1
G03CX	Muut estrogeenit	2016	4 576	0	477	0
	Other estrogens	2017	4 119	0	411	0
G03CX01	<i>Tiboloni (DDD 2,5 mg)</i>	2018	3 899	0	322	0
	<i>Tibolone</i>					

¹ DDD 1 mg Td (geeli / gel)
 50 mcg Td (depotlaastarit / transdermal patches)
 2 mg O (tabletit / tablets)
 25 mcg V (emätiinpuikko / vaginal tablet)
 7,5 mcg V (emätiinrengas / vaginal ring)

² DDD 2,0 mg O (tabletit / tablets)
 0,2 mg V (emätiinpuikko, emätiinvoide / vaginal tablet, vaginal cream)

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03D	Progesteroidit	2016	2,22	1	1 333	0
	Progestogens	2017	2,15	1	1 355	0
		2018	2,32	1	1 473	0
G03DA	Pregnenei-(4)-johdokset	2016	0,44	0	611	0
	Pregnen (4) derivatives	2017	0,40	0	524	0
		2018	0,43	1	533	0
G03DA02	Medroksiprogesteroni (DDD 5 mg)	2016	0,19	0	36	0
	Medroxyprogesterone	2017	0,18	1	35	1
		2018	0,21	1	40	1
G03DA04	Progesteroni	2016	0,17	0	398	0
	Progesterone	2017	0,17	0	392	0
		2018	0,22	0	458	0

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03DB	Pregnadieenijohdokset	2016	0,36	0	317	0
	Pregnadien derivatives	2017	0,41	0	371	0
		2018	0,47	0	428	0
G03DB01	Dydrogesteroni (DDD 10 mg)	2016	0,30	0	162	0
	Dydrogesterone	2017	0,33	0	179	0
		2018	0,38	0	206	0
G03DB08	Dienogesti (DDD 2 mg)	2016	0,06	0	155	0
	Dienogest	2017	0,08	0	192	0
		2018	0,09	0	222	0
G03DC	Estreenijohdokset	2016	1,41	1	405	1
	Estren derivatives	2017	1,35	1	459	1
		2018	1,42	1	512	1
G03DC02	Noretisteroni (DDD 5 mg)	2016	1,11	0	336	0
	Norethisterone	2017	1,12	0	407	0
		2018	1,18	0	456	0
G03DC03	Lynestrenoli (DDD 5 mg)	2016	0,30	4	69	4
	Lynestrenol	2017	0,23	4	52	4
		2018	0,24	2	57	2

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/vrk DDD/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G03F	Progesterogenien ja estrogeenien yhdistelmävalmisteet Progestogens and estrogens in combination	2016	54 084	0	4 114	0
		2017	54 141	0	4 151	0
		2018	53 767	0	4 154	0
G03FA	Progesterogenit ja estrogeenit, yhdistelmävalmisteet Progestogens and estrogens, combinations	2016	41 487	0	3 282	0
		2017	42 143	0	3 352	0
		2018	42 032	0	3 351	0
G03FB	Progesterogenit ja estrogeenit, sekventiaalivalmisteet Progestogens and estrogens, sequential preparations	2016	12 597	0	833	0
		2017	11 998	0	798	0
		2018	11 734	0	803	0
G03G	Gonadotropiinit ja muut ovulaation stimuloijat Gonadotrophins and other ovulation stimulants	2016	2 515	1	4 867	0
		2017	1 749	0	4 401	0
		2018	1 214	0	4 401	0
G03H	Antiandrogeenit Antiandrogens	2016	23 056	2	1 546	1
		2017	20 488	2	1 390	1
		2018	19 110	3	1 276	1
G03HB	Antiandrogeenit ja estrogeenit	2016	22 752	2	1 398	0
G03HB01	Antiandrogens and estrogens	2017	20 196	2	1 248	1
	Syproteroni ja estrogeeni (DDD 0,75 UD) Cyproterone and estrogen	2018	18 825	3	1 141	1
G03X	Muut sukupuolihormonit Other sex hormones and modulators of the genital system	2016	0,05	12	630	35
		2017	0,06	10	652	26
		2018	0,03	22	325	45
G03XB	<i>Progesteronireseptorin modulaattorit</i> <i>Progesterone receptor modulators</i>					
G03XB01	Mifepristoni (DDD 0,2 g)	2016	0,01	100	220	99
	Mifepristone	2017	0,01	98	172	98
		2018	0,01	98	152	96
G03XB02	Ulipristaal (DDD 5 mg)	2016	0,04	0	410	0
	Ulipristal	2017	0,05	0	480	0
		2018	0,02	1	173	0

G04 VIRTSIELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKEET
UROLOGICALS

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G04		2016	47,44	2	45 562	2
		2017	48,52	2	43 773	2
		2018	50,31	2	41 728	2
G04B	Virtsaelinten sairauksien lääkeet Urologicals	2016	17,14	2	25 090	2
		2017	17,69	1	23 373	2
		2018	18,22	1	20 914	2
G04BD	Tihentyneen virtsaamistarpeen ja inkontinenssin hoitoon tarkoitettut lääkeet Drugs for urinary frequency and incontinence	2016	6,10	2	10 658	3
		2017	6,54	2	11 689	3
		2018	6,80	2	12 348	2
G04BD08	Solifenasiini (DDD 5 mg) Solifenacin	2016	1,87	2	2 955	2
		2017	1,68	2	2 627	2
		2018	1,51	2	2 340	2
G04BD11	Fesoterodiini (DDD 4 mg) Fesoterodine	2016	0,72	2	1 109	3
		2017	0,62	2	951	2
		2018	0,55	2	841	2
G04BD12	Mirabegroni (DDD 50 mg) Mirabegron	2016	2,57	3	5 361	3
		2017	3,44	2	7 080	3
		2018	4,02	2	8 259	2
G04BE	Erektiohäiriöiden hoitoon tarkoitettut lääkeet Drugs used in erectile dysfunction	2016	7,24	0	13 175	1
		2017	7,66	0	10 511	1
		2018	8,11	0	7 451	1
G04BE01	Alprostadiili ¹ Alprostadil	2016	0,06	1	867	1
		2017	0,06	0	847	1
		2018	0,06	0	825	1
G04BE03	Sildenafili (DDD 50 mg) Sildenafil	2016	6,53	0	4 982	3
		2017	6,96	0	2 714	3
		2018	7,38	0	1 731	2
G04BE08	Tadalafilili (DDD 10 mg) Tadalafil	2016	0,60	0	6 998	0
		2017	0,61	0	6 635	0
		2018	0,65	0	4 621	0
G04BE09	Vardenafilli (DDD 10 mg) Vardenafil	2016	0,02	0	208	0
		2017	0,02	0	186	0
		2018	0,01	0	128	0
G04BE10	Avanafilli (DDD 0,1 g) Avanafil	2016	0,02	0	117	0
		2017	0,01	0	100	0
		2018	0,01	0	71	0
G04BX	Muut virtsaelinten sairauksien lääkeet Other urologicals	2016	3,80	3	1 257	3
		2017	3,49	3	1 173	2
		2018	3,32	3	1 115	2

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 20 mcg P (injektiioneste / injection)
0,25 mg (virtsatiepuikko / urethral stick)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
G04C	Hyvänlaatuisen eturauhasen liikasvun lääkkeet	2016	30,31	2	20 472	2
		2017	30,84	2	20 400	2
	Drugs used in benign prostatic hypertrophy	2018	32,08	2	20 814	2
G04CA	Adrenergisiä alfareseptoreita salpaavat lääkeaineet	2016	20,74	2	12 543	2
	Alpha-adrenoreceptor antagonists	2017	21,70	2	13 819	2
		2018	22,80	2	14 689	1
G04CA01	Alfutsosiini (DDD 7,5 mg)	2016	5,22	2	2 082	2
	Alfuzosin	2017	5,37	1	2 375	1
		2018	5,60	1	2 527	1
G04CA02	Tamsulosiini (DDD 0,4 mg)	2016	11,02	3	3 594	3
	Tamsulosin	2017	10,93	3	3 424	2
		2018	11,27	2	3 449	2
G04CA52	Tamsulosiini ja dutasteridi (DDD 1 UD)	2016	4,47	2	6 799	2
	Tamsulosin and dutasteride	2017	5,36	1	7 934	1
		2018	5,89	1	8 631	1
G04CB	Testosteroni-5-alfareduktaasin estääjät	2016	8,84	3	7 362	3
	Testosterone-5-alpha reductase inhibitors	2017	8,40	2	6 034	2
		2018	8,44	2	5 508	2
G04CB01	Finasteridi (DDD 5 mg)	2016	6,62	3	4 371	3
	Finasteride	2017	6,50	2	4 722	2
		2018	6,39	2	4 805	2
G04CB02	Dutasteridi (DDD 0,5 mg)	2016	2,22	3	2 990	3
	Dutasteride	2017	1,90	3	1 312	3
		2018	2,05	3	702	3

H
**SYSTEEMISESTI KÄYTETTÄVÄT HORMONIVALMISTEET, LUKUUN OTTAMATTA
SUKUPUOLIHORMONEJA JA INSULINEJA
SYSTEMIC HORMONAL PREPARATIONS, EXCL. SEX HORMONES AND INSULINS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
H					
	2016	54,74	7	45 314	23
	2017	53,64	7	44 138	21
	2018	55,91	6	47 033	20
H01	Aivolisäkkeen ja hypotalamuksen hormonit sekä analogit Pituitary, hypothalamic hormones and analogues	2016 2017 2018	0,67 0,85 1,07	8 6 4	23 795 24 209 26 788 11 11 10
H02	Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids for systemic use	2016 2017 2018	19,15 18,47 18,92	17 16 16	11 670 10 535 10 538 60 59 57
H03	Kilpirauhasen toimintahäiriöiden hoito Thyroid therapy	2016 2017 2018	34,70 34,10 35,68	2 2 1	6 377 6 576 6 875 2 2 2
H04	Haiman hormonit Pancreatic hormones	2016 2017 2018	0,01 0,01 0,01	61 62 69	250 237 251 57 58 65
H05	Kalsiumtasapainoon vaikuttavat valmisteet Calcium homeostasis	2016 2017 2018	0,20 0,22 0,24	16 13 11	3 222 2 581 2 580 15 13 13

H01 AIVOLISÄKKEEN JA HYPOTALAMUKSEN HORMONIT SEKÄ ANALOGIT
PITUITARY, HYPOTHALAMIC HORMONES AND ANALOGUES

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 €	H-%*
		2016	0,67	8	23 795	11
		2017	0,85	6	24 209	11
		2018	1,07	4	26 788	10
H01A	Aivolisäkkeen etulohkon hormonit ja analogit Anterior pituitary lobe hormones and analogues	2016	0,15	1	7 409	14
		2017	0,16	1	7 893	15
		2018	0,17	1	8 914	14
H01AB	Tyrotropiini	2016	0,00	100	1 038	100
	Thyrotrophin	2017	0,00	100	1 177	100
<i>H01AB01</i>	<i>Tyrotropiini alfa (DDD 0,9 mg)</i> <i>Thyrotrophin alfa</i>	2018	0,00	100	1 238	100
H01AC	Somatropiini ja somatropiiniagonistit	2016	0,15	0	5 856	0
	Somatropin and somatropin agonists	2017	0,15	1	6 243	1
<i>H01AC01</i>	<i>Somatropiini (DDD 2 U)</i> <i>Somatropin</i>	2018	0,17	0	7 235	0
H01B	Aivolisäkkeen takalohkon hormonit Posterior pituitary lobe hormones	2016	0,28	16	2 646	33
		2017	0,45	8	2 452	26
		2018	0,62	5	2 440	25
H01C	Hypotalamuksen hormonit Hypothalamic hormones	2016	0,24	3	13 741	5
		2017	0,24	3	13 864	5
		2018	0,27	3	15 434	4
H01CA	Gonadotropiinia vapauttavat hormonit	2016	0,04	0	216	0
	Gonadotrophin-releasing hormones	2017	0,03	0	192	0
		2018	0,04	0	232	0
H01CA02	Nafareliini (DDD 0,4 mg)	2016	0,04	0	216	0
	Nafarelin	2017	0,03	0	192	0
		2018	0,04	0	232	0
H01CB	Somatostatiini ja sen analogit	2016	0,20	4	12 934	5
	Somatostatin and analogues	2017	0,20	4	13 102	5
		2018	0,22	3	14 763	5
H01CB02	Oktreotidi (DDD 0,7 mg)	2016	0,12	6	7 542	8
	Octreotide	2017	0,11	6	7 296	9
		2018	0,12	6	7 797	8
H01CB03	Lanreotidi (DDD 3 mg)	2016	0,08	2	5 349	2
	Lanreotide	2017	0,09	1	5 778	1
		2018	0,10	1	6 921	1

H02 SYSTEEMISESTI KÄYTETTÄVÄT KORTIKOSTEROIDIT
CORTICOSTEROIDS FOR SYSTEMIC USE

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
H02		2016	19,15	17	11 670	60
		2017	18,47	16	10 535	59
		2018	18,92	16	10 538	57
H02A	Systeemisesti käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids for systemic use, plain	2016	19,04	17	9 005	57
		2017	18,36	16	7 988	57
		2018	18,82	15	8 303	54
H02AB	Glukokortikoidit Glucocorticoids	2016	18,38	17	8 856	58
		2017	17,69	16	7 838	57
		2018	18,14	16	8 149	55
H02B	Systeemisesti käytettävät kortikosteroideja sisältävät yhdistelmävalmisteet Corticosteroids for systemic use, combinations	2016	0,11	71	2 665	71
		2017	0,11	68	2 547	68
		2018	0,09	69	2 235	69

J
SYSTEEMISESTI VAIKUTTAVAT INFEKTIOLÄÄKEET
ANTIINFECTIVES FOR SYSTEMIC USE

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
J		2016	19,41	18	184 121	63
		2017	17,82	18	196 942	67
		2018	17,72	20	246 852	74
J01	Systeemiset bakteerilääkkeet Antibacterials for systemic use	2016	17,38	14	55 166	47
		2017	15,78	14	52 575	51
		2018	15,49	15	49 946	50
J02	Systeemiset sienilääkkeet Antimycotics for systemic use	2016	0,44	18	17 414	69
		2017	0,41	16	15 926	74
		2018	0,40	16	16 810	76
J04	Mykobakteerilääkkeet Antimycobacterials	2016	0,21	85	995	88
		2017	0,19	86	885	87
		2018	0,18	86	1 071	90
J05	Systeemiset viruslääkkeet Antivirals for systemic use	2016	1,38	57	51 006	86
		2017	1,44	60	59 189	89
		2018	1,65	59	113 143	93
J06	Immunoseerumit ja immunoglobuliinit Immune sera and immunoglobulins	2016			37 307	82
		2017			42 407	84
		2018			40 635	81

			Annosta/vuosi Doses/year
J07	Rokotteet Vaccines	2016 2017 2018	3 786 000 4 057 000 4 228 000

J01 SYSTEEMISET BAKTEERILÄÄKKEET
ANTIBACTERIALS FOR SYSTEMIC USE

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk	H-%	1 000 €	H-%*
		DDD/1,000 inh/day		EUR 1,000	
J01		2016	17,38	14	55 166 47
		2017	15,78	14	52 575 51
		2018	15,49	15	49 946 50
J01A	Tetrasykliinit Tetracyclines	2016	3,88	5	2 681 26
		2017	3,44	5	2 351 26
		2018	3,20	5	2 404 32
J01AA02	Doksisykliini (DDD 0,1 g) Doxycycline	2016	2,52	6	1 405 13
		2017	2,17	7	1 240 15
		2018	2,03	7	1 203 18
J01AA04	Lymesykliini (DDD 0,6 g) Lymecycline	2016	0,83	1	530 1
		2017	0,81	1	486 1
		2018	0,77	1	463 1
J01AA07	Tetrasykliini (DDD 1 g) Tetracycline	2016	0,53	2	248 3
		2017	0,46	3	214 2
		2018	0,40	2	189 2
J01AA12	Tigesykliini (DDD 0,1 g) Tigecycline	2016	0,00	100	498 100
		2017	0,00	100	411 99
		2018	0,00	96	550 98
J01C	Beetalaktaamirakenteiset bakteerilääkkeet, penisilliinit Beta-lactam antibacterials, penicillins	2016	5,33	10	17 435 38
		2017	4,98	11	18 666 49
		2018	4,99	11	17 162 45
J01CA	Laajaspektriset penisilliinit Penicillins with extended spectrum	2016	2,91	8	7 602 14
		2017	2,69	8	7 013 15
		2018	2,68	8	7 216 19
J01CA01	Ampisilliini (DDD 2 g) Ampicillin	2016	0,01	99	658 100
		2017	0,01	100	691 100
		2018	0,01	100	959 100
J01CA04	Amoksisilliini (DDD 1 g) Amoxicillin	2016	2,18	7	5 234 6
		2017	2,01	7	4 719 6
		2018	2,01	7	4 689 6
J01CA08	Pivmesillinaami (DDD 0,6 g) Pivmecillinam	2016	0,72	9	1 710 8
		2017	0,67	9	1 603 7
		2018	0,66	9	1 567 7

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J01CE	Beetalaktamaasiherkät penisilliinit	2016	1,31	6	1 856	38
	Beta-lactamase sensitive penicillins	2017	1,25	7	1 619	45
		2018	1,29	8	2 133	55
J01CE01	Bentsyylipenisilliini (DDD 3,6 g)	2016	0,05	99	678	99
	Benzylpenicillin	2017	0,04	99	709	99
		2018	0,06	100	1 152	100
J01CE02	Fenoksimetyylipenisilliini (DDD 2 g)	2016	1,26	2	1 179	2
	Phenoxyethylpenicillin	2017	1,21	3	911	3
		2018	1,23	4	981	3
J01CF	Beetalaktamaasiresentit penisilliinit	2016	0,14	63	739	70
	Beta-lactamase resistant penicillins	2017	0,15	65	754	69
		2018	0,17	58	881	65
J01CF02	Kloksasilliini (DDD 2 g)	2016	0,08	100	484	100
	Cloxacillin	2017	0,09	100	485	100
		2018	0,09	100	534	100
J01CF05	Flukloksasilliini (DDD 2 g)	2016	0,06	12	255	12
	Flucloxacillin	2017	0,06	12	268	12
		2018	0,08	10	347	10
J01CR	Penisilliinien yhdistelmävalmisteet, myös beetalaktamaasin estääjät	2016	0,97	17	7 238	61
	Combinations of penicillins, incl. beta-lactamase inhibitors	2017	0,89	18	9 280	73
		2018	0,85	15	6 932	66
J01CR02	Amoksisilliini ja entsyymi-inhibiittori (DDD 1 g)	2016	0,88	8	3 051	7
	Amoxicillin and enzyme inhibitor	2017	0,80	9	2 701	8
		2018	0,78	8	2 486	7
J01CR05	Piperasilliini ja entsyymi-inhibiittori (DDD 14 g)	2016	0,09	100	4 187	100
	Piperacillin and enzyme inhibitor	2017	0,09	100	6 578	100
		2018	0,07	100	4 446	100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J01D	Muut beetalaktaamirakenteiset bakteerilääkkeet	2016	2,99	32	16 701	65
	Other beta-lactam antibiotics	2017	2,77	30	15 317	63
		2018	2,90	34	14 832	62
J01DB	Ensimmäisen sukupolven kefalosporiinit First-generation cephalosporins	2016	2,14	7	6 077	6
		2017	2,03	6	5 782	6
		2018	2,00	6	5 774	5
J01DB01	Kefaleksiini (DDD 2 g) Cefalexin	2016	2,14	7	6 076	6
		2017	2,03	6	5 781	6
		2018	2,00	6	5 771	5
J01DC	Toisen sukupolven kefalosporiinit Second-generation cephalosporins	2016	0,68	94	5 156	97
		2017	0,60	94	4 759	98
		2018	0,77	96	4 629	98
J01DC02	Kefuroksiimi ¹ Cefuroxime	2016	0,68	95	5 138	98
		2017	0,59	95	4 747	98
		2018	0,77	96	4 627	98
J01DD	Kolmannen sukupolven kefalosporiinit Third-generation cephalosporins	2016	0,10	98	1 933	96
		2017	0,10	98	1 434	95
		2018	0,08	97	1 325	94
J01DD04	Keftriaksoni (DDD 2 g) Ceftriaxone	2016	0,10	98	1 394	95
		2017	0,09	97	1 112	94
		2018	0,07	96	1 014	93
J01DH	Karbapeneemit Carbapenems	2016	0,06	100	3 255	100
		2017	0,05	99	3 042	98
		2018	0,05	99	2 750	99
J01DH02	Meropeneemi (DDD 2 g) Meropenem	2016	0,04	100	2 183	100
		2017	0,04	99	1 975	98
		2018	0,04	99	1 640	99
J01DH03	Ertapeneemi (DDD 1 g) Ertapenem	2016	0,01	99	1 050	99
		2017	0,01	100	1 066	100
		2018	0,01	100	1 111	100

¹ DDD 0,5 g O (tabletit / tablets)
3 g P (injektilo/infusiokuiva-aine / powder for injection/parenteral infusion)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J01E	Sulfonamidit ja trimetopriimivalmisteet Sulfonamides and trimethoprim	2016	1,21	8	1 658	8
		2017	1,13	7	1 505	8
		2018	1,09	8	1 477	10
J01EA	Trimetopriimi ja johdokset	2016	0,84	6	940	6
J01EA01	Trimethoprim and derivatives	2017	0,77	5	830	5
	<i>Trimetopriimi (DDD 0,4 g)</i>	2018	0,74	6	818	6
J01EE	Sulfonamidienv ja trimetopriimin yhdistelmävalmisteet, myös johdokset	2016	0,38	12	719	10
	Combinations of sulfonamides and trimethoprim, incl. derivatives	2017	0,36	12	675	13
		2018	0,35	12	659	14
J01F	Makrolidit, linkosamidit ja streptogramiinit Macrolides, lincosamides and streptogramins	2016	1,04	13	4 631	25
		2017	0,87	14	4 040	29
		2018	0,83	16	3 764	35
J01FA	Makrolidit	2016	0,76	10	2 595	15
	Macrolides	2017	0,60	11	2 006	18
		2018	0,55	12	1 662	23
J01FA01	Erytromysiini (DDD 1 g)	2016	0,01	13	83	75
	Erythromycin	2017	0,00	100	64	100
		2018	0,00	100	79	99
J01FA06	Roksitromysiini (DDD 0,3 g)	2016	0,15	9	226	7
	Roxithromycin	2017	0,10	9	183	8
		2018	0,10	9	153	8
J01FA09	Klaritromysiini ¹	2016	0,17	14	666	14
	Clarithromycin	2017	0,14	13	521	13
		2018	0,11	15	434	16
J01FA10	Atsitromysiini ²	2016	0,40	10	1 472	13
	Azithromycin	2017	0,35	11	1 163	15
		2018	0,33	12	944	18
J01FF	Linkosamidit	2016	0,28	20	2 036	37
J01FF01	Lincosamides	2017	0,27	21	2 034	39
	<i>Klindamysiini³</i>	2018	0,28	23	2 102	44
J01G	Aminoglykosidit Aminoglycoside antibacterials	2016	0,02	47	1 303	52
		2017	0,01	55	1 000	54
		2018	0,02	49	1 194	51

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,5 g O (rakeet mikstuuraa varten, tabletit / granules for mixture, tablets)
1 g P (infusiokuiva-aine / powder for parenteral infusion)

² DDD 0,3 g O (jauhe mikstuuraa varten, tabletit / powder for mixture, tablets)
0,5 g P (infusiokuiva-aine / powder for parenteral infusion)

³ DDD 1,2 g O (kapselit, rakeet mikstuuraa varten / capsules, granules for mixture)
1,8 g P (infusiokuiva-aine, injektioneste / powder for parenteral infusion, injection)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J01M	Kinoliinijohdokset Quinolone antibacterials	2016	0,98	25	4 554	45
J01MA	<i>Fluorokinolonit</i> <i>Fluoroquinolones</i>	2017	0,88	24	3 979	45
		2018	0,82	25	3 462	43
J01MA02	Siproflokasiini ¹ Ciprofloxacin	2016	0,56	17	2 128	30
		2017	0,51	17	1 999	32
		2018	0,48	17	1 750	28
J01MA12	Levoflokasiini (DDD 0,5 g) Levofloxacin	2016	0,30	36	1 503	52
		2017	0,27	35	1 294	52
		2018	0,25	36	1 172	52
J01MA14	Moksiflokasiini (DDD 0,4 g) Moxifloxacin	2016	0,11	38	865	72
		2017	0,10	36	684	69
		2018	0,09	37	538	70
J01X	Muut bakteerilääkkeet Other antibacterials	2016	1,92	11	6 203	65
		2017	1,69	10	5 716	65
		2018	1,65	10	5 650	66
J01XA	Peptidoglykaanibakteerilääkkeet Glycopeptide antibiotics	2016	0,03	99	992	99
		2017	0,03	100	1 200	100
		2018	0,03	100	1 497	100
J01XA01	Vankomysiini (DDD 2 g) Vancomycin	2016	0,03	99	860	99
		2017	0,03	100	973	100
		2018	0,03	100	1 175	100
J01XD	Imidatsolijohdokset Imidazole derivatives	2016	0,06	100	1 232	100
J01XD01	<i>Metronidatsoli</i> (DDD 1,5 g) <i>Metronidazole</i>	2017	0,05	100	1 305	100
		2018	0,06	100	982	100
J01XE	Nitrofuraanijohdokset Nitrofuran derivatives	2016	0,49	5	711	3
J01XE01	<i>Nitrofurantoiini</i> (DDD 0,2 g) <i>Nitrofurantoin</i>	2017	0,46	4	714	3
		2018	0,35	4	605	3
J01XX	Muut bakteerilääkkeet Other antibacterials	2016	1,35	8	3 242	55
		2017	1,15	6	2 432	50
		2018	1,21	5	2 434	51
J01XX05	Metenamiini (DDD 2 g) Methenamine	2016	1,34	7	1 193	7
		2017	1,14	5	988	6
		2018	1,19	4	1 030	5
J01XX08	Linetsolidi (DDD 1,2 g) Linezolid	2016	0,01	56	1 101	68
		2017	0,01	62	988	71
		2018	0,01	68	824	74

¹ DDD 1 g O (tabletit / tablets)
0,5 g P (infusioneste / intravenous infusion)

J02 SYSTEEMISET SIENILÄÄKKEET
ANTIMYCOTICS FOR SYSTEMIC USE

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J02A	Systeemiset sienilääkkeet ¹ Antimycotics for systemic use	2016	0,44	18	17 414	69
		2017	0,41	16	15 926	74
		2018	0,40	16	16 810	76
J02AA	Antibiootit Antibiotics	2016	0,01	100	2 996	100
J02AA01	Amfoterisiini (DDD 35 mg) Amphotericin	2017	0,01	100	2 042	100
J02AC	Triatsolijohdokset Triazole derivatives	2016	0,42	14	7 002	22
		2017	0,39	13	5 440	23
		2018	0,38	12	5 245	23
J02AC01	Flukonatsoli (DDD 0,2 g) Fluconazole	2016	0,30	16	3 600	11
		2017	0,28	15	3 274	11
		2018	0,27	15	2 844	12
J02AC02	Itrakonatsoli (DDD 0,2 g) Itraconazole	2016	0,10	3	466	4
		2017	0,10	2	407	3
		2018	0,10	2	392	3
J02AC03	Vorikonatsoli (DDD 0,4 g) Voriconazole	2016	0,01	24	1 651	36
		2017	0,01	26	851	45
		2018	0,01	24	796	46
J02AC04	Posakonatsoli (DDD 0,3 g) Posaconazole	2016	0,01	41	1 271	43
		2017	0,00	51	790	50
		2018	0,01	48	863	48
J02AC05	Isavukonatsoli (DDD 0,2 g) Isavuconazole	2017	0,00	50	85	58
		2018	0,00	20	300	17
J02AX	Muut systeemiset sienilääkkeet Other antimycotics for systemic use	2016	0,01	100	7 405	100
		2017	0,01	100	8 441	100
		2018	0,01	100	9 205	100
J02AX04	Kaspofungiini (DDD 50 mg) Caspofungin	2016	0,00	100	4 257	100
		2017	0,00	100	3 730	100
		2018	0,00	100	3 458	100
J02AX05	Mikafungiini (DDD 0,1 g) Micafungin	2016	0,00	100	1 188	100
		2017	0,00	100	2 961	100
		2018	0,00	100	3 934	100
J02AX06	Anidulafungiini (DDD 0,1 g) Micafungin	2016	0,00	100	1 961	100
		2017	0,00	100	1 750	100
		2018	0,00	100	1 814	100

¹ Katso myös D01B sivu 170.
See also D01B page 170.

**J04 MYKOBakteerilääkkeet
ANTIMYCOBACTERIALS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J04A	Tuberkuloosilääkkeet Drugs for treatment of tuberculosis	2016	0,21	85	995	88
		2017	0,19	86	885	87
		2018	0,18	86	1 071	90
J04AB	Antibiootit Antibiotics	2016	0,11	76	512	78
		2017	0,08	69	381	73
		2018	0,09	74	444	76
J04AB02	Rifampisiini (DDD 0,6 g) Rifampicin	2016	0,10	75	431	75
		2017	0,07	67	309	67
		2018	0,09	73	377	73
J04AB04	Rifabutiini (DDD 0,15 g) Rifabutin	2016	0,01	97	81	98
		2017	0,01	97	73	96
		2018	0,01	89	68	90
J04AC	Hydratsidit Hydrazides	2016	0,06	94	106	94
		2017	0,06	97	114	97
		2018	0,04	98	84	98
J04AC01	Isoniatsidi (DDD 0,3 g) Isoniazid	2016	0,04	98	373	98
		2017	0,05	99	368	99
		2018	0,04	100	518	100
J04AK	Muut tuberkuloosilääkkeet Other drugs for treatment of tuberculosis	2016	0,04	98	67	96
		2017	0,05	99	80	99
		2018	0,04	100	191	100
J04AK01	Pyratsiiniamidi (DDD 1,5 g) Pyrazinamide	2016	0,01	96	214	98
		2017	0,02	99	218	99
		2018	0,03	100	191	100

**J05 SYSTEEMISET VIRUSLÄÄKKEET
ANTIVIRALS FOR SYSTEMIC USE**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J05A	Virukseen vaikuttavat lääkeaineet Direct acting antivirals	2016	1,38	57	51 006	86
		2017	1,44	60	59 189	89
		2018	1,65	59	113 143	93
J05AB	Nukleosidit ja nukleotidit lukuun ottamatta käänteiskopioijan estäjiä Nucleosides and nucleotides excl. reverse transcriptase inhibitors	2016	0,56	8	9 930	39
		2017	0,58	7	10 003	37
		2018	0,63	8	10 645	38
J05AB01	Asikloviiri (DDD 4 g) Aciclovir	2016	0,25	4	3 000	21
		2017	0,23	4	2 294	20
		2018	0,24	4	2 363	26
J05AB11	Valasikloviiri (DDD 3 g) Valaciclovir	2016	0,27	3	3 696	3
		2017	0,29	3	4 146	3
		2018	0,32	3	4 543	3
J05AB14	Valganskloviiri (DDD 0,9 g) Valganciclovir	2016	0,02	100	2 810	100
		2017	0,02	99	2 588	99
		2018	0,03	100	3 094	100
J05AE	Proteasinestäjät Protease inhibitors	2016	0,08	100	3 674	100
		2017	0,08	100	3 546	100
		2018	0,06	100	2 652	100
J05AE08	Atatsanaviiri (DDD 0,3 g) Atazanavir	2016	0,03	100	1 124	100
		2017	0,03	100	1 019	100
		2018	0,02	100	669	100
J05AE10	Darunaviiri (DDD 1,2 g) Darunavir	2016	0,04	100	2 201	100
		2017	0,04	100	2 205	100
		2018	0,03	100	1 767	100
J05AF	Käänteiskopiojaentsyymin estäjät, nukleosidi- ja nukleotidirakenteiset Nucleoside and nucleotide reverse transcriptase inhibitors	2016	0,06	99	1 441	99
		2017	0,07	100	1 581	100
		2018	0,07	99	1 181	99
J05AF07	Tenofoviiridisoprosiili (DDD 0,245 g) Tenovir disoproxil	2016	0,04	100	1 080	100
		2017	0,04	100	1 094	100
		2018	0,04	100	639	100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J05AG	Käänteiskopiojaentsyymin estäjät, muut kuin nukleosidirakenteiset Non-nucleoside reverse transcriptase inhibitors	2016	0,05	100	1 037	100
		2017	0,05	100	1 047	100
		2018	0,05	100	964	100
J05AH	Neuraminidaasin estäjät Neuraminidase inhibitors	2016	0,12	29	1 235	28
		2017	0,06	50	648	50
		2018	0,14	32	1 409	32
J05AH02	Oseltamiviiri (DDD 0,15 g) Oseltamivir	2016	0,12	29	1 231	28
		2017	0,06	50	647	50
		2018	0,14	32	1 409	32
J05AP	HCV-infektion hoitoon tarkoitettu viruslääkkeet Antivirals for treatment of HCV infections	2016	0,03	100	7 903	99
		2017	0,03	100	11 936	100
		2018	0,07	100	64 610	100
J05AR	HIV-infektion hoitoon tarkoitettu viruslääkkeiden yhdistelmävalmisteet Antivirals for treatment of HIV infections, combinations	2016	0,38	100	21 422	100
		2017	0,44	100	24 636	100
		2018	0,45	100	24 398	100
J05AR02	Lamivudiini ja abakaviiri (DDD 1 UD) Lamivudine and abacavir	2016	0,04	100	1 396	100
		2017	0,04	100	1 231	100
		2018	0,04	100	792	100
J05AR03	Tenofoviidisoprosiili ja emtrisitabiini (DDD 1 UD) Tenofovir disoproxil and emtricitabine	2016	0,11	100	4 604	100
		2017	0,04	100	1 502	100
		2018	0,06	100	2 757	100
J05AR06	Emtrisitabiini, tenofoviidisoprosiili ja efavirensi (DDD 1 UD) Emtricitabine, tenofovir disoproxil and efavirenz	2016	0,05	100	2 921	100
		2017	0,04	100	2 503	100
		2018	0,02	100	1 249	100
J05AR08	Emtrisitabiini, tenofoviidisoprosiili ja rilpiviriini (DDD 1 UD) Emtricitabine, tenofovir disoproxil and rilpivirin	2016	0,02	100	1 480	100
		2017	0,01	95	374	95
		2018	0,00	97	203	97
J05AR09	Emtrisitabiini, tenofoviidisoprosiili, elvitegraviiri ja kobisistaatti (DDD 1 UD) Emtricitabine, tenofovir disoproxil, elvitegravir and cobicistat	2016	0,01	100	682	100
		2017	0,00	100	341	100
		2018	0,00	100	205	100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
J05AR13	Lamivudiini, abakaviiri ja dolutegraviiri (DDD 1 UD)	2016	0,07	100	5 442	100
	Lamivudine, abacavir and dolutegravir	2017	0,09	100	6 920	100
		2018	0,09	100	6 219	100
J05AR17	Emtrisitabiini ja tenofoviirialafenamidi (DDD 1 UD)	2016	0,04	100	1 513	100
	Emtricitabine and tenofovir alafenamide	2017	0,14	100	5 671	100
		2018	0,13	100	5 171	100
J05AR18	Emtrisitabiini, tenofoviirialafenamidi, elvitegraviiri ja kobisistaatti (DDD 1 UD)	2016	0,03	100	2 353	100
		2017	0,05	100	3 711	100
	Emtricitabine, tenofovir alafenamide, elvitegravir and cobicistat	2018	0,04	100	3 136	100
J05AR19	Emtrisitabiini, tenofoviirialafenamidi ja rilpiviriini (DDD 1 UD)	2016	0,01	100	441	100
		2017	0,03	100	1 820	100
	Emtricitabine, tenofovir alafenamide and rilpivirine	2018	0,03	100	2 050	100
J05AX	Muut viruslääkkeet	2016	0,10	100	4 365	100
	Other antivirals	2017	0,14	100	5 793	100
		2018	0,19	100	7 285	100
J05AX08	Raltegraviri (DDD 0,8 g)	2016	0,04	100	1 732	100
	Raltegravir	2017	0,05	100	1 987	100
		2018	0,07	100	2 195	100
J05AX12	Dolutegraviiri (DDD 50 mg)	2016	0,06	100	2 533	100
	Dolutegravir	2017	0,09	100	3 714	100
		2018	0,12	100	5 012	100

**J07 ROKOTTEET
VACCINES**

ATC-LUOKKA ATC CODE		Annosta/vuosi Doses/year
J07		2016 3 786 000 2017 4 057 000 2018 4 228 000
J07A	Bakteeriokotteet Bacterial vaccines	2016 615 000 2017 806 000 2018 700 000
J07AJ	Hinkuyskärokotteet Pertussis vaccines	2016 105 000 2017 115 000 2018 148 000
J07AL	Pneumokokkirokotteet Pneumococcal vaccines	2016 246 000 2017 229 000 2018 227 000
J07AM	Jäykkäkouristusrokotteet Tetanus vaccines	2016 290 000 2017 323 000 2018 196 000
J07AN	Tuberkuloosi/BCG-rokotteet Tuberculosis vaccines	2016 33 000 2017 34 000 2018 36 000
J07B	Virusrokotteet Viral vaccines	2016 2 805 000 2017 3 032 000 2018 3 200 000
J07BB	Influenssarokotteet Influenza vaccines	2016 1 835 000 2017 1 873 000 2018 2 024 000
J07BD52	Tuhkarokko-sikotauti-vihuriokkorokote, elävä heikennetty virus Measles, combinations with mumps and rubella, live attenuated	2016 165 000 2017 163 000 2018 160 000
J07BF	Poliorokotteet Poliomylitis vaccines	2016 38 000 2017 21 000 2018 19 000
J07BH	Rotavirusrokotteet Rota virus diarrhea vaccines	2016 157 000 2017 139 000 2018 153 000
J07C	Bakteeri- ja virusrokotteet yhdistelmävalmisteina Bacterial and viral vaccines, combined	2016 258 000 2017 219 000 2018 359 000

L

SYÖPÄLÄÄKKEET JA IMMUUNIVASTEEN MUUNTAJAT
ANTINEOPLASTIC AND IMMUNOMODULATING AGENTS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 €	H-%*
		2016	2017	2018	EUR 1,000	
L		2016	20,08	9	543 734	41
		2017	20,52	10	562 763	43
		2018	22,17	10	686 455	44
L01	Antineoplastiset lääkeaineet Antineoplastic agents	2016			213 753	74
		2017			224 778	77
		2018			261 162	75
L02	Endokrinologiset lääkeaineet Endocrine therapy	2016	7,20	3	36 831	4
		2017	7,37	3	40 120	3
		2018	7,60	3	55 965	3
L03	Immunostimulantit Immunostimulants	2016	1,02	6	45 722	13
		2017	0,84	6	39 534	14
		2018	0,76	5	37 862	14
L04	Immunosuppressantit Immunosuppressants	2016	11,85	12	247 428	23
		2017	12,30	14	258 331	25
		2018	13,81	15	331 467	30

**L01 ANTINEOPLASTISET LÄÄKEAINEET
ANTINEOPLASTIC AGENTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		1 000 €	H-%*
		EUR 1,000	
L01		2016	213 753 74
		2017	224 778 77
		2018	261 162 75
L01A	Alkyloivat lääkeaineet Alkylating agents	2016	5 386 67
		2017	5 566 68
		2018	4 937 65
L01AA	Typpisinappikaasujohdokset Nitrogen mustard analogues	2016	3 049 94
		2017	3 277 95
		2018	2 544 94
L01AX	Muut alkyloivat aineet Other alkylating agents	2016	1 988 19
		2017	1 816 12
		2018	1 812 13
L01B	Antimetaboliitit Antimetabolites	2016	14 990 87
		2017	15 874 88
		2018	18 147 83
L01BA	Foolihappoanalогит Folic acid analogues	2016	7 115 97
		2017	6 942 97
		2018	6 942 98
L01BA01	Metotreksatti Methotrexate	2016	707 70
		2017	855 77
		2018	636 73
L01BA04	Pemetreksedi Pemetrexed	2016	6 408 100
		2017	6 087 100
		2018	6 306 100
L01BB	Puriinianalogit Purine analogues	2016	894 81
		2017	517 75
		2018	1 395 27
L01BC	Pyrimidiinianalogit Pyrimidine analogues	2016	6 981 78
		2017	8 415 81
		2018	9 810 81
L01BC05	Gemsitabiini Gemcitabine	2016	513 100
		2017	502 100
		2018	1 147 100
L01BC06	Kapesitabiini Capecitabine	2016	1 272 1
		2017	1 273 2
		2018	1 221 2
L01BC07	Atsasitidiini Azacitidine	2016	4 381 100
		2017	5 892 100
		2018	5 935 100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			1 000 €	H-%*
			EUR 1,000	
L01C	Kasvialkaloidit ja muut luonnontuotteet Plant alkaloids and other natural products	2016	9 245	86
		2017	10 555	89
		2018	12 958	90
L01CA	Vinka-alkaloidit ja analogit Vinca alkaloids and analogues	2016	1 841	35
		2017	1 803	39
		2018	1 833	38
L01CD	Taksaanit Taxanes	2016	6 406	100
		2017	7 800	100
		2018	10 145	100
L01CD01	Paklitakseli Paclitaxel	2016	2 610	100
		2017	281	100
		2018	5 872	100
L01CD02	Dosetakseli Docetaxel	2016	864	100
		2017	818	100
		2018	890	100
L01CD04	Kabatsitakseli Cabazitaxel	2016	2 932	100
		2017	3 419	100
		2018	890	100
L01D	Sytotokiset antibiootit ja vastaavat aineet Cytotoxic antibiotics and related substances	2016	5 764	100
		2017	4 918	100
		2018	4 308	99
L01DB	Antrasykliinit ja vastaavat aineet Anthracyclines and related substances	2016	5 232	100
		2017	4 370	100
		2018	3 848	100
L01DB01	Doksorubisiini Doxorubicin	2016	2 611	100
		2017	2 008	100
		2018	1 933	100
L01DB03	Epirubisiini Epirubicin	2016	1 854	100
		2017	1 814	100
		2018	1 343	100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			1 000 €	H-%*
			EUR 1,000	
L01X	Muut antineoplastiset lääkeaineet Other antineoplastic agents	2016	178 368	72
		2017	187 865	75
		2018	220 812	73
L01XA	Platinayhdisteet Platinum compounds	2016	582	100
		2017	632	100
		2018	1 223	100
L01XC	Monoklonaaliset vasta-aineet Monoclonal antibodies	2016	106 243	100
		2017	115 409	100
		2018	131 780	100
L01XC02	Rituksimabi Rituximab	2016	34 789	100
		2017	35 080	100
		2018	35 153	100
L01XC03	Trastutsumabi Trastuzumab	2016	24 827	100
		2017	24 813	100
		2018	26 036	100
L01XC07	Bevasitsumabi Bevacizumab	2016	21 905	100
		2017	22 264	100
		2018	24 275	100
L01XC17	Nivolumabi Nivolumab	2016	3 128	100
		2017	5 633	100
		2018	8 200	100
L01XC18	Pembrolitsumabi Pembrolizumab	2016	2 102	100
		2017	3 678	100
		2018	6 365	100
L01XC21	Ramusirumabi Ramucirumab	2016	84	100
		2017	149	97
		2018	317	100
L01XD	Fotodynaamisessa / säteilyhoidossa käytettävät herkistäjät Sensitizers used in photodynamic/radiation therapy	2016	891	99
		2017	910	99
		2018	935	100

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			1 000 € EUR 1,000	H-%* 1000
L01XE	Proteiinikinaasin estääjät Protein kinase inhibitors	2016	49 033	4
		2017	44 766	5
		2018	57 693	5
L01XE01	Imatinibi Imatinib	2016	12 674	1
		2017	6 960	1
		2018	5 977	1
L01XE03	Erlotinibi Erlotinib	2016	2 710	1
		2017	2 080	1
		2018	1 521	3
L01XE04	Sunitinibi Sunitinib	2016	4 844	2
		2017	5 269	2
		2018	5 886	2
L01XE05	Sorafenibi Sorafenib	2016	3 194	2
		2017	2 820	6
		2018	2 217	13
L01XE06	Dasatinibi Dasatinib	2016	2 889	6
		2017	2 544	10
		2018	2 621	5
L01XE08	Nilotinibi Nilotinib	2016	2 574	1
		2017	2 369	1
		2018	2 505	1
L01XE10	Everolimuusi Everolimus	2016	1 865	5
		2017	1 786	4
		2018	1 976	6
L01XE11	Patsopanibi Pazopanib	2016	3 499	2
		2017	2 928	1
		2018	2 889	1
L01XE18	Ruksolitinibi Ruxolitinib	2016	2 255	29
		2017	2 958	18
		2018	3 818	12
L01XE23	Dabrafenibi Dabrafenib	2016	2 983	1
		2017	4 154	3
		2018	5 147	1
L01XX	Muut syöpälääkkeet Other antineoplastic agents	2016	21 620	82
		2017	26 148	82
		2018	29 182	83
L01XX32	Bortetsomibi Bortezomib	2016	10 858	100
		2017	10 924	100
		2018	11 412	100
L01XX45	Karfiltsomibi Carfilzomib	2016	3 250	100
		2017	5 884	100
		2018	8 673	100

**L02 ENDOKRINOLOGISET LÄÄKEAINEET
ENDOCRINE THERAPY**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
L02		2016	7,20	3	36 831 4
		2017	7,37	3	40 120 3
		2018	7,60	3	55 965 3
L02A	Hormonit ja vastaavat valmisteet Hormones and related agents	2016	1,52	5	11 047 5
		2017	1,63	5	11 382 5
		2018	1,72	4	11 781 5
L02AB	Progesteroidit Progesterogens	2016	0,01	13	84 12
<i>L02AB02</i>	<i>Medroksiprogesteroni (DDD 1 g)</i> <i>Medroxyprogesterone</i>	2017	0,01	9	95 9
		2018	0,01	7	101 7
L02AE	Gonadotropiinia vapauttavan hormonin kaltaiset yhdisteet Gonadotrophin releasing hormone analogues	2016	1,51	5	10 963 5
		2017	1,62	4	11 287 5
		2018	1,70	4	11 680 5
L02AE02	Leuproreliini ¹ Leuprorelin	2016	1,27	5	9 206 5
		2017	1,32	5	9 160 5
		2018	1,33	5	9 074 5
L02AE03	Gosereliini (DDD 0,129 mg) Goserelin	2016	0,22	6	1 539 6
		2017	0,21	5	1 484 5
		2018	0,20	5	1 409 5
L02AE04	Triptoreliini (DDD 0,134 mg) Triptorelin	2016	0,02	2	164 3
		2017	0,09	2	610 2
		2018	0,17	3	1 093 3
L02B	Hormoniantagonistit ja vastaavat valmisteet Hormone antagonists and related agents	2016	5,68	3	25 784 3
		2017	5,74	3	28 738 2
		2018	5,89	3	44 184 2
L02BA	Antiestrogeenit Anti-estrogens	2016	1,18	2	2 683 5
		2017	1,19	1	2 826 3
		2018	1,20	2	2 946 5
L02BA01	Tamoksifeeni (DDD 20 mg) Tamoxifen	2016	1,06	1	549 1
		2017	1,06	1	547 1
		2018	1,07	1	551 1
L02BA03	Fulvestrantti (DDD 8,3 mg) Fulvestrant	2016	0,11	6	2 124 6
		2017	0,12	4	2 267 4
		2018	0,13	6	2 381 6

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,134 mg P depot (injektiokuiva-aine / powder for injection)
1,000 mg P (injektiokuiva-aine / powder for injection)

202 KULUTUSLUVUT LÄÄKERYHMITTÄIN L
SALES STATISTICS L

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
L02BB	Antiandrogeenit	2016	1,71	3	10 966	1
	Anti-androgens	2017	1,71	2	14 060	1
		2018	1,73	2	27 317	1
L02BB03	Bikalutamidi (DDD 50 mg)	2016	1,65	3	1 545	3
	Bicalutamide	2017	1,64	2	1 471	3
		2018	1,59	2	1 373	2
L02BB04	Entsalutamidi (DDD 0,16 g)	2016	0,04	1	9 362	1
	Enzalutamide	2017	0,06	1	12 533	1
		2018	0,13	1	25 909	1
L02BG	Aromataasi-inhibiittorit	2016	2,48	2	1 174	2
	Aromatase inhibitors	2017	2,54	2	1 021	2
		2018	2,65	2	1 166	2
L02BX	Muut hormoniantagonistit ja vastaavat valmisteet	2016	0,31	16	10 960	4
	Other hormone antagonists and related agents	2017	0,30	18	10 831	4
		2018	0,31	19	12 754	4
L02BX02	Degareliksi (DDD 2,7 mg)	2016	0,26	18	2 051	14
	Degarelix	2017	0,26	21	2 003	16
		2018	0,26	23	1 969	17
L02BX03	Abirateroni (DDD 1 g)	2016	0,04	2	8 909	2
	Abiraterone	2017	0,04	1	8 829	1
		2018	0,05	1	10 785	1

**L03 IMMUNOSTIMULANTIT
IMMUNOSTIMULANTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
L03A		2016	1,02	6	45 722 13
		2017	0,84	6	39 534 14
		2018	0,76	5	37 862 14
L03AA	Kasvutekijät Colony stimulating factors	2016	0,22	14	20 813 16
		2017	0,22	14	18 645 15
		2018	0,23	15	19 383 16
L03AA02	Filgrastiimi (DDD 0,35 mg) Filgrastim	2016	0,04	33	4 658 35
		2017	0,03	33	3 688 35
		2018	0,03	36	3 247 39
L03AA13	Pegfilgrastiimi (DDD 0,3 mg) Pegfilgrastim	2016	0,12	9	11 193 9
		2017	0,10	9	8 354 9
		2018	0,11	15	9 329 15
L03AA14	Liipegfilgrastiimi (DDD 0,3 mg) Liipegfilgrastim	2016	0,06	14	4 922 14
		2017	0,09	13	6 574 13
		2018	0,09	7	6 777 7
L03AB	Interferonit Interferons	2016	0,66	4	15 828 9
		2017	0,51	4	12 726 9
		2018	0,43	1	10 496 2
L03AB05	Interferoni alfa-2b (DDD 2 MU) Interferon alfa-2b	2016	0,04	1	913 1
		2017	0,04	0	846 0
		2018	0,03	1	778 1
L03AB07	Interferoni beeta-1a (DDD 4,3 mcg) Interferon beta-1a	2016	0,52	0	11 080 0
		2017	0,38	0	8 132 0
		2018	0,32	0	6 762 0
L03AB08	Interferoni beeta-1b (DDD 4 MU) Interferon beta-1b	2016	0,05	0	2 022 0
		2017	0,04	0	1 387 0
		2018	0,03	0	1 050 0
L03AB13	Peginterferoni beeta-1a (DDD 8,9 mcg) Peginterferon beta-1a	2016	0,00	0	146 1
		2017	0,02	0	1 058 0
		2018	0,03	0	1 540 0
L03AX	Muut immunostimulantit Other immunostimulants	2016	0,14	0	9 081 12
		2017	0,12	0	8 163 18
		2018	0,11	0	7 983 24
L03AX13	Glatirameeriasetaatti (DDD 20 mg) Glatiramer acetate	2016	0,14	0	7 962 0
		2017	0,12	0	6 732 0
		2018	0,11	0	6 105 0

**L04 IMMUNOSUPPRESSANTIT
IMMUNOSUPPRESSANTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
L04A		2016	11,85	12	247 428	23
		2017	12,30	14	258 331	25
		2018	13,81	15	331 467	30
L04AA	Selektiiviset immunosuppressantit Selective immunosuppressants	2016	1,31	11	40 077	30
		2017	1,41	12	44 378	33
		2018	1,55	14	57 855	35
L04AA06	Mykofenolihappo (DDD 2 g) Mycophenolic acid	2016	0,40	3	5 125	4
		2017	0,43	4	4 419	5
		2018	0,44	3	4 516	4
L04AA24	Abatasepti (DDD 27 mg) Abatacept	2016	0,08	42	7 184	36
		2017	0,08	42	7 340	37
		2018	0,08	42	7 914	36
L04AA27	Fingolimodi (DDD 0,5 mg) Fingolimod	2016	0,12	0	13 029	0
		2017	0,12	0	12 707	0
		2018	0,14	0	14 370	0
L04AA31	Teriflunomidi (DDD 14 mg) Teriflunomide	2016	0,07	0	4 295	0
		2017	0,10	0	5 974	0
		2018	0,12	0	6 544	0
L04AB	Tuumorinekrositekijä alfan (TNF-α) estäjät Tumor necrosis factor alpha (TNF-α) inhibitors	2016	2,68	41	136 938	26
		2017	2,77	47	132 628	30
		2018	3,41	46	172 902	39
L04AB01	Etanersepti (DDD 7 mg) Etanercept	2016	0,49	0	32 218	0
		2017	0,43	0	27 502	0
		2018	0,56	0	26 327	0
L04AB02	Infliximabi (DDD 3,75 mg) Infliximab	2016	1,08	100	34 344	100
		2017	1,27	100	38 327	100
		2018	1,53	100	66 381	100
L04AB04	Adalimumabi (DDD 2,9 mg) Adalimumab	2016	0,68	2	46 663	2
		2017	0,65	2	43 960	2
		2018	0,77	2	51 988	2
L04AB05	Sertolitsumabipegoli (DDD 14 mg) Certolizumab pegol	2016	0,09	3	5 730	3
		2017	0,09	3	5 297	3
		2018	0,10	2	6 206	2
L04AB06	Golimumabi (DDD 1,66 mg) Golimumab	2016	0,33	2	17 982	1
		2017	0,34	2	17 543	1
		2018	0,45	1	22 001	1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
L04AC	Interleukiinin estääjät	2016	0,36	21	20 310	24
	Interleukin inhibitors	2017	0,48	24	25 972	24
		2018	0,65	23	34 078	21
L04AC05	Ustekinumabi (DDD 0,54 mg)	2016	0,17	9	7 605	7
	Ustekinumab	2017	0,19	23	8 998	17
		2018	0,26	7	10 498	6
L04AC07	Tosilitsumabi (DDD 20 mg)	2016	0,11	51	7 371	55
	Tocilizumab	2017	0,12	51	8 040	55
		2018	0,14	49	9 001	54
L04AC10	Sekukinumabi (DDD 10 mg)	2016	0,07	1	4 630	1
	Secukinumab	2017	0,11	0	7 432	0
		2018	0,14	0	9 818	0
L04AD	Kalsineuriinin estääjät	2016	0,66	5	11 930	5
	Calcineurin inhibitors	2017	0,69	4	11 694	5
		2018	0,74	5	11 653	5
L04AD01	Siklosporiini (DDD 0,25 g)	2016	0,42	5	7 051	5
	Ciclosporin	2017	0,40	4	6 055	4
		2018	0,40	4	4 933	4
L04AD02	Takrolimuusi (DDD 5 mg)	2016	0,24	4	4 857	4
	Tacrolimus	2017	0,28	5	5 605	5
		2018	0,34	5	6 663	5

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
L04AX	Muut immunosuppressantit	2016	6,84	1	38 173	6
	Other immunosuppressants	2017	6,96	1	43 659	5
		2018	7,46	1	54 979	4
L04AX01	Atsatiopriini (DDD 0,15 g)	2016	1,41	1	1 029	1
	Azathioprine	2017	1,39	1	997	1
		2018	1,48	1	1 078	1
L04AX02	Talidomidi (DDD 0,1 g)	2016	0,00	27	121	26
	Thalidomide	2017	0,00	18	130	17
		2018	0,00	24	101	23
L04AX03	Metotreksaatti (DDD 2,5 mg)	2016	5,21	1	5 574	1
	Methotrexate	2017	5,32	1	6 434	1
		2018	5,67	1	7 404	0
L04AX04	Lenalidomidi (DDD 10 mg)	2016	0,07	7	18 985	9
	Lenalidomide	2017	0,07	7	21 553	8
		2018	0,09	5	26 653	6
L04AX05	Pirfenidoni (DDD 2,4 g)	2016	0,02	1	3 312	1
	Pirfenidone	2017	0,02	1	3 397	1
		2018	0,03	2	4 277	2
L04AX07	Dimetyylifumaraatti (DDD 0,48 g)	2016	0,12	0	8 737	0
	Dimethyl fumarate	2017	0,15	0	10 721	0
		2018	0,19	0	13 614	0

M**TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET**
MUSCULO-SKELETAL SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M					
	2016	98,40	2	96 811	14
	2017	96,53	2	95 043	15
	2018	97,19	2	100 847	23
M01	Tulehduskipu- ja reumalääkkeet Antiinflammatory and antirheumatic products	2016 2017 2018	78,81 76,73 77,40	2 2 2	51 360 48 234 44 453
M02	Lihas- ja nivelsärkyjen paikallishoitoon tarkoitetut valmisteet Topical products for joint and muscular pain	2016 2017 2018		13 505 13 724 12 945	1 1 1
M03	Lihasrelaksantit Muscle relaxants	2016 2017 2018	4,84 5,20 4,68	3 2 3	12 948 13 270 14 344
M04	Kihtilääkkeet Antigout preparations	2016 2017 2018	3,65 3,71 3,99	3 2 2	1 702 1 782 1 941
M05	Luukudokseen vaikuttavat lääkkeet Drugs for treatment of bone diseases	2016 2017 2018	11,01 10,81 11,05	6 5 5	15 428 15 573 16 114
M09	Muut tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system	2016 2017 2018	0,08 0,07 0,07	77 73 74	1 868 2 460 11 051

M01 TULEHDUSKIPU- JA REUMALÄÄKKEET
ANTIINFLAMMATORY AND ANTIRHEUMATIC PRODUCTS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%*
M01		2016	78,81	2	51 360	2
		2017	76,73	2	48 234	2
		2018	77,40	2	44 453	2
M01A	Tulehduskipu- ja reumalääkkeet Antiinflammatory and antirheumatic products, non-steroids	2016	78,66	2	51 260	2
		2017	76,60	2	48 149	2
		2018	77,28	2	44 375	2
M01AB	Etikkahappojohdokset ja vastaavat aineet Acetic acid derivatives and related substances	2016	4,60	3	2 631	7
		2017	4,34	2	2 468	6
		2018	4,04	2	2 296	7
M01AB01	Indometasiini (DDD 0,1 g) Indometacin	2016	0,26	8	165	6
		2017	0,21	1	141	1
		2018	0,19	1	136	1
M01AB05	Diklofenaakki (DDD 0,1 g) Diclofenac	2016	4,20	2	2 257	5
		2017	4,02	2	2 154	5
		2018	3,76	2	2 002	5
M01AC	Oksikaamit Oxicams	2016	1,62	2	541	2
M01AC06	Meloksiakaami (DDD 15 mg) Meloxicam	2017	1,46	1	487	1
		2018	1,25	1	414	1
M01AE	Propionihappojohdokset Propionic acid derivatives	2016	59,96	2	34 625	2
		2017	58,14	2	33 569	1
		2018	58,44	2	32 985	1
M01AE01	Ibuprofeeni (DDD 1,2 g) Ibuprofen	2016	50,48	2	29 525	1
		2017	49,14	2	29 027	1
		2018	49,73	1	28 659	1
M01AE02	Naprokseeni (DDD 0,5 g) Naproxen	2016	6,23	2	2 162	2
		2017	6,01	2	2 004	2
		2018	5,86	2	1 824	2
M01AE03	Ketoprofeeni (DDD 0,15 g) Ketoprofen	2016	1,00	5	801	22
		2017	0,81	2	535	1
		2018	0,74	1	494	1
M01AE51	Ibuprofeeni, yhdistelmävalmisteet (DDD 3 UD) Ibuprofen, combinations	2016	0,69	0	1 075	0
		2017	0,55	0	817	0
		2018	0,48	0	742	0
M01AE52	Naprokseeni ja esomepratsoli (DDD 0,5 g) Naproxen and someprazole	2016	1,50	0	878	0
		2017	1,56	0	912	0
		2018	1,51	0	884	0

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M01AG	Fenamaatit Fenamates	2016	0,26	2	109	3
		2017	0,24	3	101	4
		2018	0,22	2	93	3
M01AH	Koksibit Coxibs	2016	7,37	2	8 452	2
		2017	8,20	2	6 861	3
		2018	9,55	1	4 013	4
M01AH01	Selekoksibi (DDD 0,2 g) Celecoxib	2016	0,64	2	339	4
		2017	0,73	2	319	4
		2018	0,67	2	240	2
M01AH05	Etorikoksibi (DDD 60 mg) Etoricoxib	2016	6,73	2	8 072	2
		2017	7,47	1	6 496	2
		2018	8,89	1	3 723	2
M01AX	Muut tulehduskipu- ja reumalääkkeet Other antiinflammatory and antirheumatic agents, non-steroids	2016	4,85	1	4 902	1
		2017	4,24	1	4 665	1
		2018	3,78	1	4 575	1
M01AX05	Glukosamiini (DDD 1,5 g) Glucosamine	2016	4,68	2	2 541	1
		2017	4,20	1	2 316	1
		2018	3,74	1	2 111	1
M01AX25	Kondroitiinisulfaatti Chondroitin sulfate	2016			2 280	0
		2017			2 329	0
		2018			2 446	0
M01C	Spesifiset reumalääkkeet Specific antirheumatic agents	2016	0,15	1	100	1
		2017	0,13	1	85	1
M01CB01	Natriumaurotiomalaatti (DDD 2,4 mg) Sodium aurothiomalate	2018	0,12	1	78	1

M02 LIHAS- JA NIVELSÄRKYJEN PAIKALLISHOITOON TARKOITETUT VALMISTEET
TOPICAL PRODUCTS FOR JOINT AND MUSCULAR PAIN

ATC-LUOKKA ATC CODE		grammaa/1 000 as/vuosi gramm/1,000 inh/year	1 000 € EUR 1,000	H-%* EUR 1,000
M02A				
	2016	18 218	13 505	1
	2017	18 377	13 724	1
	2018	17 272	12 945	1
M02AA	Paikallisesti käytettävät tulehduskipulääkkeet Antiinflammatory preparations, non-steroids for topical use	2016 2017 2018	16 358 16 697 15 762	12 297 12 626 11 958
M02AC	Salisylihappojohdoksia sisältävät valmisteet Preparations with salicylic acid derivatives	2016 2017 2018	1 860 1 680 1 509	1 209 1 098 987
				7 5 5

M03 LIHASRELAKSANTIT
MUSCLE RELAXANTS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M03		2016	4,84	3	12 948 63
		2017	5,20	2	13 270 62
		2018	4,68	3	14 344 63
M03A	Perifeerisesti vaikuttavat lihasrelaksantit Muscle relaxants, peripherally acting agents	2016			8 974 83
		2017			9 255 82
		2018			10 244 81
M03B	Keskushermostoon vaikuttavat lihasrelaksantit Muscle relaxants, centrally acting agents	2016	4,84	3	3 974 16
		2017	5,20	2	4 015 15
		2018	4,68	3	4 100 20
M03BC	Antihistamiinin kaltaiset eetterit Ethers, chemically close to antihistamines	2016	2,55	2	1 280 42
		2017	2,78	2	1 243 42
		2018	2,25	2	1 078 42
M03BX	Muut keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet Other centrally acting agents	2016	2,29	3	2 694 3
		2017	2,43	3	2 772 3
		2018	2,42	3	3 022 12
M03BX01	Baklofeeni (DDD 50 mg) Baclofen	2016	0,44	8	472 8
		2017	0,46	7	498 7
		2018	0,50	7	545 7
M03BX02	Titsanidiini (DDD 12 mg) Tizanidine	2016	1,85	2	2 221 3
		2017	1,97	2	2 275 2
		2018	1,91	2	2 203 2

M04 KIHTILÄÄKKEET
ANTIGOUT PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M04A		2016	3,65	3	1 702 3
		2017	3,71	2	1 782 3
		2018	3,99	2	1 941 3
M04AA	Virtsahapon muodostumista estäävät valmisteet Preparations inhibiting uric acid production	2016	3,65	3	1 697 3
		2017	3,70	2	1 757 3
		2018	3,98	2	1 904 2
M04AA01	Allopurinoli (DDD 0,4 g) Allopurinol	2016	3,49	2	1 393 2
		2017	3,50	2	1 399 2
		2018	3,75	2	1 501 2
M04AA03	Febuksostaatti (DDD 80 mg) Febuxostat	2016	0,16	5	305 5
		2017	0,19	5	357 5
		2018	0,23	4	403 4

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, lääkemyyntirekisteri.
 Source: Finnish Medicines Agency, Drug Sales Register.

M05 LUUKUDOKSEEN VAIKUTTAVAT LÄÄKEET
DRUGS FOR TREATMENT OF BONE DISEASES

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M05B	Luun rakenteeseen ja mineralisaatioon vaikuttavat lääkeet	2016	11,01	6	15 428	15
	Drugs affecting bone structure and mineralization	2017	10,81	5	15 573	15
		2018	11,05	5	16 114	14
M05BA	Bisfosfonaatit Bisphosphonates	2016	4,09	3	3 442	40
		2017	3,79	3	3 360	45
		2018	3,58	2	3 083	44
M05BA02	Klodronaatti (DDD 1,6 g) Clodronic acid	2016	0,03	3	327	3
		2017	0,02	2	248	2
		2018	0,02	1	167	1
M05BA04	Alendronaatti (DDD 10 mg) Alendronic acid	2016	2,48	3	944	3
		2017	2,39	3	930	3
		2018	2,31	2	946	2
M05BA06	Ibandronaatti ¹ Ibandronic acid	2016	0,77	3	416	3
		2017	0,66	2	298	2
		2018	0,59	2	261	8
M05BA07	Risedronaatti (DDD 5 mg) Risedronic acid	2016	0,81	3	407	3
		2017	0,72	2	403	2
		2018	0,66	3	389	4
M05BA08	Tsoledronihappo (DDD 4 mg) Zoledronic acid	2016	0,01 100		1 233	98
		2017	0,01 99		1 384	98
		2018	0,01 98		1 229	98
M05BB	Bisfosfonaatit, yhdistelmävalmisteet Bisphosphonates, combinations	2016	0,37	2	456	2
M05BB03	Alendronaatti ja kolekalsiferoli (DDD 10 mg) Alendronic acid and colecalciferol	2017	0,30	1	369	1
		2018	0,26	1	264	1
M05BX	Muut luukudokseen vaikuttavat lääkeet Other drugs affecting mineralization	2016	6,55	8	11 530	8
		2017	6,72	7	11 812	7
		2018	7,21	7	12 727	6
M05BX04	Denosumabi (DDD 0,33 mg) Denosumab	2016	6,49	8	11 430	8
		2017	6,69	7	11 752	7
		2018	7,21	7	12 727	6

¹ DDD 6 mg P (infuusiodoksentraatti, injektioneste / concentrate for infusion, injection)
5 mg O (tabletit / tablets)

M09 MUUT TUKI- JA LIIKUNTAELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET
OTHER DRUGS FOR DISORDERS OF THE MUSCULO-SKELETAL SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
M09A	Muut tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system	2016 2017 2018	0,08 77 0,07 73 0,07 74	1 868 2 460 11 051	88 91 98
M09AB	Entsyymit Enzymes	2016 2017 2018	0,00 100 0,00 100 0,00 100	1 000 983 1 021	97 97 97
<i>M09AB02</i>	<i>Clostridium histolyticum -kollagenaasi (DDD 0,9 mg)</i> <i>Collagenase clostridium histolyticum</i>				
M09AX	Muut tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet Other drugs for disorders of the musculo-skeletal system	2016 2017 2018	0,08 77 0,07 73 0,07 74	868 1 476 10 029	77 87 98
<i>M09AX01</i>	<i>Hyaluronihappo (DDD 3,6 mg)</i> <i>Hyaluronic acid</i>				

**N HERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKKEET
NERVOUS SYSTEM**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
N		2016	256,84	9	348 921	27
		2017	261,90	9	342 257	28
		2018	269,76	9	342 605	29
N01	Anestesia-aineet Anesthetics	2016			18 147	89
		2017			19 237	88
		2018			19 720	89
N02	Analgeetit Analgesics	2016	53,28	7	70 176	16
		2017	54,49	7	65 327	16
		2018	54,51	6	63 181	16
N03	Epilepsialääkkeet Antiepileptics	2016	20,59	5	54 940	10
		2017	21,46	5	54 831	10
		2018	22,23	4	54 748	9
N04	Parkinsonismilääkkeet Anti-parkinson drugs	2016	5,22	5	20 804	6
		2017	5,17	4	19 390	5
		2018	5,09	4	18 634	4
N05	Psykoosi- ja neuroosilääkkeet sekä unilääkkeet Psycholeptics	2016	73,44	6	72 243	14
		2017	72,78	5	70 269	14
		2018	73,18	5	68 905	14
N06	Masennuslääkkeet ja keskushermostoa stimuloivat lääkeaineet Psychoanaleptics	2016	87,82	3	51 886	5
		2017	90,58	3	49 139	4
		2018	96,12	2	49 995	3
N07	Muut hermostoon vaikuttavat lääkeaineet Other nervous system drugs	2016	16,48	64	60 724	78
		2017	17,42	66	64 064	79
		2018	18,63	68	67 422	80

**N01 ANESTESIA-AINEET
ANESTHETICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE				1 000 € EUR 1,000	H-%*
N01		2016	18 147	89	
		2017	19 237	88	
		2018	19 720	89	
N01A	Yleisanesteetit Anesthetics, general	2016	8 871	96	
		2017	9 685	96	
		2018	10 396	96	
ATC-LUOKKA ATC CODE		ml/1 000 as/vuosi ml/1,000 inh/year		1 000 € EUR 1,000	H-%*
N01AB	Halogenoidut hiilivedyt Halogenated hydrocarbons	2016	938	2 958	97
		2017	916	3 033	97
		2018	907	3 136	98
ATC-LUOKKA ATC CODE		grammaa lääkeainetta / vuosi gram of active ingredient / year		1 000 € EUR 1,000	H-%*
N01AH	Opioideanesteetit Opioid analgesics	2016	369	1 320	97
		2017	380	1 560	93
		2018	410	1 708	95
N01AX	Muut yleisanesthesia-aineet Other general anesthetics	2016	300 148	4 465	96
		2017	315 573	5 002	96
		2018	336 341	5 444	96
ATC-LUOKKA ATC CODE				1 000 € EUR 1,000	H-%*
N01B	Paikallispuudutteet Anesthetics, local	2016	9 276	81	
		2017	9 552	81	
		2018	9 324	80	

**N02 ANALGEETIT
ANALGESICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%*
N02		2016	53,28	7	70 176	16
		2017	54,49	7	65 327	16
		2018	54,51	6	63 181	16
N02A	Opioidit Opioids	2016	15,09	9	35 953	21
		2017	14,58	9	30 449	24
		2018	13,92	9	27 310	24
N02AA	Luonnolliset opiumalkaloidit Natural opium alkaloids	2016	2,19	37	10 359	51
		2017	2,28	37	10 522	52
		2018	2,33	35	10 431	50
N02AA01	Morfiini ¹ Morphine	2016	0,31	83	1 470	88
		2017	0,31	83	1 530	88
		2018	0,29	84	1 646	86
N02AA03	Hydromorfoni (DDD 20 mg) Hydromorphone	2016	0,05	38	254	45
		2017	0,08	58	473	66
		2018	0,05	15	225	16
N02AA05	Oksikodon ² Oxycodone	2016	1,59	28	5 574	48
		2017	1,63	27	5 074	51
		2018	1,68	25	4 924	48
N02AA55	Oksikodon ja naloksoni (DDD 75 mg) Oxycodone and naloxone	2016	0,24	40	3 061	40
		2017	0,27	37	3 444	37
		2018	0,28	35	3 349	34

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,1 g O (depotraakeet oraalisuspensiota varten, depottabletit / prolonged-release granules for oral suspension, prolonged-release tablets)
30 mg P (injektioneste / injection)

² DDD 75 mg O (depottabletit, kapselit, oraalliliuos / capsules, prolonged-release tablets, oral solution)
30 mg P (injektilo/infuusioneste, injektioneste / injection/parenteral infusion, injection)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N02AB	Fenyliipiperidiinijohdokset Phenylpiperidine derivatives	2016	0,95	26	4 668	25
N02AB03	<i>Fentanyl¹</i> <i>Fentanyl</i>	2017	0,89	21	4 286	21
		2018	0,83	20	3 845	20
N02AE	Oripaviinijohdokset Oripavine derivatives	2016	1,15	8	10 503	9
N02AE01	<i>Buprenorfiini (DDD 1,2 mg)</i> <i>Buprenorphine</i>	2017	1,29	6	7 072	8
		2018	1,38	6	5 231	6
N02AJ	Opioidien ja muiden analgeettien yhdistelmä- valmisteet Opioids in combination with non-opioid analgesics	2016	7,97	2	5 943	2
		2017	7,36	2	4 406	1
		2018	6,75	1	3 904	1
N02AJ06	Kodeiini ja parasetamoli (DDD 3 UD) Codeine and paracetamol	2016	7,75	2	5 472	2
		2017	7,11	2	3 984	1
		2018	6,32	2	3 307	1
N02AJ08	Kodeiini ja ibuprofeeni (DDD 4 UD) Codeine and ibuprofen	2016	0,22	0	468	0
		2017	0,10	0	279	0
		2018	0,14	0	341	0
N02AJ13	Tramadol ja parasetamoli (DDD 3 UD) Tramadol and paracetamol	2017	0,15	1	142	1
		2018	0,29	1	251	1
N02AX	Muut opiooidit Other opioids	2016	2,83	2	4 479	4
N02AX02	<i>Tramadol (DDD 0,3 g)</i> <i>Tramadol</i>	2017	2,76	2	4 164	4
		2018	2,62	2	3 899	4

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 1,2 mg Td (depotlaastarit / transdermal patches)
 0,6 mg SI (bukkaalitablettit, resorbletit / buccaltablet, sublingual tablet)
 0,6 mg N (nenäsumute / nasal spray)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N02B	Muut analgeetit ja antipyreetit Other analgesics and antipyretics	2016	36,06	7	29 000	11
		2017	37,82	6	29 472	10
		2018	38,30	5	29 358	10
N02BA	Salisylihappojohtokset, myös yhdistelmävalmisteet Salicylic acid and derivatives	2016	2,07	0	5 155	0
		2017	1,86	0	4 798	0
		2018	1,68	0	4 569	0
N02BA01	Asetyylisalisylihappo (DDD 3 g) Acetylsalicylic acid	2016	1,04	1	1 376	1
		2017	0,94	1	1 302	1
		2018	0,83	1	1 142	1
N02BA51	Asetyylisalisylihappo, yhdistelmävalmisteet Acetylsalicylic acid, combinations excl. psycholeptics	2016	0,88	0	3 415	0
		2017	0,79	0	3 155	0
		2018	0,85	0	3 427	0
N02BE	Anilidit, myös yhdistelmävalmisteet Anilides	2016	33,99	7	23 747	13
		2017	35,95	6	24 578	12
		2018	36,62	6	24 665	12
N02BE01	Parasetamoli (DDD 3 g) Paracetamol	2016	33,85	7	23 386	13
		2017	35,78	7	24 117	12
		2018	36,46	6	24 190	12
N02BE51	Parasetamoli, yhdistelmävalmisteet (DDD 6 UD) Paracetamol, combinations excl. psycholeptics	2016	0,13	0	341	0
		2017	0,17	0	462	0
		2018	0,16	0	475	0
N02BG	Muut, myös yhdistelmävalmisteet Other analgesics and antipyretics	2016			98	14
		2017			96	19
		2018			123	17
N02BG10	Kannabinoidit (DDD 42 mg) Cannabinoids	2016			98	14
		2017			96	19
		2018			121	16

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk	H-%	1 000 €	H-%*
			DDD/1,000 inh/day		EUR 1,000	
N02C	Migreenilääkkeet	2016	2,14	1	5 223	2
	Antimigraine preparations	2017	2,10	1	5 406	1
N02CC	Selektiiviset 5HT1-reseptoriagonistit	2018	2,29	1	6 513	7
	Selective 5HT1-receptor agonists					
N02CC01	Sumatriptaani ¹	2016	1,43	1	2 121	3
	Sumatriptan	2017	1,36	1	2 301	3
		2018	1,49	1	2 769	2
N02CC02	Naratriptaani (DDD 2,5 mg)	2016	0,03	0	189	0
	Naratriptan	2017	0,03	0	163	0
		2018	0,02	0	152	0
N02CC03	Tsolmitriptaani (DDD 2,5 mg)	2016	0,17	1	808	1
	Zolmitriptan	2017	0,18	1	762	1
		2018	0,18	1	777	1
N02CC04	Ritsatriptaani (DDD 10 mg)	2016	0,11	0	526	0
	Rizatriptan	2017	0,12	0	605	0
		2018	0,13	0	645	0
N02CC05	Almotriptaani (DDD 12,5 mg)	2016	0,09	0	399	0
	Almotriptan	2017	0,09	0	417	0
		2018	0,10	0	437	0
N02CC06	Eletriptaani (DDD 40 mg)	2016	0,17	0	689	0
	Eletriptan	2017	0,18	0	592	0
		2018	0,20	0	592	0
N02CC07	Frovatriptaani (DDD 2,5 mg)	2016	0,13	0	466	0
	Frovatriptan	2017	0,14	0	554	0
		2018	0,15	0	570	0

¹ DDD 6 mg P (injektioneste / injection)
 20 mg N (nenäsumute / nasal spray)
 25 mg R (peräpuikot / suppositories)
 50 mg O (tabletit / tablets)

**N03 EPILEPSIALÄÄKKEET
ANTIEPILEPTICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
N03A		2016	20,59	5	54 940	10
		2017	21,46	5	54 831	10
		2018	22,23	4	54 748	9
N03AB	Hydantoinijohdokset Hydantoin derivatives	2016	0,23	10	1 012	85
		2017	0,21	12	1 229	89
		2018	0,19	10	907	86
N03AB02	Fenytoini (DDD 0,3 g) Phenytoin	2016	0,22	7	168	7
		2017	0,20	7	149	7
		2018	0,18	7	138	7
N03AB05	Fosfenytoini (DDD 0,45 g) Fosphenytoin	2016	0,01	100	844	100
		2017	0,01	100	1 080	100
		2018	0,01	100	769	100
N03AE	Bentsodiatsepiinijohdokset Benzodiazepine derivatives	2016	0,84	3	594	3
		2017	0,78	3	558	3
N03AE01	Klonatsepaami (DDD 8 mg) Clonazepam	2018	0,74	2	533	3
N03AF	Karboksamidijohdokset Carboxamide derivatives	2016	3,69	3	4 662	4
		2017	3,64	3	4 695	4
		2018	3,66	3	4 912	4
N03AF01	Karbamatsepiini (DDD 1 g) Carbamazepine	2016	1,52	4	1 287	5
		2017	1,44	3	1 235	5
		2018	1,40	3	1 246	9
N03AF02	Okskarbatsepiini (DDD 1 g) Oxcarbazepine	2016	2,12	3	2 968	3
		2017	2,15	3	3 000	3
		2018	2,20	3	3 073	3
N03AG	Rasvahappojohdokset Fatty acid derivatives	2016	3,63	8	4 749	11
		2017	3,64	7	4 805	11
		2018	3,57	6	4 795	11
N03AG01	Valproiinihappo (DDD 1,5 g) Valproic acid	2016	3,60	8	4 658	11
		2017	3,62	7	4 676	11
		2018	3,55	6	4 479	6
N03AG04	Vigabatriini (DDD 2 g) Vigabatrin	2016	0,02	11	91	11
		2017	0,02	10	91	10
		2018	0,02	9	89	10

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N03AX	Muut epilepsialääkkeet	2016	12,21	5	43 924	8
	Other antiepileptics	2017	13,20	5	43 544	8
		2018	14,07	4	43 600	8
N03AX09	Lamotrigiini (DDD 0,3 g)	2016	1,97	3	5 558	3
	Lamotrigine	2017	2,05	3	4 899	3
		2018	2,12	3	4 830	3
N03AX11	Topiramaatti (DDD 0,3 g)	2016	0,37	6	1 757	6
	Topiramate	2017	0,37	6	1 654	5
		2018	0,37	5	1 635	5
N03AX12	Gabapentiini (DDD 1,8 g)	2016	2,23	5	5 857	5
	Gabapentin	2017	2,68	5	5 475	5
		2018	3,12	5	6 005	5
N03AX14	Levetirasetami (DDD 1,5 g)	2016	2,23	8	7 833	20
	Levetiracetam	2017	2,40	6	7 405	7
		2018	2,53	7	8 198	12
N03AX15	Tsonisamidi (DDD 0,2 g)	2016	0,19	3	957	3
	Zonisamide	2017	0,19	2	971	3
		2018	0,20	2	920	3
N03AX16	Pregabaliini (DDD 0,3 g)	2016	4,90	4	18 658	4
	Pregabalin	2017	5,07	4	17 900	4
		2018	5,19	3	16 541	4
N03AX17	Stiripentoli (DDD 1 g)	2016	0,01	7	223	7
	Stiripentol	2017	0,01	7	283	7
		2018	0,01	4	293	3
N03AX18	Lakosamidi (DDD 0,3 g)	2016	0,29	7	2 324	8
	Lacosamide	2017	0,36	7	2 848	8
		2018	0,45	8	4 183	23

**N04 PARKINONISMILÄÄKKEET
ANTI-PARKINSON DRUGS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
N04		2016	5,22	5	20 804	6
		2017	5,17	4	19 390	5
		2018	5,09	4	18 634	4
N04A	Antikolinergit Anticholinergic agents	2016	0,21	5	114	5
		2017	0,20	5	109	5
		2018	0,18	5	102	5
N04AA	Tertiääriset amiinit Tertiary amines	2016	0,21	5	114	5
N04AA02	<i>Biperideeni (DDD 10 mg)</i> <i>Biperiden</i>	2017	0,20	5	109	5
		2018	0,18	5	102	5
N04B	Dopaminergit Dopaminergic agents	2016	5,00	5	20 690	6
		2017	4,97	4	19 281	5
		2018	4,91	4	18 532	4
N04BA	Dopa ja dopajohdokset Dopa and dopa derivatives	2016	2,28	8	13 687	8
		2017	2,31	6	13 473	5
		2018	2,27	6	13 417	5
N04BA02	Levodopa ja dekarboksylaasin estääjä (DDD 0,6 g) Levodopa and decarboxylase inhibitor	2016	1,58	8	11 163	8
		2017	1,60	6	11 217	5
		2018	1,56	6	11 295	5
N04BA03	Levodopa, dekarboksylaasin estääjä ja COMT-estääjä (DDD 0,45 g) Levodopa, decarboxylase inhibitor and COMT inhibitor	2016	0,70	6	2 524	8
		2017	0,71	6	2 256	6
		2018	0,72	6	2 122	6
N04BC	Dopamiiniagonistit Dopamine agonists	2016	1,45	3	5 082	3
		2017	1,43	2	4 682	2
		2018	1,47	2	4 318	3
N04BC04	Ropiniroli (DDD 6 mg) Ropinirole	2016	0,70	2	1 186	3
		2017	0,68	2	1 003	2
		2018	0,69	2	821	2
N04BC05	Pramipeksoli (DDD 2,5 mg) Pramipexole	2016	0,63	3	3 058	3
		2017	0,64	2	2 871	2
		2018	0,67	2	2 694	2

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N04BD	MAO-B:n estäjät Monoamine oxidase B inhibitors	2016	1,24	3	1 678	4
		2017	1,19	3	905	4
		2018	1,13	3	615	4
N04BD01	Selegiliini (DDD 5 mg) Selegiline	2016	0,81	3	393	3
		2017	0,81	3	386	3
		2018	0,75	3	356	3
N04BD02	Rasagiliini (DDD 1 mg) Rasagiline	2016	0,42	3	1 285	4
		2017	0,38	3	518	6
		2018	0,38	3	257	5
N04BX	Muut dopaminergit Other dopamingergic agents	2016	0,04	8	243	8
		2017	0,04	9	221	9
		2018	0,03	7	182	7
N04BX02	Entakaponi (DDD 1 g) Entacapone	2016	0,04	8	242	8
		2017	0,04	9	221	9
		2018	0,03	7	182	7

N05 PSYKOOSI- JA NEUROOSILÄÄKKEET SEKÄ UNILÄÄKKEET
PSYCHOLEPTICS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
N05		2016	73,44	6	72 243	14
		2017	72,78	5	70 269	14
		2018	73,18	5	68 905	14
N05A	Psykoosilääkkeet Antipsychotics	2016	21,51	8	53 055	13
		2017	21,33	8	51 615	12
		2018	21,87	7	49 954	11
N05AA	Alifaattiset fentiatsiinit Phenothiazines with aliphatic side chain	2016	0,40	9	419	9
N05AA02	<i>Levomepromatsiini (DDD 0,3 g)</i> <i>Levomepromazine</i>	2017	0,37	9	387	8
		2018	0,34	7	361	7
N05AB	Piperatsiinirungon sisältävät fentiatsiinit Phenothiazines with piperazine structure	2016	0,49	6	601	6
		2017	0,48	5	596	6
		2018	0,45	5	573	5
N05AB03	Perfenatsiini ¹ Perphenazine	2016	0,45	6	566	6
		2017	0,46	5	569	6
		2018	0,44	5	550	6
N05AC	Piperidiinirungon sisältävät fentiatsiinit Phenothiazines with piperidine structure	2016	0,04	7	29	7
N05AC01	<i>Perisatsiini (DDD 50 mg)</i> <i>Periciazine</i>	2017	0,03	6	27	6
		2018	0,01	5	8	5
N05AD	Butyrofenonijohdokset Butyrophenone derivatives	2016	0,49	24	561	46
		2017	0,46	22	542	46
		2018	0,44	23	523	47
N05AD01	Haloperidoli ² Haloperidol	2016	0,47	21	412	27
		2017	0,44	19	384	26
		2018	0,42	20	371	27
N05AD08	Droperidoli (DDD 2,5 mg) Droperidol	2016	0,02	98	149	98
		2017	0,02	96	157	96
		2018	0,02	96	152	96

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 7 mg P (injektioneste / injection)
30 mg O (tabletit / tablets)

² DDD 3,3 mg P (depotinjektieste / modified-release injection)
8 mg O, P (injektieste, oraaliuos, tabletit / injection, oral solution, tablets)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N05AE	Indolijohdokset Indole derivatives	2016	0,28	7	1 225	8
		2017	0,28	6	1 235	7
		2018	0,29	7	1 304	8
N05AE03	Sertindoli (DDD 16 mg) Sertindole	2016	0,08	7	507	7
		2017	0,07	6	464	7
		2018	0,07	6	431	6
N05AE04	Tsiprasidoni ¹ Ziprasidone	2016	0,19	5	670	6
		2017	0,19	4	663	4
		2018	0,17	4	608	4
N05AE05	Lurasidoni (DDD 60 mg) Lurasidone	2016	0,01	62	48	55
		2017	0,02	28	107	23
		2018	0,05	18	262	17
N05AF	Tioksanteenijohdokset Thioxanthene derivatives	2016	0,80	8	671	11
		2017	0,76	9	637	11
		2018	0,70	8	621	12
N05AF01	Flupentiksoli (DDD 6 mg) Flupentixol	2016	0,06	8	67	5
		2017	0,06	5	66	4
		2018	0,06	4	71	3
N05AF03	Klooriprotikseeni (DDD 0,3 g) Chlorprothixene	2016	0,31	4	304	4
		2017	0,29	3	280	3
		2018	0,26	3	267	3
N05AF05	Tsuklopentiksoli ² Zuclopenthixol	2016	0,43	12	299	19
		2017	0,41	13	292	21
		2018	0,38	12	283	22

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 40 mg P (injektioneste / injection)
80 mg O (kapselit / capsules)

² DDD 15 mg P (depotinjektioneste / modified-release injection)
30 mg O, P (injektioneste, tabletit / injection, tablets)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N05AH	Diatsepiinit, oksatsepiinit, tiatsepiinit ja oksepiinit	2016	13,58	8	24 239	14
	Diazepines, oxazepines, thiazepines and oxepines	2017	13,50	7	22 787	14
		2018	13,84	7	20 757	12
N05AH02	Klotsapiini (DDD 0,3 g)	2016	2,31	10	4 932	10
	Clozapine	2017	2,32	9	5 229	9
		2018	2,30	9	4 953	9
N05AH03	Olantsapiini (DDD 10 mg)	2016	6,05	9	11 480	21
	Olanzapine	2017	5,88	9	11 412	20
		2018	6,22	9	11 605	16
N05AH04	Ketiapiini (DDD 0,4 g)	2016	5,20	5	7 612	6
	Quetiapine	2017	5,27	5	5 979	6
		2018	5,30	4	4 070	4
N05AH05	Asenapiini (DDD 20 mg)	2016	0,03	14	184	16
	Asenapine	2017	0,02	12	145	13
		2018	0,02	13	125	15
N05AL	Bentsamidit	2016	0,05	8	119	8
N05AL01	Benzamides	2017	0,05	10	116	9
	Sulpiridi (DDD 0,8 g)	2018	0,05	9	109	9
N05AN	Sulpiride					
	Litium	2016	0,95	6	593	6
N05AN01	Lithium	2017	0,94	6	590	6
	Lithium (DDD 24 mmol)	2018	0,97	6	607	6
N05AX	Lithium					
	Muut psykoosilääkkeet	2016	4,43	8	24 598	11
N05AX08	Other antipsychotics	2017	4,46	8	24 698	11
	Risperidoni ¹	2018	4,79	7	25 094	10
	Risperidone					
N05AX12	2,01	8	11 631	7		
	1,87	7	10 802	6		
	1,91	6	10 159	6		
N05AX13	Ripiprartsoli ²	2016	2,09	6	7 045	15
	Aripiprazole	2017	2,17	7	6 712	17
		2018	2,39	7	6 946	13
N05AX13	Paliperidoni (DDD 2,5 mg)	2016	0,33	14	5 921	14
	Paliperidone	2017	0,42	14	7 185	13
		2018	0,48	13	7 987	12

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 2,7 mg P (depotinjektioste / modified-release injection)
5 mg O (oraaliliuos, tabletit / oral solution, tablets)

² DDD 13,3 mg P (depotinjektioste / modified-release injection)
15 mg O, P (injektioste, oraaliliuos, tabletit / injection, oral solution, tablets)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N05B	Neuroosilääkkeet ja rauhoittavat aineet Anxiolytics	2016	19,99	6	7 164	12
		2017	18,66	6	6 636	12
		2018	17,44	6	6 382	12
N05BA	Bentsodiatsepiinijohdokset Benzodiazepine derivatives	2016	18,42	6	5 819	13
		2017	17,13	6	5 297	13
		2018	15,96	6	5 065	13
N05BA01	Diatsepaami (DDD 10 mg) Diazepam	2016	5,56	9	1 896	34
		2017	5,10	9	1 711	34
		2018	4,70	9	1 650	33
N05BA02	Klooridiatsepoksiidi (DDD 30 mg) Chlordiazepoxide	2016	0,59	14	145	13
		2017	0,53	15	131	14
		2018	0,19	14	54	13
N05BA04	Oksatsepaami (DDD 50 mg) Oxazepam	2016	5,31	4	1 934	3
		2017	5,08	4	1 807	3
		2018	4,92	4	1 767	3
N05BA06	Loratsepaami (DDD 2,5 mg) Lorazepam	2016	2,09	10	464	8
		2017	1,95	10	402	8
		2018	1,90	10	402	8
N05BA09	Klobatsaami (DDD 20 mg) Clobazam	2016	0,33	6	113	6
		2017	0,34	5	114	5
		2018	0,36	4	121	4
N05BA12	Alpratsolaami (DDD 1 mg) Alprazolam	2016	4,53	1	1 266	1
		2017	4,13	1	1 132	1
		2018	3,88	1	1 071	1
N05BB	Difenyylimetaanijohdokset Diphenylmethane derivatives	2016	1,36	8	852	6
		2017	1,32	7	823	6
N05BB01	Hydroksitsiini (DDD 75 mg) Hydroxyzine	2018	1,25	6	752	5
N05BE	Atsaspirodekanedionijohdokset Azaspirodecanedione derivatives	2016	0,21	6	493	6
		2017	0,21	7	516	7
		2018	0,23	9	565	9

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N05C	Unilääkkeet Hypnotics and sedatives	2016	31,94	4	12 025	23
		2017	32,79	3	12 019	23
		2018	33,86	4	12 570	28
N05CD	Bentsodiatsepiinijohdokset Benzodiazepine derivatives	2016	8,31	5	3 237	10
		2017	7,39	5	3 276	11
		2018	6,78	5	3 357	13
N05CD02	Nitratsepaami (DDD 5 mg) Nitrazepam	2016	0,41	2	117	2
		2017	0,41	3	117	3
		2018	0,33	3	106	2
N05CD05	Triatsolaami (DDD 0,25 mg) Triazolam	2016	0,05	1	63	1
		2017	0,04	0	51	0
		2018	0,03	1	38	1
N05CD07	Tematsepaami (DDD 20 mg) Temazepam	2016	7,59	4	2 093	3
		2017	6,71	4	1 903	3
		2018	6,20	4	1 863	3
N05CD08	Midatsolaami (DDD 15 mg) Midazolam	2016	0,25	35	963	28
		2017	0,23	39	1 205	26
		2018	0,22	44	1 351	27
N05CF	Bentsodiatsepiinin kaltaiset lääkeaineet Benzodiazepine related drugs	2016	20,77	3	3 344	2
		2017	19,19	2	2 930	2
		2018	17,78	2	2 668	2
N05CF01	Tsopikloni (DDD 7,5 mg) Zopiclone	2016	15,32	3	2 506	3
		2017	14,01	3	2 193	2
		2018	12,84	3	1 998	2
N05CF02	Tsolpideemi (DDD 10 mg) Zolpidem	2016	5,32	1	816	1
		2017	5,02	1	715	1
		2018	4,81	1	652	1
N05CH	Melatoniinireseptoriagonistit Melatonin receptor agonists <i>Melatoniini (DDD 2 mg)</i> <i>Melatonin</i>	2016	2,59	7	2 943	8
		2017	5,92	3	3 214	6
		2018	9,08	6	3 413	6
N05CM	Muut unilääkkeet Other hypnotics and sedatives	2016	0,27	4	2 500	84
		2017	0,28	4	2 598	84
		2018	0,23	6	3 131	90
N05CM18	Deksmedetomidiini (DDD 1 mg) Dexmedetomidine	2016	0,01	100	2 108	100
		2017	0,01	100	2 183	100
		2018	0,01	100	2 822	100

**N06 MASENNUSLÄÄKEET JA KESKUSHERMOSTOA STIMULOIVAT LÄÄKEAINEET
PSYCHOANALEPTICS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk	H-% DDD/1,000 inh/day	1 000 €	H-%* EUR 1,000
N06		2016	87,82	3	51 886 5
		2017	90,58	3	49 139 4
		2018	96,12	2	49 995 3
N06A	Masennuslääkeet Antidepressants	2016	67,57	3	30 789 3
		2017	70,18	2	30 261 3
		2018	74,77	2	31 412 2
N06AA	Epäselektiiviset monoamiinien takaisinoton estääjät Non-selective monoamine reuptake inhibitors	2016	4,20	2	3 023 2
		2017	4,29	2	3 160 2
		2018	4,35	2	3 309 2
N06AA04	Klonipramiini (DDD 0,1 g) Clomipramine	2016	0,21	4	153 4
		2017	0,20	3	148 3
		2018	0,20	3	147 3
N06AA06	Trimipramiini (DDD 0,15 g) Trimipramine	2016	0,10	3	71 4
		2017	0,10	4	71 4
		2018	0,10	3	73 4
N06AA09	Amitriptyliini (DDD 75 mg) Amitriptyline	2016	2,92	2	2 205 2
		2017	2,96	2	2 295 2
		2018	3,01	2	2 364 2
N06AA10	Nortriptyliini (DDD 75 mg) Nortriptyline	2016	0,50	3	297 3
		2017	0,53	3	322 2
		2018	0,55	3	392 2
N06AA12	Doksepiini (DDD 0,1 g) Doxepin	2016	0,48	3	298 3
		2017	0,49	3	325 3
		2018	0,48	3	332 3
N06AB	Selektiiviset sertoniinin takaisinoton estääjät Selective serotonin reuptake inhibitors	2016	38,63	2	9 654 3
		2017	39,60	2	8 003 3
		2018	41,20	2	6 635 2
N06AB03	Fluoksetiini (DDD 20 mg) Fluoxetine	2016	3,89	2	962 2
		2017	3,99	2	941 2
		2018	4,14	2	971 2
N06AB04	Sitalopraami (DDD 20 mg) Citalopram	2016	10,82	2	2 368 3
		2017	9,93	2	1 948 2
		2018	9,47	2	1 568 2
N06AB05	Paroksetiini (DDD 20 mg) Paroxetine	2016	2,37	1	735 1
		2017	2,33	1	723 1
		2018	2,32	1	716 1
N06AB06	Sertraliini (DDD 50 mg) Sertraline	2016	7,15	2	2 412 2
		2017	7,88	2	2 487 2
		2018	8,64	2	1 582 2
N06AB08	Fluvoksamiini (DDD 0,1 g) Fluvoxamine	2016	0,18	1	96 1
		2017	0,16	1	88 1
		2018	0,15	1	83 1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N06AB10	Essitalopraami (DDD 10 mg) Escitalopram	2016	14,23	2	3 082	5
		2017	15,31	2	1 816	5
		2018	16,47	2	1 714	3
N06AG	Selektiiviset MAO-A:n estääjät Monoamine oxidase A inhibitors <i>Moklobemidi</i> (DDD 0,3 g) <i>Moclobemide</i>	2016	0,36	2	278	2
		2017	0,35	2	269	2
		2018	0,35	1	271	1
N06AX	Muut masennuslääkkeet Other antidepressants	2016	24,38	3	17 834	3
		2017	25,95	3	18 829	3
		2018	28,88	2	21 198	3
N06AX03	Mianseriini (DDD 60 mg) Mianserin	2016	0,37	3	304	3
		2017	0,28	2	254	2
		2018	0,30	2	273	2
N06AX05	Tratsodoni (DDD 0,3 g) Trazodone	2016	0,14	4	127	4
		2017	0,16	3	138	3
		2018	0,16	3	139	3
N06AX11	Mirtatsapiini (DDD 30 mg) Mirtazapine	2016	8,12	5	4 391	5
		2017	7,96	4	4 071	5
		2018	8,09	4	4 239	5
N06AX12	Bupropioni (DDD 0,3 g) Bupropion	2016	1,63	2	2 956	2
		2017	1,84	1	3 276	1
		2018	2,08	1	3 670	1
N06AX16	Venlafaksiini (DDD 0,1 g) Venlafaxine	2016	9,52	2	4 879	2
		2017	10,07	2	5 663	2
		2018	11,27	2	6 341	2
N06AX17	Milnasipraani (DDD 0,1 g) Milnacipran	2016	0,05	2	70	2
		2017	0,05	2	67	2
		2018	0,05	2	68	2
N06AX18	Reboksetiini (DDD 8 mg) Reboxetine	2016	0,04	1	39	1
		2017	0,03	2	34	2
		2018	0,03	1	33	1
N06AX21	Duloksetiini (DDD 60 mg) Duloxetine	2016	2,88	3	2 267	3
		2017	3,18	2	1 403	3
		2018	3,61	2	1 147	3
N06AX22	Agomelatiini (DDD 25 mg) Agomelatine	2016	0,64	3	1 094	3
		2017	0,70	3	1 142	3
		2018	0,77	3	1 240	3
N06AX26	Vortioksetiini (DDD 10 mg) Vortioxetine	2016	0,99	3	1 636	3
		2017	1,68	3	2 725	3
		2018	2,53	3	4 049	3

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N06B	Keskushermosta stimuloivat lääkeaineet Psychostimulants, agents used for ADHD and nootropics	2016	3,16	1	7 884	5
		2017	3,79	1	9 428	4
		2018	4,60	1	11 432	4
N06BA	Keskushermostoon vaikuttavat sympathomimeetit Centrally acting sympathomimetics	2016	3,10	1	7 501	1
		2017	3,74	1	9 077	1
		2018	4,55	1	11 106	1
N06BA02	Deksamfetamiini (DDD 15 mg) Dexamfetamine	2016	0,04	0	236	0
		2017	0,08	0	441	0
		2018	0,11	0	540	0
N06BA04	Metyylifenidaatti (DDD 30 mg) Methylphenidate	2016	2,70	1	4 915	1
		2017	3,13	1	5 279	1
		2018	3,69	1	6 086	1
N06BA07	Modafiniili (DDD 0,3 g) Modafinil	2016	0,02	1	193	1
		2017	0,07	0	619	0
		2018	0,08	1	712	1
N06BA09	Atomoksetiini (DDD 80 mg) Atomoxetine	2016	0,13	5	1 310	5
		2017	0,13	5	1 378	5
		2018	0,16	5	1 588	5
N06BA12	Lisdeksamfetamiini (DDD 30 mg) Lisdexamfetamine	2016	0,21	1	848	1
		2017	0,33	1	1 361	2
		2018	0,52	1	2 179	1
N06BC	Ksantiinijohdokset Xanthine derivatives	2016	0,01	5	328	98
		2017	0,00	100	298	100
N06BC01	Kofeiini (DDD 0,4 g) Caffeine	2018	0,00	100	275	99

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N06C	Psykykenlääkkeiden yhdistelmävalmisteet Psycholeptics and psychoanaleptics in combination	2016	0,87	1	511	1
		2017	0,81	1	486	1
		2018	0,78	1	468	1
N06D	Dementialääkkeet Anti-dementia drugs	2016	16,23	7	12 702	8
		2017	15,80	6	8 963	7
		2018	15,98	5	6 681	6
N06DA	Antikoliinesterasaat Anticholinesterases	2016	10,09	6	10 581	8
		2017	9,41	5	7 350	6
		2018	9,39	5	5 134	6
N06DA02	Donepetsiili (DDD 7,5 mg) Donepezil	2016	6,61	5	549	5
		2017	6,26	4	520	4
		2018	6,27	4	411	3
N06DA03	Rivastigmiini ¹ Rivastigmine	2016	2,02	8	8 284	9
		2017	1,65	7	5 318	8
		2018	1,56	7	3 468	7
N06DA04	Galantamiini (DDD 16 mg) Galantamine	2016	1,47	6	1 748	5
		2017	1,50	4	1 512	4
		2018	1,56	4	1 255	4
N06DX	Muut dementialääkkeet Other anti-dementia drugs	2016	6,13	8	2 121	10
N06DX01	Memantiini (DDD 20 mg) Memantine	2017	6,39	7	1 613	7
		2018	6,59	6	1 547	6

¹ DDD 9 mg P (kapselit, oraaliliuos / capsules, oral solution)
9,5 mg Td (depotlaastarit / transdermal patches)

**N07 MUUT HERMOSTOON VAIKUTTAVAT LÄÄKEAINEET
OTHER NERVOUS SYSTEM DRUGS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N07		2016	16,48	64	60 724	78
		2017	17,42	66	64 064	79
		2018	18,63	68	67 422	80
N07A	Parasympatomimeetit Parasympathomimetics	2016	0,24	6	447	43
		2017	0,24	7	486	47
		2018	0,25	6	471	44
N07B	Riippuvuuden hoitoon tarkoitettut lääkkeet Drugs used in addictive disorders	2016	13,53	78	57 927	81
		2017	14,43	79	61 384	82
		2018	15,61	81	64 651	83
N07BA	Nikotiiniriippuvuuden hoitoon käytettävät lääkeaineet Drugs used in nicotine dependence	2016	12,16	82	54 087	83
		2017	13,02	83	57 500	83
		2018	13,98	85	60 704	84
N07BA01	Nikotiini ¹ Nicotine	2016	11,63	85	51 325	87
		2017	12,45	87	54 532	88
		2018	13,40	88	57 716	88
N07BA03	Varenikliini (DDD 2 mg) Varenicline	2016	0,53	1	2 762	1
		2017	0,57	0	2 967	0
		2018	0,57	0	2 987	0
N07BB	Alkoholiriippuvuuden hoitoon käytettävät lääkeaineet Drugs used in alcohol dependence	2016	0,65	6	699	5
		2017	0,67	6	678	5
		2018	0,66	6	658	5
N07BB01	Disulfiraami (DDD 0,2 g) Disulfiram	2016	0,54	6	402	6
		2017	0,57	6	427	6
		2018	0,56	6	417	6
N07BB04	Naltreksoni (DDD 50 mg) Naltrexone	2016	0,09	5	144	5
		2017	0,09	6	150	6
		2018	0,09	5	150	5
N07BB05	Nalmefeeni (DDD 18 mg) Nalmefene	2016	0,02	0	153	0
		2017	0,01	1	100	1
		2018	0,01	2	91	3

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ Katso myös sivu 264.

See also page 264.

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
N07BC	Opioidiriippuvuuden hoitoon käytettävät lääkeaineet Drugs used in opioid dependence	2016	0,72	72	3 141	74
		2017	0,74	76	3 207	77
		2018	0,98	77	3 289	80
N07BC02	Metadoni (DDD 25 mg) Methadone	2016	0,38	71	921	78
		2017	0,39	77	962	84
		2018	0,56	86	1 427	91
N07BC51	Buprenorfiini, yhdistelmävalmisteet Buprenorphine, combinations	2016	0,35	72	2 220	72
		2017	0,35	73	2 226	73
		2018	0,42	67	1 846	71
N07C	Huimauslääkkeet Antivertigo preparations <i>Betahistiiini (DDD 24 mg)</i> <i>Betahistine</i>	2016	2,67	1	935	1
		2017	2,70	1	754	1
		2018	2,71	1	699	1
N07X	Muut hermostoon vaikuttavat lääkeaineet Other nervous system drugs	2016	0,05	4	1 415	2
		2017	0,05	5	1 439	2
		2018	0,05	4	1 601	2
N07XX02	Rilutsoli (DDD 0,1 g) Riluzole	2016	0,02	6	212	6
		2017	0,02	6	187	6
		2018	0,02	5	208	6
N07XX04	Natriumoksibaatti (DDD 7,5 g) Sodium oxybate	2016	0,02	0	956	0
		2017	0,02	1	1 073	0
		2018	0,02	0	1 231	1
N07XX06	Tetrabenatsiini (DDD 0,1 g) Tetrabenazine	2016	0,01	13	69	13
		2017	0,01	16	69	16
		2018	0,01	9	83	10
N07XX07	Fampridiini (DDD 20 mg) Fampridine	2016	0,01	3	177	3
		2017	0,00	4	110	6
		2018	0,00	5	79	8

P**LOISTEN JA HYÖNTEISTEN HÄÄTÖÖN TARKOITETUT VALMISTEET
ANTIPARASITIC PRODUCTS, INSECTICIDES AND REPELLENTS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
P					
		2016	2,22	3	5 882 4
		2017	2,31	3	6 243 4
		2018	2,35	3	6 224 3
P01	Alkueläimiin vaikuttavat lääkeaineet Antiprotozoals	2016	1,99	4	3 237 5
		2017	2,07	3	3 336 4
		2018	2,11	3	3 315 4
P02	Matolääkkeet Anthelmintics	2016	0,23	0	1 414 0
		2017	0,24	0	1 415 0
		2018	0,25	0	1 428 0
P03	Ulkoloisten häätöön käytettävät lääkeaineet, myös syyhylääkkeet, hyönteismyrkyt ja -karkotteet Ectoparasiticides, incl. scabicides, insecticides and repellents	2016			1 232 5
		2017			1 493 6
		2018			1 481 4

**P01 ALKUELÄIMIIN VAIKUTTAVAT LÄÄKEAINEET
ANTIPROTOZOALS**

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%*
P01		2016	1,99	4	3 237	5
		2017	2,07	3	3 336	4
		2018	2,11	3	3 315	4
P01A	Amebiaasin hoitoon tarkoitettut lääkeaineet Agents against amoebiasis and other protozoal diseases	2016	0,38	15	1 000	11
		2017	0,33	12	874	9
		2018	0,32	13	828	9
<i>P01AB01</i>	<i>Metronidatsoli (DDD 2 g)</i> <i>Metronidazole</i>					
P01B	Marialäläkkeet Antimalarials	2016	1,61	1	2 238	2
		2017	1,74	1	2 461	3
		2018	1,79	1	2 487	3

R
HENGITYSELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET
RESPIRATORY SYSTEM

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-% H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
R					
		2016	171,35	2	150 056
		2017	174,56	2	149 933
		2018	182,15	2	154 161
R01	Nenän limakalvojen hoitoon tarkoitettut valmisteet Nasal preparations	2016	34,45	1	22 989
		2017	34,07	1	22 984
		2018	35,49	1	24 826
R02	Nielun sairauksien lääkkeet Throat preparations	2016	3,75	1	7 121
		2017	3,48	0	7 156
		2018	3,68	0	7 938
R03	Obstruktioivisten hengitystiesairauksien lääkkeet Drugs for obstructive airway diseases	2016	74,78	3	90 507
		2017	76,09	3	92 445
		2018	78,15	3	93 557
R05	Yskänlääkkeet ja vilustumislääkkeet Cough and cold preparations	2016	6,15	2	13 156
		2017	5,46	2	11 751
		2018	5,38	2	12 033
R06	Systeemiset antihistamiinit Antihistamines for systemic use	2016	52,21	1	15 471
		2017	55,44	1	14 721
		2018	59,44	1	14 922
R07	Muut hengityselinten sairauksien lääkkeet Other respiratory system products	2016	0,00	100	813
		2017	0,00	100	877
		2018	0,00	100	884
					100

R01 NENÄN LIMAKALVOJEN HOITOON TARKOITETUT VALMISTEET
NASAL PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 €	H-%*
		2016	34,45	1	22 989	1
R01		2017	34,07	1	22 984	1
		2018	35,49	1	24 826	1
R01A	Nenän tukkoisuutta lievittävät paikallisvalmisteet Decongestants and other nasal preparations for topical use	2016	32,23	1	17 354	1
		2017	32,05	1	17 635	1
		2018	33,52	1	19 048	1
R01AA	Sympatomimeetit Sympathomimetics, plain	2016	9,87	1	4 340	1
		2017	10,24	1	4 584	1
		2018	10,74	1	4 874	1
R01AA05	Oksimetatsoliini (DDD 0,4 mg) Oxymetazoline	2016	0,79	0	264	0
		2017	0,75	0	261	0
		2018	0,78	0	267	0
R01AA07	Ksylometatsoliini (DDD 0,8 mg) Xylometazoline	2016	9,09	1	4 076	1
		2017	9,49	1	4 323	1
		2018	9,96	1	4 607	1
R01AB	Sympatomimeettien ja muiden lääkeaineiden (ei kortikosteroidien) yhdistelmävalmisteet Sympathomimetics, combinations excl. corticosteroids	2016	0,85	0	535	0
		2017	0,82	0	539	0
		2018	0,80	0	540	0
R01AB06	<i>Ksylometatsoliini (DDD 0,8 ml)</i> <i>Xylometazoline</i>					
R01AC	Allergialääkkeet, ei kortikosteroidit Antiallergic agents, excl. corticosteroids	2016	0,30	1	278	1
		2017	0,26	1	237	1
		2018	0,35	1	314	0
R01AC01	Dinatriumkromoglikaatti (DDD 40 mg) Cromoglicic acid	2016	0,19	1	144	2
		2017	0,16	1	123	1
		2018	0,20	1	144	1
R01AD	Kortikosteroidit, sis. yhdistelmävalmisteet Corticosteroids	2016	20,02	1	11 515	1
		2017	19,73	1	11 633	1
		2018	21,26	1	12 888	1
R01AD01	Beklometasoni (DDD 0,4 mg) Beclometasone	2016	1,15	0	587	0
		2017	1,12	0	533	0
		2018	1,13	0	549	0
R01AD05	Budesonidi (DDD 0,2 mg) Budesonide	2016	0,64	0	295	0
		2017	0,57	0	264	0
		2018	0,52	0	225	0
R01AD08	Flutikasoni (DDD 0,2 mg) Fluticasone	2016	4,14	3	2 250	3
		2017	4,02	2	2 161	2
		2018	4,18	2	2 223	2

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R01AD09	Mometasoni (DDD 0,2 mg)	2016	6,73	0	2 711	0
	Mometasone	2017	5,61	0	2 096	0
		2018	6,35	1	2 531	1
R01AD11	Triamsinoloni (DDD 0,22 mg)	2016	0,31	1	194	1
	Triamcinolone	2017	0,28	0	175	0
		2018	0,27	0	173	0
R01AD12	Flutikasonifuroaatti (DDD 0,11 mg)	2016	4,41	0	2 680	0
	Fluticasone furoate	2017	4,38	0	2 662	0
		2018	4,67	0	2 841	0
R01AD58	Flutikasoni, yhdistelmävalmisteet (DDD 4 UD)	2016	2,43	0	2 593	0
	Fluticasone, combinations	2017	3,07	0	3 274	0
		2018	3,81	1	4 039	1
R01AX	Muut nenän tukkisuutta lievittävät aineet	2016	1,19	6	685	9
	Other nasal preparations	2017	1,00	6	641	9
		2018	0,38	4	432	8
R01AX03	Ipratropiinibromidi (DDD 0,24 mg)	2016	0,11	7	152	7
	Ipratropium bromide	2017	0,11	6	158	6
		2018	0,11	7	159	7
R01B	Systeemisesti käytettävät nenän tukkisuutta lievittävät valmisteet	2016	2,21	3	5 634	2
	Nasal decongestants for systemic use	2017	2,02	2	5 349	1
	Sympatomimeetit	2018	1,97	2	5 779	1
R01BA	Sympathomimetics					
	Pseudoefedriini, yhdistelmävalmisteet	2016	2,04	2	5 567	2
	Pseudoephedrine, combinations	2017	1,87	2	5 293	1
		2018	1,83	1	5 724	1

R02 NIELUN SAIRAUKSIENT LÄÄKKEET
THROAT PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%*
R02		2016	3,75	1	7 121	0
		2017	3,48	0	7 156	0
		2018	3,68	0	7 938	0
R02AA	Antiseptit Antiseptics	2016	1,90	0	4 083	0
		2017	1,63	0	3 915	0
		2018	1,61	0	4 241	0
R02AB	Antibiootit Antibiotics	2016	1,24	1	2 134	1
R02AB30	<i>Gramisidini (DDD 6 UD)</i> <i>Gramicidin</i>	2017	1,23	1	2 189	1
		2018	1,38	1	2 456	1
R02AX	Muut nielun sairauksien lääkkeet Other throat preparations	2016	0,62	0	904	0
		2017	0,63	0	1 052	0
		2018	0,70	0	1 242	0

R03 OBSTRUKTIIVISTEN HENGITYSTIESAIRAUKSIENT LÄÄKEET
DRUGS FOR OBSTRUCTIVE AIRWAY DISEASES

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R03		2016	74,78	3	90 507 6
		2017	76,09	3	92 445 7
		2018	78,15	3	93 557 8
R03A	Adrenergiset inhalaatiot Adrenergics, inhalants	2016	40,26	3	53 789 3
		2017	41,47	3	55 363 3
		2018	43,47	3	56 601 3
R03AC	Selektiiviset beeta-2-reseptoriagonistit Selective beta-2-adrenoceptor agonists	2016	14,37	3	8 302 2
		2017	14,33	3	8 081 2
		2018	14,77	3	8 071 2
R03AC02	Salbutamoli ¹ Salbutamol	2016	11,50	4	5 377 3
		2017	11,72	3	5 463 3
		2018	12,28	3	5 635 3
R03AC03	Terbutaliini (DDD 2 mg) Terbutaline	2016	1,25	1	583 1
		2017	1,17	1	540 1
		2018	1,20	1	555 1
R03AC12	Salmeteroli (DDD 0,1 mg) Salmeterol	2016	0,43	1	620 1
		2017	0,39	1	563 1
		2018	0,36	1	520 1
R03AC13	Formoteroli (DDD 24 mcg) Formoterol	2016	0,79	1	1 155 1
		2017	0,73	1	1 068 1
		2018	0,68	1	1 001 1
R03AC18	Indakateroli (DDD 0,15 mg) Indacaterol	2016	0,28	3	374 3
		2017	0,21	2	284 2
		2018	0,17	2	229 3
R03AC19	Olodateroli (DDD 5 mcg) Olodaterol	2016	0,12	4	193 4
		2017	0,10	4	163 4
		2018	0,08	3	132 3
R03AK	Adrenergiset lääkeaineet ja muut obstruktiivisten hengitystiesairauksien lääkkeet Adrenergics and other drugs for obstructive airway diseases	2016	24,57	2	42 889 3
		2017	25,46	2	43 599 3
		2018	26,71	2	42 950 3
R03AK06	Salmeteroli ja flutikasoni Salmeterol and fluticasone	2016	8,39	4	21 601 4
		2017	7,90	4	20 139 4
		2018	7,47	4	17 936 4
R03AK07	Formoteroli ja budesonidi (DDD 2 UD) Formoterol and budesonide	2016	13,28	2	16 272 1
		2017	13,27	1	15 786 1
		2018	13,53	1	14 932 1

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,8 mg (inhalaatiojauhe, inhalaatiosumute / inhalation powder, pressurised inhalation)
10 mg (sumutinliuos / nebuliser solution)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R03AK08	Formoteroli ja beklometasoni (DDD 2 UD)	2016	1,26	1	1 503	1
	Formoterol and beclometasone	2017	1,82	1	2 287	1
		2018	2,46	2	3 164	2
R03AK10	Vilanteroli ja flutikasonifuroaatti (DDD 1 UD)	2016	0,73	1	1 907	1
	Vilanterol and fluticasone furoate	2017	1,36	1	3 498	1
		2018	1,91	1	4 710	1
R03AK11	Formoteroli ja flutikasoni	2016	0,91	2	1 606	2
	Formoterol and fluticasone	2017	1,11	2	1 889	2
		2018	1,30	2	2 168	2
R03AL	Adrenergisten lääkeaineiden ja antikolinergien yhdistelmävalmisteet, sisältää kolmoisyhdistelmät kortikosteroidien kanssa	2016	1,32	15	2 598	17
	Adrenergics in combination with anticholinergics incl. triple combinations with corticosteroids	2017	1,68	12	3 684	13
		2018	2,00	12	5 579	10
R03AL01	Fenoteroli ja ipratropiumbromidi	2016	0,54	6	326	16
	Fenoterol and ipratropium bromide	2017	0,50	6	302	16
		2018	0,48	7	294	18
R03AL02	Salbutamoli ja ipratropiumbromidi (DDD 3 UD)	2016	0,30	50	686	50
	Salbutamol and ipratropium bromide	2017	0,31	50	693	50
		2018	0,31	50	627	51
R03AL03	Vilanteroli ja umeklidiniumbromidi (DDD 1 UD)	2016	0,15	2	483	2
	Vilanterol and umeclidinium bromide	2017	0,25	2	757	2
		2018	0,35	3	1 049	3
R03AL04	Indakateroli ja glykopyrroniumbromidi (DDD 1 UD)	2016	0,24	3	808	3
	Indacaterol and glycopyrronium bromide	2017	0,21	2	687	2
		2018	0,18	3	523	3
R03AL05	Formoteroli ja aklidiniumbromidi (DDD 2 UD)	2016	0,09	2	291	2
	Formoterol and aclidinium bromide	2017	0,09	2	281	2
		2018	0,07	2	205	2
R03AL06	Oladateroli ja tiotropiumbromidi (DDD 2 UD)	2016	0,00	6	5	5
	Oladaterol and tiotropium bromide	2017	0,33	4	964	4
		2018	0,60	5	1 759	5

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R03B	Muut obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet, inhalaatiot Other drugs for obstructive airway diseases, inhalants	2016	26,17	4	31 159	4
		2017	26,19	4	30 875	4
		2018	26,04	4	29 659	4
R03BA	Glukokortikoidit Glucocorticoids	2016	18,90	2	18 737	4
		2017	19,04	2	18 173	3
		2018	19,27	2	18 017	3
R03BA01	Beklometasoni (DDD 0,8 mg) Beclometasone	2016	2,74	2	2 694	2
		2017	2,63	2	2 589	2
		2018	2,54	2	2 487	2
R03BA02	Budesonidi ¹ Budesonide	2016	4,59	4	5 115	7
		2017	4,78	3	4 817	6
		2018	4,67	3	4 684	6
R03BA05	Flutikasoni ² Fluticasone	2016	5,79	3	7 898	3
		2017	5,61	3	7 636	3
		2018	5,53	3	7 447	3
R03BA07	Mometasoni (DDD 0,4 mg) Mometasone	2016	0,23	1	224	1
		2017	0,21	1	207	1
		2018	0,20	1	190	1
R03BA08	Siklesonidi (DDD 0,16 mg) Ciclesonide	2016	5,56	1	2 807	1
		2017	5,80	1	2 924	1
		2018	6,34	1	3 208	1
R03BB	Antikolinergit Anticholinergics	2016	7,17	7	12 290	5
		2017	7,07	7	12 599	4
		2018	6,77	8	11 642	5
R03BB04	Tiotropiumbromidi ³ Tiotropium bromide	2016	6,31	4	11 448	4
		2017	6,12	4	11 553	4
		2018	5,75	4	10 503	4
R03BB06	Glykopyrroniumbromidi (DDD 44 mcg) Glycopyrronium bromide	2016	0,15	2	319	2
		2017	0,13	2	278	2
		2018	0,11	3	232	2
R03BB07	Umeklidiniumbromidi (DDD 55 mcg) Umeclidinium bromide	2016	0,06	1	133	2
		2017	0,18	1	389	1
		2018	0,25	2	532	2

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ DDD 0,8 mg (inhalaatiojauhe, inhalaatiosumute / inhalation powder, pressurised inhalation)
1,5 mg (sumutinliuos / nebuliser solution)

² DDD 0,6 mg (inhalaatiojauhe, inhalaatiosumute / inhalation powder, pressurised inhalation)
0,12 mg (sumutinsuspensio / nebuliser suspension)

³ DDD 18 mcg (inhalaatiojauhe / inhalation powder)
5 mcg (inhalaationeste / inhalation solution)

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R03C	Systeemisesti käytettävät adrenergiset valmisteet <i>Adrenergics for systemic use</i>	2016	0,07	4	175	3
		2017	0,06	4	139	3
		2018	0,04	3	98	2
R03CC	Selektiiviset beeta-2-reseptoriagonistit <i>Selective beta-2-adrenoceptor agonists</i>					
R03CC02	Salbutamoli (DDD 12 mg) <i>Salbutamol</i>					
R03D	Muut systeemisesti käytettävät obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet <i>Other systemic drugs for obstructive airway diseases</i>	2016	8,28	2	5 384	44
		2017	8,38	2	6 068	59
		2018	8,60	2	7 199	68
R03DA	Ksantiinijohdokset <i>Xanthines</i>	2016	0,93	4	350	4
		2017	0,85	4	317	4
		2018	0,76	3	288	3
R03DA04	Teofylliini (DDD 0,4 g) <i>Theophylline</i>	2016	0,89	4	261	5
		2017	0,82	4	239	5
		2018	0,74	3	211	4
R03DC	Leukotrienireseptorin salpaajat <i>Leukotriene receptor antagonists</i>	2016	7,21	2	2 256	2
		2017	7,37	2	1 635	2
		2018	7,67	1	1 383	1
R03DC01	Tsafirlukasti (DDD 40 mg) <i>Zafirlukast</i>	2016	0,10	2	134	2
		2017	0,08	2	102	2
		2018	0,02	2	30	2
R03DC03	Montelukasti (DDD 10 mg) <i>Montelukast</i>	2016	7,10	2	2 122	2
		2017	7,29	2	1 532	2
		2018	7,65	1	1 352	1
R03DX	Muut systeemisesti käytettävät obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeet <i>Other systemic drugs for obstructive airway diseases</i>	2016	0,14	27	2 778	84
		2017	0,15	34	4 116	86
		2018	0,16	42	5 528	88
R03DX05	Omalitsumabi (DDD 16 mg) <i>Omalizumab</i>	2016	0,03	90	2 093	90
		2017	0,03	86	2 420	86
		2018	0,04	85	2 881	85
R03DX07	Roflumilasti (DDD 0,5 mg) <i>Roflumilast</i>	2016	0,11	8	274	9
		2017	0,10	6	248	7
		2018	0,09	6	236	7
R03DX09	Mepolitsumabi (DDD 3,6 mg) <i>Mepolizumab</i>	2016	0,00	100	411	100
		2017	0,01	99	1 257	99
		2018	0,02	100	1 881	100

R05 YSKÄNLÄÄKKEET JA VILUSTUMISLÄÄKKEET
COUGH AND COLD PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R05		2016	6,15	2	13 156 2
		2017	5,46	2	11 751 2
		2018	5,38	2	12 033 2
R05C	Ekspektorantit, myös yhdistelmävalmisteet muiden lääkeaineiden (ei yskänhillitsijöiden) kanssa Expectorants, excl. combinations with cough suppressants	2016	3,14	3	5 192 4
		2017	2,90	4	4 637 4
		2018	2,79	3	4 461 4
R05CA	Ekspektorantit, lukuun ottamatta mukolyyttejä Expectorants	2016	0,26	0	326 0
		2017	0,24	0	314 0
		2018	0,17	0	248 0
R05CA03	Guaifenesiini (DDD 0,9 g) Guaifenesin	2016	0,08	0	100 0
		2017	0,07	0	88 0
		2018	0,06	0	81 0
R05CA10	Yhdistelmävalmisteet Combinations	2016	0,19	0	226 0
		2017	0,17	0	225 0
		2018	0,11	0	167 0
R05CB	Mukolyytit Mucolytics	2016	2,88	4	4 866 5
		2017	2,66	4	4 324 5
		2018	2,62	3	4 212 4
R05CB01	Asetyylikysteini (DDD 0,5 g) Acetylcysteine	2016	0,67	5	755 5
		2017	0,68	5	768 5
		2018	0,67	3	763 4
R05CB02	Bromheksiini (DDD 24 mg) Bromhexine	2016	1,36	0	1 770 1
		2017	1,18	0	1 564 0
		2018	1,10	0	1 439 0
R05CB03	Karbosisteiini (DDD 1,5 g) Carbocisteine	2016	0,09	0	146 0
		2017	0,07	0	119 0
		2018	0,06	0	108 0
R05CB06	Ambroksoli (DDD 0,12 g) Ambroxol	2016	0,27	3	953 4
		2017	0,25	3	690 3
		2018	0,24	3	608 3
R05CB13	Dornaasi alfa (desoksyribonukleasi) (DDD 2,5 mg) Dornase alfa (desoxyribonuclease)	2016	0,01	15	313 15
		2017	0,01	15	305 15
		2018	0,01	7	305 7
R05CB15	Erdosteiini (DDD 0,6 g) Erdosteine	2016	0,47	11	921 10
		2017	0,46	12	878 11
		2018	0,50	11	914 10

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R05D	Yskänhillitsijät, myös yhdistelmävalmisteet muiden lääkeaineiden (ei ekspektoranttien) kanssa <i>Cough suppressants, excl. combinations with expectorants</i>	2016	1,40	1	2 721	1
		2017	1,18	1	2 279	1
		2018	1,15	1	2 322	1
R05DA	Opiumalkaloidit ja niiden johdokset Opium alkaloids and derivatives	2016	1,20	1	2 091	1
		2017	1,00	1	1 726	1
		2018	0,96	1	1 742	1
R05DA01	Etyylimorfiini (DDD 50 mg) Ethylmorphine	2016	0,29	0	751	1
		2017	0,23	0	594	0
		2018	0,23	1	655	1
R05DA09	Dekstrometorfaani (DDD 90 mg) Dextromethorphan	2016	0,90	1	1 341	1
		2017	0,77	1	1 132	1
		2018	0,73	1	1 087	1
R05DB	Muut yskänhillitsijät Other cough suppressants	2016	0,21	0	629	0
R05DB05	Pentoksiveriini (DDD 0,1 g) Pentoxyverine	2016	0,18	0	552	0
		2018	0,19	0	580	0
R05F	Yskänhillitsijöiden ja ekspektoranttien yhdistelmävalmisteet <i>Cough suppressants and expectorants, combinations</i>	2016	1,61	1	4 617	1
		2017	1,39	1	4 197	1
		2018	1,44	1	4 541	1
R05FA	Opiumjohdokset ja ekspektorantit Opium derivatives and expectorants	2016	1,10	1	2 926	1
		2017	0,93	1	2 610	1
		2018	0,88	1	2 565	1
R05FA02	Opiumjohdokset ja ekspektorantit, lukuun ottamatta mukolyyttejä Opium derivatives and expectorants	2016	1,10	1	2 926	1
		2017	0,93	1	2 610	1
		2018	0,88	1	2 565	1
R05FB	Muut yskänhillitsijät ja ekspektorantit Other cough suppressants and expectorants	2016	0,51	1	1 691	1
		2017	0,47	1	1 586	1
		2018	0,56	0	1 976	0

R06 SYSTEEMISET ANTIHISTAMIINIT
ANTIHISTAMINES FOR SYSTEMIC USE

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
R06A	Systeemiset antihistamiinit Antihistamines for systemic use	2016	52,21	1	15 471	1
		2017	55,44	1	14 721	1
		2018	59,44	1	14 922	1
R06AE	Piperatsiinijohdokset Piperazine derivatives	2016	28,81	2	8 012	1
		2017	31,36	2	8 133	1
		2018	32,45	2	8 032	1
R06AE03	Syklitsiini (DDD 0,1 g) Cyclizine	2016	0,07	1	139	1
		2017	0,07	0	140	0
		2018	0,05	0	94	0
R06AE05	Meklotsiini (DDD 50 mg) Meclozine	2016	0,14	0	334	0
		2017	0,14	0	334	0
		2018	0,15	0	349	0
R06AE07	Setiritsiini (DDD 10 mg) Cetirizine	2016	23,74	2	5 934	1
		2017	26,62	2	6 202	1
		2018	27,51	2	6 122	1
R06AE09	Levosetiritsiini (DDD 5 mg) Levocetirizine	2016	4,84	0	1 591	0
		2017	4,53	0	1 457	0
		2018	4,74	0	1 468	0
R06AX	Muut systeemiset antihistamiinit Other antihistamines for systemic use	2016	23,38	0	7 427	0
		2017	24,05	0	6 533	0
		2018	26,93	0	6 809	0
R06AX13	Loratadiini (DDD 10 mg) Loratadine	2016	3,43	1	752	1
		2017	3,12	1	664	1
		2018	3,27	1	687	1
R06AX18	Akrivastiini (DDD 24 mg) Acrivastine	2016	0,15	0	182	0
		2017	0,14	0	169	0
		2018	0,13	0	157	0
R06AX22	Ebastiini (DDD 10 mg) Ebastine	2016	6,51	0	2 068	0
		2017	6,79	0	2 065	0
		2018	7,48	0	2 237	0
R06AX26	Feksofenadiini (DDD 0,12 g) Fexofenadine	2016	2,59	0	1 216	0
		2017	2,79	0	1 294	0
		2018	3,10	0	1 431	0
R06AX27	Desloratadiini (DDD 5 mg) Desloratadine	2016	9,60	0	2 645	1
		2017	10,21	0	1 802	1
		2018	12,61	0	2 138	1
R06AX29	Bilastiini (DDD 20 mg) Bilastine	2016	0,35	0	153	0
		2017	0,34	0	149	0
		2018	0,35	0	157	0

S**SILMÄ- JA KORVATAUTIEN LÄÄKKEET**
SENSORY ORGANS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day			1 000 € EUR 1,000	H-%* H-%*
S		2016	24,79	2	50 519	37
		2017	26,66	2	53 236	40
		2018	28,23	2	58 860	43
S01	Silmätautien lääkkeet Ophthalmologicals	2016	24,79	2	48 436	38
		2017	26,66	2	51 332	41
		2018	28,23	2	56 830	45
S02	Korvatautien lääkkeet Otologicals	2016			1 854	3
		2017			1 653	2
		2018			1 776	2
S03	Silmä- ja korvatautien lääkkeet Ophthalmological and otological preparations	2016			228	16
		2017			251	14
		2018			254	14

**S01 SILMÄTAUTIEN LÄÄKKEET
OPHTHALMOLOGICALS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk	H-%	1 000 €	H-%*
			DDD/1,000 inh/day		EUR 1,000	
S01		2016	24,79	2	48 436	38
		2017	26,66	2	51 332	41
		2018	28,23	2	56 830	45
S01A	Mikrobilääkkeet Antiinfectives	2016			4 325	15
		2017			4 295	13
		2018			4 501	13
S01B	Tulehduslääkkeet Antiinflammatory agents	2016			2 986	46
		2017			3 191	42
		2018			3 445	42
S01BA	Kortikosteroidit Corticosteroids, plain	2016			2 478	55
		2017			2 590	51
		2018			2 815	51
S01BC	Tulehduskipulääkkeet Antiinflammatory agents, non-steroids	2016			508	3
		2017			601	4
		2018			630	5
S01C	Tulehdus- ja mikrobilääkkeiden yhdistelmävalmisteet Antiinflammatory agents and antiinfectives in combination	2016			1 050	19
		2017			1 061	19
		2018			1 068	19
S01E	Glaukoomalääkkeet ja mioosin aiheuttavat valmisteet Antiglaucoma preparations and miotics	2016	24,79	2	14 506	3
		2017	26,66	2	14 352	3
		2018	28,23	2	14 532	3
S01EA	Sympatomimeetit Sympathomimetics in glaucoma therapy	2016	0,78	7	488	21
		2017	0,71	7	469	23
		2018	0,67	8	449	26
S01EB	Parasympatomimeetit Parasympathomimetics	2016	0,13	11	45	52
		2017	0,12	13	45	53
		2018	0,11	11	46	54
S01EC	Hiilihappoanhydraasin estääjät Carbonic anhydrase inhibitors	2016	2,39	3	1 380	3
		2017	2,49	3	1 182	2
		2018	2,62	3	1 264	3
S01EC03	Dortsolamidi (DDD 0,3 ml) Dorzolamide	2016	0,21	6	169	6
		2017	0,19	5	135	5
		2018	0,19	5	134	5
S01EC04	Brintsolamidi (DDD 0,2 ml) Brinzolamide	2016	1,83	3	871	3
		2017	1,84	3	656	3
		2018	1,91	3	681	3
S01EC54	Brintsolamidi, yhdistelmävalmisteet (DDD 0,2 ml) Brinzolamide, combinations	2016	0,35	1	339	1
		2017	0,45	1	390	1
		2018	0,52	2	450	2

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
S01ED	Beetasalpaajat Beta blocking agents	2016	11,60	2	7 052	2
		2017	12,93	2	7 093	2
		2018	13,96	2	7 162	2
S01ED01	Timololi (DDD 0,2 ml) Timolol	2016	0,73	4	310	4
		2017	0,66	4	287	3
		2018	0,64	3	282	3
S01ED02	Betaksololi (DDD 0,2 ml) Betaxolol	2016	0,32	3	83	3
		2017	0,31	3	81	3
		2018	0,30	3	79	3
S01ED51	Timololi, yhdistelmävalmisteet Timolol, combinations	2016	10,55	2	6 657	2
		2017	11,96	2	6 724	2
		2018	13,02	1	6 801	2
S01EE	Prostaglandiinianalogit Prostaglandin analogues	2016	9,89	2	5 541	2
		2017	10,40	2	5 564	2
		2018	10,87	2	5 611	2
S01EE01	Latanoprosti (DDD 0,1 ml) Latanoprost	2016	4,58	3	1 889	3
		2017	4,69	3	1 886	3
		2018	4,83	3	1 805	3
S01EE03	Bimatoprosti (DDD 0,1 ml) Bimatoprost	2016	2,61	1	908	3
		2017	2,99	1	916	2
		2018	3,27	1	992	1
S01EE04	Travoprosti (DDD 0,1 ml) Travoprost	2016	1,07	3	1 025	2
		2017	1,00	3	959	2
		2018	0,95	3	912	2
S01EE05	Tafluprosti (DDD 0,3 ml) Tafluprost	2016	1,63	1	1 720	1
		2017	1,71	1	1 802	1
		2018	1,82	1	1 903	1

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € EUR 1,000	H-%* H-1,000
S01F	Mydriaatit ja sykloplegian aiheuttavat lääkeaineet Mydriatics and cycloplegics	2016	508	59
		2017	568	61
		2018	631	64
S01G	Verisuonia supistavat lääkeaineet ja allergialääkkeet Decongestants and antiallergics	2016	3 245	1
		2017	3 147	1
		2018	3 733	1
S01GX	Muut allergialääkkeet	2016	2 987	1
	Other antiallergics	2017	2 889	1
		2018	3 486	1
S01GX01	Dinatriumkromoglikaatti	2016	2 216	1
	Cromoglicic acid	2017	2 118	1
		2018	2 527	1
S01GX08	Ketotifeeni	2016	496	0
	Ketotifen	2017	505	0
		2018	611	0
S01L	Silmän verisuonisairauksien lääkkeet Ocular vascular disorder agents	2016	15 211	100
		2017	17 626	100
		2018	21 798	100
S01X	Muut silmätautien lääkkeet Other ophthalmologicals	2016	6 213	3
		2017	6 683	3
		2018	6 715	3

V

**MUUT
VARIOUS**

ATC-LUOKKA ATC CODE			DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	H-%	1 000 € EUR 1,000	H-%*
V	MUUT VARIOUS	2016	0,14	37	30 866	90
		2017	0,15	39	32 705	90
		2018	0,16	41	35 335	90
V01	Allergeenit Allergens	2016			2 109	54
		2017			2 131	54
		2018			2 369	56
V03	Myrkytysten, yliannostusten ym. hoitoon käytettävät valmisteet All other therapeutic products	2016	0,14	37	6 804	75
		2017	0,15	39	7 592	77
		2018	0,16	41	8 454	78
V04	Diagnostiset aineet Diagnostic agents	2016			915	87
		2017			893	81
		2018			995	85
V07	Tekniset valmisteet All other non-therapeutic products	2016			2 974	95
		2017			2 986	95
		2018			3 230	95
V08	Varjoaineet Contrast media	2016			17 782	99
		2017			18 871	99
		2018			20 149	99

**ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN APTEEKKIMYYNTI
OTC MEDICINES IN OUTPATIENT CARE**

ITSEHOITOLÄÄKKEIDEN APTEEKKIMYYNTI¹
OTC MEDICINES IN OUTPATIENT CARE

	DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
	2016	202 492	351 958
	2017	201 827	350 490
	2018	203 927	354 622
Ruoansulatuskanavan sairauksien lääkkeet Alimentary track	2016 2017 2018	44,17 45,62 46,12	42 914 43 486 43 180
Kipulääkkeet Analgesics	2016 2017 2018	29,77 28,70 28,99	34 842 34 702 35 367
Ihotautilääkkeet Dermatologicals	2016 2017 2018		21 225 21 495 22 791
Vitamiinit ja hivenaineet Vitamins and trace elements	2016 2017 2018		15 564 14 220 14 504
Allergialääkkeet Antiallergics	2016 2017 2018	17,66 20,90 23,11	12 241 12 182 13 591
Lihas- ja nivelsärkyjen paikallishoittoon tarkoitettut valmisteet Topical products for joint and muscular pain	2016 2017 2018		11 226 11 530 10 775
Nielun sairauksien lääkkeet Throat preparations	2016 2017 2018	3,73 3,47 3,67	7 087 7 135 7 917
Verihuutaleiden estääjät (asetyyakisalisyylihappo) Platelet aggregation inhibitors (acetylsalicylic acid)	2016 2017 2018	71,50 68,16 66,20	8 227 7 825 7 625

Taulukko jatkuu – Table continued

¹ Ei sisällä nikotiinivalmisteita. Katso sivu 264.

Excl. nicotine. See page 264.

Taulukko jatkuu – Table continued

		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
Yskänlääkkeet	2016	4,21	7 185	12 736
Cough preparations	2017	3,77	6 519	11 493
	2018	3,89	7 165	12 694
Nenän tukkisuutta lievittävät paikallisvalmisteet	2016	10,77	5 196	9 667
Decongestants and other preparations for topical use	2017	10,94	5 082	9 475
	2018	11,42	5 374	10 020
Flunssalääkkeet	2016	1,52	5 241	9 208
Cold preparations	2017	1,27	4 669	8 127
	2018	1,14	4 608	8 027
Systeemisesti käytettävät sienilääkkeet (flukonatsoli)	2016	0,09	1 798	3 068
Antimycotics for systemic use (fluconazole)	2017	0,09	1 580	2 745
	2018	0,09	1 296	2 344
Jälkiehkäisy	2016	0,05	1 144	1 906
Emergency contraceptives	2017	0,04	1 003	1 679
	2018	0,05	1 077	1 804
Virukseen vaikuttavat lääkeaineet (asikloviri ja valasikloviri)	2016	0,07	1 093	1 852
Antivirals for systemic use (aciclovir and valaciclovir)	2017	0,08	1 202	2 073
	2018	0,09	1 201	2 076
Muut	2016		27 613	46 786
Others	2017		29 197	49 320
	2018		27 227	45 947

RUOANSULATUSELINTEN SAIRAUKSIENT LÄÄKEET
ALIMENTARY TRACK

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
A06	Ummetuslääkkeet Drugs for constipation	2016	44,17	42 914
		2017	45,62	43 486
		2018	46,12	43 180
A02	Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettut valmisteet Drugs for acid related disorders	2016	33,19	20 272
		2017	34,14	19 824
		2018	34,61	19 670
A07	Ripulilääkkeet Antidiarrheals	2016	6,70	9 834
		2017	6,99	10 432
		2018	7,10	10 469
A09	Ruoansulatusta edistävät valmisteet, sis. entsyymit Digestives, incl. enzymes	2016	0,86	2 401
		2017	0,91	2 344
		2018	0,88	2 501
A03AX	Kaasunmuodostusta ehkäisevät lääkkeet Antiflatulents	2016	0,82	1 439
		2017	0,85	1 470
		2018	1,08	1 427

LIIKAHAPPOISUUDEN HOITOON TARKOITETUT VALMISTEET
DRUGS FOR ACID RELATED DISORDERS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
A02		2016	6,70	9 834
		2017	6,99	10 432
		2018	7,10	10 469
A02BC	Protonipumpun estäjät Proton pump inhibitors	2016	3,05	4 122
		2017	3,22	4 491
		2018	3,45	4 501
A02AD01	Tavanomaiset aluminium/kalsium/ magnesiumyhdisteet (DDD 10 UD) Ordinary salt combinations	2016	2,09	3 061
		2017	2,19	3 229
		2018	2,12	3 183
A02BC02	Pantoprotsoli (DDD 40 mg) Pantoprazole	2016	0,83	1 811
		2017	0,99	2 247
		2018	0,97	2 216
A02BX13	Alginihappo (DDD 10 UD) Alginic acid	2016	0,86	1 513
		2017	0,91	1 621
		2018	0,90	1 721
A02BC01	Omepratsoli (DDD 20 mg) Omeprazole	2016	1,65	1 632
		2017	1,45	1 460
		2018	1,20	1 220
A02BC05	Esomepratsoli (DDD 30 mg) Esomeprazole	2016	0,41	370
		2017	0,62	472
		2018	1,13	801
A02BA	H ₂ -reseptorisalpaajat H ₂ -receptor antagonists	2016	0,41	684
		2017	0,38	652
		2018	0,36	603
A02BA03	Famotidiini (DDD 40 mg) Famotidine	2016	0,11	369
		2017	0,11	360
		2018	0,10	333
A02BX02	Sukralfaatti (DDD 4 g) Sucralfate	2016	0,19	316
		2017	0,20	314
		2018	0,20	326
A02BA02	Ranitidiini (DDD 0,3 g) Ranitidine	2016	0,29	315
		2017	0,27	292
		2018	0,26	270
A02BC03	Lansoprotsoli (DDD 40 mg) Lansoprazole	2016	0,15	309
		2017	0,16	312
		2018	0,13	227
A02AA04	Magnesiumhydroksidi (DDD 3 g) Magnesium hydroxide	2016	0,10	138
		2017	0,08	125
		2018	0,06	135

KIPULÄÄKKEET
ANALGESICS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
		2016 29,77	34 842	63 236
		2017 28,70	34 702	62 837
		2018 28,99	35 367	63 924
	Yhtä lääkeainetta sisältävät Plain	2016 29,44	34 262	62 201
		2017 28,32	33 958	61 520
		2018 28,64	34 623	62 615
M01AE01	Ibuprofeeni (DDD 1,2 g) Ibuprofen	2016 22,52	20 374	36 991
		2017 21,49	20 012	36 166
		2018 22,42	21 503	38 873
N02BE01	Parasetamoli (DDD 3 g) Paracetamol	2016 5,63	12 056	21 880
		2017 5,67	12 235	22 250
		2018 5,87	12 729	23 013
N02BA01	Asetyylisalisylylihappo (DDD 3 g) Acetylsalicylic acid	2016 1,03	1 363	2 451
		2017 0,93	1 288	2 313
		2018 0,82	1 132	2 034
	Yhdistelmävalmisteet Combinations	2016 0,33	579	1 036
		2017 0,38	744	1 316
		2018 0,35	744	1 309
N02BA51	Asetyylisalisylylihapon yhdistelmävalmisteet Acetylsalicylic acid, combinations	2016 0,24	369	650
		2017 0,24	404	707
		2018 0,23	378	662
N02BE51	Parasetamolin yhdistelmävalmisteet Paracetamol, combinations	2016 0,09	210	386
		2017 0,13	340	606
		2018 0,13	345	610
M01AE03	Ketoprofeeni (DDD 0,15 g) Ketoprofen	2016 0,21	367	699
		2017 0,19	333	634
		2018 0,18	312	594

IHOTAUTILÄÄKKEET
DERMATOLOGICALS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
		2016	21 225	36 898
		2017	21 495	37 292
		2018	22 791	39 523
D07	Ihon hoitoon käytettävät kortikosteroidit Corticosteroids, dermatological preparations	2016 2017 2018	5 068 4 753 5 153	8 915 8 358 9 068
D01A	Paikallisesti käytettävät sienitautilääkkeet Antifungals for topical use	2016 2017 2018	3 759 3 868 3 958	6 479 6 683 6 823
D06B	Viruslääkkeet Antivirals for topical use	2016 2017 2018	1 907 1 907 1 844	3 289 3 280 3 186
D06A	Paikallasantibiootit Antibiotics for topical use	2016 2017 2018	938 1 005 1 243	1 654 1 770 2 185
D10	Aknelääkkeet Anti-acne preparations	2016 2017 2018	554 523 472	952 885 799
	Muut Others	2016 2017 2018	9 554 9 440 10 122	16 561 16 316 17 464

VITAMIINIT JA HIVENAINEET
VITAMINS AND TRACE ELEMENTS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
A11	Vitamiinit Vitamins	2016	15 564	26 428
		2017	14 220	24 153
		2018	14 732	24 886
B03A	Rautavalmisteet Iron preparations	2016	7 232	12 310
		2017	6 800	11 587
		2018	6 315	10 723
A12A	Kalsiumvalmisteet Calcium preparations	2016	3 630	6 154
		2017	2 586	6 063
		2018	4 156	7 010
		2016	4 701	7 964
		2017	3 834	6 504
		2018	4 033	6 821

ALLERGIALÄÄKEET
ANTIALLERGICS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000	
R06AE07	Setiritsiini (DDD 10 mg O) Cetirizine	2016	17,66	12 241	
		2017	20,90	12 182	
		2018	23,11	13 591	
S01GX01	Dinatriumkromoglikaatti Cromoglicic acid	2016		2 198	
		2017		2 100	
		2018	13,64	2 506	
R06AX22	Ebastiini (DDD 10 mg O) Ebastine	2016	9,90	4 435	
		2017	13,32	4 291	
		2018	13,64	4 853	
R06AX26	Feksofenadiini (DDD 0,12 g O) Fexofenadine	2016	2,09	2 198	
		2017	2,21	2 100	
		2018	2,59	2 506	
R01AD08	Flutikasoni (DDD 0,2 mg N) Fluticasone	2016	1,31	1 240	
		2017	1,39	1 219	
		2018	1,58	1 355	
R06AX27	Desloratadiini (DDD 5 mg O) Desloratadine	2016	0,54	848	
		2017	0,51	894	
		2018	0,61	1 009	
R06AX13	Loratadiini (DDD 10 mg O) Loratadine	2016	0,82	1 567	
		2017	0,72	1 663	
		2018	1,01	1 804	
R06AE09	Levosetiritsiini (DDD 5 mg O) Levocetirizine	2016	0,51	2 032	
		2017	0,46	2 080	
		2018	0,58	2 388	
R01AD09	Mometasoni (DDD 0,2 mg N) Mometasone	2016	1,20	982	
		2017	1,01	920	
		2018	1,21	1 056	
R06AX27	Desloratadiini (DDD 5 mg O) Desloratadine	2016	0,82	794	
		2017	0,72	741	
		2018	1,01	994	
R06AX13	Loratadiini (DDD 10 mg O) Loratadine	2016	1,20	747	
		2017	1,01	643	
		2018	1,21	710	
R06AE09	Levosetiritsiini (DDD 5 mg O) Levocetirizine	2016	0,51	659	
		2017	0,46	599	
		2018	0,58	630	
R01AD09	Mometasoni (DDD 0,2 mg N) Mometasone	2016	0,45	450	
		2017	0,47	470	
		2018	0,57	623	
R01AD11	Triamsinoloni (DDD 0,22 mg N) Triamcinolone	2016	0,22	206	
		2017	0,21	188	
		2018	0,33	306	
R01AD01	Beklometasoni (DDD 0,4 mg N) Beclometasone	2016	0,27	364	
		2017	0,30	334	
		2018	0,34	418	
R01AC01	Dinatriumkromoglikaatti Cromoglicic acid (DDD 40 mg N)	2016	0,18	224	
		2017	0,16	215	
		2018	0,20	241	
		2016	0,18	142	
		2017	0,16	121	
		2018	0,20	142	

N = nenään suihkeet, nasal

O = suun kautta, oral

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, lääkemyntirekisteri.

Source: Finnish Medicines Agency, Drug Sales Register.

YSKÄNLÄÄKKEET
COUGH PREPARATIONS

ATC-LUOKKA ATC CODE		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000	1 000 € (VMH) EUR 1,000
R05C	Ekspektorantit Expectorants	2016	4,21	7 185
		2017	3,77	6 519
		2018	3,89	7 165
R05F	Yskänhillitsijöiden ja ekspektoranttien yhdistelmävalmisteet Cough suppressants and expectorants, combinations	2016	2,34	2 944
		2017	2,14	2 711
		2018	2,02	2 587
R05D	Yskänhillitsijät Cough suppressants	2016	0,76	2 285
		2017	0,70	2 135
		2018	0,77	2 480
R05CB02	Bromheksiini (DDD 24 mg) Bromhexine	2016	1,35	1 759
		2017	1,17	1 549
		2018	1,13	1 500
R05DA09	Dekstrometorfaani (DDD 90 mg) Dextromethorphan	2016	0,90	1 328
		2017	0,76	1 121
		2018	0,72	1 079
R05CB01	Asetyylikysteini (DDD 0,5 g) Acetylcysteine	2016	0,64	714
		2017	0,65	730
		2018	0,65	731
R05DB05	Pentoksiveriini Pentoxyverine	2016	0,20	629
		2017	0,18	552
		2018	0,19	579
R05CA10	Ekspektorantit, yhdistelmävalmisteet Expectorants, combinations	2016	0,19	225
		2017	0,17	225
		2018	0,11	167
R05CB03	Karbosisteini (DDD 1,5 g) Carbocisteine	2016	0,09	146
		2017	0,07	118
		2018	0,06	107
R05CA03	Guaifenesiini (DDD 0,9 g) Guaifenesin	2016	0,08	100
		2017	0,07	88
		2018	0,06	81

**NIKOTIINIKORVAUSHOITO
NICOTINE REPLACEMENT THERAPY**

YHTEENSÄ
TOTAL

		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day		1 000 € (TMH) EUR 1,000
N07BA01	Nikotiini Nicotine	2016	11,93	51 325
		2017	12,45	54 532
		2018	13,80	57 716

APTEEKKIMYYNTI
PHARMACIES

		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day		1 000 € (TMH) EUR 1,000
N07BA01	Nikotiini Nicotine	2016	1,90	6 935
		2017	1,85	6 941
		2018	1,83	6 986
	Lääkepurukumit (DDD 30 mg) Medicated chewing gums	2016	1,02	3 274
		2017	0,83	2 658
		2018	0,77	2 375
	Imeskelytabletit ja resoribletit (DDD 30 mg) Losenzes and sublingual tablets	2016	0,18	991
		2017	0,17	949
		2018	0,16	876
	Depotlaastarit (DDD 14 mg) Transdermal patches	2016	0,41	1 158
		2017	0,39	1 104
		2018	0,38	1 086
	Muut lääkemuodot Other formulations	2016	0,29	1 512
		2017	0,46	2 230
		2018	0,52	2 649

Taulukko jatkuu – Table continued

Taulukko jatkuu – Table continued

MUUT VÄHITTÄISMYNTIPAIKAT
OTHER

		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000
N07BA01	Nikotiini Nicotine	2016 2017 2018	9,90 10,84 11,83
	Lääkepurukumit (DDD 30 mg) Medicated chewing gums	2016 2017 2018	7,90 7,98 8,14
	Imeskelytabletit ja resoribletit (DDD 30 mg) Losenzes and sublingual tablets	2016 2017 2018	1,61 1,71 1,77
	Depotlaastarit (DDD 14 mg) Transdermal patches	2016 2017 2018	0,05 0,04 0,05
	Muut lääkemuodot Other formulations	2016 2017 2018	0,34 1,11 1,87

LAITOS
HOSPITAL

		DDD/1 000 as/vrk DDD/1,000 inh/day	1 000 € (TMH) EUR 1,000
N07BA01	Nikotiini Nicotine	2016 2017 2018	0,13 0,13 0,13

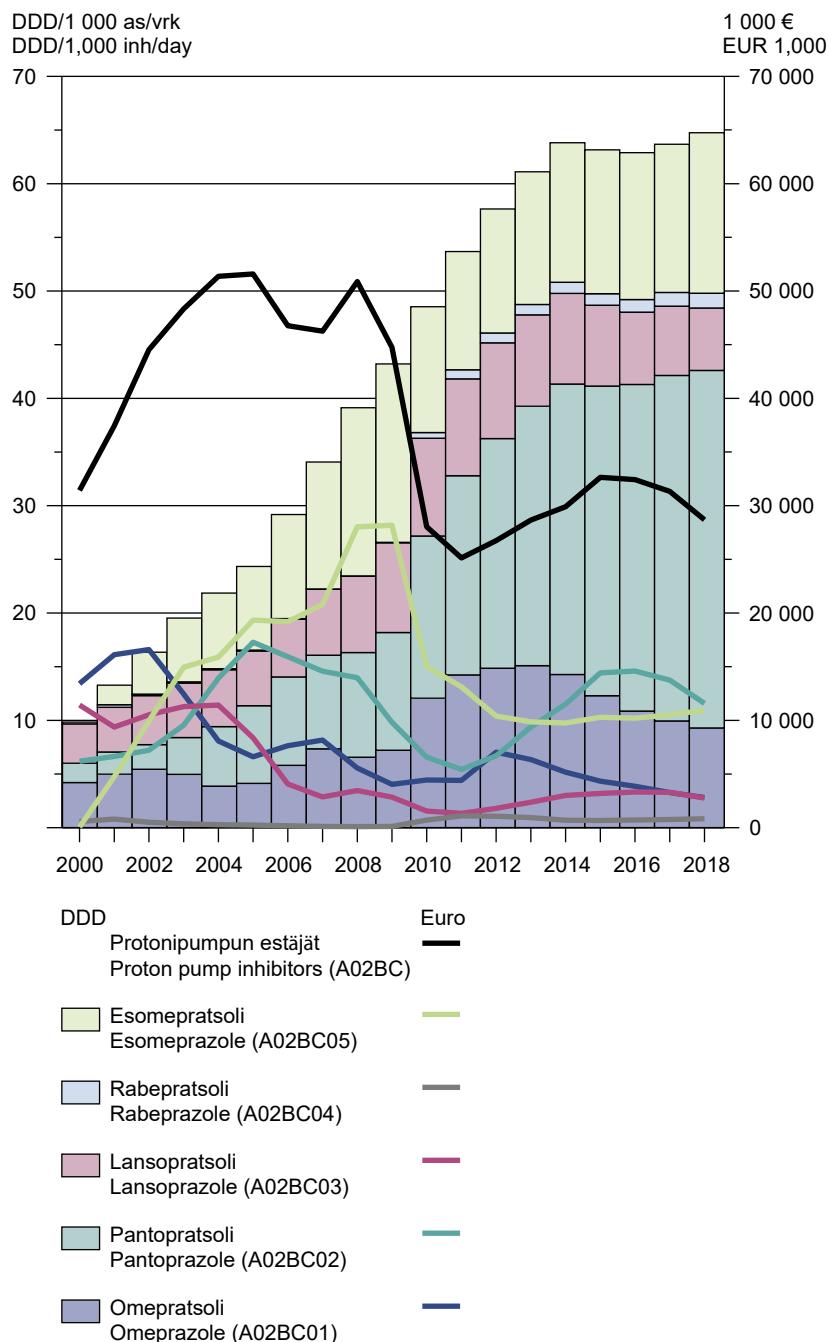
**KUVAT
FIGURES**

SISÄLLYS

Kuva 4.1.	Protonipumpun estäjien (A02BC) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018.....	270
Kuva 4.2.	Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettujen valmisteiden (A02) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018.....	271
Kuva 4.3.	Insuliinien ja insuliinijohdosten (A10A) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	272
Kuva 4.4.	Veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkkeiden (A10B) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018.....	273
Kuva 4.5.	Yleisimpien verenpainelääkkeiden kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	274
Kuva 4.6.	Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	275
Kuva 4.7.	Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	276
Kuva 4.8.	Statiinien (C10AA) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018	277
Kuva 4.9.	Lipidejä muuntavien lääkeaineiden (C10) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	278
Kuva 4.10.	Hormonaalisten ehkäisyvalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018	279
Kuva 4.11.	Hormonkorvaushoitolääkkeiden (G03C, G03F) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018, yli 45-vuotiaat naiset	280
Kuva 4.12.	Systeemisten bakteerilääkkeiden (J01) kulutus vuosina 2000–2018	281
Kuva 4.13.	Kipulääkkeiden (M01A, N02A ja N02B) kulutus vuosina 2000–2018	282
Kuva 4.14.	Yleisimpien kipulääkkeiden itsehoitovalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018 ...	283
Kuva 4.15.	Opoidien (N02A, N07BC) kulutus vuosina 2000–2018.....	284
Kuva 4.16.	Yleisimpien unilääkkeiden (N05C) kulutus vuosina 2000–2018.....	285
Kuva 4.17.	Unilääkkeiden (N05C) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	286
Kuva 4.18.	Masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018.....	287
Kuva 4.19.	Yleisimpien masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018	288
Kuva 4.20.	Masennuslääkkeiden (N06A) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018	289
Kuva 4.21.	Inhaloitavien obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeiden kulutus vuosina 2000–2018	290
Kuva 4.22.	Obstruktivisten hengitystiesairauksien lääkkeiden (R03) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018.....	291

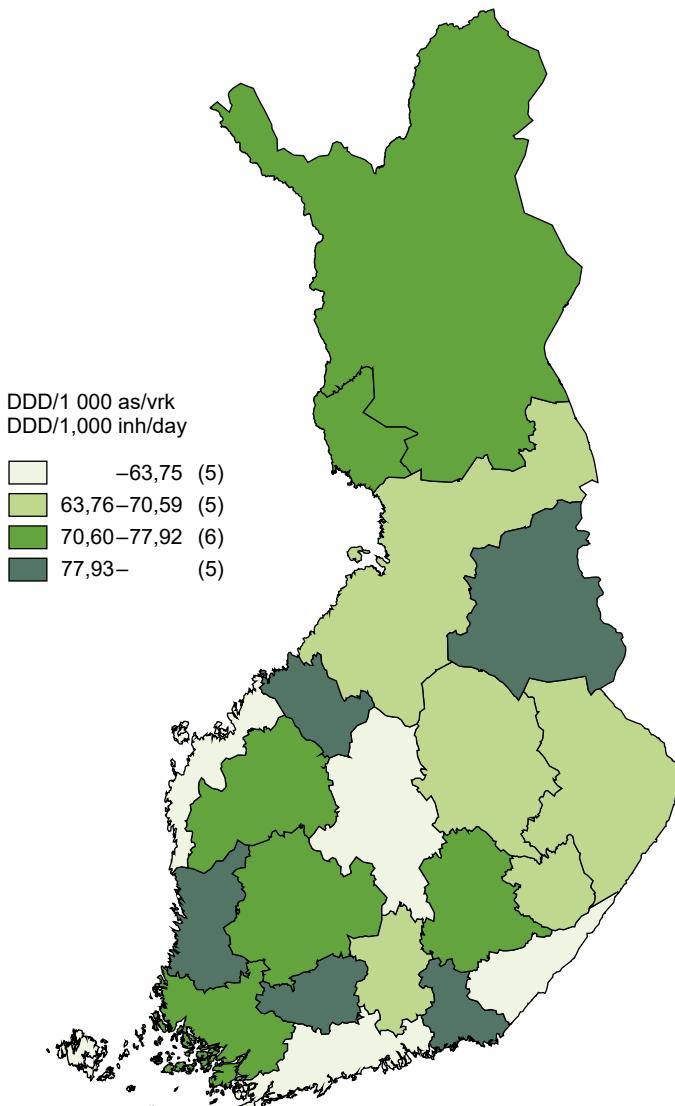
CONTENTS

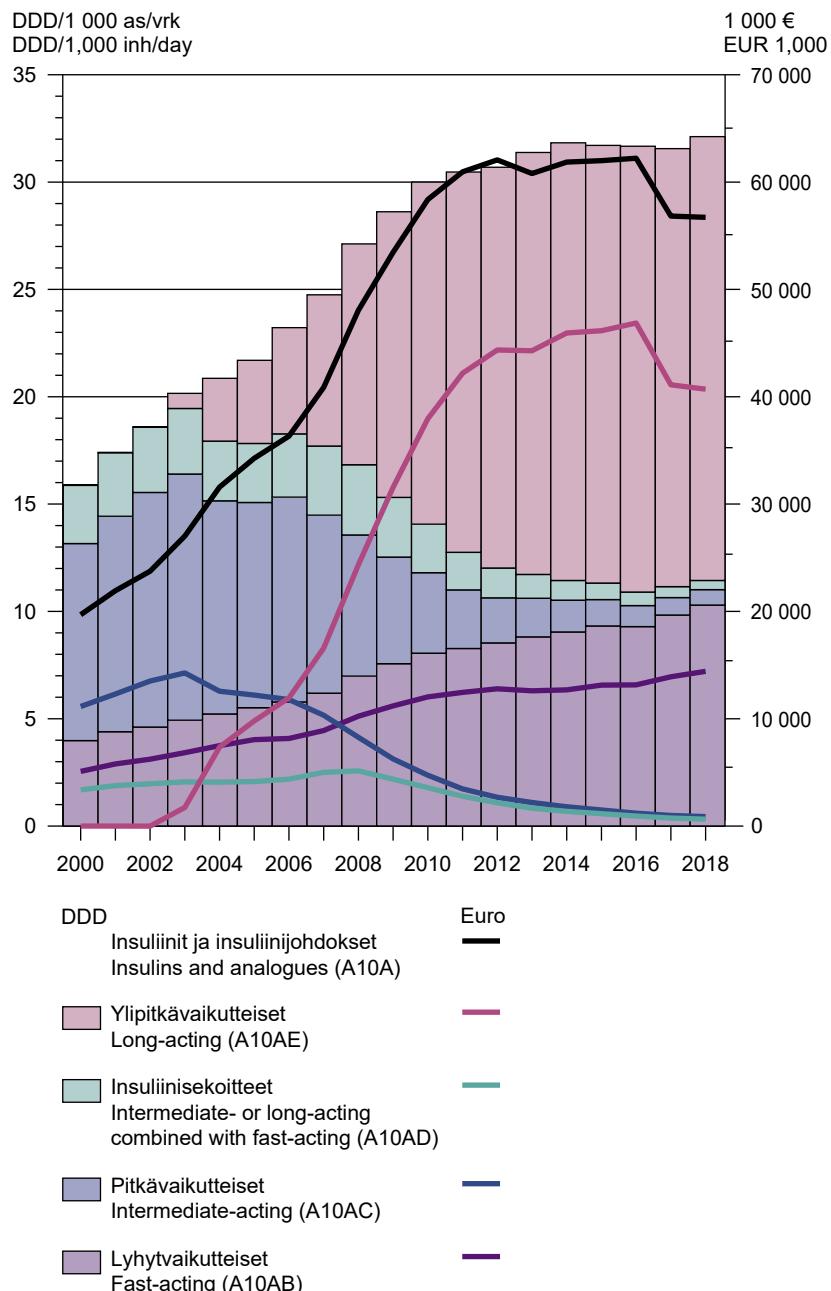
Figure 4.1.	Consumption and sales of proton pump inhibitors (A02BC) in 2000–2018	270
Figure 4.2.	Consumption of drugs for acid related disorders (A02) by hospital district in 2018	271
Figure 4.3.	Consumption and sales of insulins and analogues (A10A) in 2000–2018.....	272
Figure 4.4.	Consumption and sales of Blood glucose lowering drugs (A10B) in 2000–2018.....	273
Figure 4.5.	Consumption and sales of most common antihypertensives in 2000–2018	274
Figure 4.6.	Consumption and sales of agents acting on renin-angiotensin system (C09) in 2000–2018.....	275
Figure 4.7.	Consumption of agents acting on renin-angiotensin system (C09) by hospital district in 2018	276
Figure 4.8.	Consumption and sales of statins (C10AA) in 2000–2018.....	277
Figure 4.9.	Consumption of lipid modifying agents reducers (C10) by hospital district in 2018	278
Figure 4.10.	Consumption of hormonal contraceptives in 2000–2018	279
Figure 4.11.	Consumption of hormone replacement therapy drugs (G03C, G03F) among women aged over 45 by hospital district in 2018	280
Figure 4.12.	Consumption of antibacterials (J01) in 2000–2018.....	281
Figure 4.13.	Consumption of analgesics (M01A, N02A and N02B) in 2000–2018.....	282
Figure 4.14.	Consumption of most common OTC analgesics in 2000–2018	283
Figure 4.15.	Consumption of opioids (N02A, N07BC) in 2000–2018.....	284
Figure 4.16.	Consumption of most common hypnotics (N05C) in 2000–2018	285
Figure 4.17.	Consumption of hypnotics (N05C) in outpatient care by hospital district in 2018.....	286
Figure 4.18.	Consumption of antidepressants (N06A) in 2000–2018	287
Figure 4.19.	Consumption of most common antidepressants (N06A) in 2000–2018.....	288
Figure 4.20.	Consumption of antidepressants (N06A) in outpatient care by hospital district in 2018	289
Figure 4.21.	Consumption of inhaled drugs for obstructive airway diseases in 2000–2018 ..	290
Figure 4.22.	Consumption of drugs for obstructive airway diseases (R03) by hospital district in 2018.....	291

Kuva 4.1. Protonipumpun estäjien (A02BC) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018**Figure 4.1. Consumption and sales of proton pump inhibitors (A02BC) in 2000–2018**

Kuva 4.2. Liikahappoisuuden hoitoon tarkoitettujen valmisteiden (A02) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.2. Consumption of drugs for acid related disorders (A02) by hospital district in 2018**

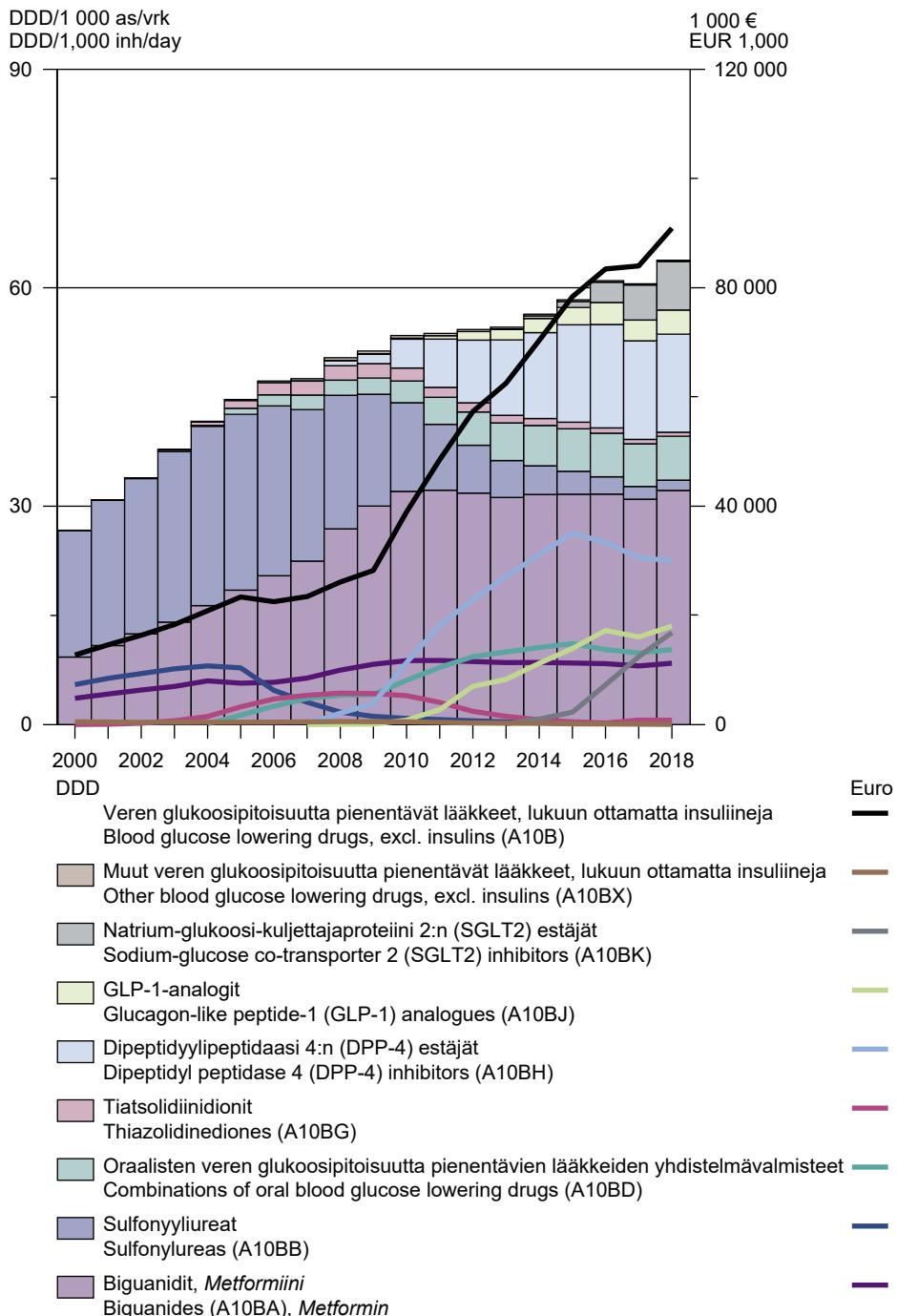
Koko maa 69,32 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 69.32 DDD/1,000 inh/day

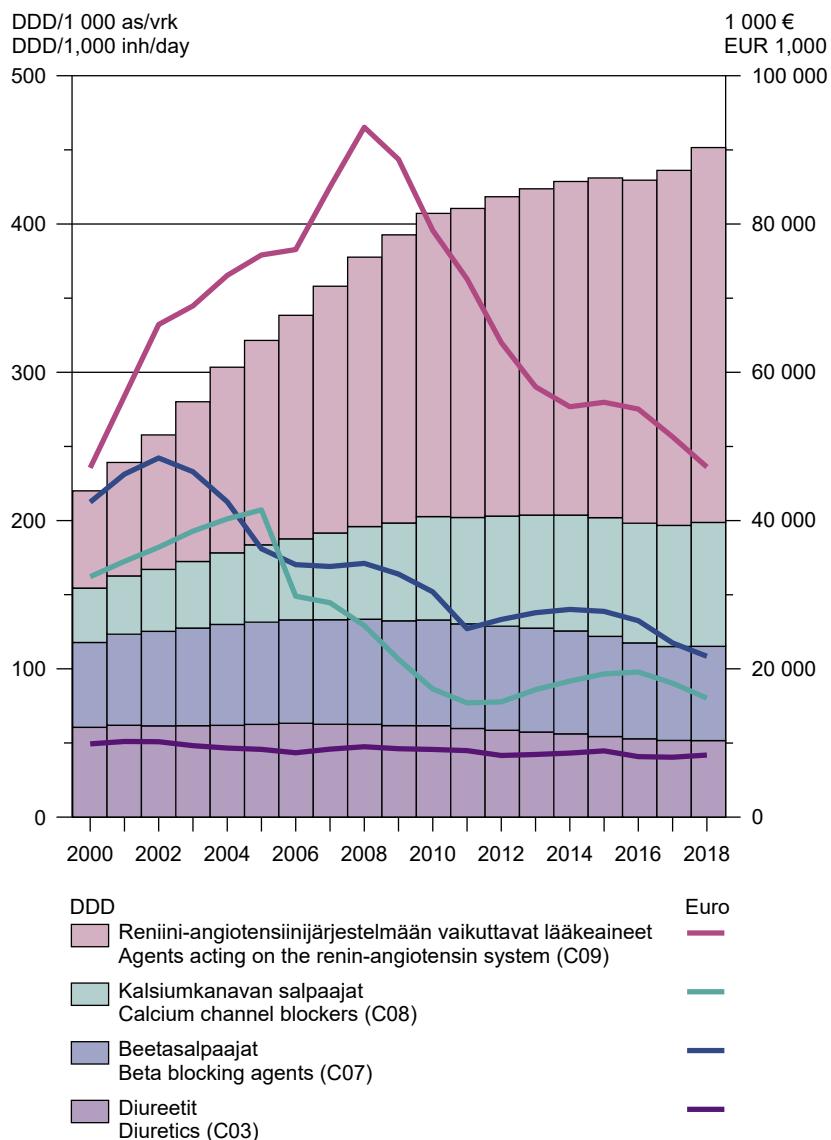
Kuva 4.3. Insuliinien ja insuliinijohdosten (A10A) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018**Figure 4.3. Consumption and sales of insulins and analogues (A10A) in 2000–2018**

Kuva 4.4. Veren glukoosipitoisuutta pienentävien lääkkeiden (A10B) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018

Figure 4.4. Consumption and sales of Blood glucose lowering drugs (A10B) in 2000–2018

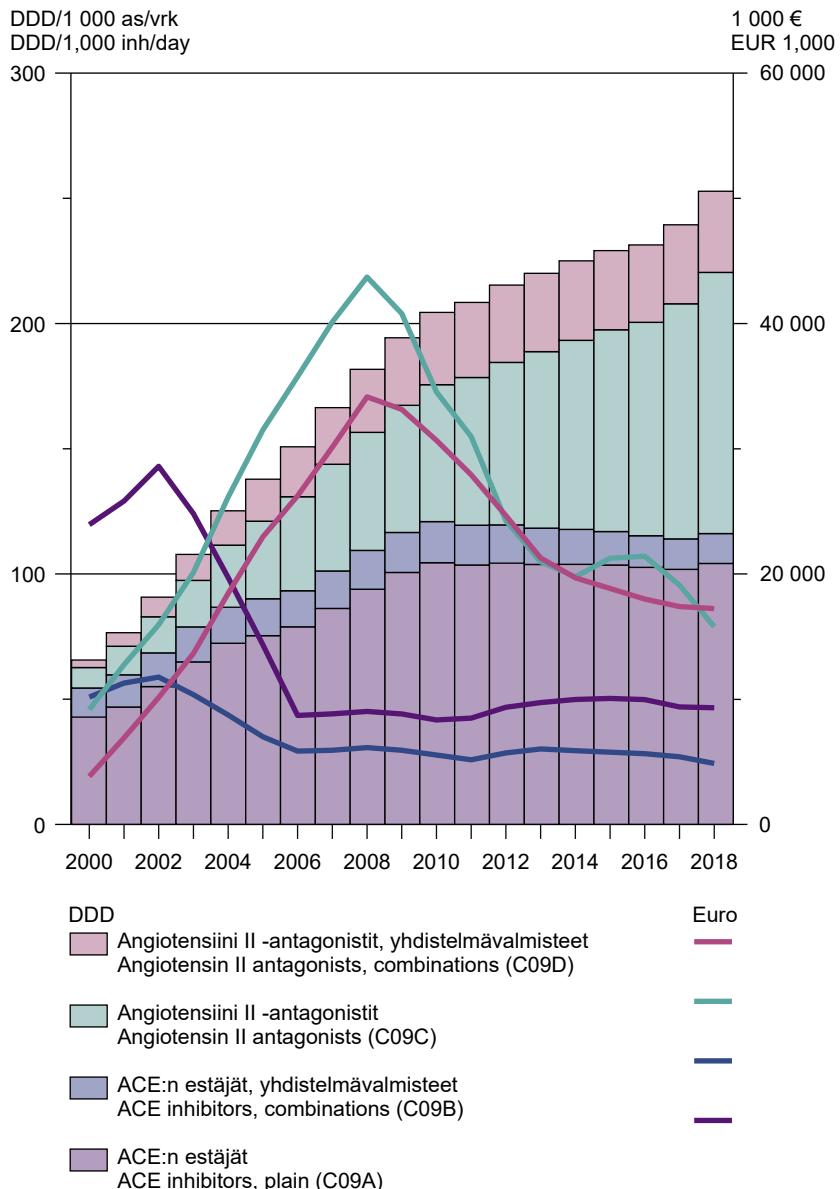

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, lääkemyyntirekisteri.
Source: Finnish Medicines Agency, Drug Sales Register.

Kuva 4.5. Yleisimpien verenpainelääkkeiden kulutus ja myynti vuosina 2000–2018**Figure 4.5. Consumption and sales of most common antihypertensives in 2000–2018**

Kuva 4.6. Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018

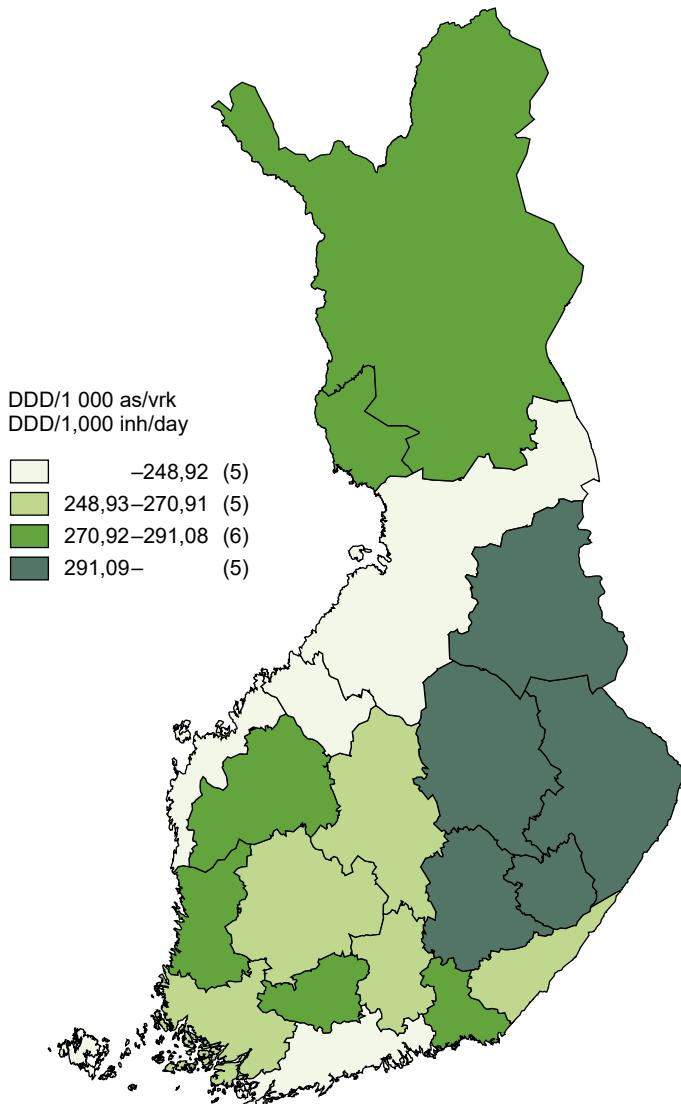
Figure 4.6. Consumption and sales of agents acting on renin-angiotensin system (C09) in 2000–2018

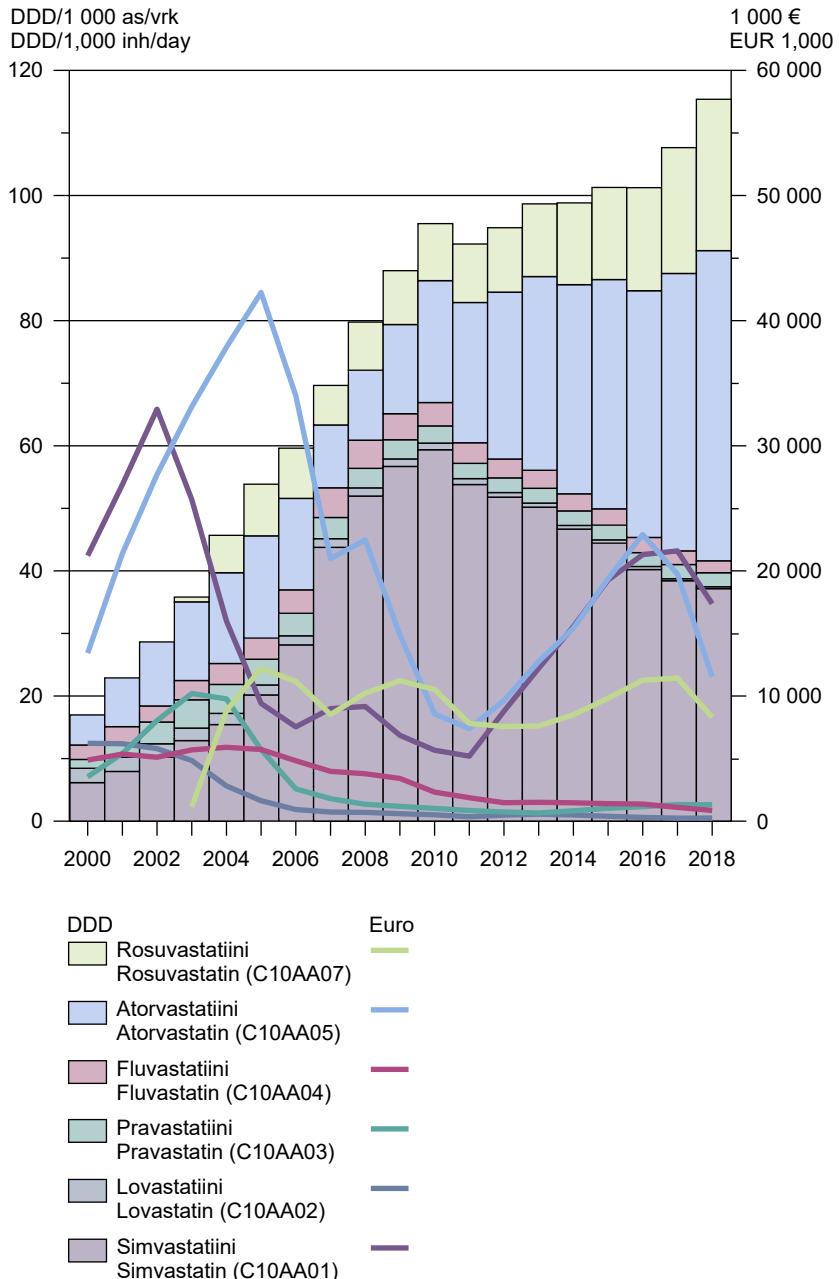

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, lääkemyyntirekisteri.
Source: Finnish Medicines Agency, Drug Sales Register.

Kuva 4.7. Reniini-angiotensiinijärjestelmään vaikuttavien lääkeaineiden (C09) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.7. Consumption of agents acting on renin-angiotensin system (C09) by hospital district in 2018**

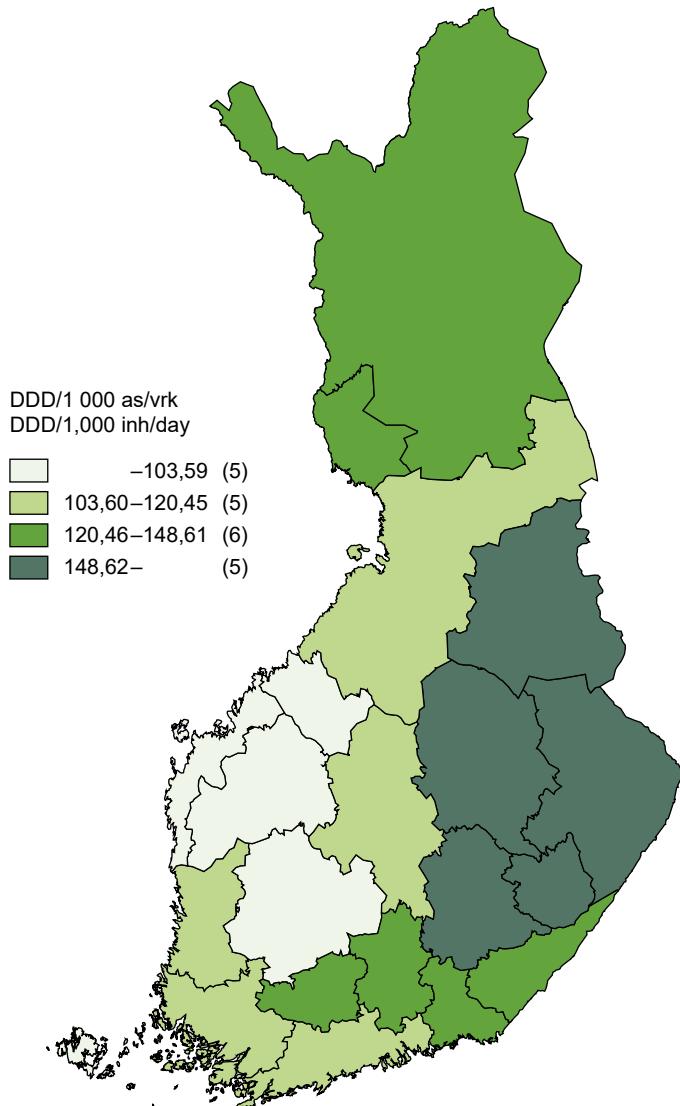
Koko maa 252,85 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 252.85 DDD/1,000 inh/day

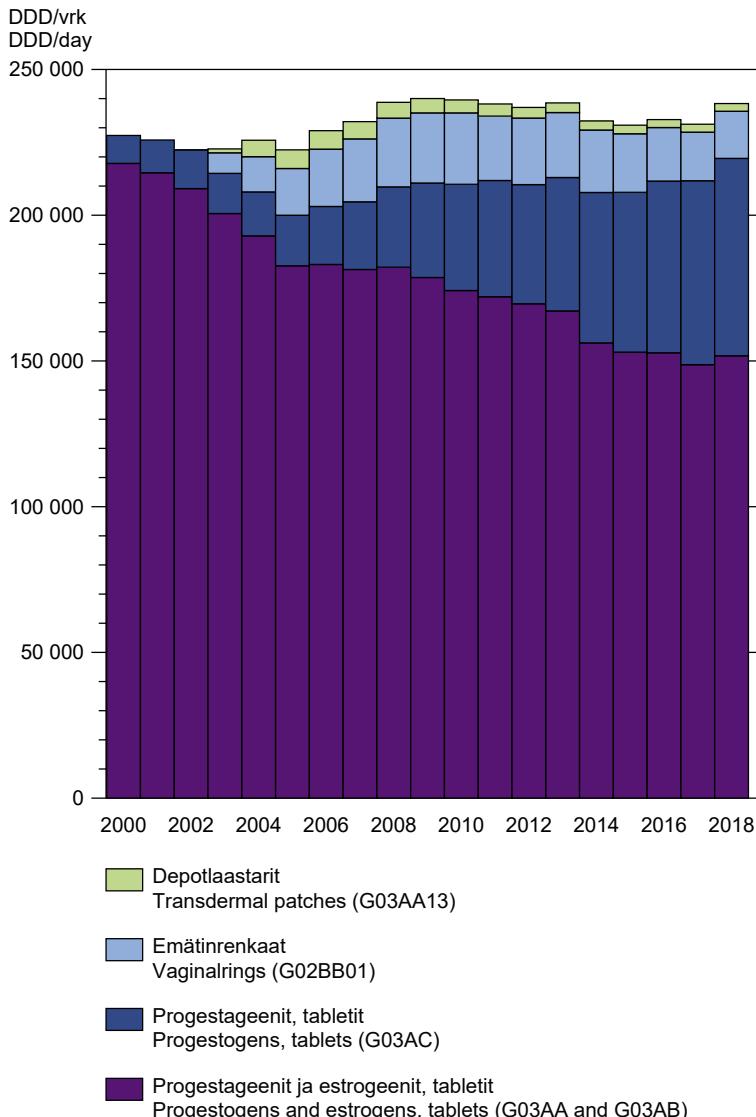

Kuva 4.8. Statiinien (C10AA) kulutus ja myynti vuosina 2000–2018**Figure 4.8. Consumption and sales of statins (C10AA) in 2000–2018**

Kuva 4.9. Lipidejä muuntavien lääkeaineiden (C10) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.9. Consumption of lipid modifying agents reducers (C10) by hospital district in 2018**

Koko maa 121,15 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 121.15 DDD/1,000 inh/day

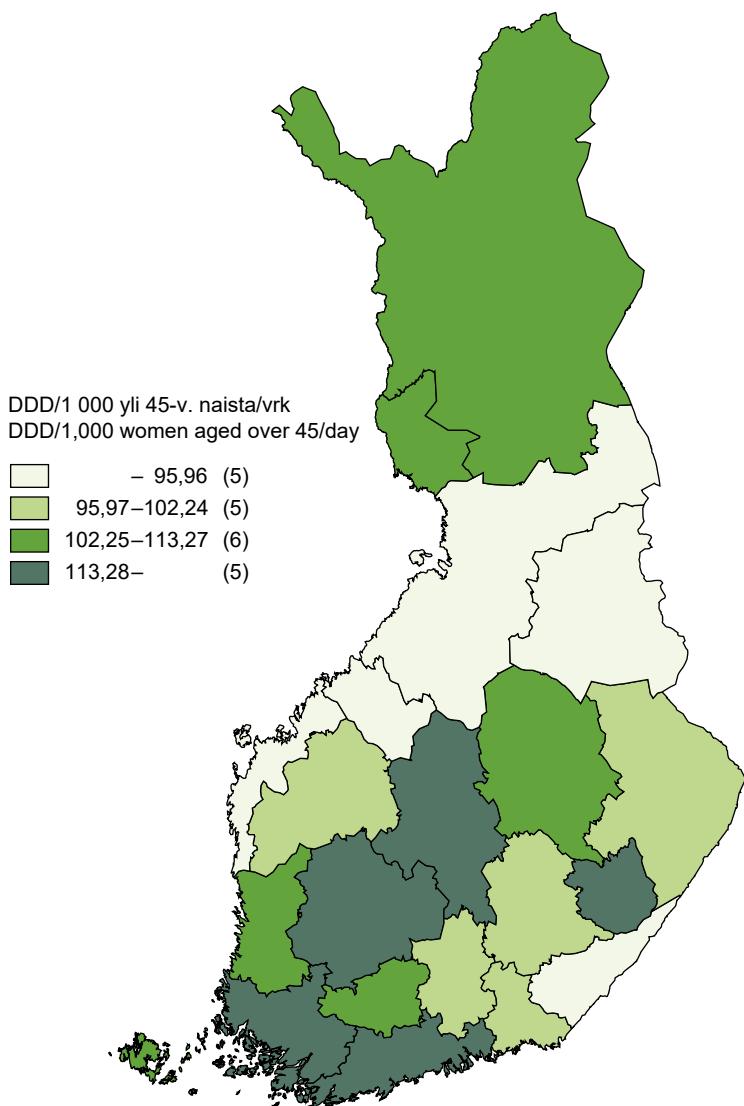

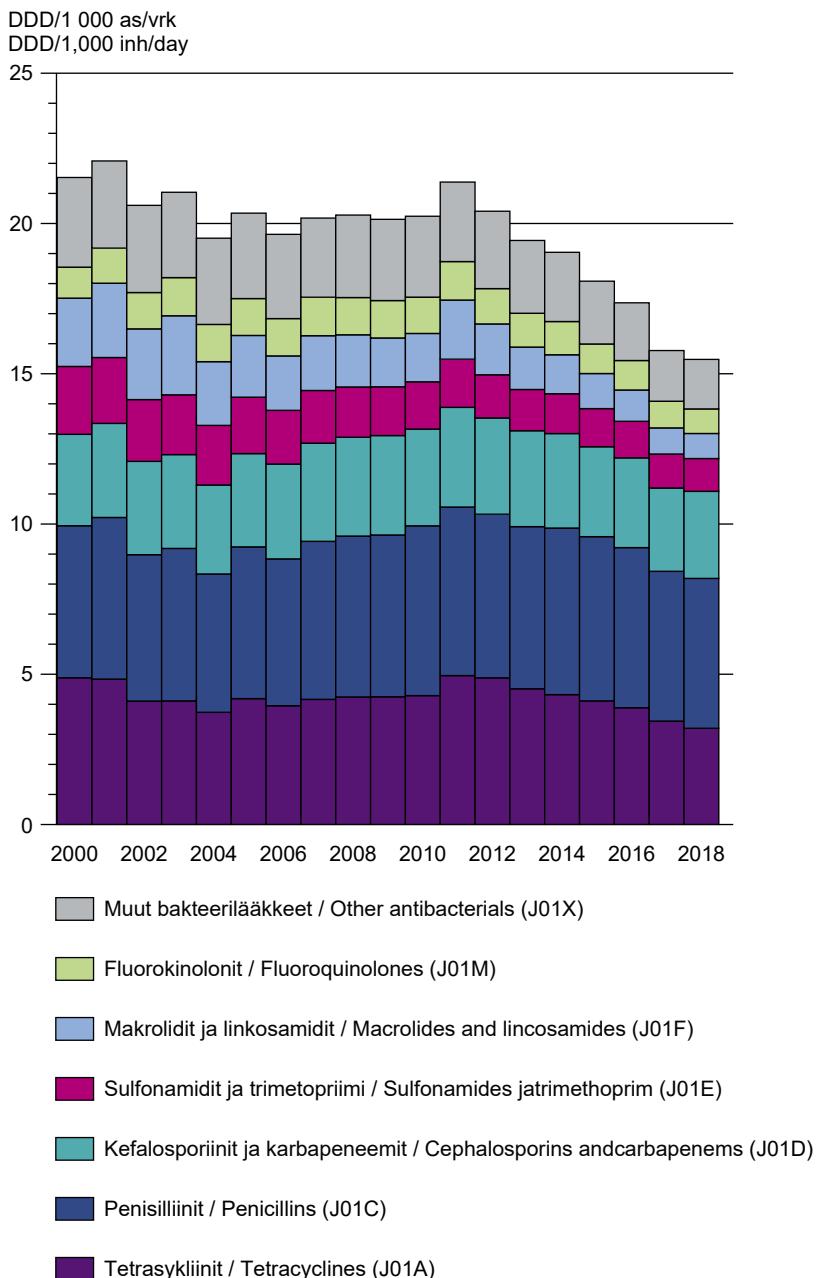
Kuva 4.10. Hormonaalisten ehkäisyvalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.10. Consumption of hormonal contraceptives in 2000–2018**

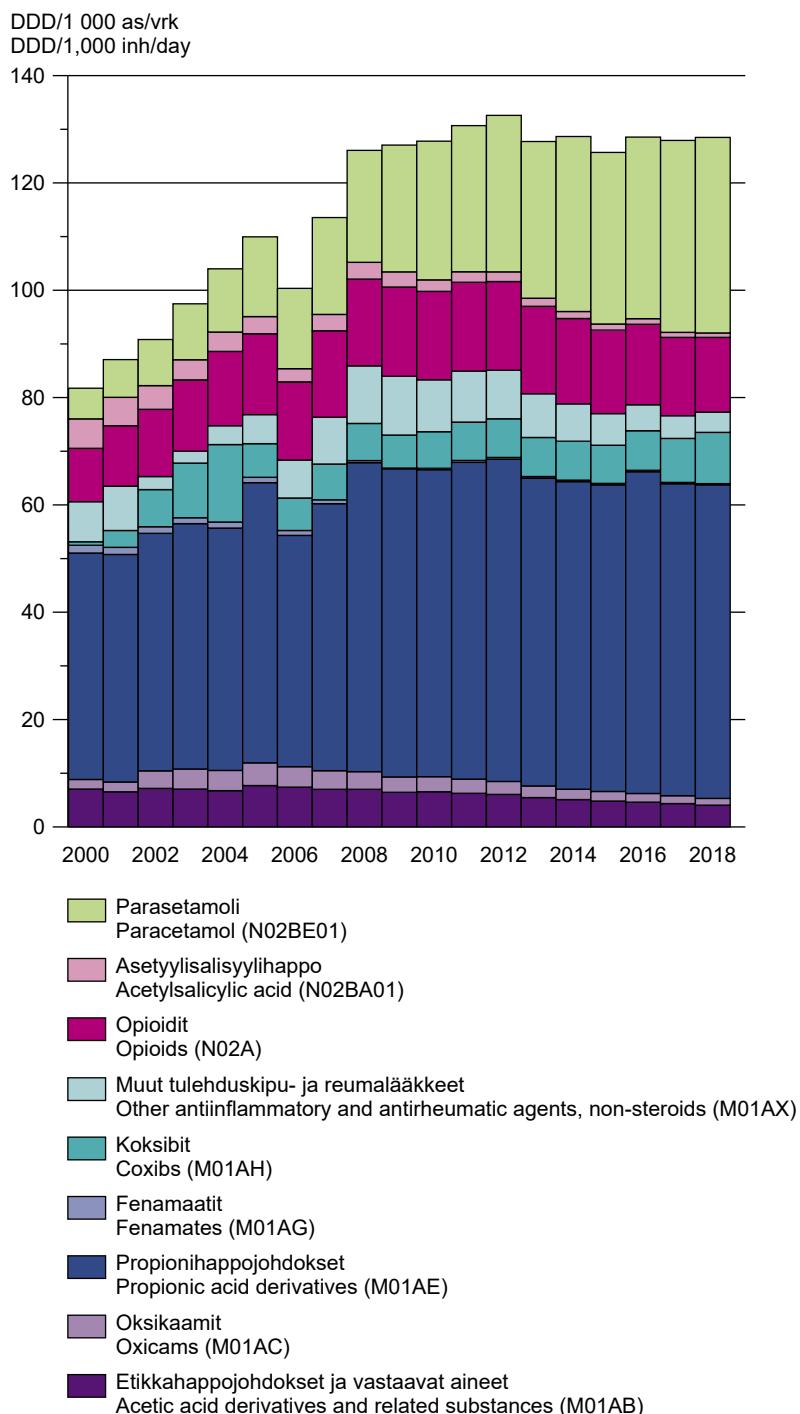
Kuva 4.11. Hormonikorvaushoitolääkkeiden (G03C, G03F) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018, yli 45-vuotiaat naiset

Figure 4.11. Consumption of hormone replacement therapy drugs (G03C, G03F) among women aged over 45 by hospital district in 2018

Koko maa 111,00 DDD/1 000 yli 45-v. naista/vrk
Whole country 111.00 DDD/1,000 women aged over 45/day

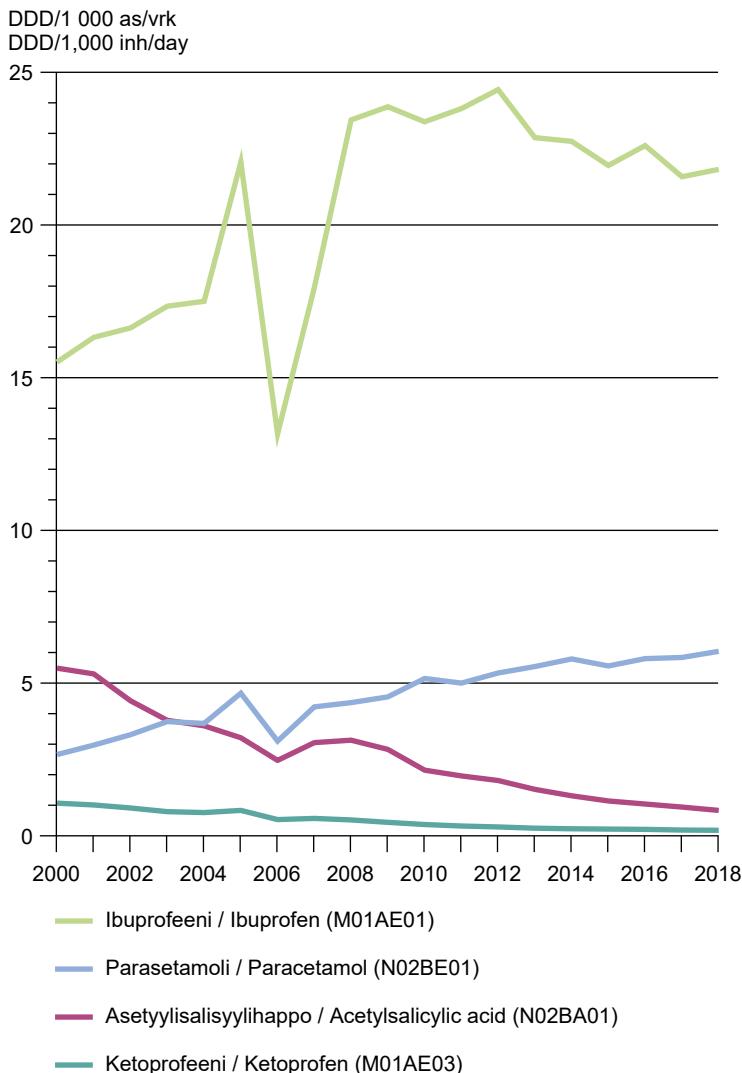

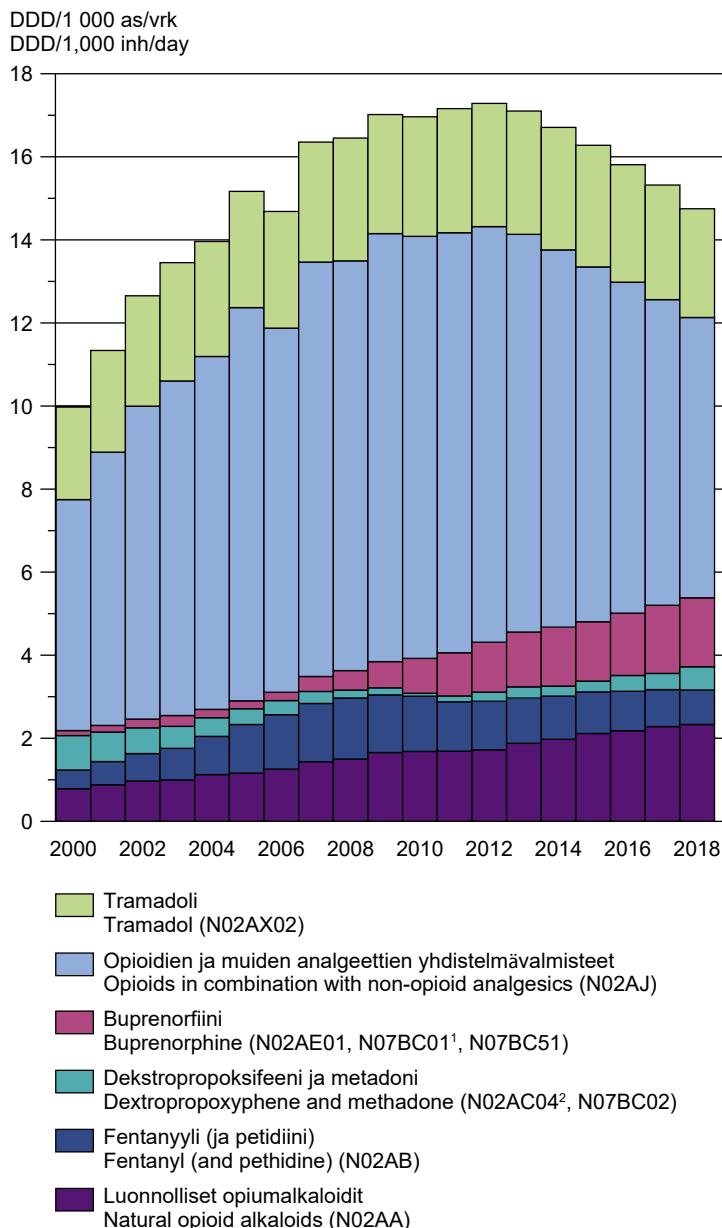
Kuva 4.12. Systeemisten bakteerilääkkeiden (J01) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.12. Consumption of antibacterials (J01) in 2000–2018**

Kuva 4.13. Kipulääkkeiden (M01A, N02A ja N02B) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.13. Consumption of analgesics (M01A, N02A and N02B) in 2000–2018**

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, lääkemyyntirekisteri.

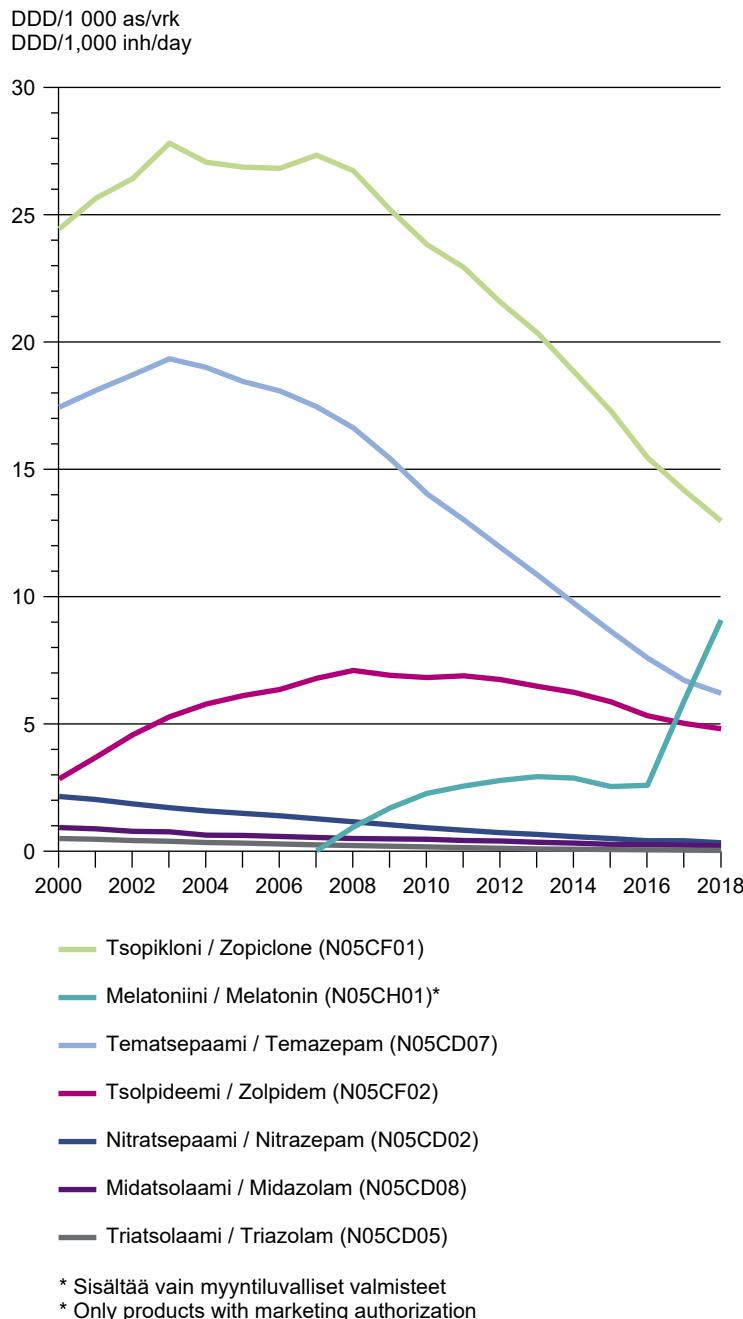
Source: Finnish Medicines Agency, Drug Sales Register.

Kuva 4.14. Yleisimpien kipulääkkeiden itsehoitovalmisteiden kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.14.** Consumption of most common OTC analgesics in 2000–2018

Kuva 4.15. Opioidien (N02A, N07BC) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.15.** Consumption of opioids (N02A, N07BC) in 2000–2018

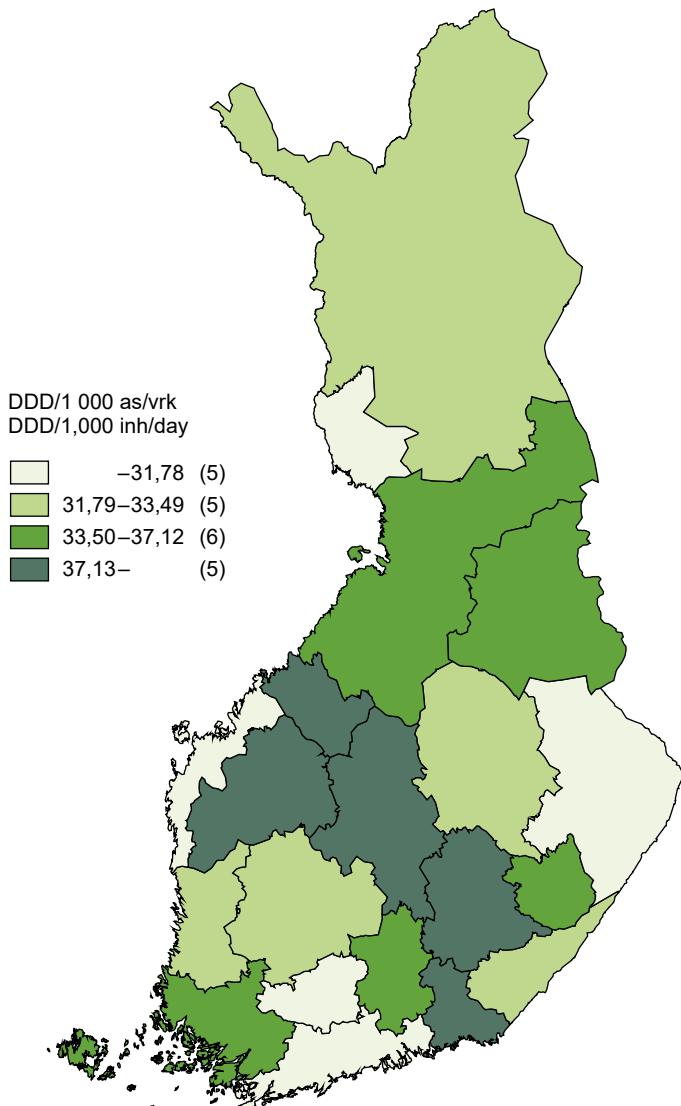
¹ Ei vuosina 2008–2016.
Not in 2008–2016.

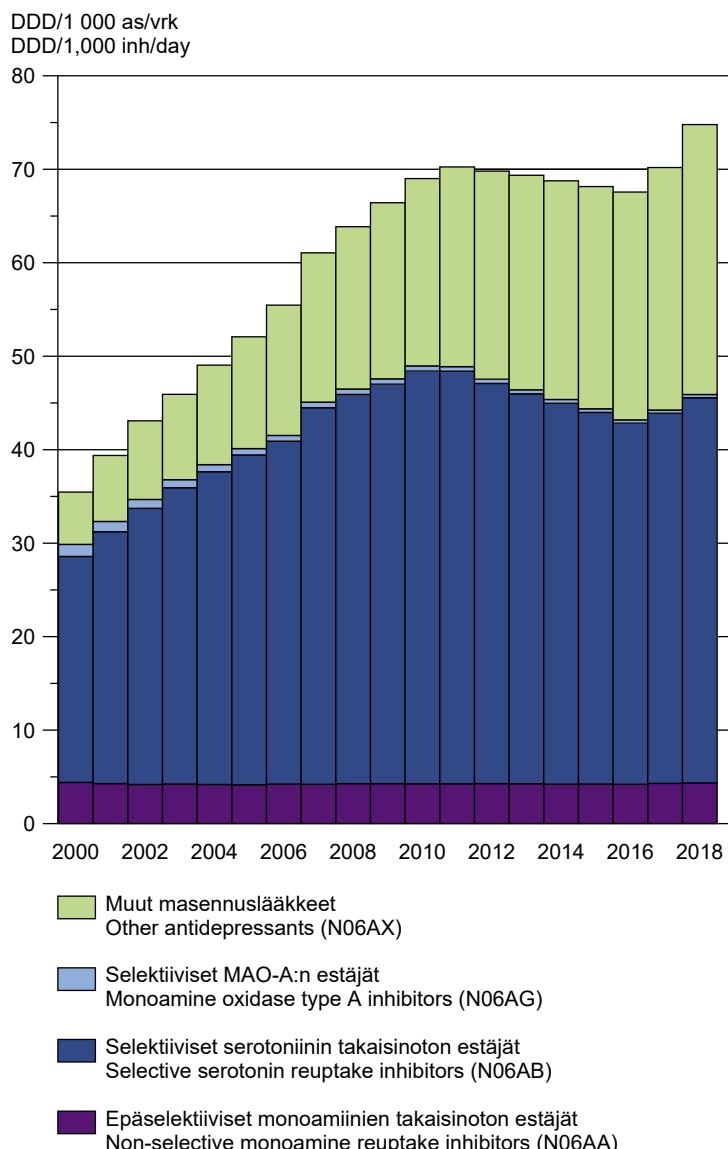
² Vuoteen 2009 asti.
Until 2009.

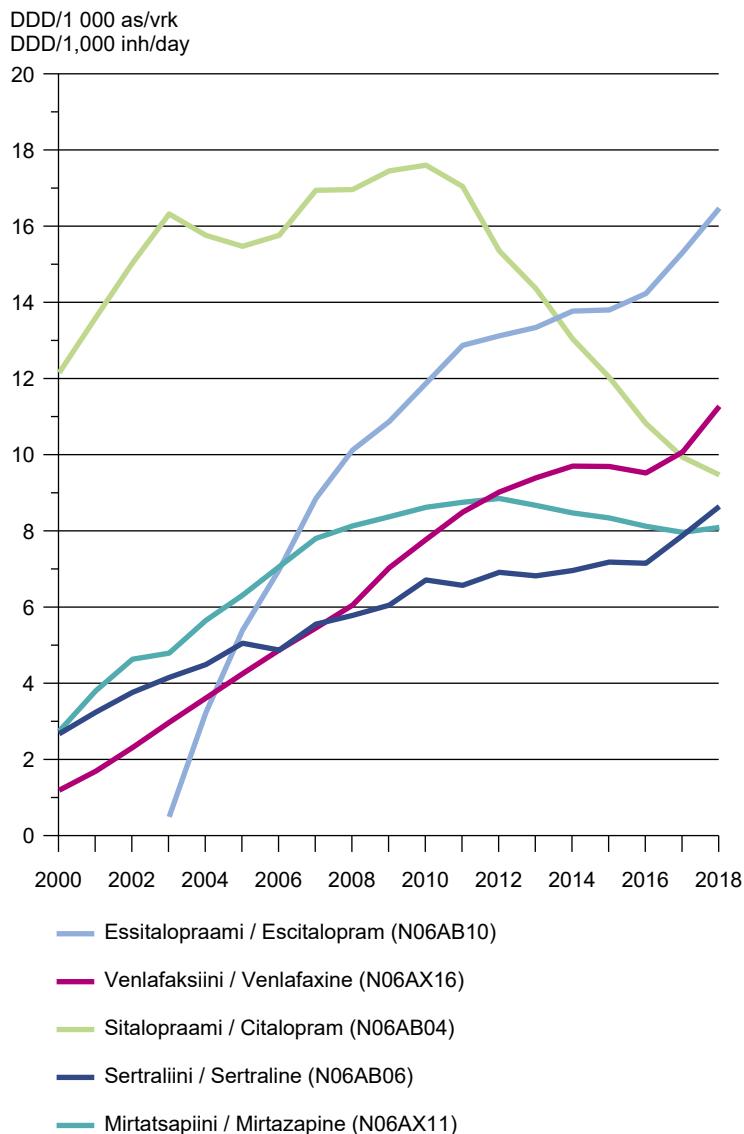
Kuva 4.16. Yleisimpien unilääkkeiden (N05C) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.16. Consumption of most common hypnotics (N05C) in 2000–2018**

Kuva 4.17. Unilääkkeiden (N05C) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.17. Consumption of hypnotics (N05C) in outpatient care by hospital district in 2018**

Koko maa 32,59 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 32.59 DDD/1,000 inh/day

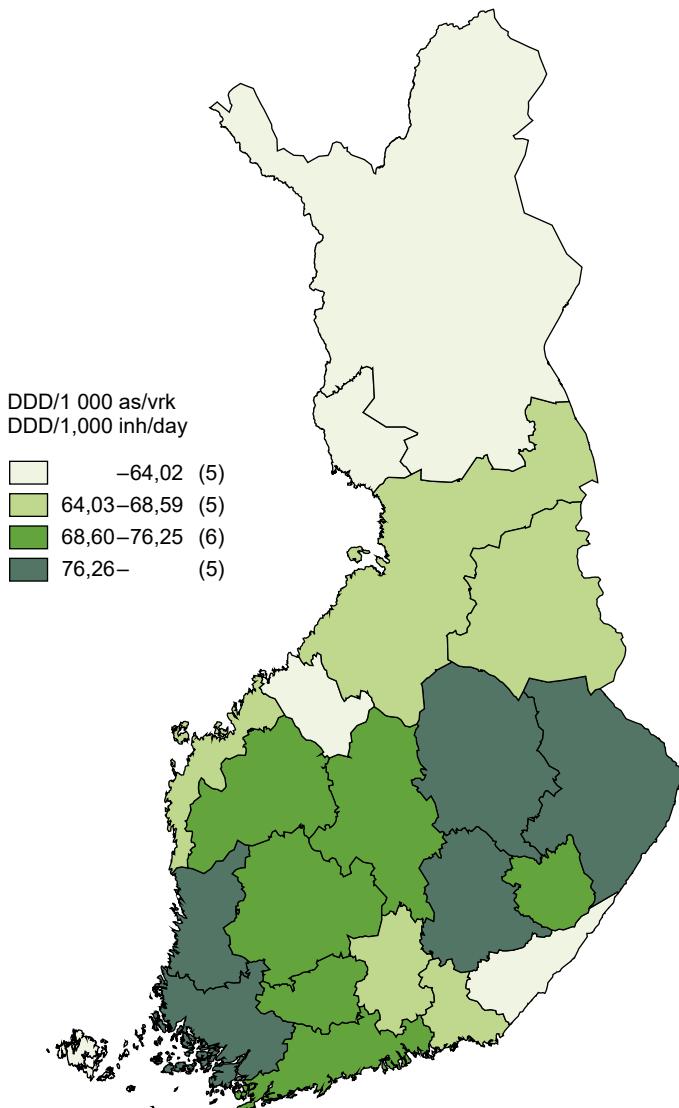

Kuva 4.18. Masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.18. Consumption of antidepressants (N06A) in 2000–2018**

Kuva 4.19. Yleisimpien masennuslääkkeiden (N06A) kulutus vuosina 2000–2018**Figure 4.19. Consumption of most common antidepressants (N06A) in 2000–2018**

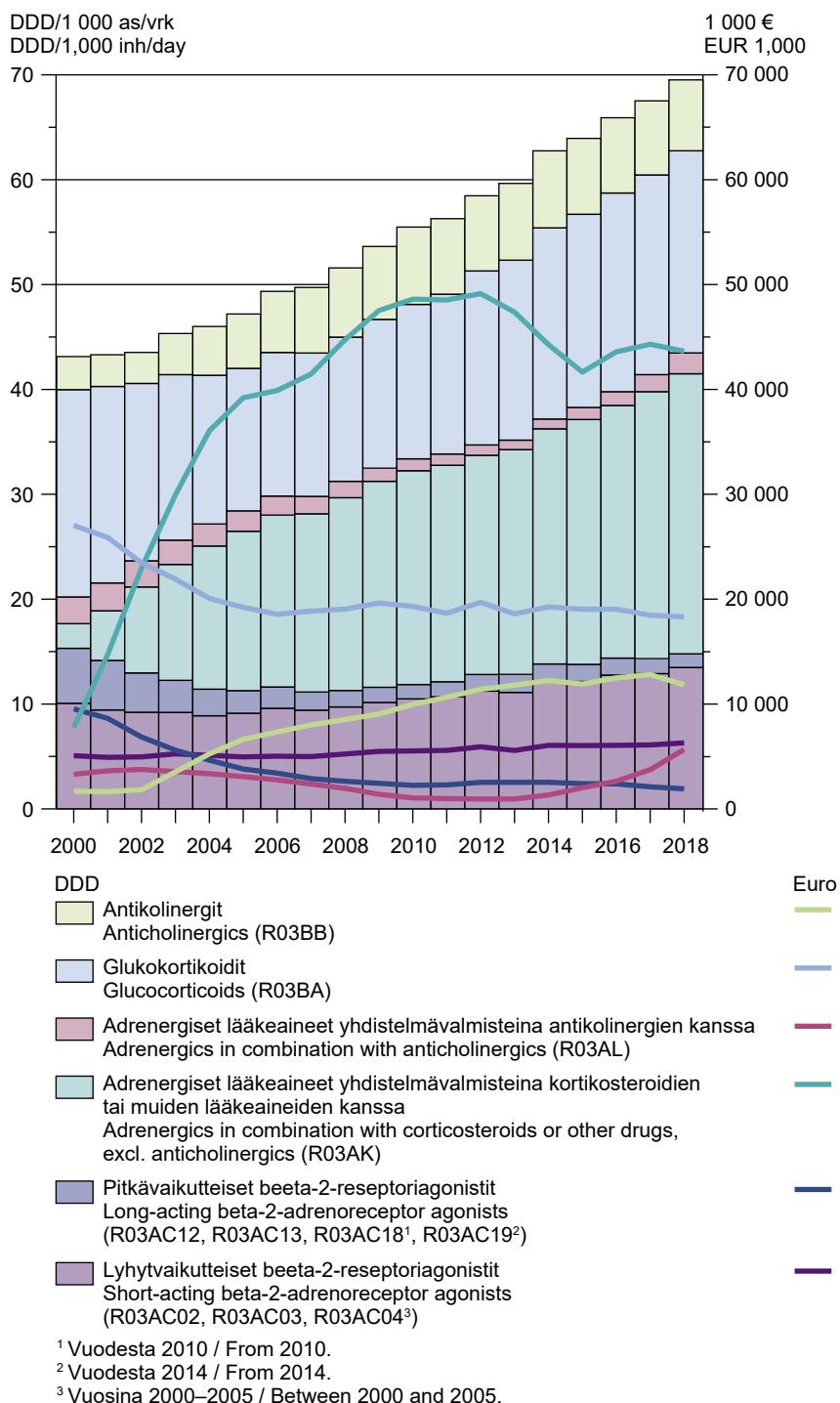
Kuva 4.20. Masennuslääkiden (N06A) kulutus avohoidossa sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.20.** Consumption of antidepressants (N06A) in outpatient care by hospital district in 2018

Koko maa 73,29 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 73.29 DDD/1,000 inh/day

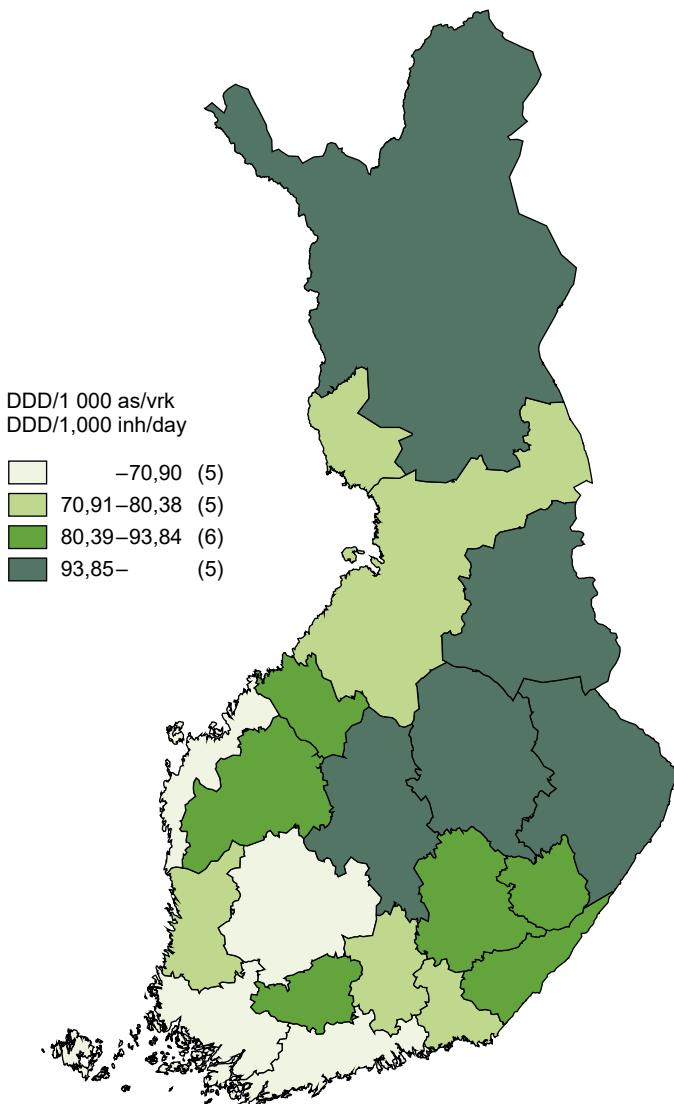
Kuva 4.21. Inhaloitavien obstruktiivisten hengitystiesairauksien lääkkeiden kulutus vuosina 2000–2018

Figure 4.21. Consumption of inhaled drugs for obstructive airway diseases in 2000–2018

Kuva 4.22. Obstruktiivisten hengitystiesairauksien lääkiden (R03) kulutus sairaanhoitopiireittäin vuonna 2018**Figure 4.22.** Consumption of drugs for obstructive airway diseases (R03) by hospital district in 2018

Koko maa 78,16 DDD/1 000 as/vrk
Whole country 78.16 DDD/1,000 inh/day

**LIITTEET
APPENDICES**

Liite 1
Appendix 1

1.1.2019 VOIMAAN TULLEET ATC-LUOKITUksen MUUTOKSET

ALTERATIONS TO ATC CLASSIFICATION, VALID AS OF JANUARY 2019

Lääkeaine Substance	Vanha ATC-luokka Previous ATC code	Uusi ATC-luokka New ATC code
Dimetyylifumaraatti Dimethyl fumarate	N07XX09	L04AX07

Liite 2
Appendix 2

1.1.2019 VOIMAAN MÄÄRITELTYJEN VUOROKAUSIANNOSTEN (DDD) MUUTOKSET

ALTERATIONS TO DEFINED DAILY DOSES (DDD), VALID AS OF JANUARY 2019

Lääkeaine Substance	Vanha DDD Previous DDD	Uusi DDD New DDD	ATC-luokka ATC code
Aprepitantti ¹ Aprepitant	95 mg P	150 mg P	A04AD12
Aprepitantti Aprepitant	95 mg O	165 mg O	A04AD12
Vasopressiini (argipressiini) Vasopressin (argipressin)	4 U P	40 U P	H01BA01
Ampisilliini Ampicillin	2 g P	6 g P	J01CA01
Amoksisilliini Amoxicillin	1 g O	1,5 g O	J01CA04
Amoksisilliini Amoxicillin	1 g P	3 g P	J01CA04
Temosilliini Temocillin	2 g P	4 g P	J01CA17
Amoksisilliini ja beetalaktamaasin estääjä Amoxicillin and beta-lactamase inhibitor	1 g O	1,5 g O	J01CR02
Kefepiimi Cefepime	2 g P	4 g P	J01DE01
Meropeneemi Meropenem	2 g P	3 g P	J01DH02
Siprofloksasiini Ciprofloxacin	0,5 g P	0,8 g P	J01MA02
Kolistiini Colistin	3 MU P	9 MU P	J01XB01

¹ Viittaa fosaprepitanttiin.
Refers to fosaprepitant.

Liite 3

Appendix 3

RAHANARVON MUUNTOKERTOIMET VUODEN 2018 RAHAKSI 2000–2018

DEFLATORS FOR CONVERTING EXPENDITURE ITEMS TO 2018 MONEY, 2000–2018

Suomen lääketilaston taulukoissa euromäärit on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muutosten vaikutukset voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla euromäärit tietyn ajankohdan rahanarvoon sopivan muuntokertoimen (ns. deflatointikertoimen) avulla. Alla olevat kertoimet on laskettu indekseistä, jotka perustuvat tilanteeseen 31.12.2018.

Vuosi – Year	Hintaindeksi – Price index	
	Kuluttajahintaindeksi Consumer price index	Kuluttajahintaindeksi <i>terveyden-/sairaanhoido</i> Consumer health index/ health care
2000	1,2978	1,4957
2001	1,2656	1,4552
2002	1,2458	1,3876
2003	1,2351	1,3452
2004	1,2328	1,3172
2005	1,2220	1,2905
2006	1,2011	1,2844
2007	1,1717	1,2899
2008	1,1260	1,2692
2009	1,1259	1,2272
2010	1,1124	1,2044
2011	1,0751	1,1934
2012	1,0458	1,1895
2013	1,0306	1,1692
2014	1,0200	1,1344
2015	1,0221	1,0998
2016	1,0184	1,0292
2017	1,0107	1,0120
2018	1,0000	1,0000

Lähde: Tilastokeskus.

Source: Statistics Finland.

KANSANELÄKELAITOS
Social Insurance Institution
Tilasto- ja tietovarastoryhmä
Statistics and Data
Warehousing Section

www.kela.fi

LÄÄKEALAN TURVALLISUUS-
JA KEHITTÄMISKESKUS
Finnish Medicines Agency
Lääketurvallisuus
Pharmacovigilance

www.fimea.fi

ISSN 2490-0109